

HEROLD POLSKI.

za rok 1898.

Zeszyt drugi i trzeci

a zarazem ostatni wydawnictwa.

HEROLD POLSKI.

K83/XLI/16

HEROLD POLSKI

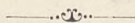
CZASOPISMO NAUKOWE ILLUSTROWANE,

poświęcone

heraldyce i sfragistyce polskiej

wychodzące w zeszytach:

1 stycznia, 1 maja i 1 września.

Redaktor odpowiedzialny i nakładca:

Dr Franciszek Piekosiński,

c. k. Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

223

W KRAKOWIE,

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.

W Drukarni «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI

pod zarządkiem Józefa Łakocińskiego.

1899.

85141

III
1898, 2/3

Biblioteka Jagiellońska

1003046888

Dar Polskiej Akademii Umiejętności

1358 138/39

POŻEGNANIE.

Niniejszy zeszyt Herolda Polskiego, który oddajemy do rąk życzliwych pismu temu czytelników, stanowi poszyt drugi i trzeci rocznika za r. 1898 a zarazem ostatni wydawnictwa. Z chwilą ukazania się poszytu niniejszego, dalsze wydawnictwo Herolda polskiego zostaje zaniechanem.

Przyczyna upadku niniejszego wydawnictwa leży w bezprzykładnej obojętności dla tego wydawnictwa tej klasy społeczeństwa naszego, dla której ono w pierwszym rzędzie przeznaczonem było, to jest naszej szlachty.

Wydawnictwo „Herolda polskiego“ ażeby się utrzymało, wymagało koniecznie przynajmniej 200 prenumeratorów. Przy niskiej stosunkowo prenumeracie zhr. 5 wa. rocznie za tom obejmujący od 30 do 40 arkuszy starannego druku na pięknym papierze, ozdobiony kilkuset ilustracyami, zdawało się na pozór rzeczą niewątpliwą, że wśród licznej rzeszy inteligencji szlacheckiej polskiej, zdobycie 200 prenumeratorów dla takiego wydawnictwa nie przedstawi żadnych poważnych trudności.

Stało się inaczej. Mimo nader życzliwego przyjęcia, jakie zaraz pierwszy zeszyt tego wydawnictwa znalazł tak w świecie uczonych jak i u prenumeratorów, mimo usilnego poparcia ze strony licznych zwolenników wydawnictwa, nie udało się przecież zdobyć dla wydawnictwa tego w pierwszym roku jego istnienia większej liczby prenumeratorów, nad 120! Brak 80 prenumeratorów przedstawił niedobór wydawniczy w kwocie około zhr. 400 wa., które podpisany wydawca z własnych pokryć musiał funduszów.

To niepowodzenie było przyczyną, że podpisany wydawca już po upływie pierwszego roku wydawnictwa, nie czując się

w możności pokrywania tak znacznego niedoboru z własnych funduszków, zamierzał zaraz zwinąć dalsze wydawnictwo. Tymczasem znalazł się zacny ziomek na obczyźnie, który wychodząc z przekonania, że wydawnictwo „Herolda polskiego“ jest bardzo na czasie, i że starannej redakcyi tego pisma nie zarzucić nie można, oświadczył gotowość pokrycia możebnego całorocznego niedoboru, byle tylko czasopismo to jeszcze przynajmniej rok jeden wychodziło, mając nadzieję, że może w ciągu tego roku obojętność szlachty naszej dla tego wydawnictwa przemieni się w zasłużoną życzliwość.

Zasiłkiem więc owego zacnego ziomka, który nawet nie dozwolił, by imię jego podaniem zostało do wiadomości, począł „Herold polski“ wychodzić jeszcze i w roku bieżącym; atoli wszelkie nadzieje przejednania obojętności naszej szlachty dla tego wydawnictwa nietylko nie odniosły pożądanego rezultatu, ale owszem wywołały wprost przeciwne a nawet zdumiewające zjawisko, bo ze 120 prenumeratorów, jakie to wydawnictwo w roku 1897 posiadało, ubyło dalszych 75 prenumeratorów i pozostało na rok 1898 prenumeratorów tylko 45!!!

Jestto mowa zbyt wyraźna! znaczy to tyle: zaniechaj tego wydawnictwa, gdyż nie przypada nam ono do gustu i popierać go nie myślimy.

Wprawdzie rozpoczynając wydawnictwo „Herolda polskiego“ nie miałem żadnych materyalnych osobistych widoków na oku, ani też nie leżało w moich intencjach palić kadzidła i sadzić pochlebstwa naszej szlachcie; jedyną pobudką podjęcia tego wydawnictwa były cele ściśle naukowe, te cele istnieją i w tej chwili, ale bez materyalnego poparcia zrealizować się nie dadzą, więc wydawnictwo zaniechanem być musi.

Dopóki głównym współwłaścicielem drukarni „Czasu“, z której „Herold polski“ wychodził, był W-y Franciszek Kluczycki, na polu wydawnictw naukowych do dziejów Jana III tyle zasłużony, łatwiej było podpisanemu prowadzić wydawnictwo „Herolda polskiego“ mimo niedopisywania prenumeraty, gdyż W-ny Kluczycki robił mi możebne ułatwienia w drukarni przez udzielanie wygodnego kredytu. Gdy jednak ciężka choroba zniewoliła W-go Kluczyckiego do wycofania się z tego przedsięwzięcia, drukarnia „Czasu“ zmieniła wobec mnie swą politykę i zażądała wyrównania zaległości kredytowych, które z powodu równoczesnego wydawnictwa nietylko „Herolda polskiego“ ale i „Studyów“ do znacznej wzrosły kwoty. Obecnie więc wszelkie oszczędności, jakimi będę mógł rozporządzać, będą musiały być przedewszyst-

kiem obracane na pokrycie mego długu w drukarni „Czasu“ i o nowych naukowych wydawnictwach własnymi funduszami przez cały szereg lat nie będzie mogło być mowy.

W tem przykrem dla mnie pod względem moralnym położeniu, jeden mi przecież promyk nieco jaśniejszy zabłysnął. Oto pomiędzy mną a naszą przezacną Akademią Umiejętności stała się zgoda. Przekonałem się bowiem, że jeśli mi Akademia Umiejętności odmówiła poparcia przy wydawnictwie „Przewodnika heraldycznego“, nie uczyniła tego bynajmniej ani z żadnej do mnie animozji, ani iżby sobie prace moje naukowe lekceważyła, ale jedynie z tego powodu, że Akademia chwilowo nie posiadała żadnych rozporządzalnych funduszy, którychby na ten cel użyć mogła. Tymczasem ja znalazłem się znowu zgoda niespodziewanie po raz wtóry w takim samem krytycznem położeniu, jak wówczas, gdy mi brakło funduszy na wydawnictwo Przewodnika heraldycznego.

Wiadomo mianowicie, iż w roku 1896 ogłosiłem pierwsze dwa tomy mojej większej pracy pod tytułem „Rycerstwo polskie wieków średnich“. Mimo, iż nie należę do pisarzy, którzy się łatwością i potocznością stylu odznaczają, i owszem przyzwyczajony do wykładów uniwersyteckich a zatem do przemawiania do ludzi, których umysł jest przygotowany do przyjęcia nawet trudnych naukowych wywodów, tę samą metodę, jaką przy wykładach dla uczniów, stosuję także do wszelkich moich publikacyj naukowych, wskutek czego takowe nie są bynajmniej dla przeciętnego czytelnika łatwe do zrozumienia i przetrawienia, mimoto owe dwa pierwsze tomy „Rycerstwa polskiego wieków średnich“ znalazły w Warszawie, Królestwie Polskiem i prowincjach zabranych bardzo przychylne przyjęcie i rozeszły się szybko w znacznej, jak na dzieło naukowe, liczbie egzemplarzy. Otóż z tego życzliwego przyjęcia owych dwóch pierwszych tomów przez naszą inteligentną publiczność wypadało skorzystać i jak najrychlej puścić tom dalszy, trzeci, który miał obejmować Małopolskę.

Ale i tu znowu stanął na przeszkodzie zupełny brak funduszy, potrzebnych na to wydawnictwo. Uciekłem się więc do prenumeraty. Wydrukowałem prospekt i zaproszenie do prenumeraty, a administracya „Czasu“ dołączyła takowy do swego dziennika i rozesłała do swoich prenumeratorów w 2500 egzemplarzach. Do prenumeratorów „Czasu“ należy niewątpliwie wszystko to, co jest w społeczeństwie naszym najcelniejszego tak pod względem inteligencji jakoteż majątkowym, zdawałoby się

przeto, że zaproszenie do prenumeraty Rycerstwa polskiego tomu III zostało rozesłane pod najlepszym adresem, i nie powinno zawieść, gdy i przedmiot wydawnictwa „szlachta małopolska“ w pierwszej linii szlachty galicyjskiej dotyczy. A jednak stało się coś wprost przeciwnego. Z owych 2500 prenumeratorów „Czasu“ zgłosiło się tylko *trzech* prenumeratorów na Rycerstwo polskie tom III. Z całej więc najwyższej inteligencji galicyjskiej zainteresowały się tylko trzy osoby tem wydawnictwem naukowem. Oczywiście w takich warunkach nie mogło być mowy o wydaniu owego tomu III Rycerstwa polskiego, a co smutniejsza, że nie pozostawało mi nic innego, jak materiał zbierany z wielką skrętnością przez lat blisko trzydzieści wrzucić do kosza i powiedzieć sobie: „*amici, triginta annos perdidit*“. Otóż w tak przykrem i iście krytycznem położeniu przyszła mi Akademia Umiejętności z pomocą, oświadczając gotowość wydania owego III-go tomu Rycerstwa polskiego własnym nakładem.

Po świeżym zatargu, jaki między mną a Akademią Umiejętności przed kilku miesiącami nastąpił, był to ze strony Akademii Umiejętności krok niezwyklej wobec mnie uprzejmości, dowodzący nadto ponad wszelką wątpliwość, że Akademia o ile może, stara się popierać moje usiłowania naukowe. Ze skruchą muszę więc przyznać, że mój żal do Akademii Umiejętności, acz miał pozory słuszności za sobą, przecież w gruncie rzeczy nie był słusznym, a ja nie mam powodu narzekać na Akademię Umiejętności w stosunku do mnie.

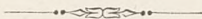
A teraz nie pozostaje mi, jak tylko serdecznie podziękować tym 45 prenumeratorom „Herolda polskiego“, którzy wydawnictwu temu zachowali życzliwą przyjaźń od jego kolebki aż do grobu.

Bene valet!

Kraków, 5 listopada 1898.

Dr Fr. Piekosiński.

HERBARZ SZLACHTY WITEBSKIEJ.

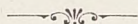
TYTUŁ TYMCZASOWY.

Po skończeniu druku tekstu dodaną będzie przedmowa, indeksy i tytuł nowy.

WYWODY

szlachty obywatelów prowincij Witebskiej
u sądu ziemskiego teyże prowincij okazane
y alfabetycznym porządkiem ułożone.

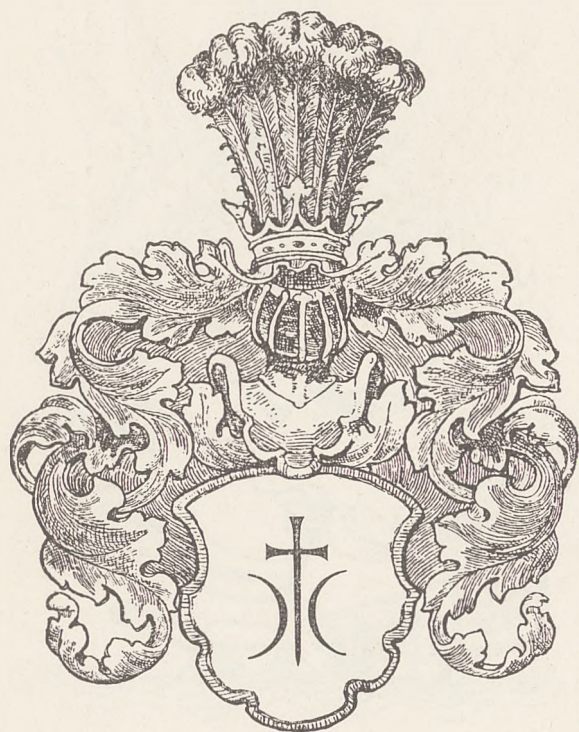

Antonowiczowie do-
wodząc da-
wności familij i uro-
dzenia szlacheckiego
okazywali, iż wedle
opisania kronika-
rów Polskich pie-
czętują się herbem
Helm nazwanym, to
jest głowa w szysza-
ku z dwoma rogami
nad hełmem y koro-
ną trzy pióra strusie,
od nayaśniejszych
królów Polskich na-
danym. Próbowali,
iż przodek Ich Mciów
Maciey Woysim An-
tonowicz dziedziczył
dobra Żyliny w wo-
iewodztwie Trockim
y na dowod tego
testament tegoż Ma-
cieya r. 1612 oraz
kwity poborowe pod
różnemi datami y do-

kumenta autentyczne, istotną ich progeneracją y possessją dóbr,
ziemskich w woiewodztwie Trockim possydowanych świadczące,

pokładali; w poŝlednim czasie ŝukcesor w 5-tym pokoleniu Marcjan Woysim Antonowicz przedawszy mienie ŝyliny braci ŝwoiej, ŝam ŝię przeniŝł w woiewodztwo Witebskie; a ŝe wlaŝciwie od powyŝey wyraŝonego przodka pochodŝa, prezentowali testimonium od Andrzeŝa Woysima Antonowicza, poruicznika woiewodztwa Trockiego 1773 przyznane. A iŝ tenŝe Marcjan Woysim Antonowicz miał possessiŝ w woiewodztwie Witebskim, pokładali wieczyste prawa na mienie Suszczewo, ktŝorego teŝ brat rodzony Samuel Antonowicz podpisał pacta conventa Augusta II krŝla Polskiego (Niesiecki, tom I, fol. 22). Pomienionŝa zaŝ mienie Suszczewo w prowincij tuteŝszey y teraz nastempcy poŝyduiŝc, do 7-go pokolenia wywŝd ŝwoy w istocie okazali. Na fundamencie takich dowodŝw y probacij ŝad ziemski prowincij Witebskiej wszelkimi ŝlŝchectwa prerogatywami zaszczyconŝa, IchM. panŝw Antonowiczŝw familiŝ w teŝŝe trwaŝoŝci stanu ŝlŝcheckiego utwierdził.

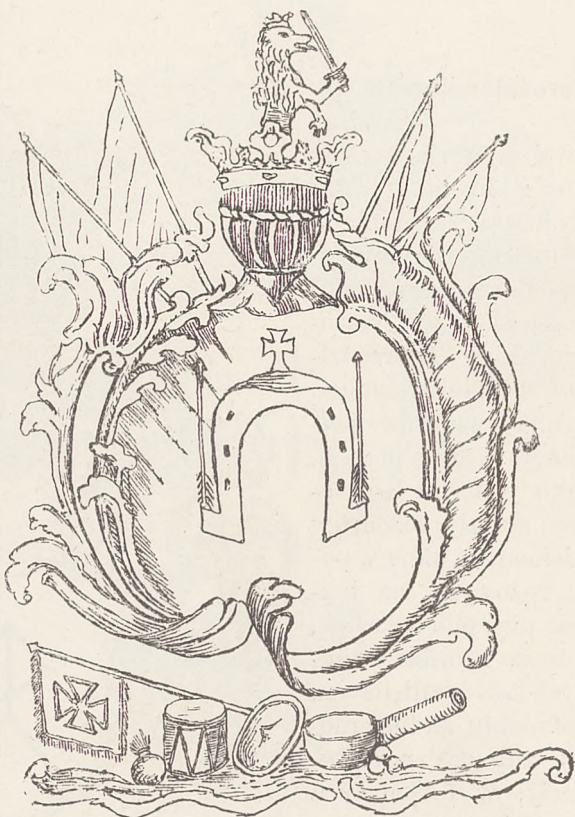
Baranowscy okazuiŝc herb imienia ŝwego Ostoŝa, to iest dwa ŝięŝyce niepełne y miecz poŝrzedku w bŝlŝkitym polu, z piŝcŝ piŝrami struŝsiami na helmie, dowodzili ŝlŝcheckiego urodzenia y possessij dŝbr ziemskich wieczystych, prawem wieczystym 1709 na czŝeŝ mienie Skuratowa, Szemanowo, nazywaiŝc ŝię, w prowincij Witebskiej, w possessij ktŝŝrey czŝeŝci aŝ doŝad zostauiŝc, do 5-go pokolenia wywŝd ŝwoy okazali; a poniewaŝ od daty prawa wieczystego do

daty teŝraŝniejszey iako ŝlŝchta w spokojney nienagannie dŝbr ziemskich zostawali possessij, zaczym y ŝad ziemski prowincij

Witebskiej przy bezpieczeństwie takowej possessij y w tymże stanie ślactwa zostawił.

Bartoszewiczowie

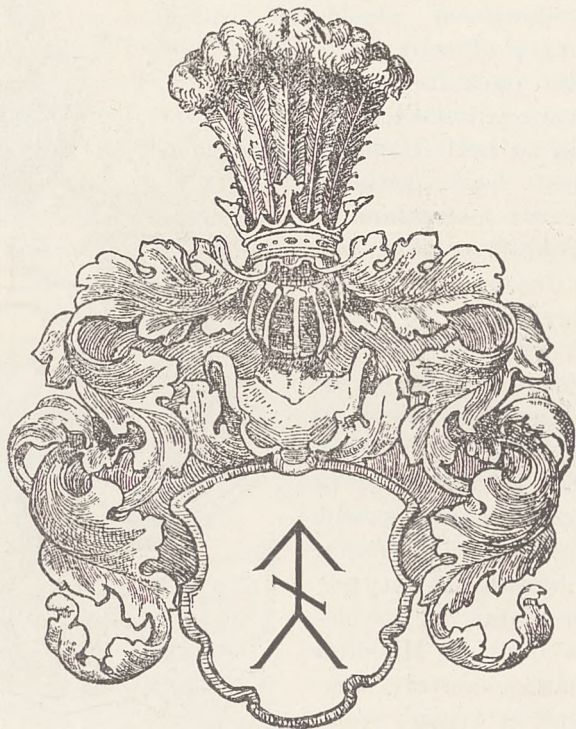
stawiając do wyvodu rodowitości ślactkiej, okazali, iż wedle opisanja kronikarżów Polskich mają za herb Łada, to iest nad podkową krzyż z strzałami po bokach w polu błękitnym, na helmie lew, miecz w łapach trzymający, od monarchów Polskich nadany. Probowali, iż praedecessor Mikolay Bartoszewicz po antecessorach swoich od dawnych czasów obywatelstwem y possessiami w wojewodztwie Mińskim zaszczyconych, mając w tymże wojewodztwie majątność Symonki prawem dziedzicznym spadłą, possydował oną, y na dowód okazywali prawo wieczyste na część majątności Symonki w roku 1632 od Adama Mikolajewicza bratu dane, którą nastempcy dziedzicząc do 6-go pokolenia wywód prezentowali. A że istotnie ieden po drugim nastempowali, dowodzili metrykami z parafij Łohoyskiej, oraz, iż w urodzeniu ślactckim od dawna to imie zostawało y possessią dóbr w Mińskim y dopiero iest zaszczycone, produkowali nietylko prawo wieczyste 1769 na majątność Pruszyńszczyznę w wojewodztwie Mińskim, ale y testimonium od wielogodney ślacty, urzędnikow wojewodztwa Mińskiego wydane, nadto, iż w niniejszey prowincyi Witebskiej possydują dobra ziemskie, prawo wieczyste r. 1770 na majątność Sidorki przyznane, świadczy, na którychto dowo-

dach ślacheckie urodzenie y obywatelstwo wojewodztwa Mińskiego przyświadczaiących, sąd ziemski prowincij Witebskiej polegając, w tymże stanie ślacheckim z całą familią utwierdził y zachował.

Bereśniewiczowie do- wodząc

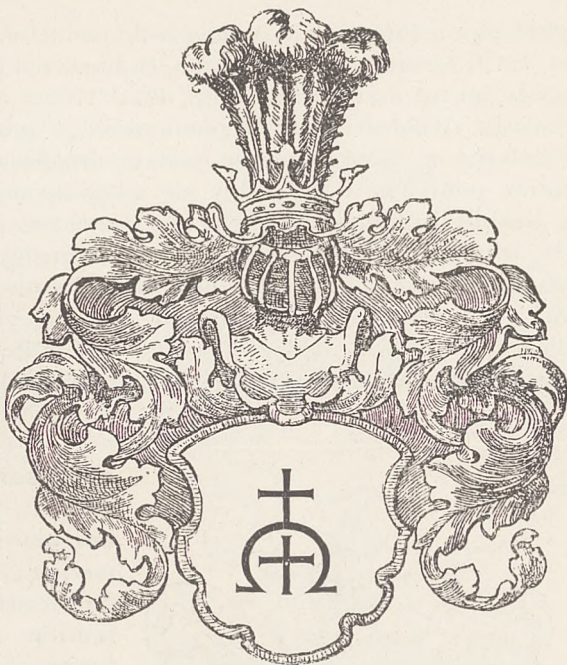
urodzenia ślacheckiego z kroniki xdza Koiłowicza tom II in miscell. iż Wawrzyniec Bereśniewicz miał possessią w Nowogrodzkim Mierzedzicze, miał oraz iednego syna y wnuków pięciu tey progeneracij, iako y herbu Kościeszka: strzały rozdarte y ielcem na ukos, w polu różowym, na hełmie pięć piór strusich, z teyż kroniki y z innych dowodzili; o 4-ym pokoleniu żadney niema autentycznej probacij; w 5-tym oycy wywodzącego się po-

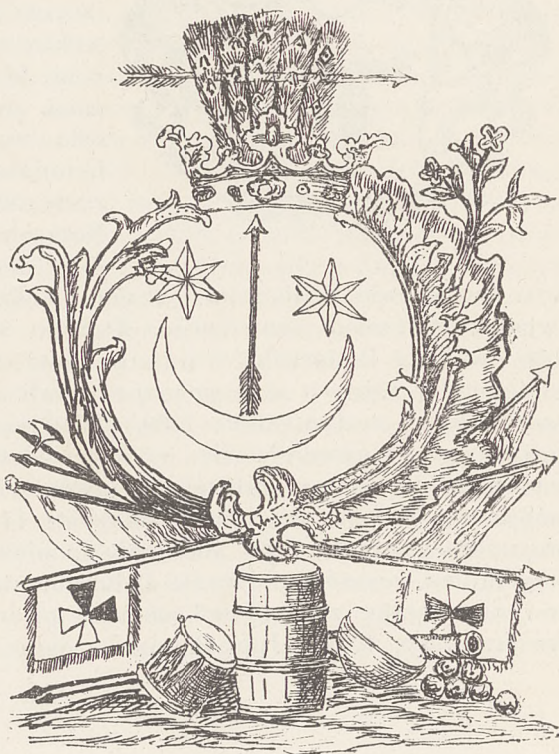
świadcza karta od Teodora Obuchowicza Gabryelowi Bereśniewiczowi 1721 roku dana, wyświadczaiąca życzliwość usług onego; w 6-tym tedy osobiście stawiający stopniu przeto nieokazał w dowód tak progeneracij swoiey iako y possessij dokumentów, iż mu one w roku 1767 z szkatułą ukradzione zostały, o co tylko process imieniem swoim pod tymże rokiem produkował, jednak ponieważ dotąd bez żadney obiekcij ni od kogo w ślacheckim zostawał honorze, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej według wypisaney schedy takowy wywód przeyrzawszy, w tymże stanie, jak dotąd zostawali, zachował.

Białynowiczowie probując urodzenie swoje słacheckie od przodka swego Piotra Białynowicza herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, prezentowali testamentowe dyspozycye, proceder z Zańkiewiczami, kwity poborowe w różnych datach, które dokumenta autentycznie prezentowane, przyświadczyły należytą onych aż do 6-go pokolenia progeneracyą. Według których probacij sąd ziemski prowincij Witebskiej tychto Ich M. pp. Białynowiczów, iako dotąd zostawali, przy ślachectwie zachował.

Bobaszyńscy stawiając do wyvodu rodowitości ślacheckiej, dowodzili od Jana Janowicza Bobaszyńskiego ślachezca y obywatela prowincyi Witebskiej herbu Sas, to iest mieścię z gwiazdami po rogach, we szrodku strzała w błękitnym polu, na hełmie pawie ogon strzałą przeszyty. Któryto Jan Janowicz, iż miał wieczystę possessią mąietności Sobolewszczyzny y Toloczyńska, przyświad-

czaią dział 1649, także opłacanych podatków kwity od roku 1671 do 1679, testament tegoż Jana Bobaszyńskiego 1689, prawa wieczyste na tęż majątność, drugi dział 1708 y dalsze dowody słuszne okazały świadectwo, iż od pomienionego praedecessora aż do 6-go pokolenia w nieprzerwanej zostaią progeneracij y possessij. Niemniej ponieważ wywodzący się nastempcą od przytomney u sądu w liczbie kilkadziesiąt szlachty oczewiste odebrał przyświadczenie, iż z wyrażonych w dekrete obszerniey antecessorów pochodzący, zawsze y nienagannie z współobywatelami równych używał prerogatyw ślacheckich, zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej takową niedysputowaną rodowitość ślachecką imienia Ich M. panów Bobaszyńskich terażniejszym wzmocnił wyrokiem.

Boguszowie wywodząc rodowitość ślachecką imienia swego okazywali, iż podług świadectwa kroniki Niesieckiego, tom 1, fol. 127 familia onych od roku 1044 kwitnąć zaczęła, w następujących też wiekach wielkimi wslawiwszy się dzieły y honorami, herbem Polkozie zaszczycona została, to iest: głowa ośła w czerwonym polu, na helmie z korony półkozy. O których antecessorze Tomasz na Borzech Boguszu possessorze dóbr Borza, Bogusze i Staszki

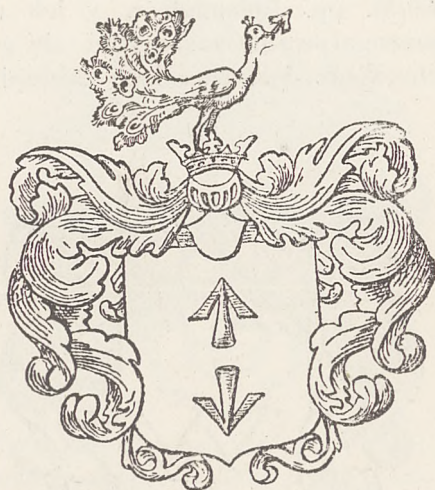
w wojewodztwie Podlaskim, w ziemi Zakroczymskiej będących, świadczy testament syna onego, ktorego successorowie przybywszy w kray Białoruski, różne w powiecie Orszańskim mając possessie, w różnych tego powiatu bywali urzędach, czego dowodzili drugim testamentem 1669. W Orszańskim tedy wyprzedawszy się, przenieśli się w wojewodztwo Witebskie, gdzie possessye pierwey arendowne, uti inwentarz 1732, teraz wieczyste majątności Tropów, uti prawa wieczyste 1749 świadczą. Których progeneracya aż do 7-go pokolenia ponieważ w niczym nie jest przyćmiona, owszem należycie z dokumentów okazana y wypróbowana została, zaczyn sąd ziemski prowincji Witebskiej oną przeyrzawszy, tychże Ipp. Boguszów jako z dawna rodowitością

ślachecką zaszczyconych, w tymże stanie y prerogatywach ślacheckich zabezpieczył.

Bohomolców starożytność imie-

nia od niemałego

wieku ślachecką zaszczycona rodowitością, possessią dóbr ziemskich w wojewodztwach Witebskim, Połockim y innych wslawiona, herbem Bogoria zwanym ozdobiona, to iest strzały dwie złamane w czerwonym polu, na helmie paw z rozciągnionym ogonem, złamaną strzałę w pysku trzymający, którym praedecessor Juchno Bohomolec jako z dawna imieniowi swemu nadanym, pieczętował się. Ten tedy Ju-

chno czyli Juszko Bohomolec, że miał possessią w Witebskim za Olszą rzeką, świadczy prawo zastawne 1500 roku, w którym pieczęć Bogoria wyraźnie prezentuje się. Dwa działy Ich M. pp. Pohojskich 1570, w których pieczętarszem Jan Semenowicz Bohomolec wnuk pomienionego antecessora y pieczęć Bogoria jaśnie do tych działów przyłożona. Zatym w 4-tym pokoleniu dowodzą prawa wieczyste w datach 1633, 1636, 1637 na majątności Pohojszcze, Nowosiolki, Łuzyn y inne. Przywileja królów Polskich za dzieła rycerskie z nadaniem dóbr Uszcza Dmitrowa w wojewodztwie Smoleńskim 1622. Dowód tężże iako y dalszey w 5-tym pokoleniu progeneracij pokładali prawa przedażne różnych majątności w datach 1637, 1643, 1645, 1649, testament 1640, testimonium współobywatelów województwa Witebskiego, iż Dmitr, Alexander y Jan Bohomolcowie, będąc zabrani w zamku Witebskim, byli 14 lat w więzieniu w Syberyi w Muromlu, o czym konstytucya 1677 o podpisach do elekcij krolow const. 1699 wspomina. O 6-tym pokoleniu przywileje 1701, 1716 na urzędy; 1705, 1755 działy dóbr między bracią wyświadczaia; na dowód 7-go stopnia przywileje w datach 1748, 1752, 1765, 1766, 1770 podpisem królewskim y pieczęciami w. x. Litewskiego authorityzowane prezentowali. Tak iaśnie y dostatecznie okazane dowody zacności tęż familij od przodków aż do dzisiejszych w 8-ym pokoleniu na-

stempców, różnemi poselskimi, deputackimi funkcyjami znakomitey, nadaniem dóbr ziemskich, lennych y królewskich zaszczyconey, urządami y honorami ozdobioney, Sąd ziemski prowincij Witebskiej przeyrzawszy, całą teraz kwitnącą familią tychże IchM. pp. Bohomoleców y ich nastempców jako szlacheckimi prerogatywami zaszczycać się godną, we wszystkich stanu ślacheckiego dostojnościach zabezpieczył.

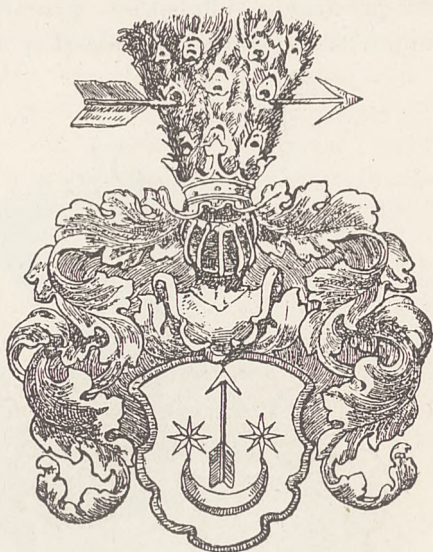

Borowscy probując szlachečnosti imienia swojego okazywali, iż Jan z Borow Borowski herbu Habdank: litera **W** w różowym polu, na helmie w koronie takąż litera, będąc zaszczycony pierwey possessyami w kraju Polskim, przed rokiem zaś 1634 przybył w województwo Witebskie, któremu że się przez dzieła rycerskie dobrze zasłużył, odebrał od całego województwa list te-

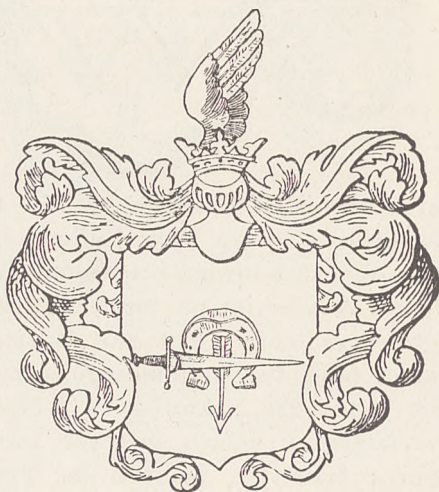
stimonialny z 29 pieczęciami pod tymże 1634 rokiem; potym nabywszy w tymże województwie possessią, iako świadczy prawo wieczyste 1640, a w Polsce przezastawiwszy dobra, jako prawo zastawne 1642 objaśnia, przeniósł się ze wszystkim w województwo Witebskie, gdzie że z majątności wieczystych Ramów y Jaromina sukcesorowie opłacali różne podatki, świadczą kwity od roku 1668 do 1739 z kancelaryi y od poborców dawane, dalszą zaś progeneracją od 1-go aż do 7-go pokolenia różne dokumenta, tranzakcyje dowodzące, wypróbowały u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej, iż IchM. pp. Borowskich familia nienaganney procedencij, w wieczystey dóbr possessij y urodzeniu ślacheckim zostawała, którą y sąd w tymże stanie uznawszy, utwierdził.

Browczyński czyniąc wywód o ślachtetności urodzenia swego, dowodził, iż antecessor Iwan Sasin Browczyński herbu Sas: miesiąc z dwiema gwiazdami y strzałą w polu błękitnym, na helmie pawi ogon strzałą przeszyty, possydował dobra Dobryń Browczyno w województwie Witebskim, y na dowód tego pokładali list upominalny od grodu Witebskiego 1593

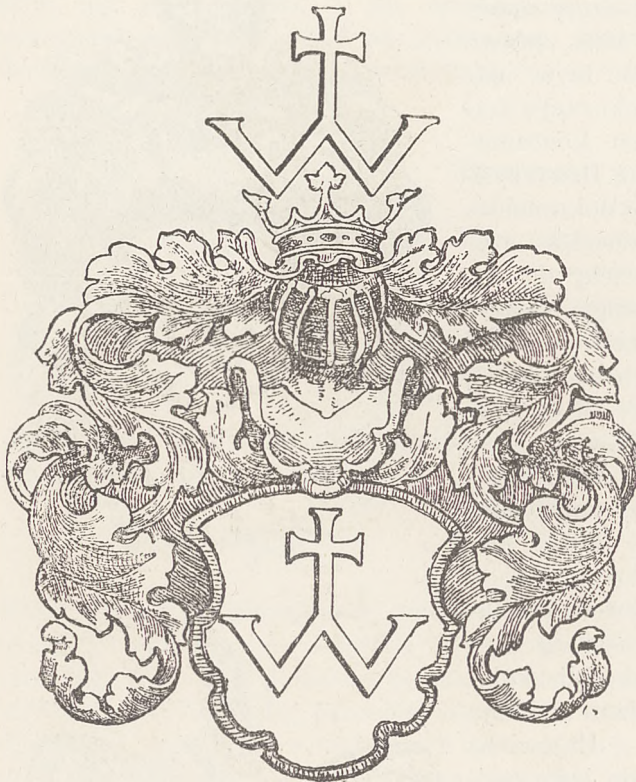
w sprawie Ihnata Iwanowicza Browczyńskiego, syna onego; dalszą procedencją wyświadczaia ugodliwy zapis 1601, prawo przedazne na część maiętności Dobryma 1669, prawo zastawne na część teyże maiętności 1670, assekuracya Łuski 1699, dekret kontumacyjny w sprawie z Browczyńskimi 1730 y inne dokumenta, dostatecznie szlacheckie urodzenie y procedencją do 9-o pokolenia objaśniające, okazywali, według ktorych probacj sąd ziemski Witebski takową IchM. pp. Sasinów Browczyńskich familią, z dawna possessiami dóbr ziemskich y obywatelstwem w prowincij Witebskiej zaszczyconą, w tymże stanie rodowitości ślacheckiej zachował.

Bujewiczowie wywodząc ślachećność urodzenia swojego, zaczęli enologią od przodka Jana Amboja Wyzlacińskiego Bujewicza herbu Niezgoda, to iest: podkowa na dół wisząca, przez ktorey szrodek miecz przechodzi; we szrodku strzala żelazcem na dół, w polu błękitnym; w hełmie trzy pióra strusie, wedle kroniki Bielskiego. Który że miał synów czterech, wyświadcza dział pod rokiem 1506. Dalszą zaś procedencją probuie dział pod rokiem 1589, także obdukcya 1603, process 1614, testament 1620, prawa zastawne pod rok. 1620, 1645. Nakoniec prawem wieczysto kupnym maiętność Radkowszczyzny w dacie 1726 y innemi dokumentami okazali należytą do 8-go pokolenia progeneracyą, którą sąd ziem-

ski prowincij Witebskiej przejrzawszy, za rodowitą Ich M. pp. Bujewiczów familią y aktualną szlachtę rekognoskował.

Bułhakowie

herbu Syrokoma czyli Abdank biały z krzyżem we szrodku, w polu różowym, na helmie także wyrażenie. Stawiając do wywodu dawności familij swojej ślacheckim urodzeniem possessią dóbr ziemskich w wojewodztwie Nowogrod. Mińskim, w powiecie Slonimskim y Możyrskim y honorami zaszczyconey, o

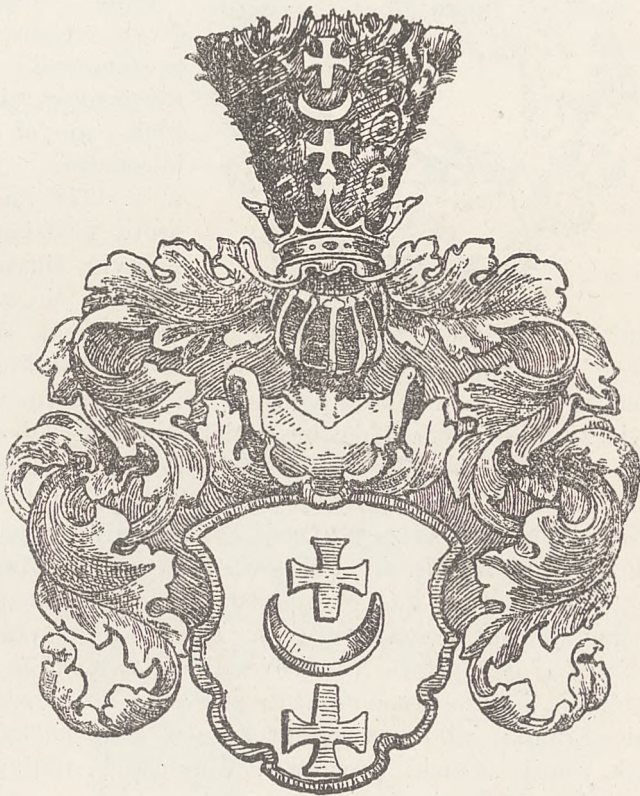
czym kronika Bielskiego fol. 774, Paprocki y Niesiecki w tomie I świadczą, z której Piotr Bułhak, iż w prowincij Witebskiej miał possessią, dowodzone processem Filimona Żyźmora 1585, w ziemstwie Witebskim na tegoż Piotra o sprzeczki w granicach od dóbr Wysokiego; syn zaś Maciej Piotrowicz, iż był possessionatem powiatu Slonimskiego, przyświadcza kronika Niesieckiego tom I. fol. 222, z którego w 3-cim pokoleniu komisarz starostwa Uświatskiego znowu w teyże prowincyi znaczne ponabywawszy dobra: Krasyny, Dobryń etc. przywileiem króla Augusta II na starostwo Sawińskie 1720 y innemi ziemskimi y grodzkimi w teyże prowincij honorami zaszczycony został; 4-go pokolenia cessa y przywiley na starostwo Sawińskie 1739 dowodząc, do 5-go pokolenia przy probacij wiele dokumentami y przywilejami wywód nienaganney rodowitości y zacności ślacheckiej okazali.

Na czym sąd ziemski polegając, we wszelkich prerogatywach y wolnościach ślacheckich, ile dawną y godną familią zachował y ubespeczył.

Butkiewiczów

antecessor Łukasz Butkiewicz herbu Trzaska: pięć y dwa miecze końcami z sobą spojone, na helmie pawie ogon, na którym także pięć z głowniami, miał posesyją w prowincji Witebskiej dawniej, iak przed rokiem 1610, bo już w tym roku kwity opłacanych podatków świadczą. Którego

sukcesorowie, iż ślacheckiej używali wolności, świadczy prawo wieczyste nabytej majątności Skuratowa pod rokiem 1669, process 1686, dekret ziemski Witebski 1701, testament 1736, te wszystkie sprawiedliwą onych procedencją aż do 6-go pokolenia wyznały. Nadto iż iest rodowita od antecessorow swoich ślachta, zebranie licznych osób stanu ślacheckiego oczewistym u sądu potwierdziło świadectwem; zaczym y sąd ziemski prowincji Witebskiej stosując się tak do dowodów jako y świadectwa, wszystkich stanu ślacheckiego prerogatyw używać godnemi bydz osądził.

nat województwa Nowogrodzkiego, miał syna Władysława, którego następców w 3-im i 4-ym stopniu doskonale y należycie pomienione testimonium poświadcza, w 5-ym zaś pokoleniu prawo wieczysto-darowne 1765 na majątność Taxę Olszańską w powiecie Oszmiańskim, testament 1765 dowodzą. A iż possessią dóbr ziemskich iedni w prowincij Witebskiej, inni w województwie Nowogrodzkim są zaszczytzeni, okazywali prawo wieczysto-przedażne na majątność Uzlejęw 1766 w prowincyi Witebskiej, w województwie zaś Nowogrodzkim possessia po antecessorach dotąd trwająca świadczy; w dowód 6-go pokolenia metrykę chrztu 1755 y prawa kondycjonalno dawne 1774 pokładano. Przy których dokumentach familia possessią z urodzeniem ślacheckim nienaganna, jako z dawna prerogatywą ślachecką zaszczycała się, tak y sąd ziemski prowincyi Witebskiej niniejszym dekretem w tymże umocnił stanie.

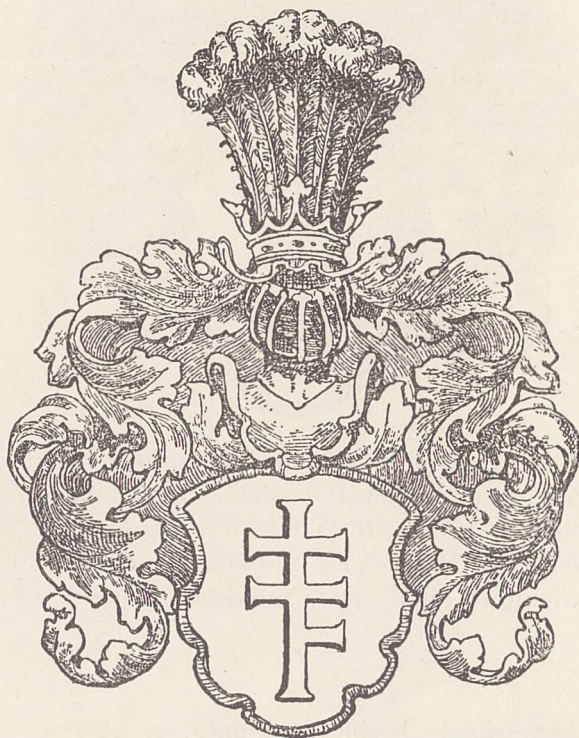
Buynowscy herbu Korwin alias Kruk stojący na pniu ociętym leżącym, pierścień w pysku trzymający, w polu czerwonym, na helmie 3 pióra strusie, dowodząc rodowitości ślacheckiej naprzód prezentowali testimonium od urzędników ziemskich, grodzkich y innych obywatelów województwa Nowogrodzkiego w r. 1773 na seymiku dane, które poświadcza, iż Daniel Korwin Buynowski rodowity ślachcie obywatel y possessio-

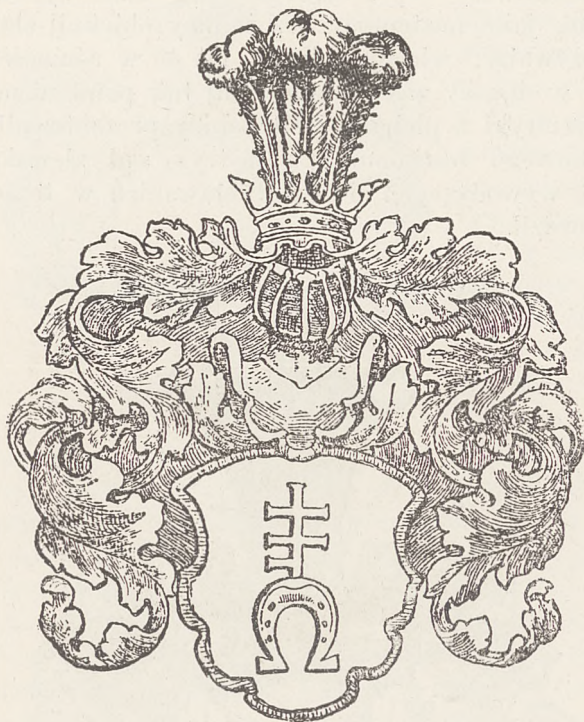
Bielawscy herbu Jelita: trzy kopie złożone, nad helmem półkozła wyskakującego, na dowód urodzenia ślacheckiego pokładali kronikę Niesieckiego tom I, fol. 92, która, iż familia w honorach, funkcyjach y męstwie w różnych powiatach kwitnęła, poświadcza, a testimonium 1775 od wielogodney ślachty urzędników prowincyi Witebskiej, osób 20, okazuje, iż dziad wy-

wodzących się przyiachawszy z powiatu Wolkowyskiego w prowincyę tuteyszą y ożeniwszy się z szlachcianką, miał synów 4-ch, których tak sam, jako nastempcy bez żadney objeckij ślacheckiego honoru używaiąc, więcey iak od lat 40 w równości każdemu zostawali, w dowód zaś progeneracij tak pomienione testimonium jako y metryki z plebanij Witebskiej prezentowali. Na fundamencie takowego testimonium y metryk sąd ziemski prowincij Witebskiej wywodzących się pp. Bielawskich w teyże trwałości stanu utwierdził.

Charkowscy do-
wodząc
rodowitości swey
ślacheckiej oka-
zali, iż bywszy nie-
gdyś Sasin Char-
kowski ślachie
y obywatel woie-
wodztwa Witeb-
skiego herbu Pi-
lawa: półtrzecia
krzyża w błękit-
nym polu, nad
koroną pięć piór
strusich, był pos-
sessionatem w tym-
że wojewodztwie
y na to prezento-
wali prawo wie-
czyste na mająt-
ność Kościeniow-
szczyzną, Podsa-
dowszczyzną roku 1612, drugie prawo wieczyste 1617, trzecie
prawo wieczyste 1634, nadto niezawodną poślednieyszą onych
procedencyą dowodzą testamenta, ieden 1652, drugi 1692, 1752
y takowemi dowodami do 6-go pokolenia wywiedli się. Na czym
sąd ziemski prowincij Witebskiej polegając jako y na świade-
ctwie wieloprzytomney szlachty, za rodowitą przerzeczonych Ipp.
Charkowskich y niedysputowaną ślachtę wszelkich prerogatyw
godną bydź uznał.

Chaszkwoscy dowodząc ro-
dowitości ślacheckiego
imienia, wywodzili enologią od
antecessora Mikułę
Chaszkwoskiego,
herbu Puchala: na
podkowie półtrzęcia
krzyża w polu błę-
kitnym, na helmie
trzy pióra strusie,
którzy że się równo-
ścią ślactwa za-
szczęcali, wyświad-
cza process w dacie
1556, dział między
tegoż Mikułę synami
1559; dalszą zaś o-
nych progeneracją
probuie dział 1568,
prawo zastawne na
majątność Chaszkie-

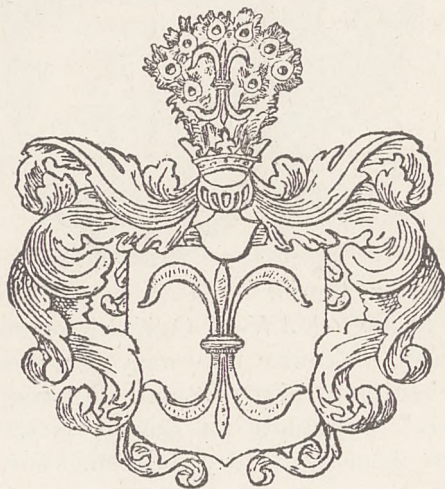
wicze w roku 1634 y inne dokumenta do 8-go pokolenia wywód okazujące o rodowitey ślactności imienia, obywatelstwie y possessij w prowincij Witebskiej upewniły. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiej przestając, aktualną rodowitość ślactką imieniowi IchM. pp. Chaszkwoskich przyświadczył.

Chomiczowie herbu Chomonto, w którym woły do pługa sprzęgano, jarzma do góry obrócone w błękitnym polu, probowali rodowitości ślactwa swego przyświadczeniem herbarza polskiego pod r. 1632, gdzie Marcin Chomicz herbu tegoż do elekcij króla Władysława IV podpisany, którego nastempcy będąc w urzędach, mieli dobra swoje w powiecie Wilkomirskim, z których wyprzedawszy się, przenieśli się w województwo Witebskie; a że z odległego przybyli kraiu niemając autenty-

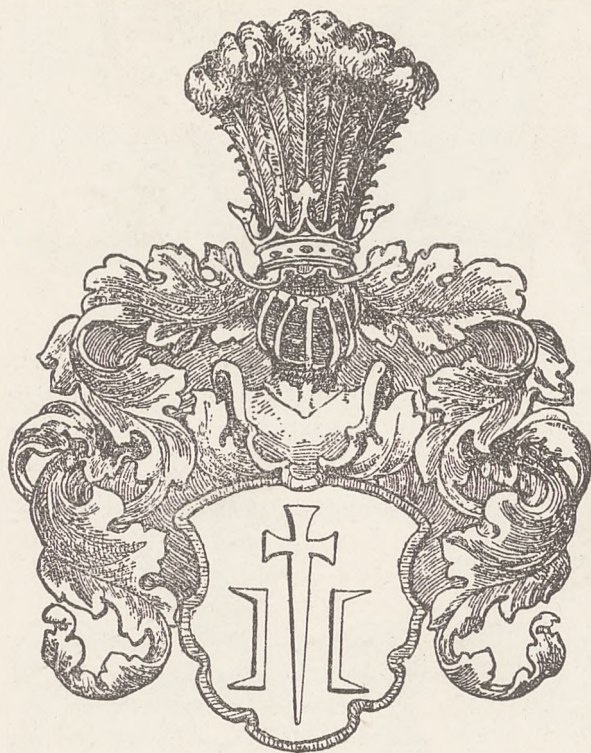
cznych dowodów na wsparcie progeneracji Witebskiej z podpisem 21 osób wiarygodney szlachty przyświadczyło u sądu ziemskiego prowincyi Witebskiej, iż jest rodowita y nie-naganna szlachta IchM. pp. Chomiczów familia, którą sąd w teyże trwałości zabezpieczył.

Chrapowickich rodowitość ślacheckiego urodzenia y zaszczyt possessiami w wojewodztwie Witebskim y innych iaśnie się okazuje od Iwana Daniłowicza Chrapowickiego, chorążego wojewodztwa Witebskiego, posła na seym 1589, herbu Gozdawa: dwie lilie korzeniami z sobą spoione, związane, w czerwonym polu, na hełmie pawie pióra z takąż lilią, mającego dobra swoje w wojewodztwie Witebskim: Chrapowicze y Łoświdę, ktorego synow list dzielezy w dacie 1620, zapis ugodliwy 1627 oraz list y przywileje królów Zygmunta y Władysława IV 1626, 1630 poświadczają, z których Antoni nayprzód chorąży Smoleński 1653, Constit. fol. 9, daley podkomorzy, marszałek Izby po-

selskiej 1665 y na konwokacij 1668, potym wojewoda Witebski 1671, Józef chorąży y podwojewódzcy Witebski, bracia rodzeni, że byli do różnych od króla używani poselstw, świadczą listy passeporty 1663, 1664 oraz const. 1683 fol. 1. et 2. Dalszey onych progeneracij dział wieczysty 1678, testament 1685, prawo wieczyste 1690, testament 1720, prawo wieczyste 1723 y dalsze dokumenta, przywileje, nadania dóbr, honorów, aż do 8-go pokolenia wywód należyty okazały. Ktorych rodowitość szlachectwa y zaszczyt wysokich dostojności u sądu ziemskiego Witebskiego okazane y dowiedzione, za godną y dostojną wszelkich prerogatyw całą familią I. panów Chrapowickich uznały.

Chudzińscy wywodzą się od antecessora Alexandra Chudzińskiego podstolego Połockiego, okazali, iż są herbu Cholewa: dwie klamry żelazne, między nimi miecz otłuczony w polu różowym, na helmie pięć piór strusich, iż tenże przodek był possessionatem w województwie Połockim prezentowali kwitacją od Kijsiela podwojewódzkiego Witebskiego 1701 z tenuty majątności Dawid-

kowicz temuż daną że w służbie wojskowej zostawał, okazali ochronę od JW-go Ogińskiego regimentarza Białoruskiego 1710 daną, nakoniec nabywszy majątność Kiemin w województwie Witebskim w nim pozostał. Ktorego sukcesorowie dotąd zamieszkani, pokładali na dowód progeneracij swoiey testament 1713 list dzielczy 1718 y dalszemi dowodami aż do 4-o stopnia wy-

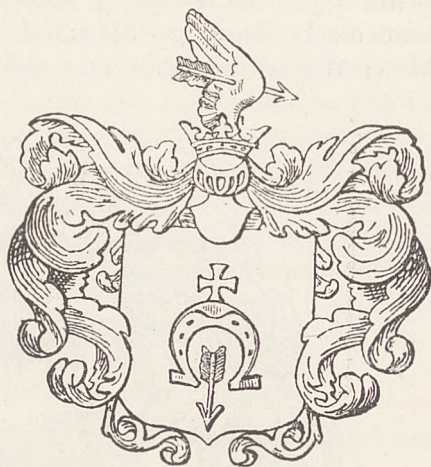
wiedli się y za rodowitą slachtę, jak od przyświadczaiących stanu slacheckiego godnych ludzi poczytani, tak y od sądu ziemskiego Witebskiego w tymże stanie zabezpieczeni zostali.

Dederkowie herbu Dederkało : na kształt Ypsilon, od Iwana Dederki, mającego possessią w powiecie Oszmiańskim : majątność Truchnowicze y w różnych xięstwa Litewskiego wojewodztwach, ktorego z synem dowodzono, pilnością summy za obliżiem w grodzie Połockim przez woźnego czynioną, w 3-im stopniu następcow trzema kwitami na pogłowne do skarbu rzpltey 1676, 1677, 1679, przywileiem nayaśn. króla IMści Polskiego Augusta II na koniustwo Orszańskie Janowi Dederkowi 1700, testimonium powiatu Orszańskiego 1704, pozwem imieniem Ipp. Dederków 1706, ktoren y 4-te objaśnia pokolenie, w 5-tym probują się testamentami 1741, 1743, assekuracją 17 (s) w 6-tym stopniu possessiami iedni w Witebskim majątności Bujewa Wyżlacina, drudzy majątnością arendowną Solonienczyno, inni possessiami w Połockim, Oszmiańskim y Upitskim przyświadczaiąc się, do 8-go pokolenia progeneracją swą wypisali. Dla takowych tedy probacij possessią wspartych, sąd ziemski familią wywodzących się w slacheckim tytule, jak dotąd zostawali, zachowali.

Dombrowscy herbu Dołęga:

podkowa z krzyżem, we szrodku ktorey strzała albo belt w błękitnym polu, w helmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, według opisania Niesieckiego y innych autorów. Familia w różnych ziemiach i powiatach swe possessie mająca, różni między się herbami, jakoto: w Sieradzkiem herbu Abdank, w Mazowieckim herbu Dombrowa, w Sędomirskim herbu Jastrzembiec, w Łęczyskim zaś y Brzeskim Litewskim herbu Dołęga; z ktorey

familij Antoni Dombrowski skarbnik Liwski, dworzanin królewski, zesłanym będąc na Białą Ruś dla podania starostwa Wielizkiego, otrzymał za to od najjaśniejszego króla Augusta II na starostwo Rekty w powiecie Rzeczyckim przywilej 1720, ktorego synów probowano prawem wieczystym na grunta pod miastem Witebskiem leżące, Spiczańskie zwane 1726, nabyte testamentem dysponującym dobra synowi w Witebskim: Wymno, Izbowicze y Słobodkę w mieście Witebsku, a Orszańskim: Horodziec, Wysokie etc. 1741, testamentem drugim 1754, któremi dokumentami jako y testamentem ieszcze roku 1759 3-go y 4-tego należycie dowiódłszy pokolenia, nienaganne rodowitości swej slacheckiej, od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej odebrano przyświadczenie.

Dombrowscy herbu Dombrowa:

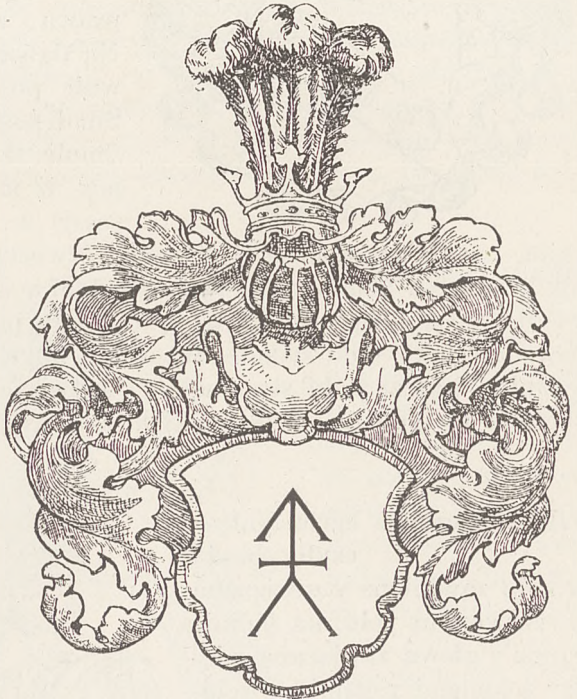
podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na helmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, od Hrehorego Dombrowskiego stolnika Brzeskiego, ktorego nastempcy mieli possessią w wojewodztwie Witebskim, idque majątności: Bryewo y Łaposzniewo; dla przypadkowego tedy zatracenia dokumentów prezentowali od wielo slachty wiary godnych testimonium na pismie dane y pod-

pisane, które niezawodną onych progeneracją od 1-go aż do 4-go pokolenia y równość każdemu w szlachectwie przyświadczyło. Na tym tedy fundamencie, jako y na trwającej dotąd possessij, sąd ziemski prowincij Witebskiej polegając, w teyże prerogatywie stanu slacheckiego pomienioną Ich M. pp. Dombrowskich familią, iak dotąd zostawała, zachował.

Dziatłowiczowie herbu

Kościesza: strzała w pół prawie rozdarta, nad rozdarcie krzyż w polu różowym, na helmie trzy pióra strusie, dowodząc rodowości slachectwa od antecessora Macieja Hurca Dziatłowicza, pułkownika wojsk IKMci, którego następcy aż do 5-go pokolenia nienaganie wywiedli się, y chociaż żadnych w dowód progeneracji swojej nieokazywali dokumentów dla przypadkowego zatracenia onych, jednak ponieważ różne mając w prowincij Witebskiej possessie, bez żadnego przeczenia wolności y praw używali, rodowitością slachecką zaszczycałi się y testimonium od wielu slachty y obywatelów prowincij Witebskiej roku 1773, iż są w niepoddeyrzaney imienia slacheckiego sławie y spokrewnieni, dowiedli: zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiej na mocy takowych dowodów w teyże trwałości, jako dotąd zostawali, IchMci zachował.

Falkowskich antecessor Woyciech Falkowski herbu Doliwa: alias trzy róże między dwiema liniami w błękitnym

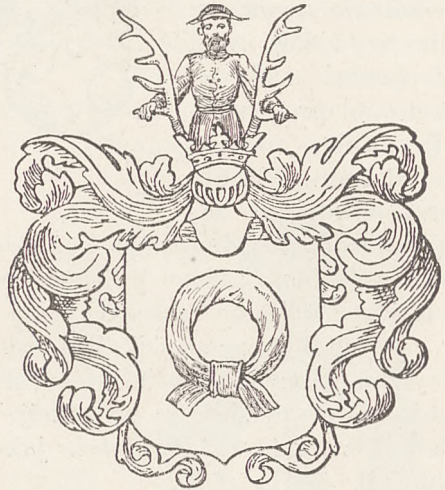

polu, nad hełmem y koroną trzy róże między dwiema trombami, szlachcic y obywatel prowincij Witebskiej, że już był possessionatem w wojewodztwach Witebskim y Smoleńskim, świadczy pilność 1626 roku czyniona do przyznania prawa, zapis zrzeczny 1629. Na dalszą procedencją okazywali process 1649 w grodzie Smoleńskim, dekret grodzki Smoleński 1650, a dalsi następcy, iż mieszkali y mieli possessionią w wojewodztwie Witeb-

skim, prawo darowne 1664 na część czwartą majątności Ohorodnik y process nomine Falkowskiego 1687 y dalsze dokumenta dowiodły doskonałą progeneracją do 5-go pokolenia. Do których dowodów jako y do świadectwa wielu obywatelów prowincij Witebskiej, sąd ziemski stosując się, w tychże prerogatywach szlachectwa to imie Ipp. Falkowskich zostawać godne bydź uznali.

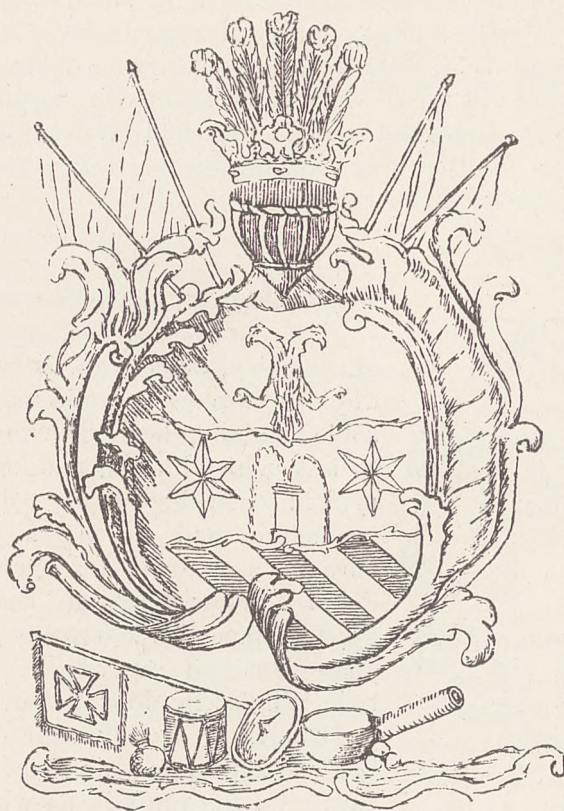
Felnerowiczowie herbu Nałęcz
czyli binda

w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu, na hełmie panna z głową zawiązaną między jeleniami rogami z rozciągnionemi rękoma, dowodząc rodowitości slacheckiej od Woyciecha Felnerowicza, possessionata wojewodztwa Lubelskiego, którego syna Pawła poświęcają dożywotnie zapisy żenie swej dane 1640, w 3-im y 4-tym stopniu dostatecznie probuie relacya woznego zeznanego arestu sumy 2000 na dobrach Hołubla 1689 roku położona; w dowód 5-go pokolenia metryka z parafij Lipniewskiej 1705, patent z akademij Wileńskiej wyświadczaiący nienaganne postęпки w czasie fre-

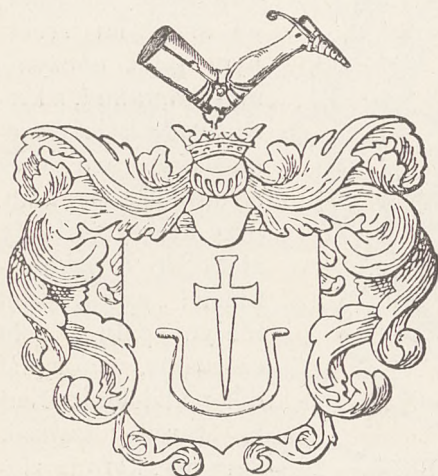
kwentacji szkół 1726, testament IW-go Kotowicza starosty Grodzieńskiego 1728, w którym iako dobrego sługę Antoniego Felnerowicza niezapomina. Prawo dożywotnie 1756 z intromissią teyże daty na folwark Nowosiółki w prowincij Witebskiej teyże od Ipp. Rysińskich; którego to Antoniego synow w 6-tym stopniu wywodzących się poświadczają metryki 1752, 1754, 1756 z plebanij Wielizkiej, w dowód też zaszczytu ślachectwem y obywatelstwem w prowincij Witebskiej, służy testimonium WWIpp. dygnitarzow, obywatelów, szlachty prowincij Witebskiej teyże familij wydane. Na mocy takowych dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiej uważywszy, iż niedysputowaną progeneracją y urodzenie ślacheckie wyświadczyły, wywodzących się tedy Ipp. Falnerowiczów bez żadney obiekcyj honoru ślacheckiego dotąd zostających, w teyże trwałości ślacheckiego stanu, jak dotąd byli, zabezpieczył.

Fontanowie herbu

Fontany, to iest tarcza na trzy pole podzielona, z których na wyższym czerwonym polu orzeł czarny dwugłowy z rozpiętymi skrzydłami i rozciągnionymi nogami; na szrednim srebrnym polu naczynie alias fontanna, z której woda koloru niebieskiego we dwa strumienie wynika, przy której gwiazdy złote o 8 promieniach; na trzecim białym polu 3 pola czerwone, z góry na dół podzielone. Nad tą tarczą szyszak zbrojny, koroną złotą y 5 piórami strusieni ozdobiony. Oka-

zali, iż familia IchMeiów z dawna we Włoszech, w księstwie Medyolańskim, w prowincij Valisalda osiadłość mająca, prerogatywą ślachecką zaszczycona była, z której Ludolfa Fontanny synowie po różnych nacyach traktując nauki, gdy do Polskiej zaiachali, w Warszawie lokowali się. Jakoż pokupowawszy kamienice, grunta za miastem etc. do substancij nie małej przyszli. Co poświadcza się działem 1751. W 3-im pokoleniu nastempcy zasłużwszy się y wszedłszy w akceptacją, nietylko że sami przez się w ślacheckim do Polski przybyli charakterze, ale dla zaszczytu większego raz konstytucją koronacyją 1764, potym traktatową 1768 od zgromadzonych w Warszawie rzpltey stanów do kleynotu ślactwa Polskiego, wolności praw y prerogatyw przypuszczeni, przy herbie Fontanna, którym się dawniey pieczętowali, zachowani y przywilejem nayiaśn. króla Stanisława Augusta tegoż roku umocnieni y approbowani zostali. A że possessią iako ślachta zaszczycała się, poświadczaią nabycie dóbr Obuchowa w prowincij Witebskiej a o dalszych dobrach w ziemi Warszawskiej testament Jakuba Fontany budowniczego IKMei 1773, kwitacya y komplanaacya 1774 świadczą, przy których dobrach sukcesorow w 4-ym stopniu wywodzących się, zostawili. Na fundamencie takowey remonstracij sąd ziemski prowincij Witebskiej IchM. panów Fontanów familią oraz nastempców we wszystkich prerogatywach stanu ślacheckiego zachował.

Frąćewiczowie dowodząc ro-
dowitości swey
ślacheckiej, okazywali, iż we-
dle kronikarzów opisania mają
sobie nadany herb Nowina:
to iest ucho od kotła, nad któ-
rym miecz w błękitnym polu,
w hełmie nad koroną noga
zbroyna z ostrogą. A że przo-
dek IchMeiów Krzysztof Spo-
koyski Frąćewicz z dawna był
possessionatem w wojewódz-
twie Witebskim dóbr Zielenicz
y Osinowki, produkowali na
to kwity zaprzysiężenia dymów
1690 roku, intromissią na wieś

Ciwunowicze w powiecie Orszańskim 1701, w dalszych nastemp-

cach ponieważ dostatecznie dowiedli tak bywanie w różnych dzieła rycerskiego akcyach, jakoteż dawności possessij w woiewodztwie Witebskim przez różne attestacye, kwity godnych ślarchy, listy urzędowe, procedera w trybunale generalnym w. x. Lit. y sąd w nienaganney progeneracyi do 5-go pokolenia przeświadczyli, zaczym tenże sąd ziemski Witebski uważywszy iasność dowodów rodowitego ślachtetwa IchM. panów Frącewiczów, w tymże jako dawniey, zostawali stanie utwierdził.

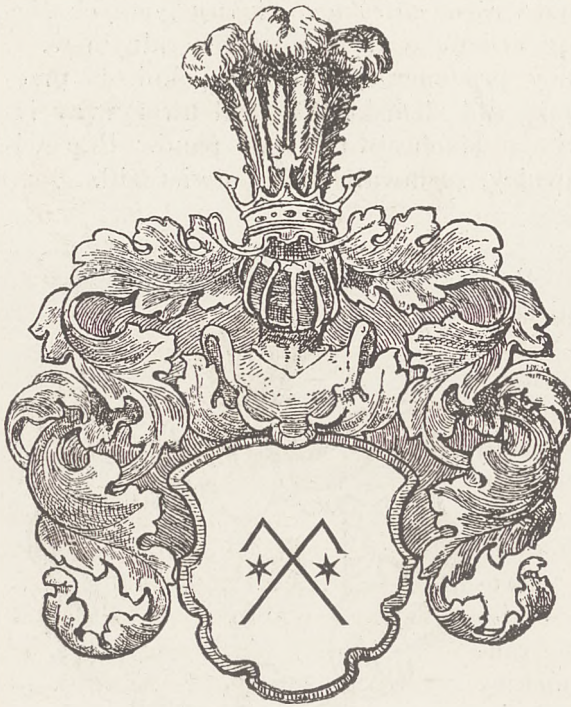
Gierałtowski okazując linią od Stanisława

Skapki na Szymborach, Włotkach y Gierałtach Gierałtowskiego, według Polskich herbarzow herbu Saszor czyli Orla: orzeł biały z rozciągnięniemi skrzydłami y nogami, miasto głowy gwiazda, na helmie pięć piór strusich, w woiewodztwie Podlaskim, w ziemi Bielskiej, w powiecie Brańskim, w parafij Iabłońskiej possessią mającego, czego dowodził testamentem syna Franciszka Stanisławowicza 1706,

substancją y majątność swoię na synow swych dysponującego; w poślednim czasie w ten kraj przybyły nastempca a teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, że właściwie z tych przodków linij pochodzi, testamentem oycy 1740 y matki swoiey 1756 czynionym dowodził. Ktorego wywód y urodzenie ślacheckie że iest nienaganne, sąd ziemski prowincij Witebskiej uznał i wyświadczył.

Gieysztorowie herbu Gieysztor, to iest: strzala rozdarta na krzyż złożona z dwiema gwiazdami w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie, okazując ślachtetność urodzenia swego od Stanisława Dobkowicza Gieysztora, mającego dobra swoie w powiecie Kowieńskim y woiewództwie Trockim, którego ieden z synów Samuel podług kroniki Niesieckiego był komisarzem do

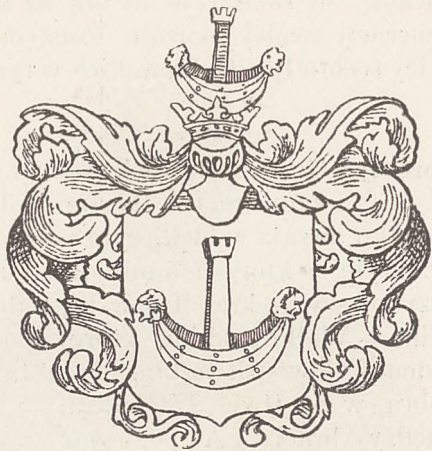

20 od wszystkich urzędników ziemskich y grodzkich, szlachty y obywatelów Słonimskiego powiatu, ziemską pieczęcią y podpisami rąk authoryzowane okazał, iż z prapradziadów swoich powietnik Słonimski, szlachcic rodowity, ma substancją wieczystą Jaroszew nazwaną w powiecie tymże, w parafij Moldezackiej, którą bratu swemu powierzwszy, w niniejszey przebywa prowincij, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej niedostrzegłszy żadney w takowych do 6-go pokolenia probacyach niepewności, całą tę IchM. panów Gieysztorów familią, w Litwie possessiami zaszczyconą, w tymże stanie szlachectwa, którym się antecessorowie szczylicili zostawił.

Gogolińscy, jedni herbu Rola, a wywodzący się herbu Korab z masztem, toż w helmie, familia z dawna w Połockim wojewodztwie osiadłość mająca, różnych folwarków dzierżawy y possessie miewała, jako świadczy kwitacya 1672 Ipp. Ie-

konstytucij 1631; dalsi nastempcy, iż bywali w różnych urzędach powiatowych ziemskich, grodzkich y publicznych, jakoto starostami sądowemi, sędziami ziemskimi, grodzkimi, posłami na seym, sędziami na trybunał generalny, świadczy też kronika Niesieckiego w tomie II. A że progeneracij swoiey chociaż niedysputowanej, przyzwoitych dokumentami dowodów nieokazali, jednak ponieważ teraz wywodzący się nastempca testimonium pod datą 1773 Mar.

smanow z tym wyrażeniem, iż Adam Gogoliński trzymający zastawą attinencją od majątności Hryhorowicz, chociaż z pewnych okoliczności z takowego gruntu ustempnie, jednak mu iako rodowitemu szlachecowi wolno dokąd chcąc obrócić się. Z tey tedy possessij z synami ustompiwszy, dał w tymże województwie na zastaw gruntu w majątności Zastarzyniu, z ktorey gdy się synowie rugowali, otrzymali kwitacją 1675 od Ipp. Krzczetowskich. W 3-im pokoleniu następca w prowincję Witebską zajachawszy, ożenił się z tu-teyszą obywatelką y trzymał grunt arendą Chwiedzyno od majątności Kosse, o którym świadczy sepultura z parochij Pyszni-kowskiej 1751. W 4-tym successor z synami, w 5-tym pokoleniu wywodzący się, iż jest obywatelem prowincij Witebskiej y possessorem attinencij Styryk, poświadczyło wielu współobywatelów świadectwo, na którym jako y na pierwszych probacyach sąd ziemski prowincij Witebskiej przestaiąc, w tymże stanie wywo-dzących się, iak dotąd zostawali, szlacheckim zachował.

Gołgowscy herbu Doliwa: to iest 3 róże między dwiema liniami w błękitnym polu, nad hełmem y koroną 3 róże także między dwiema trąbami, stawaiąc do wyvodu rodowitości śla-chectwa swego dowodzili od Iana Gołgowskiego, który miał possessie swoje w województwie Połockim majątność Ludczye, Czerna y Drymowszczyzny, czego intromissją 1697 oraz testimonialnym skryptem od IchM. panów Hornowskich, którzy pomienione ad praesens possydują majątności, w dacie 1774 probowali, iż takowe majątności aktualnie z imienia tych IchM. pp. Gołgowskich wyszłe y że od prapradziadów swoich wojewodzianie są Połocy w dalszey precedencij, iż w tey Witebskiej prowincij różne mieli zastawne, arendowne possessie, produkowali kwity opłacanych po-

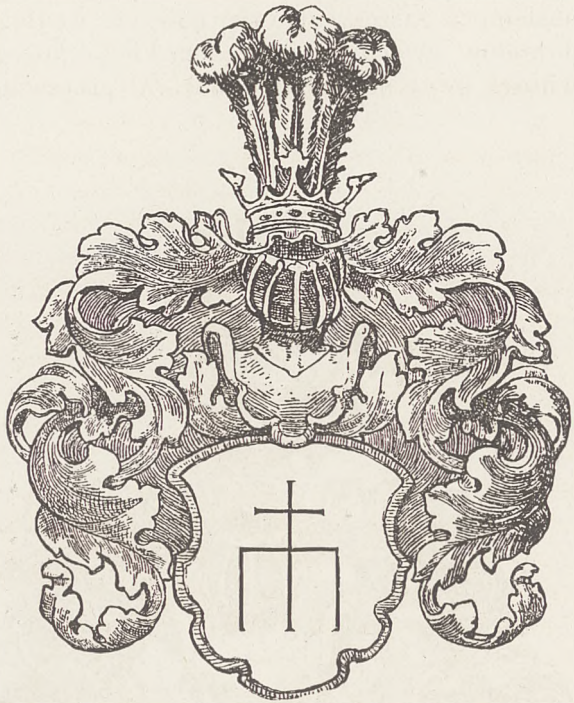
datków od roku 1736, a tak aż do 5-go pokolenia schedę progeneracji swojej okazali. Zaczyn sąd ziemski prowincji Witebskiej tychto Ipp. Gołgowskich w tymże stanie ślacheckim utrzymał.

Goreccy z Gorek Dołęgowie, z dawnych czasów w Wielkiej Polsce zamieszkani, herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, w środku strzała w błękitnym polu, w hełmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, z których familij Bartłomiej Gorecki łowczy Sieradzki przybywszy w kraj Litewski, nabył dobra w powiatach Słonimskim y Wołkowyskim, którey possessij iako też y dalszey procedencij dowodził testament 1584, pośledniey dział r. 1727 o różne dobra w xięstwie Litewskim między bracią. A ponieważ z teyże linij y familij nastempca przybyły w woiewodztwo Witebskie równych z obywatelami tegoż woiewodztwa używał praw i swobod ślacheckich, miewał zastawne arendowne różnych mạiętności possessie y dotąd też possessią y współobywatelstwem będąc zaszczycony, do 6-go pokolenia swoy wywód okazał, zaczyn sąd ziemski prowincji Witebskiej tychto IchM. pp. Goreckich, jako żadney honorowi ślacheckiemu niemaiących obiekcij, w teyże trwałości stanu utrzymał.

Gorscy herbu Radwan: chorągiew żółta o trzech polach z frandzlami, na wierzchu której krzyż, w błękitnym polu, w hełmie trzy pióra strusie, według opisanja Niesieckiego w tomie II fol. 268. Familia po różnych woiewodztwach znaczne swe miała possessie, jako to: w xięstwie Zmuydzkim, Nowogrodzkim y Mińskim, z której Iakub z Gór Górski possessionat woiewodztwa Mińskiego, mạiętności Woytowa, czasu rewolucij służąc woyskowo, gdy też woyska rzpltey miały na Białey Rusi konsystencją, natenczas zostawszy w woiewodztwie Witebskim, nabył prawem wieczystym mạiętność Markowszczyznę y Szemielszczyznę

1625, którą iako w Mińskim będącą, nieprzerwanie następcy do 3-go pokolenia posiadując, świadczą się testamentami 1743, 1755; w dowód 4-go pokolenia prawa arendowne różnych majątności 1770, 1772 prezentując, do 5-go pokolenia wywód nienaganny okazali, którego też metryką chrztu 1769 roku probując, o urodzeniu ślacheckim y poseszj należycie objaśnili. Zaczyn sąd ziemski prowincyj Witebskiej familiją rodowitością ślachecką zaszczyconą, przy wszelkich zachował prerogatywach.

Gośliński herbu Przerowa: kopia z proporcem, koniec proporca na kopią wpół złamaną, zawinięty, w polu różowym na hełmie 3 pióra strusie, wywodząc od Sebestyana Goślińskiego possessją w wojewodzwie Witebskim zaszczyconego, okazał prawo przedaźne majątności Ranion 1641, oraz kwity opłacanych podatków z majątności Kaszyna; dalszey progeneracj dowodził testamentem 1616, manifestem 1672, kredensem na surrogatoriją Witebską w r. 1687

y inne pokładając dokumenta okazał, iż to imie zawsze w różnych wojewodztwa Witebskiego bywało urządach, wieczyste swoje miewało possessie, którymi y terażniejszy w 5-tym pokoleniu nastempca zaszczycając się, należyte według słuszności y iasności dowodów swoich od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej rodowitości swey ślacheckiej odebrał przyświadczenie.

Grądzy od Adama Grądzkiego herbu Łada: nad podkówną krzyż z strzałami po bokach, w czerwonym polu, na helmie lew trzymający miecz w łapach, mającego possessie w wojewodztwie Witebskim wywodzili, okazując, iż tenże antecessor równością ślactwa zaszczycony, miewał różne possessie, co poświadczają prawa zastawne wieczyste w różnych datach, processa y różne procedera w roku 1684, w dalszej progeneracij produkowali wieczyste nabycie ma-

iętności Kazanówki 1743 y dotąd oney trwałość w tey familij. Nadto gdy niczym do 5-go pokolenia procedencij swoiey nie przyćmili, owszem dawne przy wolności y prerogatywach ślacheckich w tuteyszej prowincij zamieszkanie okazali, zaczym sąd ziemski tak na fundamencie przerzeczonych dowodów jako y testimonium od urzędników y szlachty prowincij Witebskiej familiją wywodzącą się w tymże ślacheckim stanie, jak dotąd zostawała, zachował.

Grużewski herbu

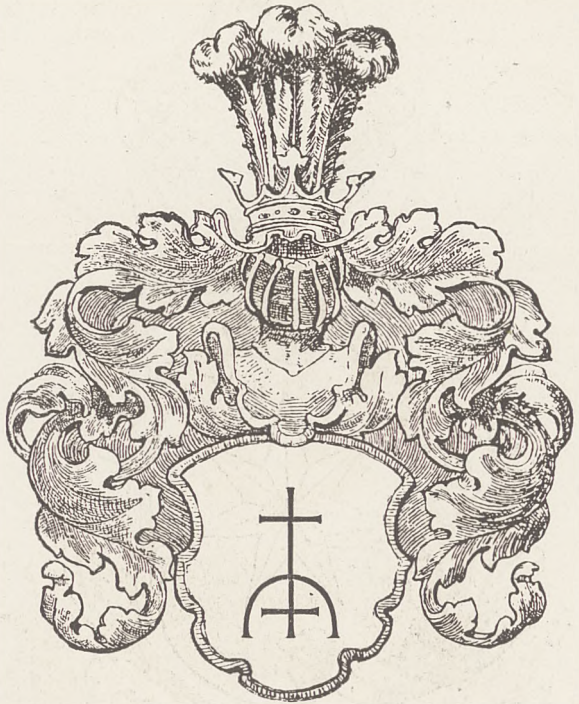
Lubicz :

podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie 3 pióra strusie, wywodzący się od Macieja Grużewskiego, pierwey w wojewodztwie Witebskim possessionata majątności Ostupiszczca, jako świadczy kopia prawa 1699 zbytey majątności IchM. panom

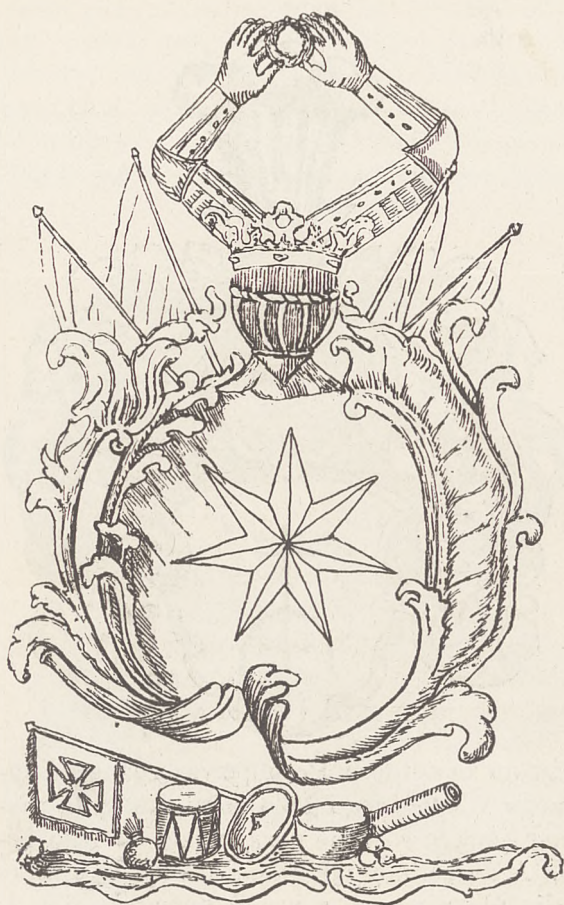
Iaroszewiczom ;

w dalszey procedencij nastempca zostający na usługach IMpana Sakowicza podkomorzego Witebskiego, za długoletnie usługi swoje

otrzymał prawo darowne na majątność Prokopowszczyznę od tegoż IMpana podkomorzego Witebskiego 1736 roku, którą to majątność darowną y dopiero sukcesorowie possydując, do 4-go pokolenia wywod okazali. A że żadney od nikogo dotąd w ślachectwie objekeji nie mieli, ale równych z współobywatelami wolności y praw używając, testimonia od wielu urzędnikow y szlachty obywatelów prowincyi Witebskiej w roku 1773 świadczące dobre urodzenie ślacheckie okazywali, zaczym y sąd ziemski na fundamencie dowodow y świadectw w tymże stanie ślacheckim przereczonych IchM. pp. Grużewskich zostawił.

Gumkowski herbu Guldensztern czyli gwiazdy złotey o 7 rogach

w błękitnym polu, nad hełmem z korony dwie ręce zbrojne, w palcach wieniec trzymające, okazując rodowitość ślacheckiej familij y dawność imienia znaczne possessie w wojewodztwie Mazowieckim, w ziemi Łomżyńskiej podług przyświadczenia kroniki Niesieckiego w tomie II fol. 345 mającego. Z ktozey familij 1607 Adam Gumkowski burgrabia Łomziński, dzie-

dzie na dobrach Gumki, Tyszki, Nadbory, Dziedziny, którego syna iako y dalszych do 4-go pokolenia nastempców poświadeza dekret inquizycyiny 1725, w sprawie Piotra oycy Stanisława syna y małych Stanisława synowców Gumkowskich o wiolecyą w majątnościach Gumkach y innych przez IMpna Bucieńskiego y różnych poczyniona; dekret oczewisty w teyże sprawie 1726, intercyza o successyą a konwencya o donacyą dóbr Tyszki, Nadbory y innych 1736, między Gniazdowskim a Gumkowskimi, korroboracya successij przez

IMp. Gniazdowskiego pomienionych dóbr Tyszki y innych 1752, w 5-ym pokoleniu między innemi bracią w zakonach et *circa fundum* possessij w ziemi Łomzienskiej zostaiąca, Paweł Gumkowski aktualny IWW. graffow Solłohubów w sądach ziemskich prowincij Witebskiej plenipotent, w tuteyszą przybyły prowincyą, przy dość dowodnych imieniowi swemu służących dokumentach, próbował metryką urodzenia swego 1774 z parafij Piskowskiej wydaną, i testimonialnym pismem 1773 roku od WW. Ipp. urzędników, dygnitarzów, ślachtey ziemi Łomzienskiej z pieczęcią urzędową y podpisami rąk przyznaiącym obywatelstwo ziemi Łomzienskiej y dawność zamieszkania, nakoniec iż pomieniony Ip. Paweł Gumkowski znaiąc prawo narodowe, przysiągł w ziemstwie Witebskim na patronizacyą, dowodził excerptem iuramentu 1774 y generalną plenipotencyą od JWW. Solłohubów 1775 sobie

daną, oraz dalsze dowody, braci stryiecznych probujące, należyście y doskonale sąd ziemski prowincij Witebskiej o urodzeniu ślacheckim y dawney dóbr ziemskich w ziemi Łomzieńskiej possessij przeświadczyły. Na takowey konwiczij sąd ziemski przestając, familią Ipp. Gumkowskich rodowitością ślachecką nienagannie zaszczyconą, we wszystkich stanu ślacheckiego prerogatywach godną y dostojną bydź uznał.

Gutowscy herbu Ślepowron:

podkowa z krzyżem, na którym kruk stoi, w pysku pierścień trzymający, w polu błękitnym; na hełmie nad koroną kruk, w powiecie Pińskim possessią maiętności Terhoszczyc zaszczycony, z których Floryan Gutowski tak samo iako y synowie onego przy possessij oyczystey substancij zostawali, aż dopiero w 3-cim pokoleniu Michał Gutowski tentuiąc szczęścia y krescytywy stanowi swemu przyzwoitey, wyjechał z swego powiatu z WIp. Mi-

koszą sędzią ziemskim Witebskim, u którego czas niemaly służąc, ożenił się z tuteyszą ślachecką, z którą w 4- tym pokoleniu maiąc syna, próbował go metryką chrztu 1774; w dowód zaś, iż iest obywatelem powiatu Pińskiego, oraz iż od pomienionego przodka idąc, iest aktorem substancij Terhoszczyc, prezentował testimonium od WIp. Mikoszy sędziego ziemskiego prowincij Witebskiej, wiadomego o jego urodzeniu, z którym w tę dostał się prowincyą, jakoteż y od inney szlachty obywatelów wyświadczaiące ślacheckie urodzenie, zwłaszcza iż od wjachania w tę prowincyą, żadney niokdogo niemaiąc objeckij, w równości z inną używał praw y prerogatyw szlachtą. Na fundamencie którym sąd ziemski prowincij Witebskiej wywodzących się IchM. pp. Gutowskich w tymże zachował stanie.

Harasimowiczowie herbu Sre-
niawa rzeka
jakby na wspak litera S, nad
którą krzyż w polu czerwonym;
na helmie lew bez korony mię-
dzy dwiema trąbami myśliw-
skimi, u każdej po 4 dzwonki
wiszą. Od Iwaszki Harasimo-
wicza mającego znaczne dóbr
lennych w województwie Wi-
tebskim possessie, jakoto: Mi-
chajłowa, Czerewkowa, Chwo-
stowa, Stepańkowa, Trubino-
wa etc. na dowód okazywali
przywilej konfirmujący od Ale-
xandra w. xiążęcia Litewskie-

go, indykta 1-go Maja 3-go, ktorego synów, jako też y dalszych
w 3-im pokoleniu nastempców przyświadcza dekret jaśnie wiel-
możnego Sapielhy wojewody Witebskiego, w sprawie z mieszcz-
nami Witebskimi r. 1525, dekret IW-go Woyciechowicza woie-
wody Witebskiego 1538, dział między bracią 1543, list upomi-
nalny od Zygmunta króla Polskiego 1547, list zaręczny od grodu
Witebskiego 1581, w 4-tym pokoleniu dokument graniczny,
w 5-tym inwestytury dwie na dziekanią Czepelską 1692, 1721 od
IW. Imć xiędza arcybiskupa Pollockiego, 6-go pokolenia metrykę
chrztu 1722, instrumentami na dziekanią Wielizką 1757, 1763,
w 7-ym pokoleniu administrator y nominat plebanij Usmeńskiej,
plebani Czepelski y Dobromyślski, oczewisto stawaiąc, nienagan-
ney rodowitości dowód okazali. Na fundamencie takowych do-
wodów y dokumentow familią Ich M. panow Harasimowiczow od
dawnego czasu possessiami y prerogatywą ślachectwa zaszczy-
coną, w tymże stanie sąd ziemski prowincij Witebskiej zachowali.

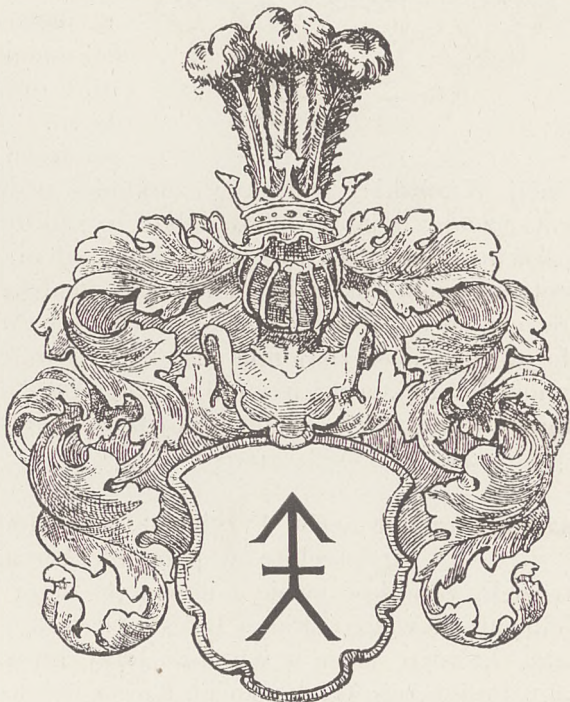
Horodeccy herbu Przyjaciel: serce ludzkie na misie strzałą prze-
bite, w błękitnym polu, na helmie 5 piór strusich
mający, od dawna possessią swoię w województwie Witebskim
mająćność Filipkowa, chociaż dla pogorzalych w roku 1767 (iako
świadczy process) dokumentów, nie mogli dawności lat oney oka-
zać, jednak, iż Stanisław Horodecki possydownał oną mająćność
wieczyscie, produkowali kwit 1721 opłaconego podymnego; potym
tenże Stanisław Horodecki zbywszy wieczystą mająćność Filipkowo,

zastawnym wziął prawem majątność Skuratowo, którą nastempey y dopiero w 4-tym pokoleniu possydując, dla szczupłości dokumentów okazywali testimonialne w roku 1773 pismo od wielu obywatelów prowincij Witebskiej dane, iż nienaganną rodowitością ślachecką zawsze się szczylicili. Iakoż sąd ziemski prowincij Witebskiej stosując się do tych probacij, w nieodmiennej sytuacji stanu ślacheckiego pomienioną Ipp. Horodeckich zachował familią.

Iacewiczowie herbu

¹⁾ okazali wywód od Piotra Skirgayły Iacewicza, mającego possessią w powiecie Lidzkim, którego syn dla dalszej krescytywy zajachawszy w województwo Witebskie y ożeniwszy się, wziął w posagu majątność Horowatkę prawem wieczystym 1698. Nastempey zaś onego aż dotąd bez żadney objekciji ślachectwa zostając, do 4-go pokolenia wywiedli się; a dla dowodu więk-

¹⁾ W tem miejscu jest w oryginalnym rękopisie luka jednowierszowa niepełniona, herb wszelako namalowany przedstawia się jako Kościeszca.

szego, iż nienaganną dotąd rodowitością y prawami ślacheckimi szczylicili się, okazywali testimonium w roku 1773 od szlachty y urzędników prowincij Witebskiej wydane. Któreto probacyste u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej prezentowane, przyzwolite do dalszey trwałości w stanie ślacheckim teyże Ipp. Iacewiczów familij odebrały potwierdzenie.

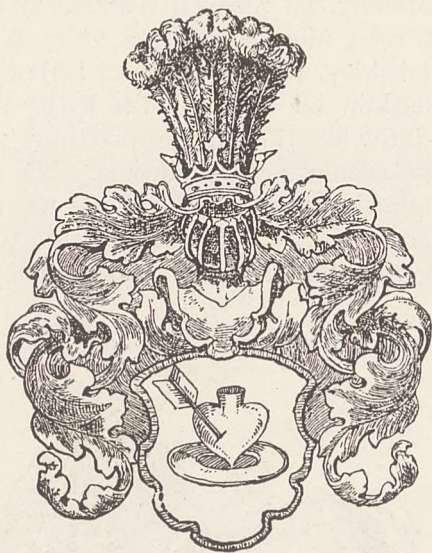

Ianuszkowscy stawiając do wyvodu rodowitości ślacheckiej, od Bohdana Zdanowicza Januszkowskiego herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, nad hełmem hart z korony wyskakujący do połowy, w obróży z smyczą, dowodzili nayprzód testamentem autentycznym 1596, na dalsze zaś progeneracij dowody okazywali różne dokumenta pod datami 1644 1676, oraz kwity od daty 1653 do 1674 opłacanych z majątności wieczystey Krasyn w pro-

wincij Witebskiej podatków; nakoniec prawo wieczyste 1699, zaprzysiężenie dymów 1690, dalsze y dokumenta tak o dawney rodowitości ślacheckiej, jako y possessij majątności Krasyn świadectwo zupełne okazały. A tak sąd ziemski nietylko nienaganne dowody co do urodzenia ślchetnego y wyvodu do 7-o pokolenia, ale owszem dość znajomie zaszczyconą w tey prowincij tę IchM. panów Ianuszkowskich familiją uważywszy, nazawsze godną y dostojną wszelkich prerogatyw byдің osądził.

Iaroszewiczowie herbu Przyjaciel: serce ludzkie na misie strzałą przebite w polu błękitnym; na hełmie 5 piór strusich, osiadłość swoię z dawna w ziemi Nurskiej mający, od Felicyana Kwaczyńskiego Iaroszewicza w teyże ziemi possessionata, którego ieden z wnuków Ierzy Iaroszewicz dostawszy się na usługi Iaśnie Wielmożnego Kryszpina wojewody Witebskiego, sprowadzony był w tuteyszą prowinciją i z ramienia tegoż Iaśnie

W-go wojewody był instalowanym za regenta y namiestnika grodzkiego województwa Witebskiego, na ktorey funkcij będąc pierwey w possessij różnych dóbr zastawnych y arendownych, nabył potem prawem dziedzicznym maiętność Ostupiszcze w teyże prowincij 1710 od Ipp. Gruzewskich, którato maiętność nieprzerwanie do 5-go teraz wywodzącego się pokolenia possydując, o nienaganney rodowitości ślachestwa sąd ziemski Witebski przeświadczyli; jakoż z tego powodu familią IchM. panów Iaroszewiczów w trwałości stanu ślacheckiego tenże sąd zabezpieczył.

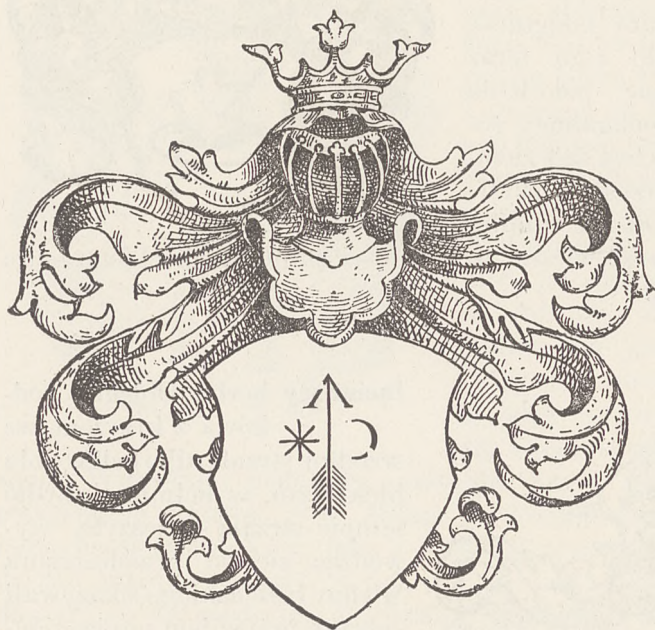

Iasięscy herbu Dołęga: podkowska z krzyżem, we szrodku strzala albo belt w polu błękitnym, w helmie skrzydło sempie strzałą przeszyte, wywodząc się od praedecessora Michny Iasięskiego, okazywali ekstrakt przywileju nayiaśnieyszego króla Polskiego Alexandra w dacie roku 1505 na dzierzawę dóbr Rudezyc temuż Michnie Iasięskiemu konfelowanego, którego nastempcy iż po różnych województwach y powiatach miewali possessie swoje, świadczą dekret w gro-

dzie Chelmińskim 1654, zrzeczenie z dóbr Skibiejek, process o wiolencye y zabranie wielu dokumentów, gleytow y kwitów, imieniowi temu służących, na Ipanię Bokiejową w grodzie Grodzieńskim 1687 zaniesiony, y na dalszych dowodach progeneracij y possessij niezeszłoby, gdyby prawnukowie pomienionego

Michny, po różnych rozszedłszy się wojewodztwach, dokumentów z sobą niepozabierali, z których ieden osiadłszy w prowincij Witebskiej, miał majątności Bujewa possessiä, której opłacanie podatków od 1721 do 1724 kwity świadczą; testament 1737, prawo darowne 1770 o niezawodney possessij y progeneracij do 7-go pokolenia przyświadczaia. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiej polegaiąc, iako y na dawności w tuteyszej prowincij possessij, za rodowitą szlachtę wolnością y prawy szczycając się, tychto IchM. panów Iasieńskich rekognoskowali.

Iesipowiczowie

herbu Ancuta: strzala rozdarta z miesiacem na boku y gwiazdą w błękitnym polu, okazuiąc wywód urodzenia swego ślacheckiego od Hrehorego y Tymofieja Ohorodnickich Iesipowiczów, probowali listem kompromissijnym dziecznym 1571, w dalszej

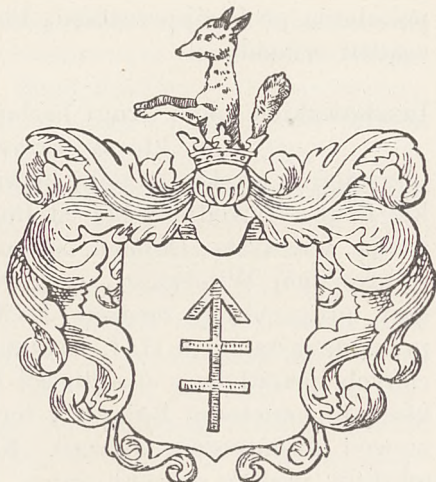
procedencij zapisem darownym 1576, listem dziecznym 1612, kwitami y abjuratami dymów 1645, 1690, manifestem o pogorzenie spraw 1740, assekuracją 1756, prawem wieczystym 1755 dowodzili, któreto dokumenta przy okazaniu linii do 7-go pokolenia tak dawność possessij ziemskich wieczystych dóbr w prowincij Witebskiej przyświadczaiające, jako y rodowitość imienia ślacheckiego zaręczaiące, u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej znalazły approbacyą, w tymże umocniły stanie.

Iodkowie wojewodzianie Połoccy herbu Lis: strzala z dwiema krzyżami w różowym polu, nad hełmem lis do połowy z korony wyskakuiący, okazawszy należyty z dokumentów wywód w prowincij Połockiej w roku 1773 februarii 16 dnia, że od

Fiedora Narkiewicza Iodki, pierwey obywatela powiatu Lidzkiego, potym woiewodztwa Połockiego, jednego z tuteyszey prowincij Iodkami, przodka pochodzą, nietylko kommuni-kowanym dekretem Połockim o nierozdzielney familij przy-świadczyli, ale nadto, iż wła-ściwie od jednego idą ante-cessora, pokładali testimonium od 11 osób IchM. panów Iod-ków obywatelów prowincij Po-łockiey w r. 1773 wydane. Na fundamencie którego dekretu

jako y testimonium wywodzących się w tuteyszey prowincij w 6-tym pokoleniu IchM. Narkiewiczow Jodkow sąd ziemski prowincij Wi-tebskiey we wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego zachowall.

Iuszkowscy dowodzili y pro-bowali konstytu-cyą 1613 fol. 34, iż nayaśnieny-szy król IMśc Polski Zygmunt III dla mężnych zasług w dziele rycerskim Eliasza Iuszkow-skiego nobilitowawszy y do wolności oraz prerogatyw śla-heckich przypuściwszy, nadał herb onemu Ślepowron, alias podkowa z krzyżem, na którym kruk, pierścień w pysku trzy-mający, w polu błękitnym; na helmie nad koroną takież kruk, ktorego nastempcy possydując maiętności Horki y Cieszylō-

wicze w woiewództwie Połockim, abjuratowali dymy teyże maiętności pod rokiem 1651, naco prezentowali excerpt z taryffy dy-mów woiewodztwa Połockiego; w dalszey procedencij pokładali testimonium 1774 od wielu ślachty *et plebeae conditionis*, że zło-dzieie ukradłszy szkatulę z papierami, oną zatracili i spalili. Dla ktorych przyczyn sąd ziemski na okazaney dość jaśnie do 4-go

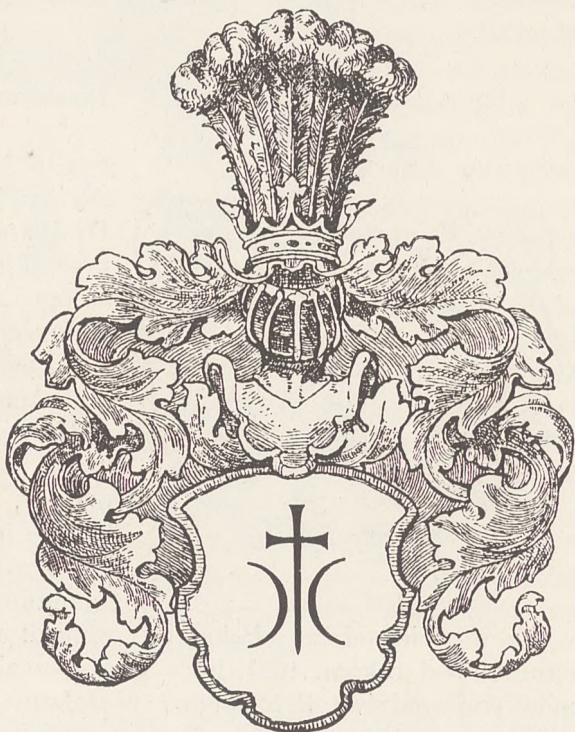
pokolenia probacj przestając, tych Ipp. Iuszkowskich za aktualną osadził szlachtę.

Iuszkowskich dom drugi herbu tegoż Ślepowron alias podkowa, na ktorej krzyż, na krzyżu kruk trzymający pierścień w pysku, w polu błękitnym, na helmie nad koroną także kruk, wywodzący się od Iana Iuszkowskiego, mającego possessją wieczystą Dobryń, a po żenie Dobryń w Broweczynie, w prowincij Witebskiej, czego dowodzili processem 1634, a dalszey progeneracj zapisem kwitacyjnym 1652, processem 1675, prawem zastawnym 1741, testamentem 1743, nakoniec kwity opłacanych podatków z majątności Bujewa Wyżlacina prezentowali, którą to majątność Bujewo y teraz possydując, do 7-a pokolenia wywód dostatecznie okazali. Ktory sąd ziemski prowincij Witebskiej według prezentowaney linij przeyrzawszy, za aktualną y rodowitą szlachtę całą familią Ipp. Iuszkowskich wyświadczył.

Kaczanowscy herbu

Ostoja:

dwie xiężycy niepełne y miecz pośrodku w różowym polu, z pięcią piórami strusimi na helmie, dowodząc ślacheckiego urodzenia swojego od Iana Stanisława Kaczanowskiego possydującego dobra ziemskie w wojewodztwie Brzeskim Litewskim Stabrowszczyznę y Lisowicze, oraz nadane od najjaśniejszego króla Polskiego Michała Korybuta za przywilejem grunta pod miastem Brześciem leżące, okazywali

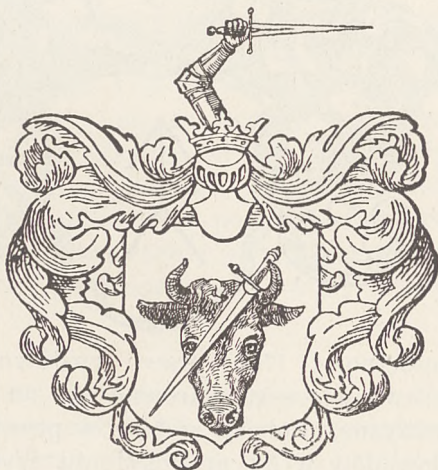

w dowód tego prawo darowne z dożywociem 1681 tegoż Stanisława żenie swoiey dane, którego ieden z synów służąc w woysku

rzpltey Polskiej, był posłany w kray Białoruski na konsistencją, gdzie różne dobra arendownym y zastawnym prawem trzymaiać, urzędem ziemskim horodnictwa Smoleńskiego był zaszczycony. Ktorego procedencij iako y dalszych onego nastempcow processem 1691, kwitacyą 1698, processem 1702, listem ugodliwym 1703, między IchM. panami Kaczanowskiemi bracią, sześcią metrykami z plebanij Witebskiej wydanemi, w datach 1706, 1708, 1711, 1712, 1713, 1722, oraz przywilejami na strażnikostwo 1747, na pisarstwo ziemskie Witebskie 1752 od nayiasniejszego króla Augusta III dowodzili y probowali, z których sukcesorowie teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, iż są possessiami dóbr ziemskich Chocimla w Witebskim, a innych w powiecie Wołkowskim zadawnieni, prawa wieczyste poświadczaią, iż są urzędami, iedni ziemskimi, drudzy woyskowymi zaszczycony, świadczą przywileja od króla IMści Stanisława Augusta y kredensa od woiewodztwa Witebskiego 1766 konferowane. Których dokumenta, przywileje, prawa o nienagannym urodzeniu ślacheckim y niezawodney progeneracij y possessij dóbr ziemskich wieczystych sąd ziemski prowincij Witebskiej zabezpieczaiące, do zaszczytu wszelkiemi prerogatywami szlacheckimi godną y dostojną [całą tę familią bydz osądziły.

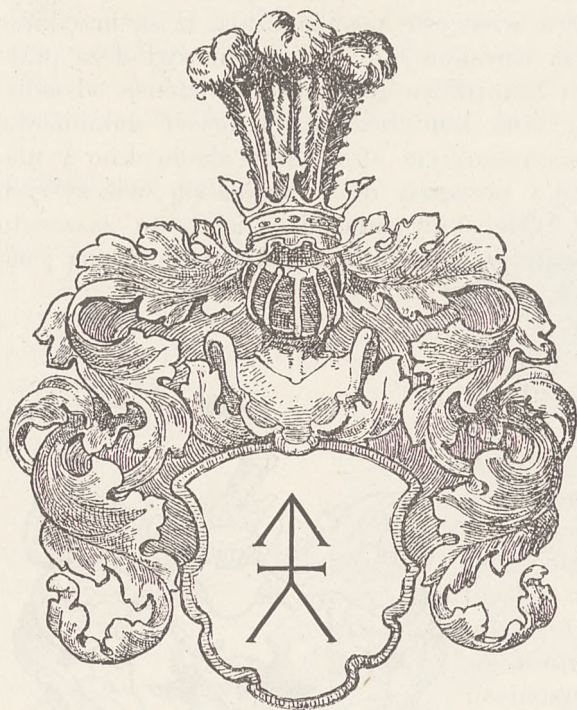
Kaczyńscy z Susza, herbu Po-

mian: żubrza głowa, przez którą miecz w żółtym polu, w helmie ręka zbroyna z gołym mieczem, okazuiąc rodowitość ślacheckiego imienia probowali, iż Woyciech y Maciej Kaczyńscy bracia rodzeni ieszcze przed rokiem 1599 służąc w woysku koronnym, z krajów Polskich przeniesli się do Litwy, gdzie w powiatkach Upitskim y Wilkomirskim różne ponabywali dobra, jakoto: Podhaycie, Naliszki etc. jako świadczy dział między

temiż bracią 1599, których synów, iednych w urzędach ziemskich y grodzkich, drugich w woyskowych, iako też y w 3-im pokoleniu wnuków poświadczaią nietylko possessia pomienionych y dalszych w xięstwie Zmuydzkim y woiewodztwie Wileńskim naby-

tych majątności, ale też y kronika Niesieckiego tom II. Z którego pokolenia przybyły w województwo Witebskie zostawił w 4-ym stopniu następców, których iako y dalszych w xięstwie Litewskim pozostałych, dowodzą autentyczną schedą progeneracji swojej od wyż pomienionych przodków wypisaną w 1743 roku a w r. 1744 w grodzie Witebskim aktykowaną. Przy których dowodach jako y przy świadectwie od urzędników prowincij Witebskiej 1773 wydanym, następcy w 5-tym stopniu wywodzący się, iż nienaganną ślachećnością są zaszczytzeni, sąd ziemski zapewno bydz wyświadczył.

Kakowscy herbu

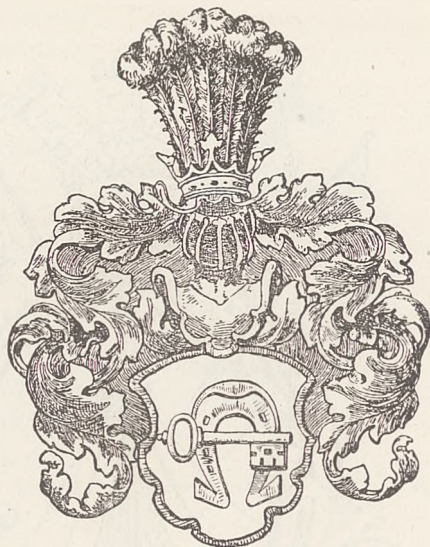
Kościesza:

strzala rozdarta
z krzyżem w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie, wywodząc od Mateusza Kakowskiego stolnika w ziemi Ciechanowskiej mającego possessią w powiecie Oszmiańskim, majątność Szyłwy, prezentowali prawo wieczyste 1628, w dalszej procedencij okazywali zrzczenie majątności Szyłwów między bracią Kakowskimi 1684, zapisy na teyże

majątności 1707, prawo zastawne majątności Pawłowicz 1707, prawa wieczyste darowne etc. na majątność Leskowicza Bieniewszczyznę, Połciew y inne w prowincij Witebskiej. Z tych tedy dowodów w 5-tym pokoleniu wywodzący się następcy, co do ślacheckiego urodzenia będąc niedysputowanemi, jako z dawną wieczystemi possessjami y urzędami zaszczytzeni, za aktualną y rodowitą ślacheć od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej uznani y wyświadczeni zostali.

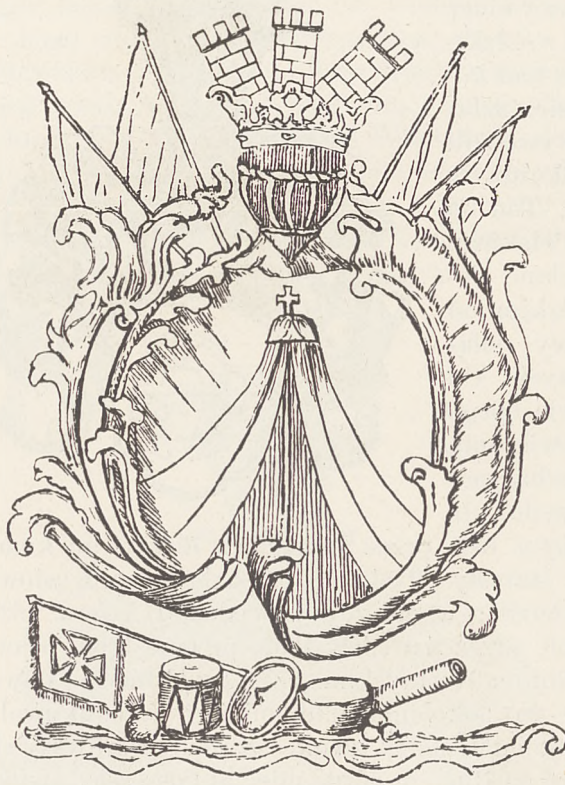
Kęstowiczowie herbu Pokora:

podkowa y klucz
w poprzek położony w błękitnym polu; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie, szlachetność urodzenia wywodzili od przodka Jana Skężgayły starosty Wileńskiego. Ten od Zygmunta króla Polskiego miał przywilejem nadane dobra w xięstwie Żmuydzkim, od ekonomij Telszewskiej odłączone, nazwane Kęstaycie. Od tych dóbr successorowie onego nazwani zostali Kęstowiczami, które iż successor Zacharyasz Kęstowicz y dalsi possydowali,

dokumentem granicznym 1565 przez Stanisława Rayskiego komisarza krolewskiego y starosty Olyskiego in partem Ipp. Kęstowiczów czynionym dowodzili; w dalszey procedencij pozew 1629, obdukcya o zrabowanie przez Szwedów 1659, process 1669, prawo funduszowe Ixx. Rochitom Kęstaykim 1752, w którym nawet linią od 3-go aż do 8-go pokolenia namieniaiącą produkowali; naostatek w 6-tym pokoleniu ieden z successorow oddaliwszy się z xięstwa Żmuydzkiego na Ruś, że różne miał possessie, świadczą: prawo zastawne 1732, arendowne 1758 y inne. Ktoremi y dopiero w 9-tym pokoleniu wywodzący się nastempcy będąc zaszczytzeni, a do tego testimonialnem pismem od obywatelow xięstwa Żmudzkiego 1773, iż od wieków dawnych familia Kęstowiczów w tymże xięstwie possessią zadawnioną, poświadczeni, przy wszelkich stanu ślacheckiego prerogatywach y zaszczytce wolności od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej zachowani y utwierdzeni zostali.

Kisielowie, idący od Świętoldycza hetmana y wodza wojsk Ruskich, rycerza woinnymi dzieły podczas oblężenia od wojska Pieczyngów Kijowa przez zabranie onym namiotów y całego obozu wślawionego. Gdy od takowego oblężenia Kijów uwolnił, od Włodzimierza natenczas xiążęcia wielkiego Ruskiego 1040 roku został praemiowany herbem Kisiel alias namiot z krzyżem na gałce w polu różowym; na hełmie trzy wieże. Od którego to Świętoldycza jako przyświadcza kronika Ruska

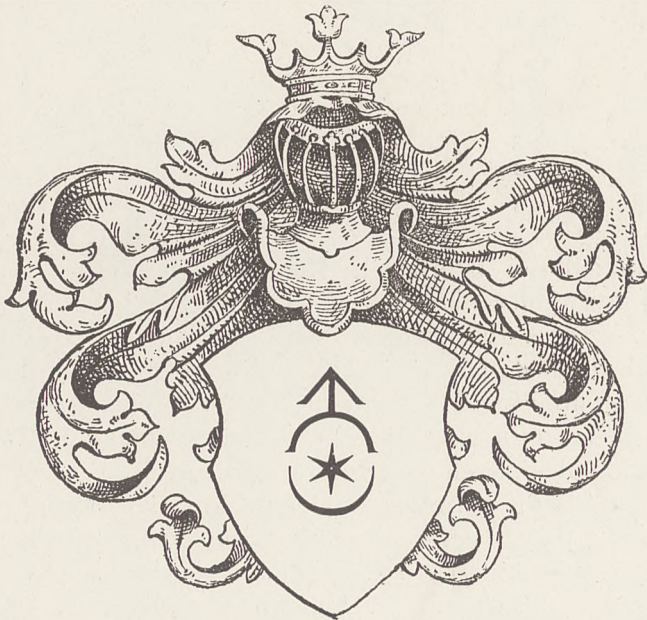

do ślachestwa weale nie naganni. Jakoż sąd ziemski w tey mierze z publiczney notycij będąc przeświadczony, w nienaruszonym charakterze rodowitey ślachtetności zabezpieczył.

Klimaszewscy herbu Dombrowa to iest podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na helmie skrzydło sempie strzałą przeszyte. Od przodka Bartłomieja Łosia Klimaszewskiego z krajów Polskich w powiat Oszmiański przybyłego y tamże possessią różnych dóbr przez się nabytych zaszczyconego, co poświadcza dokument zrzeczny z posagu y wyprawy po córce 1630, którego syn z powiatu Oszmiańskiego w województwo Witebskie zajachawszy, nabył majątność Suszczewo, jako świadczą process o wyście poddanych z owej majątności 1649, drugi process 1652, w 3-cim stopniu nastempców dowodzą kwity zaprzysiężenia dymów majątności Suszczewa 1660, process 1668, zrzeczenie

y Herbarz Polski poszła familia Kisielów, z których iedni w Kijowskim inni w kraju Białoruskim possessie ponabywali, iednak iż w prowincij Witebskiej znacznymi possessiami y urzędami byli wslawieni, świadczy kronika Niesieckiego tom II, fol. 520, wielkie fundusze Bazyljanów Witebskich y innych kościołów, a do tego prawa przedaźne 1717 przez nastempców różnych majątności; w 5-ym dopiero pokoleniu wywodzący się, chociaź tak wielkimi nie są znaczni possessiami, iednak co

1672, kwit pogłównego 1684, dwa prawa zastawne 1709, 1714; w 4-tym stopniu obligiem 1712, kwitami podatków z majątności Suszczewa 1715, 1725 opłaconych probowano; w 5-tym pokoleniu produkowano w dowód progeneracji zapis wieczysty 1740, kredens na funkcyę instygatorską 1753 od grodu Witebskiego; w 6-tym nakoniec wywodzący się przy possessij majątności od antecessorów swych nabytey Suszczewa nieprzerwanie zostaiąc, iż nienaganny rodowitości ślacheckiej wywód okazali sąd ziemski, prowincij Witebskiej całą familią z dawną ślacheckimi wolnościami y possessią zaszczyconą, w stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Kłosewiczowie herbu Ostróg, to jest pół strzały rozdartej z mieściącem i gwiazdą w błękitnym polu, nad hełmem mitra, z familij Polskich ziemi Sądeckiej, Jan Franciszek Kłosewicz przybywszy w wojewodztwo Witebskie został stanowniczym pułkowym tegoż wojewodztwa, który, iż w czasie stawiania obywatelów Witebskich pod Grodnem dla utrzymania coequacij z Koroną Polską, w należyтым porządku w obozie prezentował

się, produkowali się attestacją JW-o Ogińskiego pułkownika 1699, i że tenże Franciszek miał wieczystą Nieporoty a zastawną Horodnie majątności w Witebskim leżące, okazywali prawo 1700 y kwit opłaconego podatku 1702. Którego nastempcy w 4-ym pokoleniu wywodzący się przyzwoitemi ślacheckiemu stanowi possessiami dóbr bez żadney obiekcij honorowi zaszczycaią się. Na tym fundamencie sąd ziemski jako niedysputowane dobre urodzenie Ip. Kłosewiczów w teyże trwałości stanu zachował.

Kniaźninowie herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we szrodku podkowy strzala w polu błękitnym, w helmie skrzydło sempie strzałą przeszyte. Familia rodowitością ślachecką y dawnością possessij w wojewodztwie Smoleńskim, w stanie Małachowskim, majątności Kościukowa Wolnina, Lotyszyna y innych zaszczycona, w czasie inkorporowania wojewodztwa Smoleńskiego pod rząd państwa Rossyiskiego, Imcpan Nicefor Kniaźnin aktor pomie-

nionych majątności z niewoli Rossyiskiey gdy się salwował, odebrał przyświadczenie od województwa Smoleńskiego w roku 1667, iż przez czas długi w oney zostawał. Nakoniec odżałowawszy dóbr y całej substancij wyjechał z zabranego kraju do Polski, dowodzi tego process 1668 tegoż Ip. Nicefora Kniaźnina w grodzie Mińskim, iż mu tam wszystkie przywileje, papiery, kwity podatków zwyż namienionych majątności opłacanych, a w dowód ślacheckiego urodzenia y zaszczytu dóbr ziemskich y nadań królewskich służące, przy tychże dobrach w Smoleńsku zostały; w Polsce tedy różnie przebywając osiadł w wojewodztwie Witebskim, którego synów poświadcza testimonium popisowe 1698, zakaz trzem braci 1702, prawo kupne majątności Horbaczewa 1704 od Ipp. Chocimskich, pilność o nieprzyznanie tegoż prawa 1706, prawo przedazne między bracią teyże majątności 1724; trzeciego stopnia dowodzi pilność 1730, testament dysponujący majątność Horbaczewo, ruchomość y całą substancją na synów teraz w 4-tym pokoleniu wywodzących się, których dowody rodowitość ślachecką y possessią w tuteyszey prowincij okazujące, iż są nienaganne, a nadto, iż teraz wywodzący się IM. pan Franciszek

Kniaznin znajomym będąc prawa narodowego, jest adwokatem w sądach ziemskich Witebskich, sąd tenże przekonany y wiadomy o ślacheckości tego imienia, w należytych prerogatywach y wolnościach ono zabezpieczył.

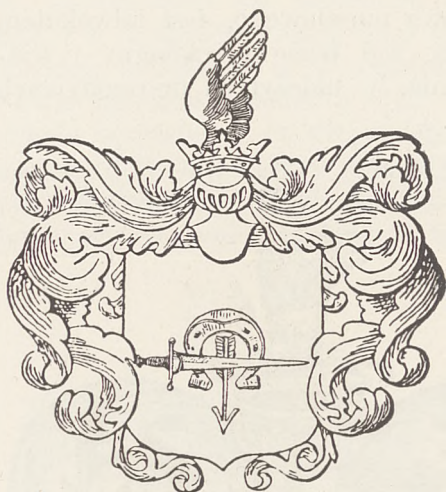
Kniażyszczowie herbu

Lewart, to iest lampart w koronie podskakujący w różowym polu, na helmie pół lamparta, probując urodzenia swego ślacheckiego od Siemiona Kniażyszczy, którego synów dowodzili kwitami poborowymi 1668, prawami wieczysto kupnymi maiętności Pilipkowa w Witebskim 1686 y testamentem 1713, a w dalszey procedencij prawa wieczysto kupne części Zamierzyna 1751, kwity podatkowe

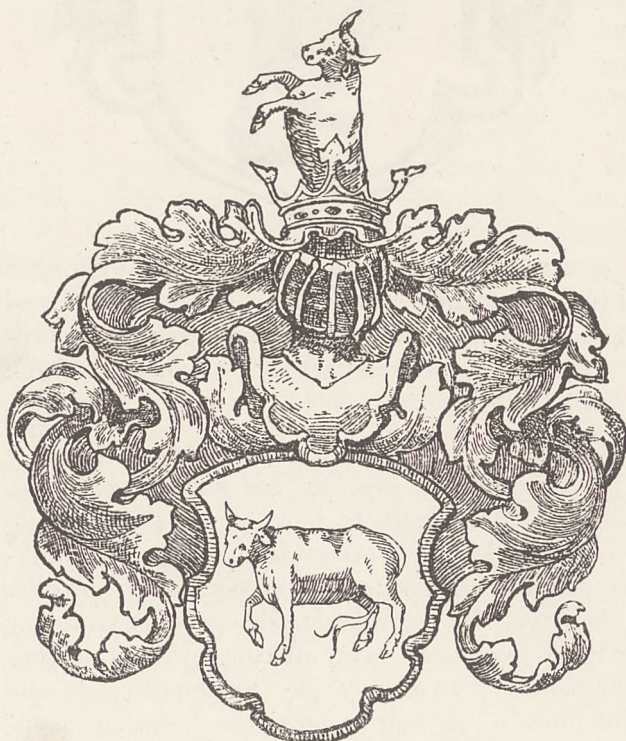
w różnych datach, prawo zastawne 1762 prezentowali. Których wywód do 6-go pokolenia okazany należycie, sąd ziemski prowincij Witebskiej przejrzawszy, iako dawnych mieszkańców prowincij Witebskiej przy wolności ślacheckiej y prerogatywach zostawił.

Kołomyscy herbu Niezgoda alias podkowa, przez ktorey szrodek miecz przechodzi; we szrodku zaś strzała żelazcem na dół w błękitnym polu, nad helmem pawi ogon, stawiając do wyvodu rodowitości ślacheckiej od progenitora Piotra Kołomyckiego, possessią w powiecie Lidzkim od antecessorów swoich maiącego, chociaż żadnych dla oddalenia się w kray tutejszy nie mieli do wyprawienia generacij swiej dokumentów, atoli gdy dopiero w 7-ym pokoleniu wywodzący się nastempcy sluszne y nienaganne od imienników swoich w powiecie Lidzkim zostających, pod rokiem 1773 testimonium przyznane prezentowali,

1770 i 1771 wydane, wartość tychże usług w Rzpltey iako ślachci-cowi przyznały, zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiej według tych dowodów godnym ślacheckich prerogatyw być osądził.

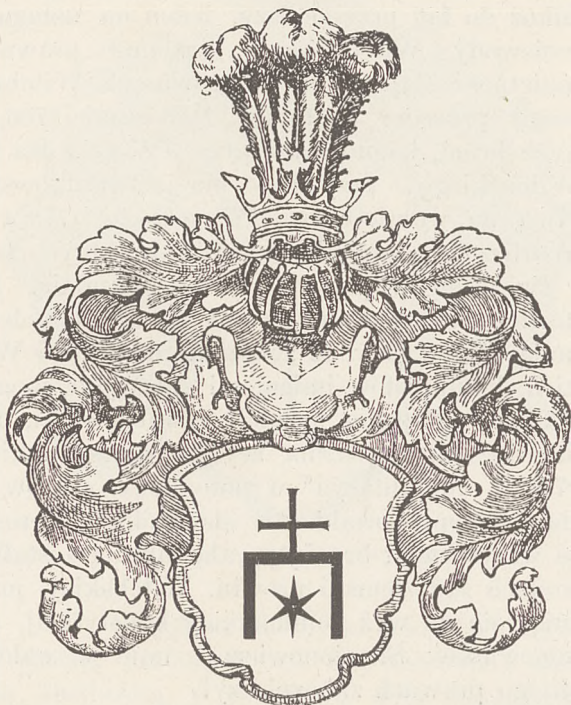
Komarowscy herbu

Ciołek z rogami różowy w białym polu, na helmie pół ciolka, od przodka Pawła Komarowskiego mającego possessią w wojewodztwie Witebskim, dowodzili zapisem wianownym 1578, którego nastempem Adam Kisiel za usługi część gruntu w Styrykach darował, w dowód zaś dalszej procedencij testament 1715, prawo darowne 1725 pokładali,

przecież y szczupłością dokumentów należycie swą schedę do 7-go pokolenia dowiedli. Na czym sąd ziemski przestając, na fundamencie statutu w. x. Lit. y konstytucij seymowych tychże Ipp. Komarowskich w teyże trwałości y prerogatywie stanu zachował.

Kononowiczowie

z familij Siemionowiczów herbu Radwan czyli Siemionowicz, to iest chorągiew żółta o dwóch polach z frandzlami, miasto zaś trzeciej średniej poly gwiazda o 6 graniach; na wierzchu chorągwi krzyż w polu błękitnym; w helmie trzy pióra strusie, dając wywód rodowitości slacheckiej okazali, iż Woyciech Siemionowicz obywatel xięstwa Żmuydzkiego w powiecie Widuklickim mając dziedziczną substancją,

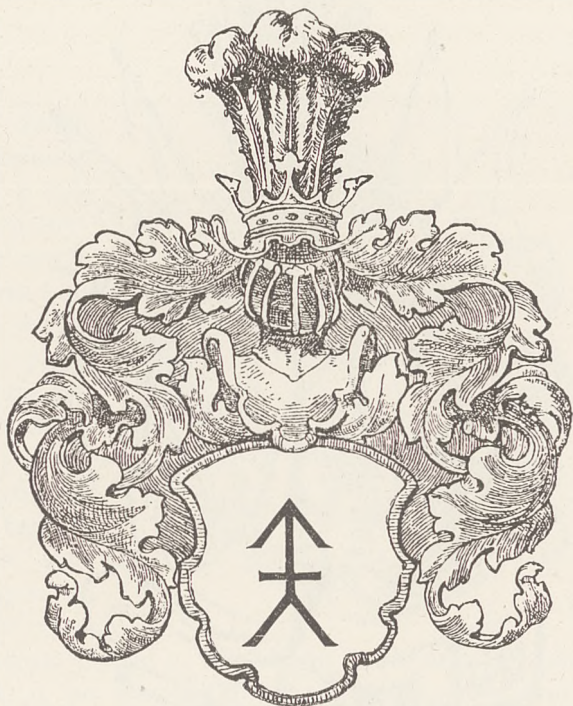

Uzumendzie nazwaną, miał syna Adama, którego probowano testamentem 1640, rozporządzającym majątność Uzumendzie na synów swych Andrzeja, Kazimierza y Konona, z ktoregogo Konona Siemionowicza wszczęła się familia Kononowiczów. Ten Konon opuściwszy kray swoy, osiadł był w powiecie Grodzieńskim; synowie iednak tegoż Konona informowani o familij w xięstwie Żmuydzkim, powrócili w powiat Widuklicki y tam od familij poznani, w successij majątności Uzumendzia zaspokojeni zostali. Do tego oraz z długoletniej służby u Ixx. biskupów Wileńskich Eustafi syn Konona otrzymał prawem wieczystym dworek w Wilnie a prawem dożywotnim majątność Warliszki z dóbr kapituły Wileńskiej odłączoną. Dowody na to chociaż auten-

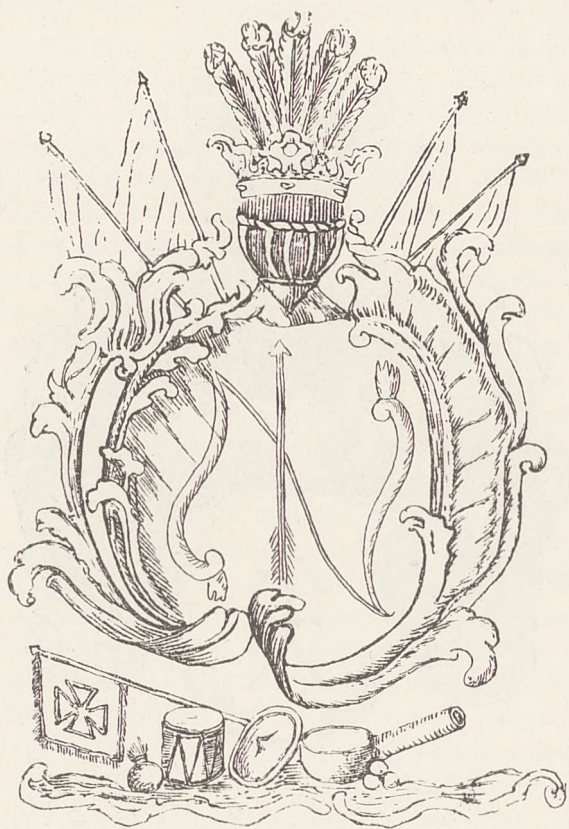
tyczne były, pod ciężką iednak całego miasta Wilna w r. 1737 konflagratą, we dworku dziedzicznym tychże Ipp. Kononowiczow z całym ich majątkiem spłonęły. Poświadcza takowy przypadek manifest 1772, z którego oraz w 5-tym pokoleniu nastempcy probując się nienaganney rodowitości szlacheckiey dowód okazali, albowiem zasługami oycy swego u JW. Zienkowicza biskupa Wileńskiego zaszczytzeni, na uczciwą wzięci edukacją zostali. Iakoż do lat przyszedłszy, ieden na usługach JW-o Ogińskiego wojewody Witebskiego, otrzymał prawem dożywotnim 1748 majątność Zapożenki w prowincyi Witebskiey, o której possessij proceder z Ippmi Rahozami 1766, 1767 świadczy; innych braci, iakoto sekretarza JW-go kdzia Massalskiego biskupa Wileńskiego, przywileje na skarbnikowstwo Czerniechowskie 1762, na woyskowstwo Parnawskie 1773 y possessia majątności Warliszek z dworkiem w Wilnie, innych też w zakonach s. Iesu y świeckim urzędy znaczne uwiadamiają. Ktorzy to Ipp. Kononowiczowie z synami swemi w 6-tym pokoleniu wywodzącemi się, mając przed oczy, iż zgorzenie dworku w Wilnie a w nim wszystkich dokumentów imieniowi służących, mogłoby w czas przyszły iakowey podpadać suspicij y wątpliwości, dla tego czyniąc w tey mierze staranność na seymie Warszawskim przez konstitucyą 1768 tt. „nobilitacya“ w potomność czasów za zgodą wszystkich stanów approbowani y w ślacheckich prerogatywach utwierdzeni ze wszystkiemi bracią y całą familią zostali. Na tak iasných dowodach sąd ziemski prow. Witebskiey przestając, iakoteż stojąc się do wyż pomienioney konstytucij, przerzeczony Ipp. Kononowiczow Siemionowiczow imie w należytych stanu ślacheckiego prawach zabezpieczył.

Korzeniewskich familia według opisanja autorow Bielskiego y Niesieckiego pieczętująca się herbem Kościusza: to jest strzałą rozdartą z krzyżem w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie, znakomitemi urzędami y possessiami dóbr ziemskich w różnych województwach y powiatach zaszczycona, z której, iżby teraz wywodzący się pochodzili, niemają dostatecznych dowodów. Atoli według schedy progeneracij swoiey wypisaney okazali, iż od Woyciecha Korzeniewskiego, mającego possessią w wojewodztwie Brzeskim Litewskim do 5-go pokolenia rozrodzili się; na dowód zaś rodowitości ślacheckiey

trzy testimonialne pisma 1774, od ślarchy w okolicy starostwa Uświatskiego mieszkającej, osób 9-ciu, drugie od miasta Wieliza, trzecie od Ip. Bulhaka starosty Sawińskiego wydane, które wywodzącą się familią Ipp. Korzeniewskich za rodowitą wyświadczają ślarchę; z tego powodu y sąd ziemski prowincij Witebskiej też familią w tymże stanie zachował.

Kossowowie herbu (s), to iest na tarczy w polu czerwonym litera N strzałą przewidziona, nad hełmem 5 piór strusich, rodowitością ślachecką y possessyą dóbr ziemskich ieszcze ante unionem xięstwa Litewskiego z Koroną Polską zaszczytzeni, od przodka swego Kozmy Kossowa wywodząc się okazali, iż syn onego Konstanty Kuźminicz Kossow wedle listów trzech od króla IMści Zygmunta I w dacie indykta 7 y 8 do IW-go Iwana Sapielhy woiewody Witebskiego, marszałka IKMści pisanych, ażeby za znakomite w Rzeczypospolitey usługi temuż Konstantemu 6 służb gruntu w Zerobyczach y Iazwinie, iedną pustosz w Holedzi y w dalszych rekuperowanych dobrach podano było. Które daniny wnukowie Kuźmy Kossowa possydując, na wieczną sobie onych possessyą od Zygmunta Augusta 1560 uprzywilejowani zostali. Dalszą procedencją przywilej tegoż króla na postawienie karczmy w dobrach Budowieście y Zerobyczach 1560, zapis ugodliwy 1585, listy dzielcze 1584, 1587 (w których pieczęć (s) wyraźnie przyeśniona) poświadczają. A że ciż

w 4-ym pokoleniu nastempey do różnych urzędów ziemskich od województwa kredensowani, deputackich od wojewodów, komissarskich y innych od królów installowani byli, instrumenta 1591, 1597 świadczą. W dalszey progeneracij intercyza między Kossowami 1597, instrukcyja królewska y kredens na poborstwo 1614, prawo wieczyste 1620, list dzielczy, zapis summowny 1637, list dzielczy między bracią 1638, zapis zrzeczny 1644, prawa zastawne 1649, 1653, 1654, list IW-go Wyhowskiego hetmana w. x. Lit. do Kossowa 1658, zapis zrzeczny 1673, zapis zaspakajający dyfferencye między dobrami 1675, prawo zastawne y zapis wieczysto-zrzeczny na majątność Jaźwino 1685, zapis zrzeczny z successij Jazwińskiej 1697, przywilej króla Jana III na branie mostowego w Zerobyczach na rzece Borkowce, list na dworzaństwo do komissij y traktatów od tegoż króla, kredens na urząd podsędkowski ziemski Witebski od województwa 1699, zapis ugodliwy 1719, manifest 1722, przywilej Augusta II króla Polskiego na miecznikostwo, process 1731, przywilej na podwojewództwo, sędzstwo, starostwo Czernickie y dalsze dowody tym podobne, doskonałą y niezawodną probującą do 9-go pokolenia progeneracją, a u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej iaśnie okazane, gdy tak o possessij od niepamiętnego wieku, jako też o ślacheckim urodzeniu przy zaszczycie różnych znacznych od antecessorów aż do dziś wywodzącej się familij honorow, sąd ziemski przeświadczyły y objaśniły, jakoż te dowody,

w 4-ym pokoleniu nastempey do różnych urzędów ziemskich od województwa kredensowani, deputackich od wojewodów, komissarskich y innych od królów installowani byli, instrumenta 1591, 1597 świadczą. W dalszey progeneracij intercyza między Kossowami 1597, instrukcyja królewska y kredens na poborstwo 1614, prawo wieczyste 1620, list dzielczy, zapis summowny 1637, list dzielczy między bracią 1638, zapis zrzeczny 1644, prawa zastawne 1649, 1653, 1654, list IW-go Wyhowskiego hetmana w. x. Lit. do Kossowa 1658, zapis zrzeczny 1673, zapis zaspakajający dyfferencye między dobrami 1675, prawo zastawne y zapis wieczysto-zrzeczny na majątność Jaźwino 1685, zapis zrzeczny z successij Jazwińskiej 1697, przywilej króla Jana III na branie mostowego w Zerobyczach na rzece Borkowce, list na dworzaństwo do komissij y traktatów od tegoż króla, kredens na urząd podsędkowski ziemski Witebski od województwa 1699, zapis ugodliwy 1719, manifest 1722, przywilej Augusta II króla Polskiego na miecznikostwo, process 1731, przywilej na podwojewództwo, sędzstwo, starostwo Czernickie y dalsze dowody tym podobne, doskonałą y niezawodną probującą do 9-go pokolenia progeneracją, a u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej iaśnie okazane, gdy tak o possessij od niepamiętnego wieku, jako też o ślacheckim urodzeniu przy zaszczycie różnych znacznych od antecessorów aż do dziś wywodzącej się familij honorow, sąd ziemski przeświadczyły y objaśniły, jakoż te dowody,

ile zacność tey familij kazala, tyle od sądu odebrawszy approbaty, w nieskączonym zaszczycie y wolności utwierdziły i zachowały.

Koszczyców familia idąca od protoplasty

Niceffora de Koścín, z xiążąt Sabaudyi po Palemonie, Ursynie, Sperze y Kolumnie herbu Poray albo Roża biała o pięciu listkach zielonych w czerwonym polu, nad hełmem y koroną także róża, który z powodu pokrewieństwa Giedyminowi xiążęciu Littmu przybył do Litwy a. 1479, y tam od xcia Giedymina inter affines et comites principes został policzony, o czym różne

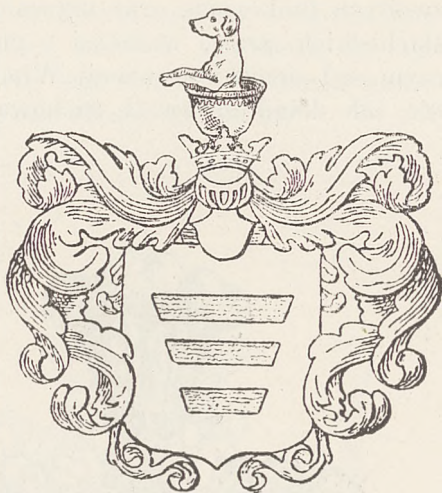
kroniki istotnie świadczą. A że z Wittoldem walecznie przeciw Krzyżakom wojował, a po wojnie do zaspokoienia się z temiż Krzyżakami od Zygmunta cesarza był w poselstwie użyty, za to iako i za dzieła rycerskie od Kazimierza króla Polskiego wojewodą Łęczyckim y nadaniem dwóch wsi małe y wielkie Rożyce 1495 roku kontentowany został, od których dóbr Rożyce Rożyńskimi, a od nazwiska de Koścín Koszczycami zwać się poczęli. Na co pokładali xięgę Purpurat Rzymski pod rokiem 1755 Imieniowi Koszczyców dedykowaną, tudzież excerpt kronikarzew jakoto: Okolskiego, Starowolskiego, Kojalowicza y Niesieckiego z biblioteki Akademij Wileńskiej temuż Imieniowi służący, pieczęcią obsygiłlowany, a teraz w roku 1773 wydany, w którym od pierwszego przodka Nicefora de Koścín aż do daty dedykacji owego Purpuratu, zupełną tego domu Koszczyców objaśnia procedencją; od tego tedy Nicefora de Koścín w 2-gim pokoleniu synowie Stanisław wojewoda Łęczycki, iako świadczy Okolski w tom. II, fol. 634, drugi Roman wielki wojownik wprzód nad Tatarami na Podolu, potem nad hetmanem Swiszczem Dymetryusza w. xcia Moskiewskiego pod Bełhowem 1510 zwycięzca, któremu w czasie wojny zabitemu przypisane elogium „iż był inter centum bellatores Sarmatiae“, wnuk Nicefora Waclaw Sta-

nislawowicz Rożyński Koszyczyc, chorąży Brzeski Kujawski, miał in voto Tarnawską, dziedziczkę hrabstwa Bogusławicz, odtąd nastempcy pisali się hrabiowie na Bogusławiczach. Prawnuk Nicefora marszałek seymu Piotrkowskiego 1549, referendarz koronny, potym kasztelan Sędmirski y Kaliski, nakoniec woiewoda Łęczycki, od Zygmunta Augusta króla Polskiego kreowany, według kroniki tegoż Okolskiego. Dalszey procedencij dziedzice dóbr Bogusławicz y Mikicina, kasztellanowie Inowrocławski, Brzeski Kujawski, Kōnarski, generał woysk Rzpltey przeniosłszy się z Korony w wielkie xstwo Litewskie, znaczne w powiecie Grodzieńskim pokupowali dobra y byli: podskarbi w. x. Litt. sekretarz w. koron. stolnik Grodzieński posłami do elekcij króla Iana Kazimierza, których nastempcy, że różne po żonach w Grodzieńskim y Witebskim pobrali maiętności, prawa wieczyste 1639 świadczą. Przywilej lenności od króla IMści Władysława IV na maiętność Zebieniaje 1640, drugi od Iana Kazimierza na mostowe w maiętności Babiniczach, trzeci na przewóz w Babiniczach na rzece Dzwynie 1651, testamenta 1663, 1670, process w grodzie Krakowskim 1676 o sukcesją dóbr Mikicina w woiewodztwie Podlaskim, dekret kontumacyiny w trybunale Lubelskim 1677, dział wieczysty z listem na przyznanie między bracią 1678 maiętnościami w woiewództwie Witebskim, Połockim y Wileńskim, dekret paritatis votorum o sukcesją tychże dóbr Mikicina w trybunale Lubelskim 1688, dekret oczewisty w tymże trybunale 1692 przysądzaiący sukcesją, w którym wyraża zupełną enologią od prapradziada, plenipotencya od pięciu braci Koszyczycow 1692 do dochodzenia dóbr Mikicina za dekretem, prawa wieczyste na dobra w Witebskim: Tułow, Babinicze, w Wileńskim Sokoloycie, w Oszmiańskim Stary Miadziół, kamienicę w Wilnie, te wszystkie dobra od Koszyczca Koszyczycowi w roku 1700 zapisane, których possessią y dopiero wywodzący się IMc pan Michał Koszyczyc będąc z inną bracią zaszczycony, a do tego wiele wysokimi honorami, urządami ozdobieni, do 14-go pokolenia nieprzyćmiony okazali wywód. Na fundamencie tak iasných y dowodnych probacij sąd ziemski prowincij Witebskiej familią IchM. panow Koszyczyców wszelkich prerogatyw godną w należytey stanowi ślacheckiemu wolności y prerogatywie umocnił y zachował.

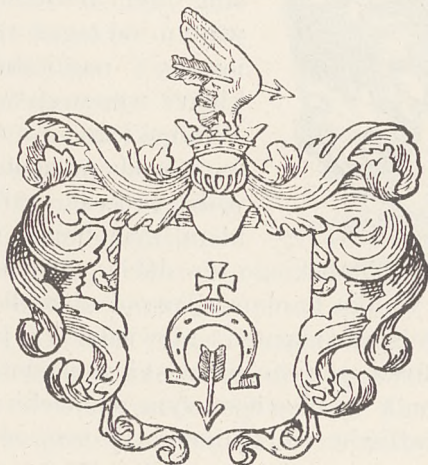
Kotowiczowie herbu Koreczak alias trzy wręby nierówne w czerwonym polu, na helmie nad koroną pół psa

w czaszy, produkując linią procedencij swoiey od Iana Kotowicza, mającego possessią w prowincij Witebskiej, majątności Pilipkowa, którą, iż synowie y dalsi nastempcy possydowali, świadczą prawo wieczyste między bracią 1642, testament 1675, prawo przedaźne 1683, process 1699, prawo przedaźne 1704 y dalsze dokumenta o niedysputowanej progeneracij y possessij dóbr ziemskich w woiewodztwie Witebskim y powiecie Orszańskim dowodzące do 6-go pokolenia wyprobały, według których sąd ziemski prowincij Witebskiej tę IchM. panow Kotowiczow familią wszelkich prerogatyw y wolności ślacheckich godną być przyświadczył.

Kozarewiczowie, według opisanja kronikarzów herbu Dołęga, to iest podkowa, nad którą krzyż, we szrodku podkowy strzała albo belt, w błękitnym polu w helmie skrzydło sempie przeszyte strzałą, od Fiedora Kozarewicza osiadłość w w. xięstwie Litewskim w powiecie Lidzkim mającego, wywodząc się, okazywali pozew autentyczny stylem ruskim na sądy trybunalne główne xstwa Littewskiego w dacie 1665, nomine Andrzeja Fiedorowicza oycy,

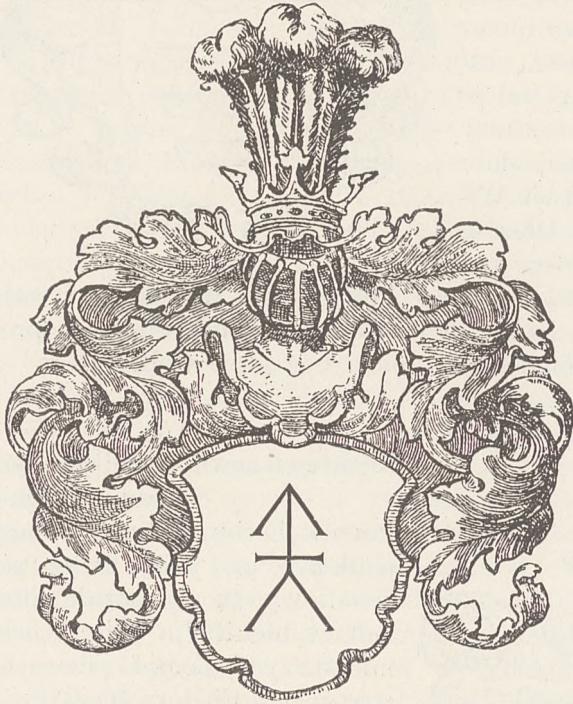

Tymoteusza y dalszych synow Kozarewiczow na IchM. pp. Tryznow zaniesiony, oraz metryki urodzenia w różnych datach, które istotną progeneracją do 5-go pokolenia należycie wypróbały. A że ślachecką dotąd zaszczycałi się prerogatywą, bywanie w różnych dóbr JWW. Pocijów ekonomicznych, ślacheckiemu stanowi przy-

zwoitych funkcyjach, oraz używanie bez żadney objekeyj niodkogo ślacheckich praw, wolności y prerogatyw, przyświadczyły. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiej przestając, w tymże stanie, iak dotąd zostawali, zachował y zabezpieczył.

Kozarynowie herbu Ko-

ściesza: strzała rozdarta z krzyżem w polu czerwonym, na helmie 3 pióra strusie, od przodka Tymofieja Kozaryna, obywatela województwa Podlaskiego, który dostawszy się na usługi JW-go Sapielhy wojewody Witebskiego, w nadgrode uczciwych zasług był kredensowanym od tegoż wojewody namiestnikiem województwa Witebskiego, na co w dowod prezentowali process imieniem Tymofieja Kozaryna

namiestnika grodzkiego Witebskiego w dacie 1593 na mieszczan Witebskich, którego wnuka kapłański urząd obrządku Ruskiego w plebanij Lepelskiej sprawującego, niewiedzieć z jakiego powodu przezwano Kozarką y tym nazwiskiem następców aż dotąd tytułowano, iednak iż niewłaściwym nazwiskiem przezwano Kozarkami, sprawiedliwie od Tymofieja Kozarynow pochodzących, prezentowano na to excerpt iuramentu 1675, przez pomienionego parocha Lepelskiego czynionego, libertacją placow uwalniającą od podatków dworowi Lepelskiemu 1684, temuż Ixdzu daną, y dalsi nastempcy chociaż nieustannie ten urząd kapłański sprawowali, jednak nietylko dokumentami dostatecznie okazali, ale y testimonium jednym 1774 od województwa Połockiego, drugim od magistratu Lepelskiego wydanemi, probowali,

iz są ślacheckiego od przodków urodzenia, mający z dawna possessją w wojewodztwie Podlaskim, których produkcją do 6-go pokolenia podług wypisanej schedy sąd ziemski Witebski przyrzawszy y approbowawszy, w tymże stanie zachował.

Krajewscy herbu od monar-

chów Polskich nadanego Oliwa, to iest lilia z korzenia wyrwana, między dwiema różami w polu białym, na hełmie pół lwa w koronie, po różnych wojewodztwach, ziemiach y powiatach osiadłość mający, różnemi zaszczytali się honorami. Jan Krajewski chorąży ziemi Wizkiej 1579, Stanisław Krajewski starosta Wizki 1616 oraz komisarz do uspokojenia kłótni od granicy Pruskiej, z której familij pochodzący Marcin Stanisławowicz Kra-

jewski miał dobra wieczyste dolne Stayki w prowincij Witebskiej, które nastempcy possydując do 4-go pokolenia, żadnych w dowod procedencij swoiey nieokazali dokumentów; w 5-tym tedy przy possessij dalszych majątności, jakoto Bujewa Uzlacina dowodzili obdukcją woźnego 1762 r. w 6-tym pokoleniu świadczy proceder z Ipp. Podwińskimi y Buiewiczami o zabranie papierow y różnych dokumentow 1765, a zatym testimonium 1774 roku szlachty y obywatelow prowincij Witebskiej przyświadczyły ślachecką rodowitość y zaszczyt obywatelstwa w teyże prowincij. Według których dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiej w teyże trwałości y prerogatywie, iak dotąd zostawali, zachował.

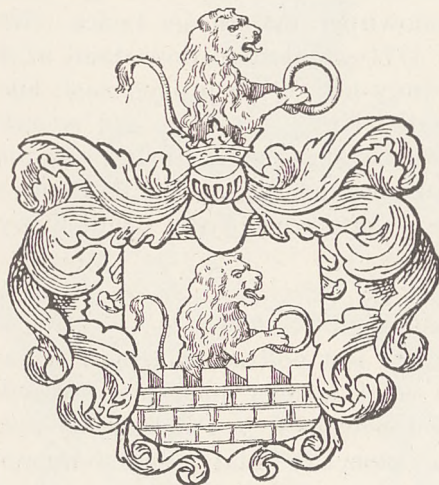
Krażyńscy herbu Slepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk pierścien w pysku trzymający, w błękitnym polu, na hełmie nad koroną takież kruk, okazali, iż familia IchMei z dawnych czasów w wojewodztwie Mińskim osiadłość swą miała, z ktorey dway bracia Stanisław y Jerzy Krażyńscy służąc w woysku w. x. Litt. gdy z konsystencyą onego w wojewodztwie Witebskim przebywali, Stanisław ożeniwszy się z Dmitrowieczowną patryotką tegoż wo-

iewodztwa, w posagu wziął po niej dobra Pohosciszcze, Suchodorowie, Potuczosię y inne, z których, jakoteż y z dóbr Hranicz w Mińskim będących, iż zaprzysięgał dymy y podatki Rzpltey opłacał, świadczą kwity 1657, 1683, 1685, 1690; synów zaś Stanisława poświadcza zapis obligacyjny 1693, także kwity opłacanych podatków z wyż pomienionych majątności 1702, 1703, 1706, 1711, 1713, dalszych też braci służących w woysku Litewskim dowodzą instrumenta na exakcyę podatkow z wojewodztwa Witebskiego roku 1720, w 3-cim stopniu okazują należytą procedencyą y possessią dóbr wspomnionych kwity podatkowe 1736, 1752, z których w 4-ym pokoleniu wywodzący się, w równości ślacheckiego imienia y urodzenia każdemu zostający, podług słuszności dowodow swoich y probacij, iak się zdawna wolnością ślachecką zaszczycali, tak y odtąd w tymże stanie zostawać od sądu ziemskiego Witebskiego upewnieni zostali.

Krupscy herbu Lewart, to iest lampart podskakujący w koronie, w czerwonym polu, na hełmie pół lamparta, w probacij imienia urodzenia swego ślacheckiego od przodka swojego w wojewodztwie Witebskim possessionata wedle Kroniki Litewskiej Gwagnina hetmana woysk Rossyiskich, Iana Krupskiego, okazali possessią majątności Pilonek w prowincij Witebskiej, co też y prawo wieczyste 1668 poświadcza, w dalszey procedencij testament 1691, prawa zrzeczne majątności Białynicz,

Babnina y assekuracyne 1727, wieczyste 1744, a względem dalszych dokumentow wyższej enologii y probacij urodzenia ślacheckiego y dóbr mięnia z przodków swoich w innych woiewodztwach, okazowali manifest 1761 na pogorzale dokumenta, iednakowoż y temi dokumentami iako y przyświadczeniem ślachty do 5-o pokolenia dostatecznie się wywiedli. Przeto sąd ziemski Witebski na fundamencie takowych probacij tychto Ipp.

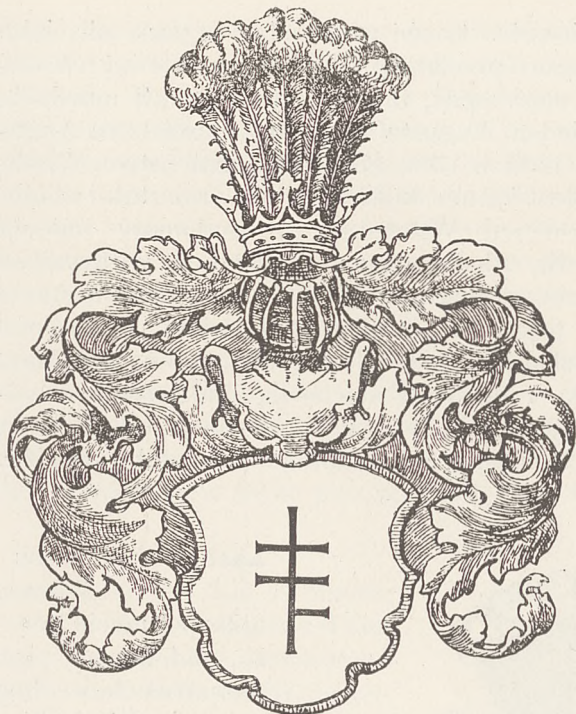
Krupskich urodzeniem ślacheckim y possessią dóbr ziemskich zaszczyconych, za rodowitą szlachtę, wszelkich prerogatyw dostojną, rekosnował.

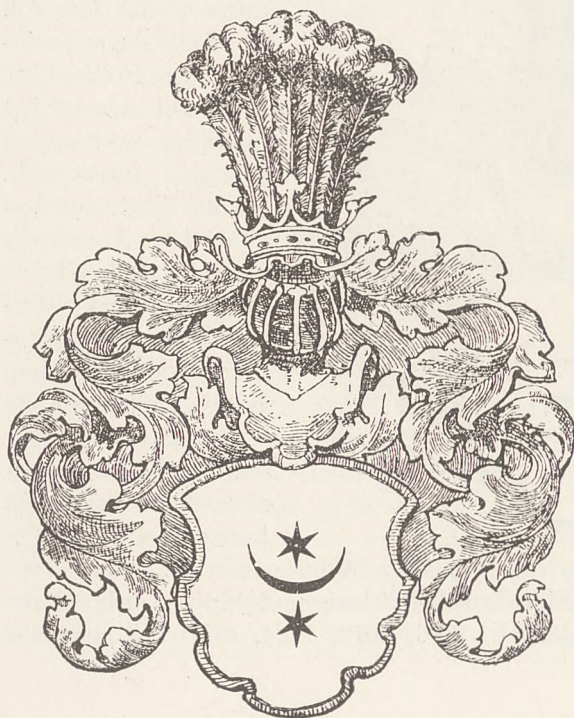
Krzeczkwoscy herbu od monarchow Polskich około roku 1444 nadanego, Prawdycz, to iest lew w białym polu do połowy z muru wychodzący, w łapach koło czyli prawdę stołową mający, z helma y korony takież lew wypada, dowodząc urodzenia swojego ślacheckiego od protoplasty Stefana Sepiłaki a Trombki Trombskiego, dziedzica na Krzeczkwowie Krzeczkwoskiego, w ziemi Drohickiej, w powiecie Nurskim possessią mającego, ktorego

synow probowano prawem donacyjnym 1537 roku, w 3-im pokoleniu dokument 1540 godzący się na rozdział dóbr Krzeczkowa, konsens Bolesława xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego 1556 (s) na zbycie 26 morgów gruntu w Krzeczkwie, w 4-tym stopniu donacya dwoch morgow gruntu w Krzeczkwie między bracią 1559, kwitacya 1568, przyświadczaia 5-go pokolenia dekretem podkomorskim 1595, rozgraniczaiącym dobra Krzeczkwow, dokumentem 1636 ustempuiącym część teyże maiętności, 6-go stopnia metryką 1602, dokumentami: zamiennym 1649, kwitacyinym 1659, darownym 1670, 7-go pokolenia metrykami w datach 1633, 1635, 1639, 1640, 1642, 1649, 1651, 1656, 1659 z parafij kościoła Ceglowskiego wypisanemi, oraz dekretem oczewistym trybunału koronnego Piotrkowskiego 1670 ferowanym probowali; bowiem gdy ślacheie Mirocki uczynił objekeją nierówności w ślachectwie Ipp. Krzeczkwoskim, natenczas Ipp. Krzeczkwoscy okazawszy niepodeyżrane ślachectwa dowody, pomienionym dekretem trybunalskim przy wszelkich dom Sepilakow Trąbskich na Krzeczkwie Krzeczkwoskich prerogatywach ślacheckich zachowali y na zawsze utwierdzili, a na Mirockim winy zyskali; w 8-mym stopniu iedni przy tychże dobrach w Polsce pozostali, których dowodzą metryki 1682, 1684, 1691, 1695, process y arest w grodzie Drohickim 1721, drudzy do Litwy wyiechawszy, różne miewali possessie, jakoto: starostwo Narwidziskie w Trockim za przywileiem Augusta II króla Polskiego, dobra Woytowo od kapituły Wileńskiej za prawem arendownym 1748, maiętność Białnicze w Witebskim za prawem dożywotnim 1750 od IWW. Pocijow, w 9-tym pokoleniu testamentem, dekretem grodzkim Witebskim 1759, prawem arendownym maiętności Ledca 1769, dekretem grodzkim Witebskim 1771 y dalszemi dowodami aż do 10-go pokolenia wywod nienaganny tak co do progeneracij iako y urodzenia ślacheckiego okazali. Ktore probacye sąd ziemski prowincij Witebskiej oglądawszy, za aktualną y niedysputowaną ślachtę całą familię Ipp. Krzeczkwoskich wszelkich prerogatyw ślacheckich na zawsze godną y dostojną bydź uznał y wyświadczył.

Kubiatowiczowie herbu Pilawa, to iest półtrzecia krzyża w niebieskim polu, nad koroną pięć piór strusich, od Andrzeja Kubiatowicza czasu rewolucij z Polskiej w woiewodztwo Witebskie przybyłego, który iż miał possessią we wsi Horach, dowodzili kwitacyą y attestacyą od WWIpp. Łuski

chorążego y Czapllica podczaszego Witebskiego w 1738; dalszej procedencij prawem zastawnym części majątności Dobreyki 1759 a wzgledem urodzenia ślacheckiego okazywali testimonia od wielo ślachty prowincij Witebskiej roku 1773 wydane, któryto wywód do 3-go pokolenia okazany, sąd ziemski prowincij Witebskiej przyrzawszy, w takowymże stanie y prerogatywie iak dotąd zostawali, tychto Ipp. Kubiawiczow zachował.

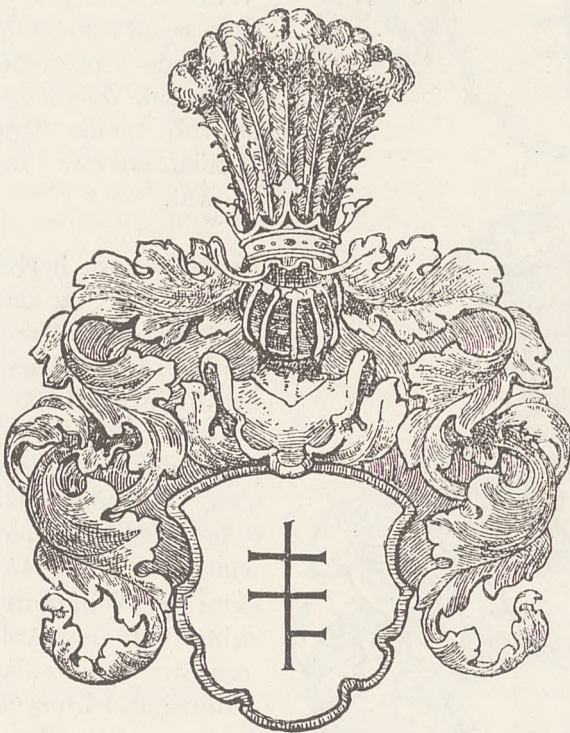

Kuszelewscy herbu z dawnego nadania Drzewica, to iest miesiąc y dwie gwiazdy w niebieskim polu, na helmie 5 piór strusich, w wojewodztwie Trockim, w powiatach Grodzieńskim y Wilkomirskim, od dawnych czasow possessią wsławieni, z których Andrzej Kuszelewski dziad wywodzących się, w wojewodztwo Witebskie

zajachawszy, różne miał w tymże województwie possessie, jako świadczy prawo wieczysto-przedażne od Ipp. Kuszelewskich Łuskinom 1723, którego nastempcy, iż w różnych bywali urządach, świadczą przywileje: ieden Augusta III, drugi Stanisława Augusta królów Polskich w datach 1760, 1765 na oboźnieństwo Witebskie Michałowi Kuszelewskiemu konferowane, oraz tak wiadomość obywatelów prowincij Witebskiej y znaiomość imienia y urodzenia, jakoteż dla niedostatku dokumentów y dowodów dla zasięgnięcia wyższej enelogij, w Litwie przy innych in fundo dobrach pozostałych, testimonia w r. 1773 od wielu urzędników szlachty prowincij Witebskiej poświadczają nienaganną Ich Mpp. Kuszelewskich imienia rodowitość szlachecką; takowymi dowodami sąd ziemski prowincij Witebskiej przekonywając, za prawdziwie rodowitą szlachtę z całą familią być uznał y osądził.

Lachowscy herbu
Pilawa,

alias półtrzecia krzyża, nad koroną pięć piór strusich, według opisanja Niesieckiego w tomie III, fol. 5, possessją w województwie Podlaskim, w ziemi Czerskiej mający, w różnych bywali funkcyjach, iakoto Andrzej Lachowski komornik Czerski 1647, z teyże familij Jerzy Lachowski czasu rewolucij pod rokiem 1660 zaciągnowszy się do woyska Rzpltey Litewskiego, zaszedł z onym na konsystencyą w po-

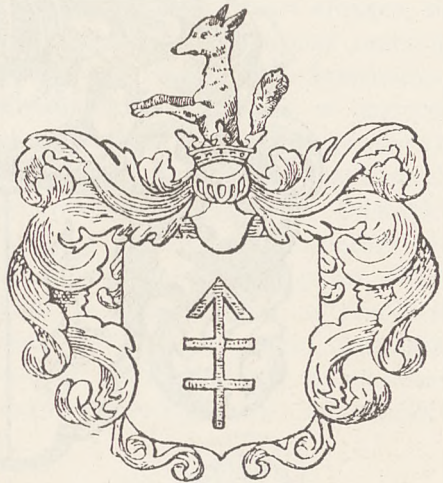
wiat Orszański, gdzie ożeniwszy się z Worotyńcówną, wziął w posagu część majątności Sierokorotni, którą possuyluąc, opłacał podatki, jako świadczą kwity 1676, 1679, 1684, miał też possessie

zastawne majątność Kaszyno w Orszańskim a Bublewo w Witebskim, z których majątności, iż osobą swą zastąpił pospolite ruszenie, okazuje kwit IOX-cia Druckiego Lubeckiego, pułkownika 1699, oraz kwit podatkowy 1710, nabytey także prawem dziedzicznym majątności Turjewa w Witebskim, poświadcza ze-znanie intromissij na tęż majątność 1703 od Ipp. Dzierożyńskich, ktorego synow possessorow majątności Kaszynna świadczą kwity na pospolite ruszenie 1700, na opłacone podatki 1706, 1728, dekret contumationis 1719, w 3-im pokoleniu process 1723 na Ipp. Burskich o intruzią w grunta Kaszyńskie, z któryeh-to przodków w 4-tym y 5-tym stopniu wywodzący się nastempcy przy possessij majątności Dobrynia y Jaromina w prowincij Witebskiej, nienaganney rodowitości ślacheckiej y progeneracij dowod okazali. Na tych probaciach sąd ziemski dość mając, z dawna ślachecką familią w teyże prerogatywie umocnił.

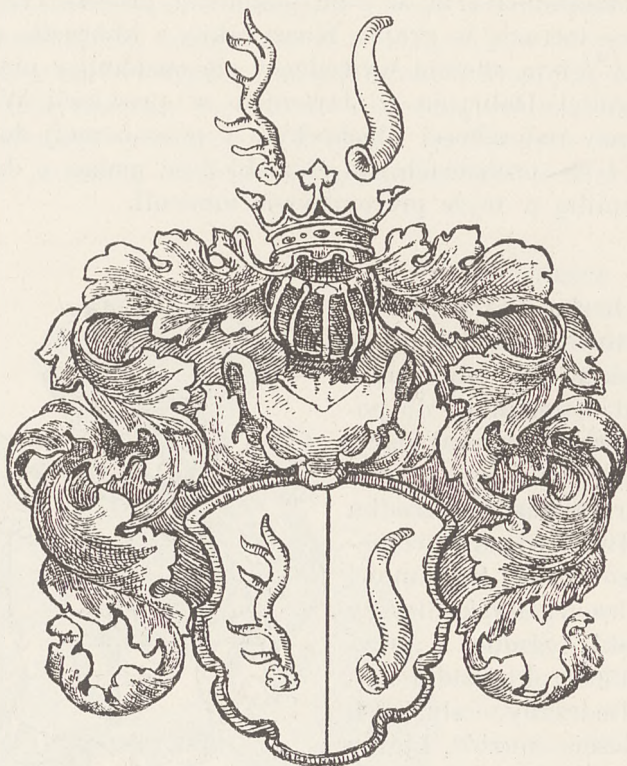
Leteccy herbu Lis v. Mzura,

to iest strzała z dwiema krzyżami w czerwonym polu, nad hełmem lis do polowy z korony wyskakuiący, dowodząc rodowitości slacheckiego urodzenia od przodka Teodora Iwanowicza Szwo-giera, ktorego synowi Bohdanowi Fiedorowiczowi najyasnieszy król Polski Zygmunt I przywilejem 1508 roku nadał majątność Ledczany, służb 4, y Budowieście, służb 2, ktorey majątności possessią przez synow Bohdanowiczow Szwo-gierow od Ledczan Leteckich świadczy

dekret 1552, oraz przywilej króla Stefana pod Pskowem 1582, konfirmuiący też dobra, i oraz tym przywilejem daie wsie w dzierzawie Uświatskiej; a zatym dział wieczysty 1584 między temiż Bohdanowiczami Leteckimi bracią, przywilej 1589 Zygmunta III, konfirmuiący dzierzawę pomienionych wsi. W dalszey procedencij świadczą intromissia 1603, przywilej komissarzow krolewskich, podaiąc dobra w Smolenszczyźnie 1620, prawo zastawne 1655, testament 1656, dział między bracią 1677, testament 1687, prawo zastawne 1707, ktoremi jako y wielo innemi dokumentami do

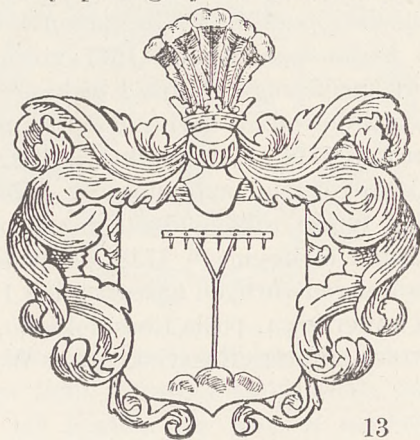
9-go pokolenia istotney dowiódszy progeneracij, okazali z tychże dokumentów, iż ta familia różnemi wslawiwszy się rycerskimi dziełami, nadaniami, od krolow obdarzana, urządami y honorami nieupośledzona była, a possessią dóbr ziemskich y nadanych aż dotąd zaszczycając się, za aktualną y rodowitą slachtę od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej uznana y rekognoskowana została.

Lewiccy herbu Rogala, to iest na tarczy linią perpendykularną podzieloney, rog ieleni w białym polu, y bawoli w czerwonym polu, na helmie takież wyrażenie rogów, w różnych ziemiach, wojewodztwach y powiatach Korony Polskiej possessiami y honorami zaszczytzeni, jako kronika Niesieckiego w tom. III, fol. 100 y inne świadczą, iż Krzysztof w ziemi Wyszogrodzkiej 1642, Mikołay y Jozeff w wojewodztwie Sędomirskim 1643 a Stanisław podczaszy Podlaski Lewiccy, praedecessor wywodzących się, possessionat wojewodztwa Podlaskiego, possydował dobra w ziemi Bielskiej nazwane Złotniki y Woycieszki, które synowie

dla exonerowania wielkich długów przez tegoż Stanisława oycę zaciągniętych, zostawili Ip. Stypułkowskiemu, sami zaś iedni w tymże woiewodztwie pozostali, a Jan chorąży w regimencie w. x. Litt. w Witebską zajachawszy prowincyą, różnie przebywał, co poświadcza obdukcya woźnego 1724 o porombanie onego przez ślachtę w Witebsku; nakoniec przyiąwszy służbę w starostwie Wielizkim w garnizonie tameczney komendy, za zasługi swoje otrzymał folwark w starostwie Uświatskim od woytowstwa Wyszodzkiego odłączony, co poświadcza testimonium IMP. Bereśniewicza namiestnika Uświatskiego 1774 roku; brat zaś drugi Anzelm Stanisławowicz w Polsce pozostaly, przybywszy na Ruś a zgodziwszy się o successią dóbr Złotnik w zastawie będących, wziął prawo wieczysto-zrzeczne 1730, teraz vidimatim okazane, Jan zaś pomieniony folwark od starostwa Uświatskiego possydując, nabył prawem wieczystym majątność Kotowo y Krasnystaw w woiewodztwie Witebskim, w possessij których majątności, iż successorowie zostawali, świadczy process o utrzymanie dokumentów sztuk 12, na pomienione majątności służące, na IXdza Harasimowicza dziekana Wielizkiego 1774, oraz metryki należytey progeneracij, passporta JW-o Piaseckiego komissarza Wielizkiego 1764 do gubernij Smolenskiej iadącym, w których mieni aktualną szlachtą; nabycie folwarku Szczotki w starostwie Wielizkim prawem wieczystym 1767, nadanie prawem dożywotnim od JOxcia IMści Czartoryskiego woiewody Ruskiego folwarku Saczewa od starostwa Wielizkiego, co poświadcza inwentarz podawczy 1772 y ubezpieczenie tenuty tego folwarku przez JW-o gubernatora Pskowskiego, Michała de Kreczetnikoff, w rezolucyą na memoriale uczynione. Takimi tedy dokumentami possessią y progeneracyą wyświadczającemi do 5-go pokolenia wywodłszy się, z całą familią w tymże stanie y prerogatywie szlachectwa zachowani y utwierdzeni zostali.

Lipscy ¹⁾ herbu z nadania królów Polskich Grabie o 7 zembach na pagórku utkwione w żółtem polu, nad hełmem y koroną pięć piór strusich, stawiając do wyvodu rodowitości ślacheckiej okazwali genealogią domu swego od Waclawa Grabie de Lippe

¹⁾ Obok herbu Grabie stoi namalowany także herb Rogala.

Gano Lipskiego stolnika Kaliskiego, dóbr znacznych w kraju Polskim, w wojewodztwie Belzkim na Ganowie dziedzica, o którym iako y successorach onego świadczy Kronika Niesieckiego, wzmiankując dedykacją panegiryka książęciu kardynałowi Lipskiemu, pochodzącemu od Waclawa; niektory z następców dla rewolucij oddaliwszy się z kraju Polskiego a na Białey Rusi osiadłszy w wojewodztwie Witebskim, znaczne dobra Boleck y Wydreię ponabywał; inni też zostawszy się w Polsce, różnemi urządami świeckimi: kasztellanią Rogozińską, pisarstwem Kalizkim, duchownemi: kardynałem, biskupstwem Krakowskim y probostwem Gnieźnieńskim wślawieni, przy dobrach w Polsce dziedzicznych pozostali. Tego tedy, który w tym tu Białoruskim osiadł kraju, następców w 4-tym stopniu possydujących pomienione majątności Boleck y Wydreie, dowodzili prawem wieczystym kupnym majątności Dubrowy w wojewodztwie Witebskim 1631, kwitacją z pretensij do majątności Bolecka Ipp. Stankiewiczom 1641, zrzeczeniem z posagu Ipp. Leteckim 1653, attestacją od współobywatelów prowincij Witebskiej w niewolę Ryssyiskę natenczas razem zabranych, przy uwolnieniu z oneyże daną 1655, zapisami 1672; w 5-tym pokoleniu tąż kwitacją z pretensij do majątności Bolecka 1641, dekretem trybunalskim 1645, prawem przedaznym majątności Wydrej 1653, testimonialnym pismem od kompatryotów wojewodztwa Witebskiego y współniewolników powtórnie w niewolę Moskiewską Piotrowi Gano Lipskiemu zabranym 1664, w którym wyraża, iż natenczas onych z całej wyzuli substancij, prawa, papiery, przywileje, dokumenta na dobra koronne Ganowo pozabierali; w tymże roku y druga attestacja od pełnomocnych posłów koronnych tegoż czasu w Moskwie naydujących się, temuż wydana, intromissia do majątności Dubrowy oraz Słobodek y placow w mieście Witebsku 1667, pod tąż datą, ochrona IW-o Paca uwalniająca od podatkow dobra tegoż, a nadto konstitucya 1677 roku Vol. leg. 5 fol. 533 poświadcza przerzeczonego Piotra Lipskiego w niewoli będącego; 6-o pokolenia dowodzili kwitami opłacanych podatków z majątności Dubrowy 1714, 1718, kwitacją 1722, intereyzą na sąd kompromisarski o rozdział majątności y dóbr oyczystych między bracią 1728, pod tymże rokiem działem wieczystym, instrukcją na poselstwo seymu elekcyjnego 1733 od wojewodztwa Witebskiego, dekretem sądów zadwornych assessorskich 1738, tegoż roku passportem JW-o Kieyzerlinga, posła Rossyiskiego, drugim passportem JW. Bestuszeva ministra Rossyiskiego w Warszawie rezydującego 1744, 3-cim

JW. Brühla ministra Polskiego 1748, przejeżdżającemu Michałowi Lipskiemu za interessami do Moskwy y Petersburga danymi; na 7-me pokolenie okazywali testament 1736, kwity opłacanych podatków 1749, 1753 z majątności Dubrowy, przywilej Augusta II w dacie 1730, lennością majątność Bodziakin imieniowi Lipskich konferujący, a na teraz 8-me wywodzące się pokolenie okazano inwentarz majątności Dubrowy, probujący possessią z dziadów, prapradziadów i oycy spadły 1755, oraz kwity podatkowe z teyże majątności od 1752 do 1772 roku, którzy to Ipp. Gano-Lipscy, że od dawnych czasów są pochodzącymi od przodków z Korony Polskiej, procz powyższych dowodów prezentowali trzy listy prywatne od JOxcia IMci kardynała y biskupa Krakowskiego 1730, 1735, 1740, dwa od chorążego Buskiego, regenta koronnego 1730 Lipskich, do oycy wywodzących się pisane, któremi jako do imienników swoich nadgłaszali się; że zaś possessią dóbr ziemskich ślacheckich w prowincij Witebskiej są zadawnieni, powyższe przeświadczyły dokumenta. Na fundamencie których sąd ziemski prowincij Witebskiej pomienioną Ipp. Lipskich familią possessiami dóbr ziemskich w Koronie Polskiej y na Białej Rusi, oraz urzędami y przywilejami dóbr lennością nadanych zaszczyconą, przy wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego na zawsze zachował y zabezpieczył.

Luboszczyńscy herbu Gozdawa: są dwie białe lilie korzeniami z sobą spoione y związane w czerwonym polu; na helmie pawie pióra, na nich także lilie, probując rodowitości ślacheckiego imienia swojego, okazywali od Danily y Iwana Luboszczyńskich braci rodzoney possessiami wieczystymi y urzędami w wojewodztwie Witebskim z dawna zaszczyconych, których synowie poświadczają się rozgraniczeniem dóbr Luboszczyzny alias Iwańkowa między bracią 1552, 3-go pokolenia

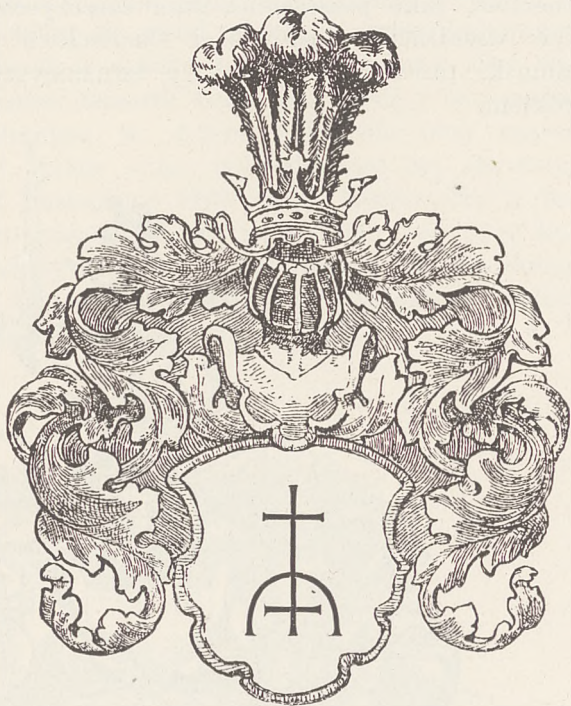

dowodzi przywilej Zygmunta III na urząd stolnikowstwa Witebskiego 1589, darowny zapis 1597, list dzielezy 1598, prawo wieczyste od Kisiela na plac w mieście

Witebsku 1601, prawo darowne od żony mężowi 1602, pod tąż datą intromissia do dóbr Domosławskie Iwańkowo y Lubszczyzna nazwanych, prawo zastawne na pomienione dobra 1602; w 4-tym pokoleniu probowano processem 1620, dekretem trybunału głównego w. x. Litt. 1621, zapisem zrzecznym 1637, prawem zastawnym na majątność Hralewo 1638, prawem przedażnym od brata bratu na część swoją 1640, processem nomine Luboszczyńskich ziemian IKrMści województwa Witebskiego 1644, inwentarzem dóbr wieczystych y zastawnych w województwie Witebskim 1650, prawem wieczysto-kupnym majątności Dubrowy 1650; w 5-tym pokoleniu świadczy kwitacya od Ip. Przesmyckiego z zastawney tenuty 1676, dokument ugodliwy 1683, 6-go y 7-go pokolenia probowano processem matki y synow Luboszczyńskich 1713, nakoniec w 8-ym dopiero WIpan Ignacy Luboszczyński sędzia ziemski prowincij Witebskiej z synami swoimi w 9-tym wywodzący się stopniu, że niezawodną procedencij swoiey okazał probacyą, nienaganney ślacheckiego urodzenia dowiódł rodowitości, że o zaszczycie honorow ziemskich, a to wieczystey y dotąd trwającej dał wiadomość possessij, powyżey produkowane wyświadczyły dokumenta. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiej do tak iasných stosując się dowodów, przy wszelkich prerogatywach, prawach y wolnościach ślacheckich całą familią Ipp. Luboszczyńskich y dopiero znacznemi zaszczyconą urzędami, nienaruszenie zachował, y na zawsze zostawać godną bydz uznał y przyświadczył.

Łappowie herbu Lubicz, alias podkowa z dwiema krzyżami w niebieskim polu, na helmie trzy pióra strusie, possessią dóbr ziemskich ślacheckich ieszcze przed złączeniem się księstwa Litewskiego z Koroną Polską w województwie Mińskim zaszczytzeni, probowali progeneracij swoiey od Matyasza Łappy, okazując dwa prawa zastawne na $3\frac{1}{2}$ służb gruntu w majątności Starzynkach z poddanymi w województwie Mińskim 1566 temusz Matyaszowi Łappie w 142 kopach groszy Litewskich, prawo wieczyste 1567 na grunta Jankowszczyznę, item prawo wieczyste 1569 na grunt Kopaczewszczyznę w województwie Mińskim, którego Matyasza synów probowano prawem wieczystym nabytey majątności Łukawca y dalszych 1599 y testamentem Matyaszowej Łappowej 1601; w 3-im pokoleniu Łappow dowodzi darowny zapis od oycy synowi 1603, kommutacyiny zaspokajający zapis o dyfferencyą między majątnością Łappów Jurkowlanami a ma-

iętnością Trusewiczami w województwie Mińskim 1616, z którego pokolenia Ławryn Łappa podczas rewolucji zachawszy w województwo Witebskie w r. 1635, nabył prawem wieczystym 3 polanki od miasta Witebska nie jako mieszczanin, ale jako ziemianin gospodarzki województwa Witebskiego; w 4ym stopniu synowie onego dla wojen niepowracając w województwo Mińskie, a iawszy się handlu do Rygi, prawem zastawnym od Omelki mieszczanina Witebskiego, dwór z placem y ogrodem do czasu uspokojenia się w oyczyźnie 1647 otrzymali; a zatym 5-o pokolenia dekretem oczewistym trybunalskim y rotą zaprzysiężenia tej

wszystkiej progeneracji dowodzili; w 6-tym pokoleniu Łappowie znalazłszy u siebie prawa y dokumenta przodka Matyasza Łappy na dobra w województwie Mińskim Starzynki, Jurkowlany y inne, w dowod imienia ślacheckiego służące, postrzegli się, a zrzucając dóbr mieiskich possessie y bawienie się handlami, oświadczenia przez testimonia od JWW. wojewody y kasztelana, qua wojta Witebskiego, Ogińskich, a od miasta Witebska jako obywatelów wiadomych y znaiomych 1748, drugie od magistratu Witebskiego 1751 otrzymali, z których testimonij urodzenie ślacheckie przez zaiachanie pradziada do miasta Witebska przyćmione, okazawszy y objaśniwszy, dobra ziemskie ślacheckie różnymi prawami posiadować poczęli, mianowicie majątność Dreczyłuki w Witebskim, hrabstwo Kopyskie w Orszańskim, dobra Wizuny w Wilkomirskim za własne summy zastawą trzymali; w 7-ym pokoleniu dekretem trybunalskim w tymże czasie 1753 ferowanym, y przez teraz wywodzących się zaprzysiężonym, nabyciem wieczystym

dóbr ziemskich Borka, Miadzielina, Kulizina, Kiemina y innych, a exonerowaniem majątności Starzynek w województwie Mińskim probowali; w 8-ym nakoniec pokoleniu synowie wywodzących się z dostatecznie okazanych dowodów bez żadney nagany ślachestwa, jako possessiami dóbr zaszczytzeni, iż zawsze prerogatyw wszelkich y dostojności ślacheckich godni bydź mają, sąd ziemski prowincij Witebskiej terażnieyszym zabezpieczył wyrokem.

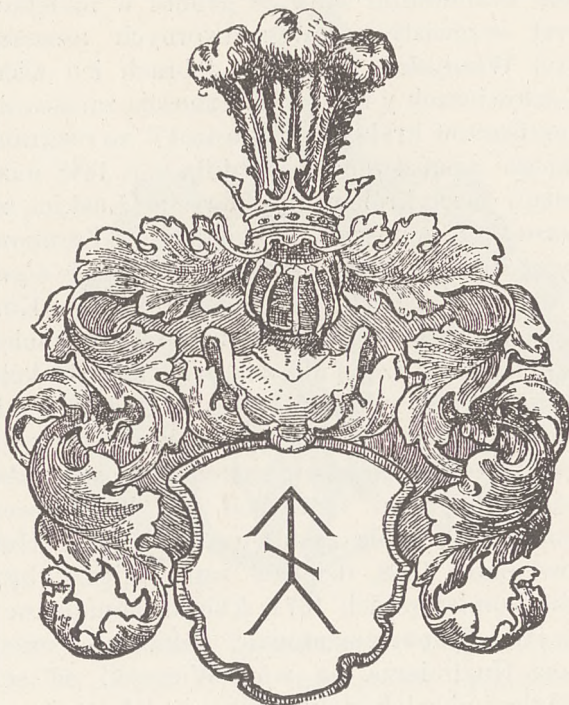
Łukaszewiczowie herbu Wieniawa, to iest głowa żubrza z rogami, przez nozdrze której wić czyli cyrkul zawiedziony, w polu żółtym, nad hełmem pół lwa z mieczem w łapie; od Leona Łukaszewicza urodzeniem z kraju Zapuszczańskiego, z województwa Trockiego y powiatu Grodzieńskiego wywodzili się, który w czasie służby wojenney w województwo Połockie zaiechał, gdzie ożeniwszy się wziął w posagu majątność Horiki; syn zaś służbę wojenną traktując, przybył w województwo Wi-

tebskie, a ożeniwszy się z Buiewiczówną, wziął część majątności Bujewa Wyżlacina, co wyświadcza cała Ipp. Buiewiczów familia, a do tego kwity opłacanych z tej części podatkow 1683 y zaprzyśiężenie dymu 1690, dowodzą; w 3-m pokoleniu possessor po matce majątności Bujewa, jako opłaconego podatku roku 1720 kwit okazuje, za ożeniem się wziął w posagu część majątności Toleczyńska w Styrykach, a majątności część Buiewa zbył Sawkowiczowi, sam zaś nabył folwark Rutkowszczyznę y ten pośledniey zbywszy, nastempę w 4-tym pokoleniu przy części w Styrykach zostawił, które ociec wywodzącego się zbywszy, wziął zastawą folwark Pasieczyno 1767 od Ip. Koszczyca; a teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, possydując przy oycu takowy folwark, bez żadney nagany ślacheckiego urodzenia dotąd zostawał. Przeto sąd ziemski wojewodztwa Witebskiego tychże Ipp. Łukaszewiczów za rodowitą ślachtę wyznał.

Łuskinowie herbu
Ko-

ścieszka: są dwie strzały złamane, końcami z sobą spoione, w pół na spoieniu ielcem na ukos przewidzione, w czerwonym polu; na helmie 3 pióra strusie, dowodzące dawności swey familij, rodowitości urodzenia ślacheckiego y possessij dóbr ziemskich, nadań krolewskich w rożnych wojewodztwach y powiatach, zaszczytu honorow od Tymofieja Łuskiny Zaranowskiego, mającego dobra wieczyste Zaranowo ieszcze

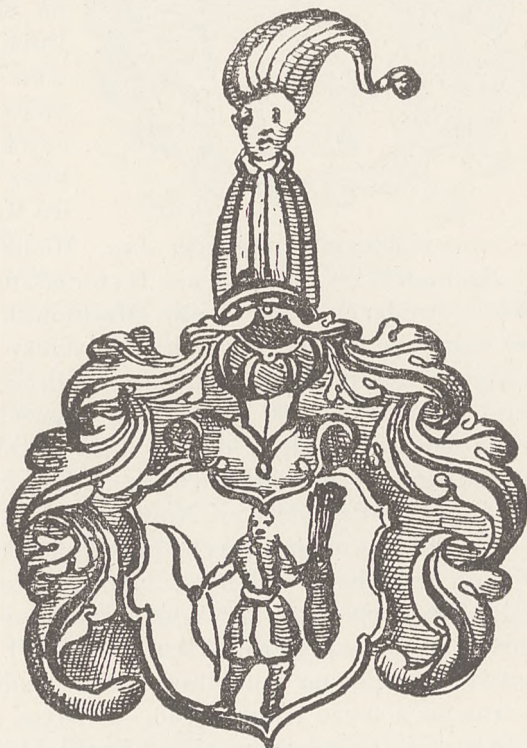
od roku 1500, który miał syna Stefana, woyta miasta Witebska, co poświadczaiać dwie żaloby przed sąd grodzki Witebski po te-

goź woyta Witebskiego 1558, 1560, list dworzański podawczy graniczny 1565, iż król Zygmunt August temuż Stefanowi Tymofiejowiczowi przywilejem swoim nadał wiecznie 4 służby gruntu w Kozłowiczach, które przy oczystych dobrach posiadując, w 3-im pokoleniu nastempcy za dzieła rycerskie we Wołoszech przeciw Turkom, w Inflantach y pod Smoleńskiem okazywane, od Zygmunta III nadaniem służb 20 gruntu w woiewodztwie Smoleńskim lennością 1629 uprzywilejowani byli; w dalszy zaś dowod zapisem ugodliwym granicznym 1631 od majątności Sabaczewa, listem dworzańskim podawczym za przywilejem krola Zygmunta włók 60 gruntu w majątności Psowie, w trakcie Newelskim, przywilejem na mostownictwo Smoleńskie, attestacją IW-go Gąsiewskiego wojewody Smoleńskiego dla maszerowania z chorągwią stokonną dla obrony zamku Smoleńskiego, wszystkie pod r. 1631, rozdziałek majątności Zaranowa, Zchałowa, Lubaczewa y innych między bracią 1637, na którym pieczęć herbu Kościesza wyraźnie prezentuje się, zapis na 30 włók gruntu, w majątności Psowie 1637, list dworzański podawczy, za konsensem krolewskim włók 30 gruntu w majątności Psowie 1646, dekret oczewisty sądów zadwornych assessorskich 1647, którym król Władysław IV przy dobrach ich wieczystych Sobaczewie, Kozłowiczach y innych wiecznością zachował, list testimonialny od komisarzow króla Władysława IV na rozgraniczenie xięstwa Litewskiego z państwem Rossyiskim w r. 1648 naznaczonych, rekomendujący lasce królewskiej Jerzego Łuskinę za usługi dla Rzpltey czasu teyże komissy, dział majątności Zaranowa między bracią 1648, tegoż roku zapis ugodliwy między temiż; 4-go pokolenia probuie testament oycy 1653, przywileie króla Jana Kazimierza 1656, konfirmujące na wieczność 30 włók gruntu w Smoleńskim w stanie Iwańkowskim nad rzeką Moszną, włók 30 w trakcie Newelskim w stanie Puszewskim, włók 15 w stanie Czasbowskiem, włók 30 gruntu Psowo nazwane za Krasnym borem, przywilejami nadane, za kteremi y dotąd w possessij nastempcy zostaią, dział wieczysty między matką y synami 1667, pod tąż datą zrzeczny zapis od siostry braci dany, zapis zastawny na folwark Hutorowszczyznę od synow matce 1668, dzielezy zapis między bracią 1669, dekret sądów komissarskich 1671, którym sumnę za dobra do Smoleńska odeszłe dyspartymentować nakazano, oraz przywilejem krola Jana Kazimierza na wieś Wiereyki od starostwa Uciańskiego y dalszemi wielo dokumentami, działami, testamentami, procederami, prawami y zapisami różnych majątności aż do roku 1694

dowodzili, z których pomienionych dokumentow y 5-te pokolenie dość jaśnie wyprobowano, iednak na większy onych dowod świadczą: dział wszystkich majątności 1699 y dalsze nabycia dóbr w powiecie Orszańskim y wojewodztwie Witebskim, które w 6-ym y 7-mym pokoleniu nastempcy possydując, progeneracij swoiey testamentami, działami y różnymi między sobą zaszlými transakcyami wyprobowali. Ktore sąd ziemski prowincyi Witebskiej do 8-go pokolenia okazane przeyrzawszy, a gruntowne dowody začności tej familij przez dawność possessij y zaszczyt wysokiemi honorami uważywszy, przy wszelkich prawach wolnościach, y dostoięństwach ślacheckich cale imie pomienionych WWIpp. Łuskinow zachował y na zawsze godne bydź uznał y przyświadczył.

Mackiewiczowie herbu

Machwicz, to iest maur, w ręku iednym luk w drugim saydak z strzałami trzymający, w różowym polu, na helmie pół maura bez rąk w kołpaku, okazując dowód rodowitości ślacheckiey od Michała Mackiewicza mającego w prowincij Witebskiej w majątności Ostrowiszczach y Pohońszczach possessią, o ktorey prawo wieczyste, intromissia y wizia woźnego w dacie 1669 świadczą; o synach onego jako y dalszey progeneracij dają wiadomość dział między bracią 1675, proceder w sądach kapturowych z W. Lubeckim 1696, zrzeczenie 1702, oraz kwity opłacanych podatkow z gruntu w Pohońszczach na skarb rzeczypospolitey dowodzące progeneracij, do 4-go pokolenia oną niekwestyowanie okazali. Na fundamencie takowych probacij y dowodow sąd ziemski pro-

ceder w sądach kapturowych z W. Lubeckim 1696, zrzeczenie 1702, oraz kwity opłacanych podatkow z gruntu w Pohońszczach na skarb rzeczypospolitey dowodzące progeneracij, do 4-go pokolenia oną niekwestyowanie okazali. Na fundamencie takowych probacij y dowodow sąd ziemski pro-

wincij Witebskiej familią wywodzących się iako dotąd bez żadney obiekcyj prerogatywą ślachecką zaszczycaiącą się w tymże stanie zachował.

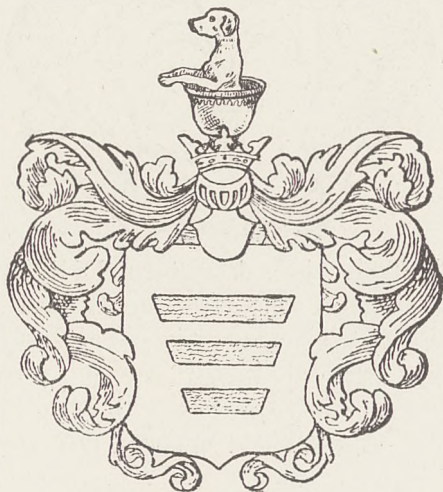
Malinowscy herbu Pobóg, podkowska z krzyżem w polu błękitnym, nad hełmem chart z korony wyskakuiący do polowy, w obróży z smyczą. Familia według opisanja Niesieckiego tom III, fol. 217, na dwa dzieli się domy, iedni herbu Ślepowron z wojewodztwa Lubelskiego przenieśli się w powiat Rzeczycki, z których dopiero urzędnicy powiatu Rzeczyckiego, drudzy herbu Pobog piszą się z Kalnicy y Malinowa Malinowscy, osiadłość swoię

w wojewodztwie Podlaskim Jan, Michał, Seweryn, Adam 1632, w Sędmirskim, w powiecie Radomskim maiący, z ktorey przodek wywodzących się Stefan Malinowski sędzia Radomski, jako też synowie stolnik Podlaski y kracyczy Drohicki y dalsi dla zaginięcia dokumentów podczas wielkiej konflagraty miasta Petersbourga w r. 1760 przy teraz wywodzącym się będących, nie są probowani; atoli w dowod 3-go pokolenia, jakoto Jana Malinowskiego porucznika woysk Litewskich y innych possessie swoie w wojewodztwie Nowogrodzkim w powiatach Pińskim y Wilkomirskim maiących, poświadczaią registr spraw w attencyą do trybunału oddanych 1726, process w grodzie Mińskim na IMc. Szteynowę 1727, proceder z Ipanami Szylingami 1728, prawo zastawne na maiętność Gierniki od JOO. xiążąt Radziwiłłów 1733, prawo arendowne maiętności Nowosiołek w Słonimskim 1745, kwitacya z teyże tenuty 1746; w 4-tym stopniu bracia stryieczni probują się possessią w ziemi Drohickiej oraz assekuracyą między bracią 1741, procederem o dworek w Warszawie 1773, approbatą krola IMści Polskiego Augusta III y possessią tegoż dworku, z ktorego pokolenia Ip. Antoni Malinowski primier major woysk koronnych regimentu Elbląskiego abszytowawszy się od tegoż regimentu dostał się do dworu Petersburskiego, gdzie dawszy nienaganych swych usług dowody, zaszczyconym został

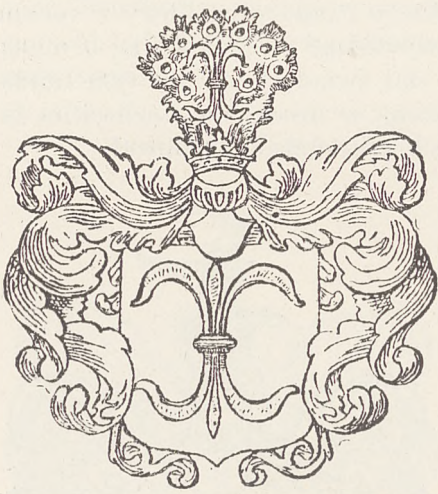
ekonomiczną starostwa Uświatskiego dyspozycją, który z synami y synowcami swoimi do 5-go wywodząc się pokolenia, o nienaganney rodowitości ślacheckiej dał świadectwo. Na tym fundamencie sąd ziemski niedysputowaną w urodzeniu ślacheckim familią, w tymże stanie ślacheckich prerogatyw zachował.

Manuwirowie herbu Korczak:

trzy wręby nierówne w czerwonym polu, na helmie nad koroną pół psa w czaszy. Jakub Manuwir z dawna possessionat księstwa Żmudzkiego, przeniosłszy się w województwo Mińskie, wziął prawem zastawnym majątność Hruzdów, którego nastempcy ustompiwszy z possessij takowej majątności, w 3-cim pokoleniu oćiec wywodzących się Ignacy Manuwir, przyiachał w prowincyą Witebską, dworek w mieście Witebsku wieczyście nabył, w którym około 20 lat mieszkając, przedał y sam wyiechał, a synowie dway porzuceni, po różnych miejscach usługami się bawiąc, jeden w konfederacyi zabity został, drugi teraz wywodząc się, chociaż żadnych w dowod rodowitości ślacheckiej niema dokumentow, iednak ponieważ metryka 1753 o progeneracij, testimonium WWIpp urzędnikow, ślachty y obywatelow prowincij Witebskiej 1775 o nienaganney reputacij ślacheckiego honoru przyświadczyły, zacychym sąd ziemski w mocy tych dowodow według ważności onych familią pomienionych Ipp Manuwirow do wyvodu przypuszczając w tymże stanie, jak zostawali dotąd, utwierdził.

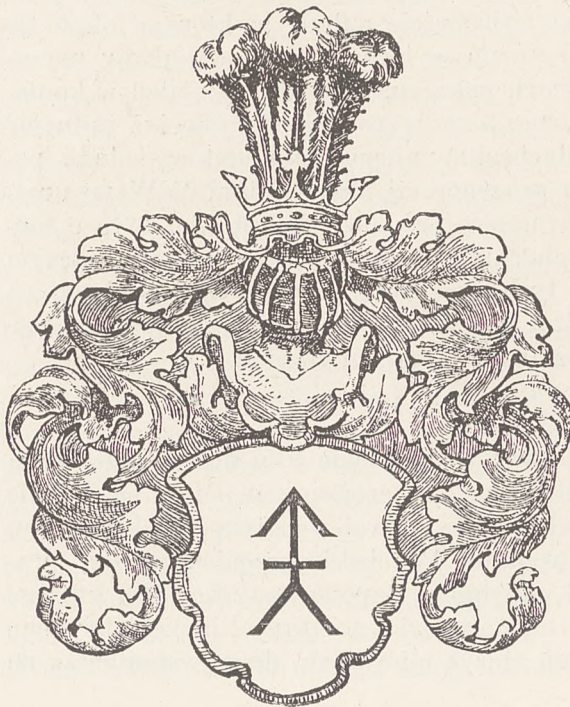

Maronowie herbu Gozdawa, to iest dwie lilie korzeniami z sobą spoione, związane, w czerwonym polu; na helmie pawie pióra, na nich takież lilie. Z województwa Trockiego Jan Bohdan Maron w województwo Witebskie przeniosłszy się, prawem wieczystym nabył majątność Haponowszczyznę 1706, którego dway synowie ieden w młodości wieku w kray Litewski kryjomo wyiachawszy, po różnych służył miejscach, drugi wstempuiąc do

Zakonu, zbył ową majątność Haponowszczyznę mimo różnego aktora brata swego Ipp. Roszkowskim 1733, na reszcie ow zaginiony osiadłszy znowu przy dawności imienników swoich w wojewodztwie Trockim miał synów 3, dopiero w 3-im wywodzących się pokoleniu. Czego probowali świadectwem metryki z ksiąg plebanij Trockiej 1774, plenipotencją od braci bratu do dochodzenia sukcesij po oycu 1774, testimonium sepultury oycy wywo-

dzających się z klasztoru IXX. Rochitow Wileńskich 1774, dwa testimonia 1775 od szlachty possessionatów wojewodztwa Witebskiego, wyświadczające należytą od pomienionego dziada procedencją. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiej przychilał się do takowych probacij, familią nienaganną rodowitością słachecką szczyjącą się w tymże stanie zostawił.

Mezyńscy herbu

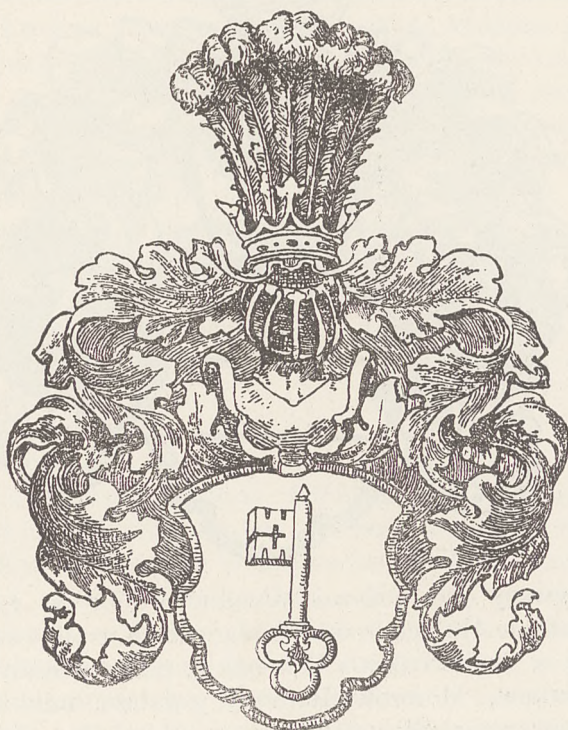
Kościęsza: strzala rozdarta z krzyżem w polu czerwonym, na helmie 3 pióra strusie. Baltazar Mezyński przybywszy z Litwy a ożeniwszy się z Ipanną Łuskinianką, nabył wiecznością dobra Lubaczewy i inne w tutejszey prowincij Witebskiej, którego syn majątność oycowską sprzedał WIpanu Łuskinie horodniczemu Witebskiemu, przy

zbyciu ktorey wszelkie dokumenta, sprawy temuż wielmożnemu Ipp. Łuskinie oddał. Których następcy w 3-im y 4-tym pokoleniu szlacheckiej używając wolności, różne mewali possessie y dotąd przy niektórych zostają. W dowód zaś rodowitości ślactwa y progeneracij pokładali metrykę urodzenia 1757, testimonium od ślacty prowincij Witebskie y 1774, iż wtey prowincij pierwey przy znacznych oddawna dobrach, potym przy pomniejszych possessiach, zawsze równych ślactwemu stanowi używali praw y prerogatyw. Na tych dowodach iako y na wiadomości possessij tychto Ipp. Menżyńskich, sąd ziemski prowincij Witebskiej w tymże charakterze y honorze, jak dotąd zostawali, zachował.

Bibl. Jag.

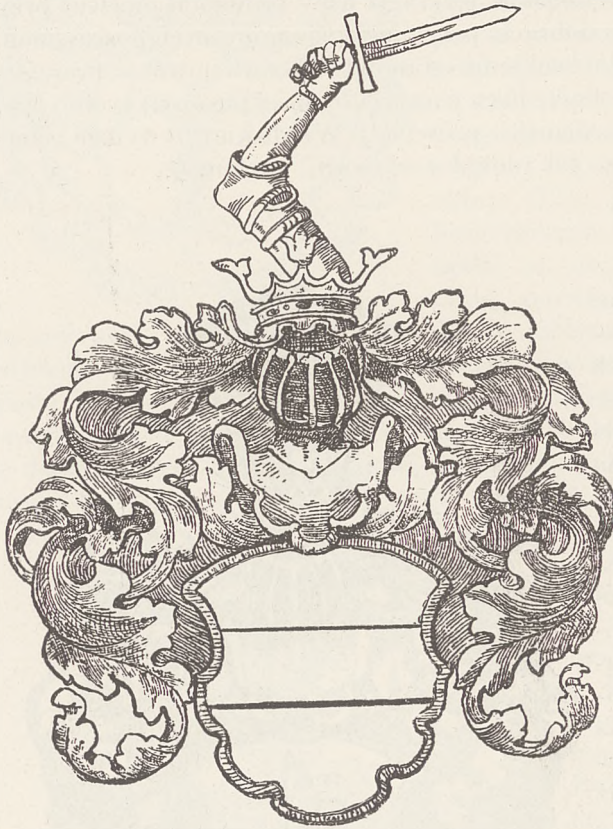
Michałowscy podług

nadania królów Polskich herbu Jasińczyk: klucz złoty w niebieskiem polu, na helmie 5 piór strusich, wywodząc rodowitość swą ślactwą od Woyciecha Jasińczyka Michałowskiego, mającego dobra Ostrowiec, Puklewo, Putno w powiecie Osmianskim okazywali, iż synowie onego w honorze podsędkostwa y pisarstwa zostający, z pomienionych majątności oplacali podatki, na

co w dacie 1579, 1582 produkowali kwity; o 3-im świadczy dowodnie prawo wieczyste na połowę majątności Intrupie nazwaney 1593, intromissia na też majątność 1596, kwity poborowe 1602, 1606, o 4-tym testament 1604, o 5-tym testament 1679, o 6-tym pokoleniu takoz testament 1719, o 7-mym testament 1760, nakoniec

w tymże pokoleniu przybyły w województwo Witebskie, a w 8-ym z synami wywodząc się, różne kontraktami possyduie dobra; ktorey familij wywod tak ce do procedencij, iako y urodzenia będąc nienagannym, w wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego sąd ziemski prowincij Witebskiej onąż zachował.

Mikoszowie

herbu
Kotwic, to iest
natarczy w polu
białym pole na
kształt rzeki
czerwone, na
helmie ręka
z mieczem
zbroyna, iak do
cięcia uniesiona
stawiając do wy-
vodu rodowito-
ści ślacheckiego
urodzenia, y
okazując znacz-
ność po różnych
województwach
ypowiatkach pos-
sessij, proba-
wali, iż Piotr
Władysławo-
wicz Mikosza,
wojewódzianin
Smoleński, po-

zbywszy się podczas rewolucij dóbr w tymże województwie, w stanie Małachowskim będących, Kuznietowa y innych, przeniósł się w województwo Witebskie, gdzie ponabywawszy majątności Drukow, Morozow, Raniony y dalsze, miał syna Karola, o których sprawiedliwej progeneracj świadczy dekret oczewisty ziemski Witebski 1677, instrukcia na seym Grodzieński posłom do województwa Witebskiego 1687, ażeby za tymże Karolem instancjonowali do krola o nagrodę tak za dobra w Smoleńskim odeszłe y niewolę Krymską, iako y za znakomitą usługę w woysku z chorągwią, oraz kwity z poborow skarbowych obywatelom dawane 1672, 1686, instrukcya na seym elekcyjny 1697, zbycie niektórych majątności prawem wieczystym 1701 probowały to pokolenie; w 4-tym zaś pozwem autentycznym 1693, prawem kupnym

maiętności Szklajow Tatarskich, inwentarzem 1718; w dalszy też dowod kwity obywatelom dawane z poborow od 1703 do 1714 roku, assygnacye na oplacenie z tychże poborow żoldu żołnierskiego od JW-go hetmana w. x. Littgo 1707, poselstwem na elekeyę y podpisaniem do niey Augusta II króla Polskiego dowodzili; w 5-tym pokoleniu dział oycy na 10 synów 1718, testament tegoż 1725; dalsze zaś między bracią konwencye, prawa wlewkowe, zrzeczne, darowne, przedażne, działy wieczyste, korroboracye, nabycie dóbr w różnych datach, takowe zapisy niezawodną przyświadczyły progeneracyą; że zaś nieprzerwanie w urzędach woiewodztwa, w usługach publicznych zostawała ta familia, okazywali patent króla IMści Stanisława Leszczyńskiego na zaciągnięcie chorągwi letkiej 1731, kredens na dworzaństwo powiatu Orszańskiego 1732, list króla IMści Augusta III na podanie woytostwa Lemnickiego 1738, kredens na rotmistrzostwo 1748, kredens na sędzstwo grodzkie woiewodztwa Witebskiego 1753, w tymże roku kredens na sędzstwo pograniczne, tegoż roku instrukeya na seym elekeyiny Stanisława Augusta, przywilej na sędzstwo ziemskie 1768, w 6-tym wywodzących się pokoleniu przywilej na rotmistrzostwo 1764, na strażnikowstwo 1765, na woyskowstwo w. x. Litt. wyświadczaia. Które to probacye o dawności possessij w różnych xięstwa Litewskiego woiewodztwach y powiatach, o zaszczycie honorów y należytey progeneracij dowodzące, sąd ziemski Witebski rozstrząsnąwszy, pomienioną Ipp. Mikoszow familią, godną wszelkich prerogatyw, praeeminencij y dostoiności bydz uznał y przyświadczył.

Milkiewiczów familia w woiewodztwie Kijowskim y Czerniechowskim z dawna dobra possessie za dzieła rycerskie przeciwko Krzyżakom od Władysława Jagielly króla Polskiego koło roku 1400 nadane, mająca, albowiem przodek IchMeiów Milkiewicz, gdy w zwawey utarczce chorągiew mężnie od nieprzyziaciela odebrał, w ktorey drzewco chociaż w pół przestrzelono, z tryumfem iednak oną odniósł królowi, w nadgrode tę dzielności od króla herbem Lubicz, to iest podkowa z krzyżami, nad hełmem pół chorągwi złamaney, był zaszczycony. Z ktorey familij pośledniey po odpadnięciu od rzpltey Polskiej Kijowa, Czerniechowa y innych woiewodztw, Zacharyasz Milkiewicz z miłości ku oyczyźnie opuściwszy znaczne dobra w tych woiewodztwach, przeniosł się w woiewodztwo Trockie y w trakcie Zapuszczańskim przy granicy Pruskiej nabył dobra Klesz-

kwowle y inne, którego synow podczas rewolucij woysko Pruskie zrabowawszy, wszystkie dokumenta zatracill. O co iednak process 1661 przez Ipana Mikołaja Milkiewicza podstarościę Po-

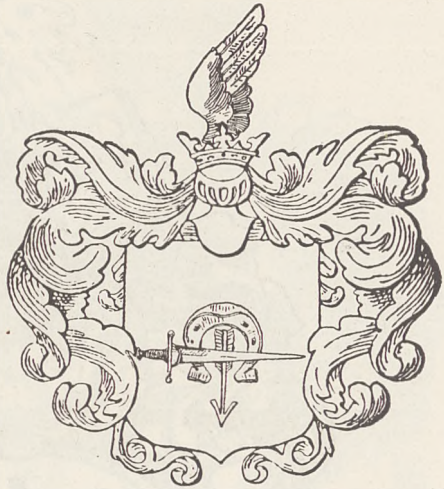
szyrwińskiego w magdeburię Wierzbowskię zaniesiony; w 3-im pokoleniu świadczy list 1664, manifest 1683 w grodzie grodzieńskim o wykradzenie szkatuły z dokumentami y papierami, a mianowicie przywileje na wieś Ługiele, z którego to manifestu possessia majątności Kleszkowła w Trockim a Ługiele w Grodzieńskim dostatecznie okazuje się. Dekret trybunalski 1686, prawo przedażne 1691 na wieś Ługiele w 4-tym stopniu następcow

już w wojewodztwie Witebskim possessionatow poświadczą. List prywatny oycy do syna pisany 1702, zapis sumowny żenie swey 1711, assekuracya 1719, prawa wieczyste na majątność Nieporoty y Judzino 1727, 1730, 1737, 1740, 1740 (s); w 5-tym kwitacya od wojewodztwa Witebskiego z funkcij komissarskiej 1740, testament 1744, substancyą synom dysponujący, kredens na sędzstwo pograniczne 1753, innych też w powiecie Orszańskim y wojewodztwie Mścislawskim poświadczą possessia dotąd trwająca; w 6-tym pokoleniu dziedzicząc po antecessorach pomienione majątności, w zaszczyt urzędow y honorow okazywali przywilej na łowiectwo wojewodztwa Witebskiego od nayiasniejszego króla Stanisława Augusta 1766, inni też przy rodzicach mieszkając nie-naganne rodowitości swey ślacheckiej y urodzenia okazali dowody. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie takowych y dokumentów, pomienionę Ipp. Milkiewiczow zdawna

ślacheckimi prerogatywami zaszczyconą familią, w teyże trwałości stanu ślacheckiego na zawsze zachował.

Minkowski herbu Niezgoda, to iest podkowa

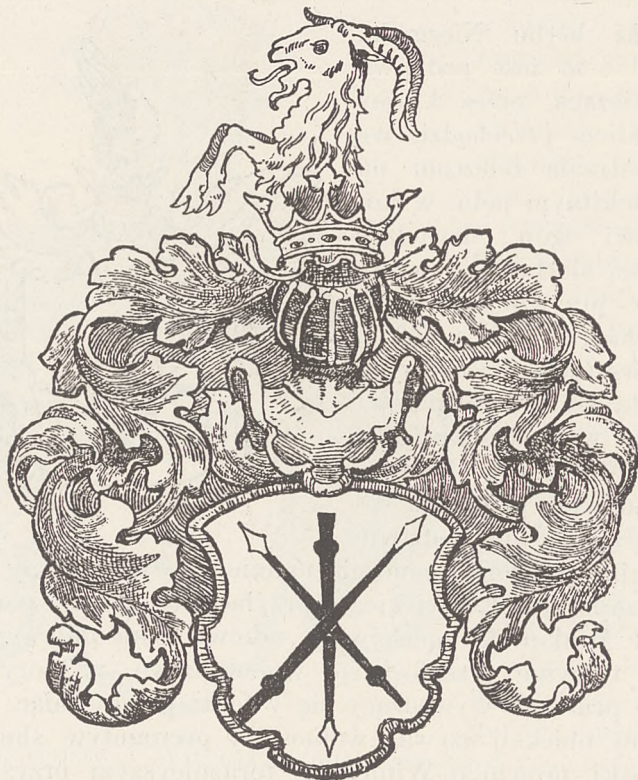
na dół wisząca, przez ktorey szrodek miecz przechodzi, we szrodku strzała żelazcem na dół, w błękitnym polu, w koronie pawi ogon, dowodząc rodowitości ślactwa swego, stawał z przywilejem króla IMści Władysława IV r. 163... (s) w Warszawie, dla mężnych zasług Stanisławowi Minkowskiemu na wsie Maszkin, Kopytowo, Fiedorowo, Marowo y inne, 60 włók gruntu w sobie mające, w wojewodztwie

Smoleńskim położone, lennością nadane; gdy zaś kray Smoleński do imperium Rossyiskiego przyłączony został, pomieniony Stanisław Minkowski opuściwszy takowe lenne dobra sobie nadane, w tuteysze przeniósł się wojewodztwo, w którym wojewodztwie prawnuk wywodzący się y teraz przebywając, iż dotąd bez żadney obiekcij używał wolności y prerogatyw ślacheckich, sąd ziemski prowincij Witebskiey teraznieyszym przyświadczył wyrokiem.

Misiewiczowie herbu Jelita, to iest trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad helmem pół kozła wyskakującego z korony, familia w xięstwie Żmudzkiem kwitnąca, jako świadczy Niesiecki tom III, fol. 272. Krzysztof sędzia na trybunał 1621, z ktorey familij Jerzy Adamowicz Misiewicz przy małej substancij po oycu swym pozostały, tentując dalszey kresecytyw, przyjął służbę u IW-o Dunina starosty Zahorańskiego, z którym na Białą Ruś w roku 1715 zaiachawszy y ożeniwszy się z patryotką teyże prowincij, wziął w posagu wieczyście część majątności Markowszczyzny; których nastempcy w 4-tym pokoleniu wywodzący się, progeneracij swoiey probowali metryką chrztu 1768, urodzenia ślacheckiego testimonialnymi pismami

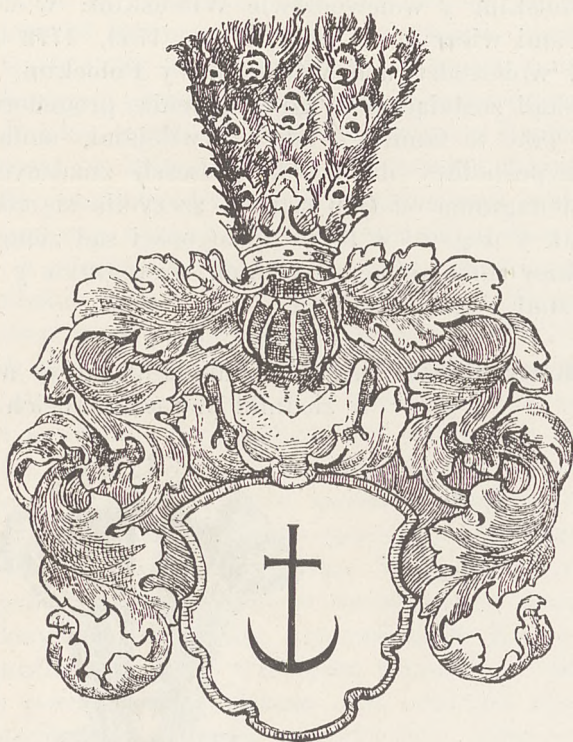
1774, jednym od Imp. Franciszka Szlachty patrioty prowincij Witebskiej, którym świadczy, iż czasu służby przy skarbie w. x. Litewskiego, na komorze Jurbofskiej kolegował z Ipanem

Misiewiczem, bliskim krewnym tutejszych Ipp. Misiewiczow, y że sam był w domu onych na Żmuydzi w parafij Żolkiewskiej, y że są godną ślachtą; drugie od urzędnikow y ślachty prowincij Witebskiej za prawdziwą wyznaiące ślachtę, oraz iż dziad y ociec wywodzących się zpokrewnieni będąc z rodowitą w tutejszey prowincij szlachtą, mieli różne possessie y dotąd przy onych nastempcy zostaiąc, są właściwie pochodzący z powyższych przodkow, których wywod jak iest niedysputowany, tak przyzwoite dowodom swoim odebrał u sądu przyświadczenie y uznanie ślacheckiej rodowitości.

Mohuczowie herbu Szeliga, to iest xięzyc w górę rogami, we środku krzyż kawalerski w czerwonym polu, na helmie pawi ogon, dowodzac urodzenia ślacheckiego possessij

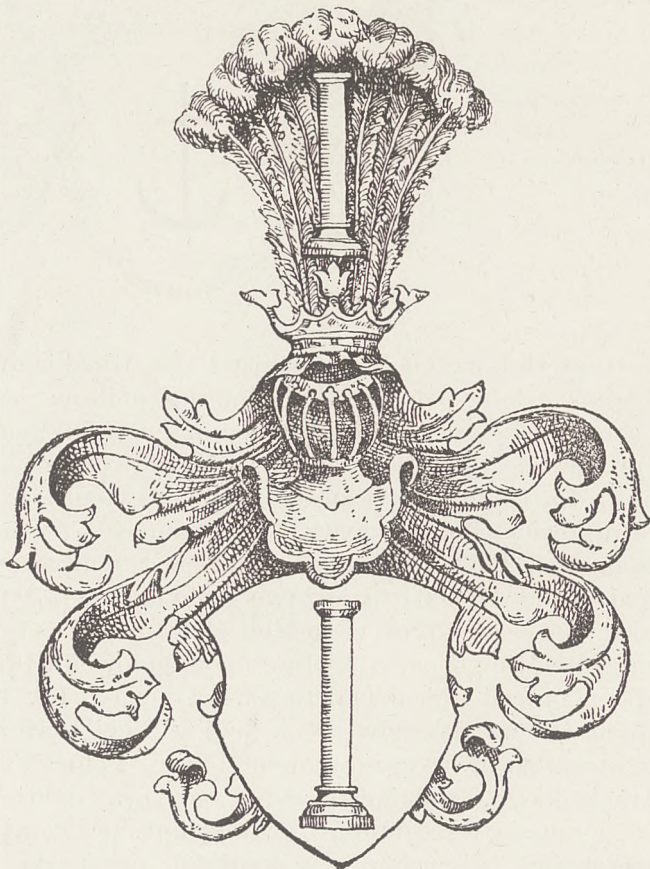
dóbr ziemskich y nadań królewskich, probowali od Siemiona Mohuczego, mającego dobra w powiecie Orszańskim Borzdziły, którego syna Klementego poświadcza possessia majątności Brakowca, między dobrami ekonomicznymi Mohylowskiemi, oraz prawo wieczyste na 3 służby gruntu w Borzdzielach, przywilejem krola IMści Stefana 1582 nabytcie owych służb aprobowane, prawo zastawne y dożywotnie 1596 od IO. kniazia Szcześniego

Jarosławowicza Hołowczyńskiego, kasztellana Minskiego na majątność Brukow, oblig od tego I Wielm. kasztellana na sumę 200 kop groszy Litewskich 1622, w 3-cim stopniu synow Klementego probowano dekretem sądow IKM. zadwornych assessor-skich 1652 z Ip. Gazubą o bezprawne wyprawienie przywileju na dobra Brakowiec, także prawem zastawnym 1647, wianownym 1664, testamentem 1653, 4-go stopnia pozwem autentycznym 1668, przywilejem króla Michała dzierżawę Kobylacką 1670 konferu-jącym, dekretem oczewistym ziemskim Orszańskim 1671, listem zaręcznym króla Michała oraz kwitami podymnowemi 1671 y dalszym wielkim procederem o majątność Brakowiec, tak też przywilejem Jana III na dzierżawę Kokoszki y Slepjetowicze w powiecie Słonimskim 1679, uniwersalem IW-go Potockiego woiewody Krakowskiego, podaiącym w dyspozycyą dobra Brakow y inne 1690, rownie też działami kwitacyami, prawami wieczystemi, zrzeczeniem, abjuratami y kwitami jaśnie do 5-go pokolenia dowiedli, ktorego też probowano testamentem 1704 y possessiami różnych majątności w powiatach Orszańskim, Sło-

nimskim y województwie Witebskim; w 6-tym pokoleniu prawami wieczystemi 1718, 1755, 1759, 1772 nabytych majątności w województwach Witebskim y Połockim, w których possessij dotąd zostaiąc, do 7-go pokolenia progeneracją istotną okazali; a jako ta familia wielo przywilejami, nadaniami za usługi rze-czypospolitey dawnością possessij znacznych będąc wsławiona, nienaganną od tylu czasow szczyciła się rodowitością ślachecką, tak y dopiero w teyże dostojności sąd ziemski prowincij Witebskiej umacniając, wszelkich prerogatyw y wolności godną byćż uznał y przyświadczył.

Montywiłłowie herbu Kolumna na tarczy niebieskiej, na helmie w siedmiu piórach strusich takąż czerwona ko-

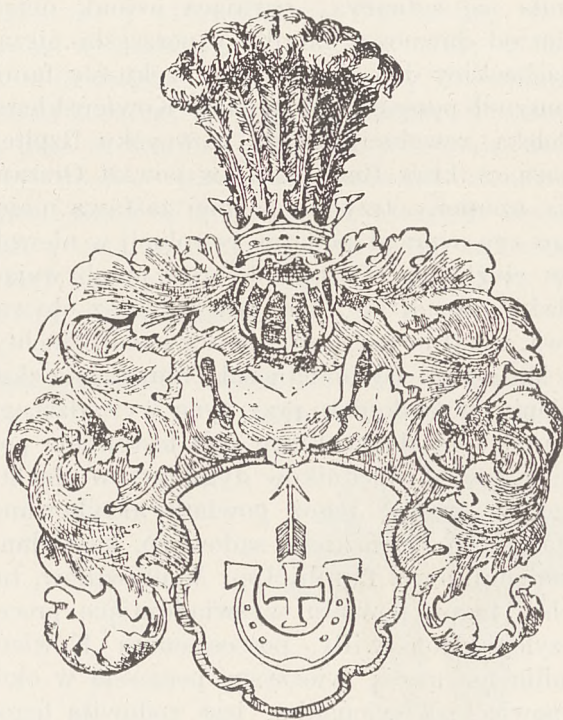

lumna. Ta familia początek swoy od prawnuka Palemonowego Montywiłły xiążęcia Litewskiego prowadząca, za czasem z upadającymi wieki z tak wielkiego domu chociaż w szczupłą sub-

stancij swoiey zamieniła się sytuacją, trwająca iednak dotąd w powiecie Kowieńskim od dawności familia y possessia niezawodney rodowitości ślacheckiey daie świadectwo, z ktorey familij Jan Bazylewicz Montywił possessionat powiatu Kowieńskiego, czasu Szwedzkiej z Polską rewolucij służąc w woysku Rzpltey zciągnął na konsystencją w kray Białoruski, w powiat Orszański, gdzie z patriotką ożeniony, trzymał po niej zastawą majątność Kozubiec, ktorego syn wprzod podczas rewolucij w niewoli Rossyiskiey, potym w służbie u różnych dworow przebywając, w woiewodztwo Witebskie dostał się, a ożeniwszy się z obywatelką tegoż woiewodztwa, wziął po niej majątność zwaną Szlachty, a potym na attynencij Małyżynie od majątności Tutowa mieszkając, ma w 4-tym pokoleniu syna dopiero przy oycu wywodzącego się. Ktorzy w dowod urodzenia ślacheckiego trzy testimonia pod rokiem 1774 pokładali, iedno od urzędnikow dygnitarzow ślachty powiatu Kowieńskiego w grodzie tegoż powiatu aktykowane, drugie IW. Prozora starosty Kowieńskiego sądowego, kasztelana Wileńskiego, trzecie imienników z familij Ipp. Montywilłow, tudzież sąsiedztwa szlachty tegoż powiatu wyświadczające procedencją onych od Bazylego Montywilły, possessionata Kowieńskiego, oraz iż ta familia ma swoją wieczystą possessią w okolicy Antogoniach, w powiecie Kowieńskim, iest rodowita tegoż powiatu szlachta y obywatele, nakoniec metryki dwie, iedna wywodzącego się, druga dziada onego z parafij Wandagoleńskiej wyięta. Na takowych tedy świadectwach autentycznych sprawiedliwych sąd ziemski przestając, za rodowitą szlachtę wywodzącą się Ipp. Montywilłow familią osądził.

Niebrzydowscy herbu Białynia: podkowa z krzyżem i strzałą w niebieskim polu, nad hełmem y koroną 5 piór strusich, od Jakóba z Niebrzyd Niebrzydowskiego, mającego w Polsce w woiewodztwie Mazowieckim, w ziemi Wizkiej familią y possessią, ktorego synow poświadcza testimonium autentyczne 1611 z grodu powiatu Wąsowskiego, dalszą zaś nieprzerwaną progeneracją poświadczaią oblig od Ip. Gozdziwskiego 1644, drugi od IW. Słuszki woiewodzica Wendenskiego 1651, kwitacye od rotmistrza chorągiewnego 1651, dwa ordynanse rotmistrzowskie 1651, 1652, w tymże roku registr chorągiewny towarzyszow w chorągwi służących, process 1695 o expulsią z dóbr Ostrożyc, w grodzie Mińskim zaniesiony y innemi tranzaktami y wieczystymi possessiami w prowincij Witebskiej probowali,

w ktorej y teraz zostaiąc do 7-o pokolenia wywod okazali. A iako wszelkich praw, wolności y prerogatyw ślacheckich między ziomkami tutejszey prowincij bez żadney używali kontradycij, tak y sąd ziemski w tymże stanie zachowuiąc, nienaganną rodowitość ślachecką imienia Ipp. Niebrzydowskich przyświadczył.

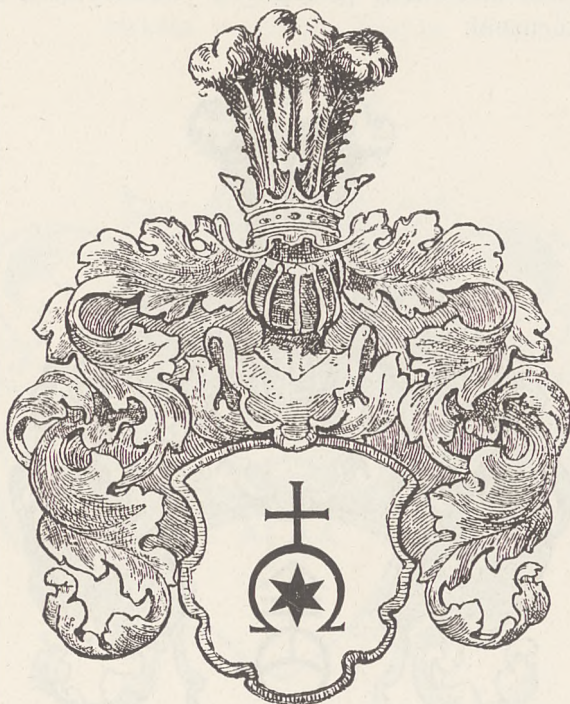
Niemirowie herbu Jastrzebiec na seymie Hrodelskim roku 1413 przyętego: podkowa y krzyż kawalerski w błękitnym polu, na helmie nad koroną iastrząg z skrzydłami do lotu wzniesionymi z dzwonekami. Ta familia, jako obszernie o niey pisze kronika Niesieckiego, od dawnych wiekow w Polsce kwitnęła, od przodka Nagory przezwanego, potym Niemiry idąca, z ktorej Jan Chodkiewicz Karaczewski Niemira, maiąc possessią w woie-

wodztwie Nowogrodzkim, iako świadczy prawo wieczyste 1525, ktorego syn Tomasz Niemira ziechawszy w woiewodztwo Witeb-

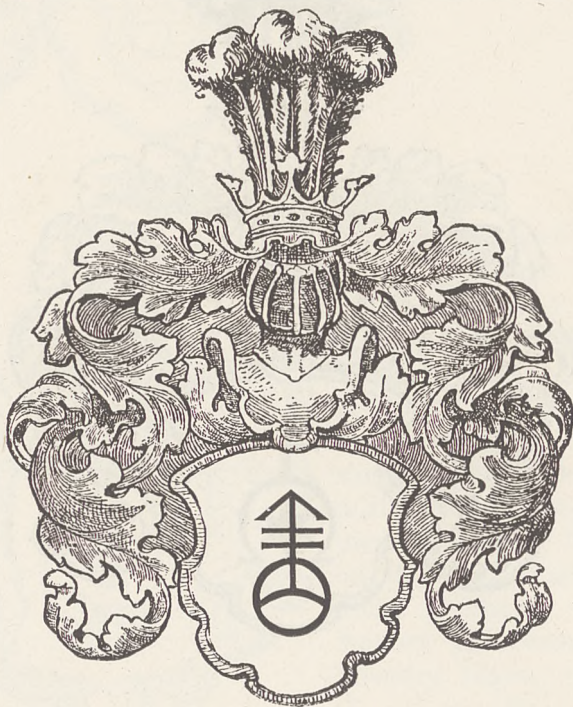

skie, ożenił się z Ester Kossowoną, po ktorey prawem darownym 1627 dostał majątność Nieporoty. W dalszey od onego procedencij okazywali zapis 1647, abjuratę majątności Połużyna w woiewodztwie Nowogrodzkim 1650, prawo od teyże Estery Kossowony synom swoim na majątność Nieporoty 1676, zrzeczenie od szwagra z majątności Nieporot 1686 y dalszemi dokumentami, kwitami do 6-go pokolenia wywiedli się, a nieprzerwaną dotąd possessją dóbr ziemskich o rodowitości ślacheckiey upewnili. Podług których dostatecznie okazanych probacj sąd ziemski prowincij Witebskiey tychże IchM. panow Karaczewskich Niemirow za ślachtę rodowitą y wszelkich prerogatyw dostojną uznał y decydował.

Nowaccy herbu Lubicz, to iest podkowa z gwiazdą y krzyżem w błękitnym polu, na helmie 3 pióra strusie, od Jakuba Kazimierza Nowackiego, podczaszego Rzeczyckiego z Pol-

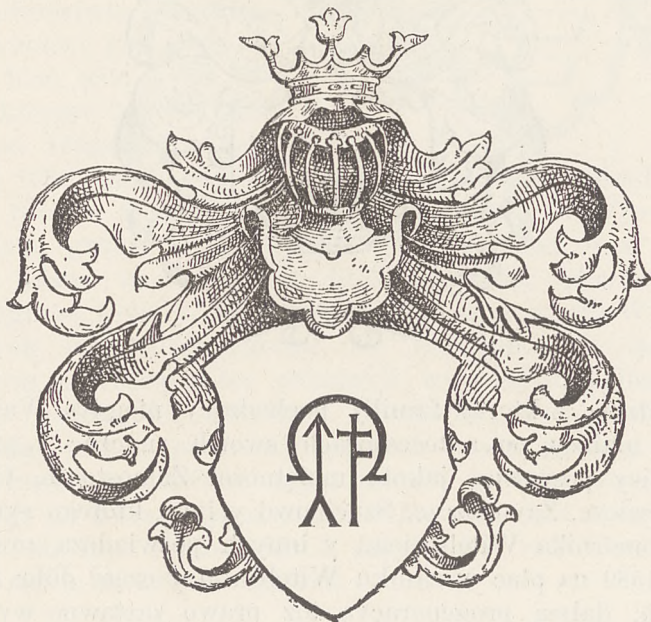
skiey, z powiatu Zytomirskiego w ten kraj przybyłego, któremu jako przez się y przez przodków swoich w oyczyźnie zasłużonemu, król IMści Polski Jan Kazimierz przywilejem 1664 nadał lenne dobra Dzwoniec w powiecie Reczyckim, którego syn Ignacy Nowacki, sędzia ziemski Witebski, ożeniwszy się z Łukomską, sędzianką ziemską Witebską, wziął po niej znaczne dobra, iakoto Wymno w Witebskim, a sam nabył Bielice y Ullanowicze w powiecie Orszańskim od IWW. Sapiehow, które dobra w czasie, iż między nastempcami podzielone zostały, świadczą działy między bracią, prawa wieczyste 1735, dekretaziemskie Witebskie 1766 y dalsze dowody do 5-go pokolenia wywod istotnie okazały. Na których sąd ziemski prowincij Witebskiey probacyach, iako y na własnem przeświadczeniu o dostojności tey familij polegając, za ślachtę dobrze urodzoną, possessiami dóbr ziemskich wieczystych y urzędami ziemskimi grodowemi zaszczyconą, a zatym wszelkich prerogatyw y dostojności ślacheckich godnych być uznał.

Oleszkowscy herbu Okuń: świat w niebieskim kolorze, na którym strzała z dwiema krzyżami w czerwonym

polu, na helmie trzy pióra strusie, od Floryana Oleszki Oleszkowskiego, wojskiego powiatu Włodzimirskiego y sekretarza krolewskiego około roku 1609-go podług kroniki Niesieckiego, ktorego synow poświadczają dwa prawa wieczysto ugodliwe z Ip. Józefem Żabą 1674, 1691; dalszey progeneracyi, jakoto w 3-im, 4-tym y 5-tym stopniu dowodzą kwity poborowe opłacanych podatków z majątności Kobiszcz w woiewodztwie Witebskim, listy ugodliwe, prawa wieczysto sprzedażne 1734, 1744 na majątność Zabłocie Ip. Hieronimowi Żabie, testament 1732, metryki 1733, w 6-tym zaś pokoleniu wywodzący się ponieważ od swoich przodków wolnością szlachecką, iako dokumenta wyznawają, zaszczycałi się, zaczym sąd ziemski z całą familią pominionych Ipp. Oleszkowskich w tymże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

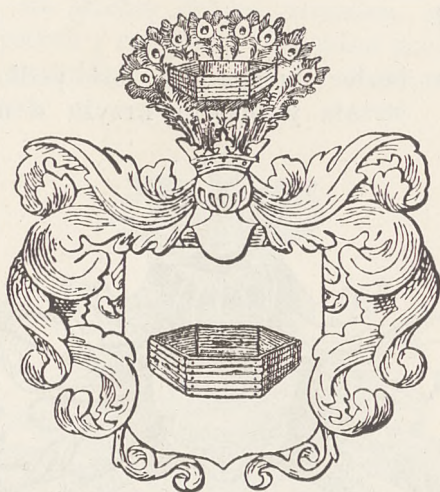
Onackiewiczowie herbu Jacyna, to iest podkowa, w której strzała y półtora krzyża w niebieskim polu,

prezentując rodowitość imienia swego ślacheckiego od Mikołaja Onackiewicza szlachcica y obywatela prowincij Witebskiej, mającego dziedziczną w teyże prowincij possessją majątności Onaszkievicz, dowodził tego prawem wieczystym 1583, oraz nabyciem służby gruntu Wiazemska od IOxcia Sanguszki, ktorego synow

jako y wnukow poświadcza dział wieczysty 1597. Dalszey zaś procedencij, iakoteż trwałości aż dotąd dóbr ziemskich dziedzicznych possessij, ponieważ roznemi wielodokumentami do 8-go pokolenia istotnie wyprobowali, zaczem sąd ziemski Witebski pomienionych Ipp. Onackiewiczow przez niemalý przeciąg wiekow w prowincij Witebskiej nienagannie swobod, wolności y prerogatyw ślacheckich używających, za rodowitą uznał szlachtę y utwierdził.

Osipowscy herbu Łodzia o czterech deskach, nakształt barki w czerwonym polu, w helmie pawie pióra, a w nich

takaż łodzian; z ktorey familij pochodzący niegdys Wasili Osipowski, mający po antecessorach swoich znaczne w prowincij Witebskiej possessie, jakoto majątności Zamostocze, Czernicę, Koledziewicze, Zaymiszcze, Szacinowo y inne, ktorego synow Jarosza komornika Witebskiego y innych poświadcza prawo zastawne 1589 na plac w zamku Witebskim y część dóbr z działu dostałych, dalszą progeneracją toż prawo zastawne wyż wspomniane y drugie pod rokiem 1598, prawo zrzeczne 1600, testament 1601, na dalsze dowody prawo przedażne 1728 na majątność Zamostocze, prawa wieczysto przedażne 1746, 1757 prezentowali; takowemi dosyć dowodnemi probacyami do 7-go pokolenia dostatecznie wywiedli się. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiej dowody tak ślacheckiego imienia, jakoteż nienaganney progene-

racij okazane, przejrzawszy, familią wywodzących się Ipp. Osipowskich w temże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Ostrowscy herbu Korczak:

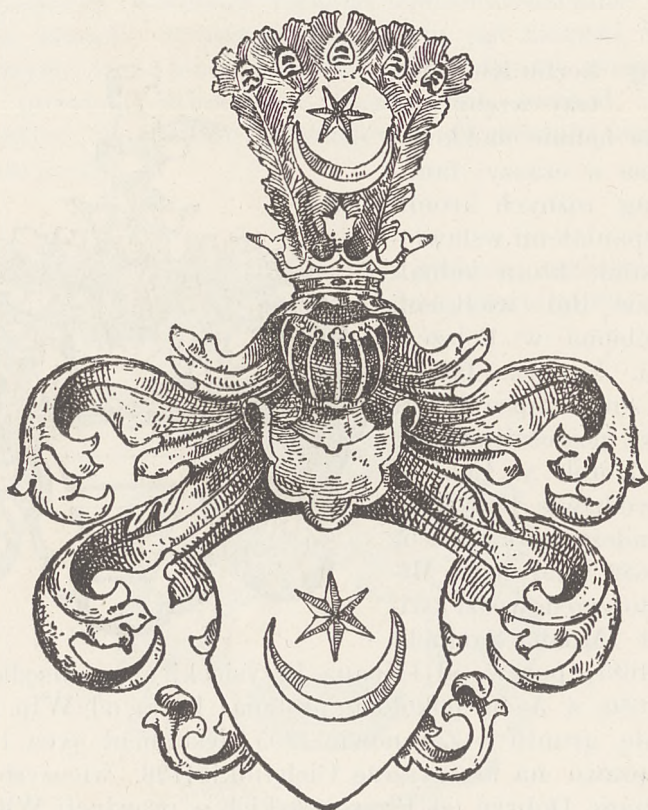
trzy wręby nierówne, na hełmie nad koroną pół psa w czaszy; familia według różnych kronik wielo wspaniałemi wslawioną dzielami, która iednak y do dziś dni wielkiemi jest ozdobiona w Polsce honorami. Z teyże familij niektory z następcow Piotr Ostrowski, possessionat majątności Horek y Lubicza w wojewodztwie Połockim, jako świadczy pozew autentyczny 1686 miał syna Mikołaja, ktorego dowodzi kwitacya od IMpana Samuela

Rahozy 1681, pozew od IMpana Przysieckiego, podsędka Połockiego 1686, w 3-cim pokoleniu probują: karta od WIp. Łuskiiny na arendę gruntu w Zaranowie 1705, testament oycy 1725, zastawne prawo na uroczyszcze Cielętniki 1726, wieczyste prawa na majątność Dobryń od Browczyńskich w prowincij Witebskiej, z ktorych majątności chociaż się następcy w tym, jako y w 4-ym wywodzący się pokoleniu wyprzedali, jednak na zastawney majątności Stajkach. Stachorszczyźnie jako szlachta mieszkają, podług przyświadczaiących o tym praw y dowodow autentycznych o dawney tego imienia w tuteyszey prowincij possessij; na ktorey sąd ziemski probacyach dość mając, wywodzących się Ipp. Ostrowskich w przyzwoitey rodowitości ślacheckiego stanu na zawsze umocnił.

Pawłoscy herbu Leliwa: xiężyc iak na nowiu z gwiazdą w błękitnym polu, na hełmie pawi ogon, na nim takiż xiężyc, od Michała Antoniego Pawłoskiego, mającego possessią w wojewodztwie Witebskim, jako świadczy zapis wianowny 1666 żenie dany, ktorego synow przyznaie prawo wieczyste przedaźne 1686 na majątność Stanisławowicze, y zastawne 1712, 3-go y 4-go pokolenia

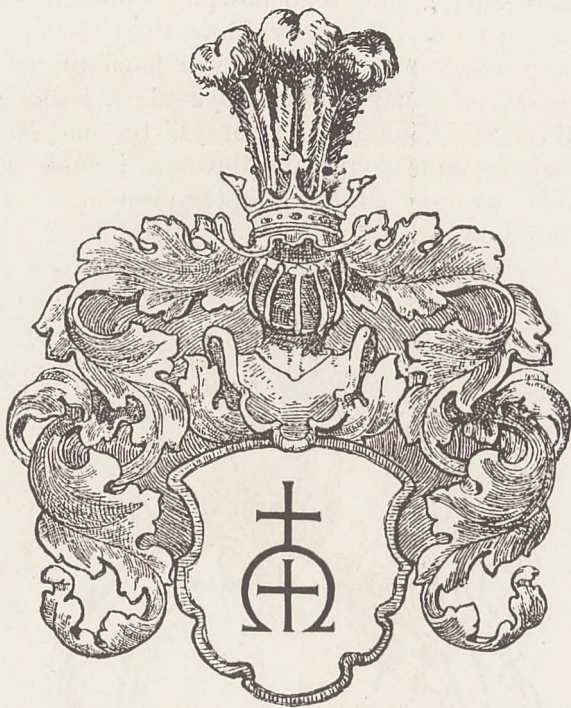
dowodzi zapis assekuracyny 1729 przy zbyciu majątności Stanisławowicz, 5-go pokolenia prawo wieczyste 1756, przy którym do

6 stopnia należyty wywód okazali, a rodowitości ślachectwa possessionami y przyświadczeniem wielogodney szlachty probuiąc, za aktualną szlachtę od sądu ziemskiego Witebskiego rekognoskowani y przy wszelkich prerogatywach y wolnościach ślacheckich zabezpieczeni zostali.

Papłońscy herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Jana Wilbatowicza Papłońskiego, podwojewódzkiego Witebskiego, possessionata dóbr Nowosiołek, Białynicz, Doyhałowa y innych w prowincyi Witebskiej, iako świadczą list upominalny 1644, oblig 1670, zapis żenie 1671, mandat od Ip. Szapki 1688 do assessorij, ktorego synow dowodzi testament 1698, 3-go i 4-go pokolenia dowodzą assekuracya 1760, intromissia 1761, prawa zastawne 1765, 1766, process 1767, dekret grodu Orszańskiego w sprawie

Papłońskich 1772, z których dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzący się nastempcy nienaganne progeneracji swoiey y possessij okazali dowody. Podług których probacij sąd ziemski prowincij Witebskiskiey przerzeczonę familią w tychże stanu ślacheckiego, jak dotąd zostawała, prerogatywach y wolnościach zachował, zabezpieczył y umocnił.

Petrusewiczowie herbu Tromby trzy myśliwskie w białym polu, na helmie pięć piór strusich, według opisanja Niesieckiego w tomie III fol. 593, familia osiadłością y urzędami w xięstwie Żmuydzkim zaszczycona; z tey albowiem Melchior Petrusewicz, pisarz grodzki Upitski, poborca w tymże powiecie z seymu 1601, consstitut. fol. 777, z ktorey familij Jerzy Petrusewicz possessionat w xięstwie Żmuydzkim, mając

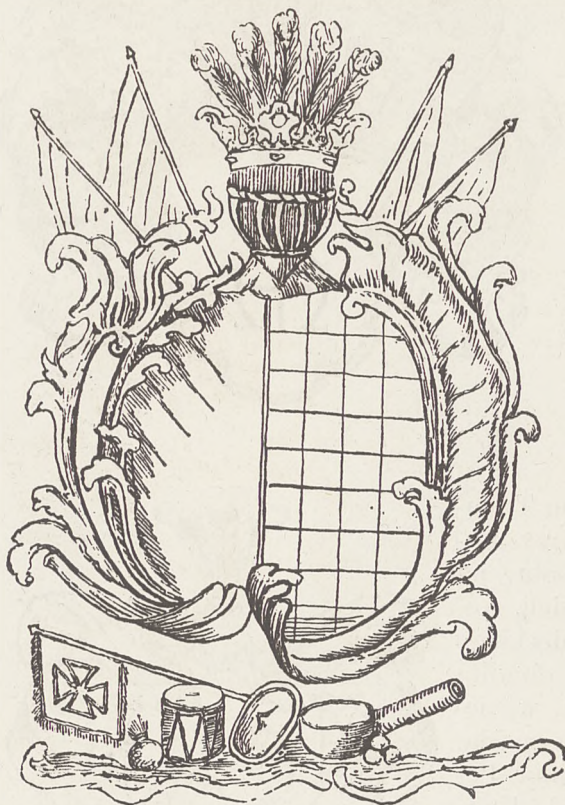

osiadłość w powiecie Połongowskim, miał dwóch synow, z których w 3-im pokoleniu wywodzący się nastempca, rezygnowawszy część swą bratu rodzonemu, oddalił się młody z swego kraju,

przy którym oddaleniu wziął attestacją od Imp. Tomasza Jazdowskiego, chorążego powiatu Polongowskiego 1769, iż udający się do nauk lub służby Piotr Petruszewicz, szlachetnie urodzony obywatel y possessionat tegoż powiatu, który przybywszy w tu-teyszą prowincyą, ożenił się z szlachcianką y prawem zastawnym 1775 część majątności Dobreyki trzyma. Na takowy wywód, chociaż szczuple pokładano dowody, iednak sąd ziemski dla kwitnącego w xięstwie Litewskim tego imienia w ślacheckiej rodowitości, niniejszych do wyvodu przypuścił.

Piaseckich familia,
choćaż

od przodkow swoich possessią w xięstwie Litewskim y na Podolu słynąca, znamienitemi dzielami rycerskimi y urzędami zaszczyconą, jako świadczy kronika Gwagnina, iż za czasów Zygmunta Augusta 1562 Jan Piasecki, porucznik xiążęcia Wiśniowieckiego na wojnie Wołoskiej w niewolę z tymże xiążęciem Turecką wzięty, życie zakończył, iednak dla nie-mających spraw przez obszerne niewywodząc się linie, od Jakuba Piaseckiego koniuszego w. x. Lit. herbu Szachownica na iedney połowie tarczy, na druiey pole błękitne, z pięciu piórami strusiem na helmie, zaczęła, y tego prawem wieczystym 1580 na majątności Swojatyecz, Dominiki, Ostrowczyce y Szaszki dowiodła. Ktorego synowie, iż w różnych wojewodztwa Nowogrodzkiego y powiatu Wołkowskiego bywali urzędach, a z wnuków iednego komisarza w dobrach kapituły, ktorego do libertacij podpis y pieczęć szacho-

ckiego koniuszego w. x. Lit. herbu Szachownica na iedney połowie tarczy, na druiey pole błękitne, z pięciu piórami strusiem na helmie, zaczęła, y tego prawem wieczystym 1580 na majątności Swojatyecz, Dominiki, Ostrowczyce y Szaszki dowiodła. Ktorego synowie, iż w różnych wojewodztwa Nowogrodzkiego y powiatu Wołkowskiego bywali urzędach, a z wnuków iednego komisarza w dobrach kapituły, ktorego do libertacij podpis y pieczęć szacho-

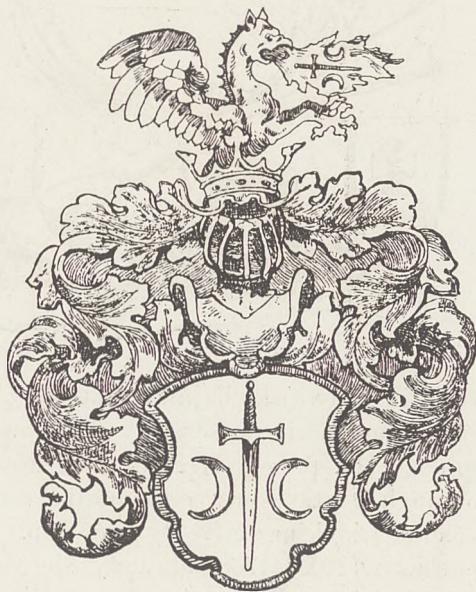

wnica przyświadcza. Z tych w 4-tym pokoleniu Jan woyski w. x. Litt. wieczystemi possessjami w woiewodztwie Nowogrodzkim po antecessorach swoich, a w Witebskim przez się nabytemi, jako prawa wieczyste 1757 świadczą, oraz przywilejami krolewskimi pierwey na krajectwo Nowogrodzkie y pisarstwo grodzkie woiewodztwa Witebskiego, potym 1765 na woyskowstwo w. x. Litt. będąc zaszczycony, do 5-go pokolenia z synami progeneracij swey dowiódł. Ktorego rodowitość ślachectwa tak z dokumentow jako z dawności possessij w woiewodztwie Nowogrodzkim u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej okazana, przy wszelkich prerogatywach y dostojnościach ślacheckich całą tę familią zachowała y utwierdziła.

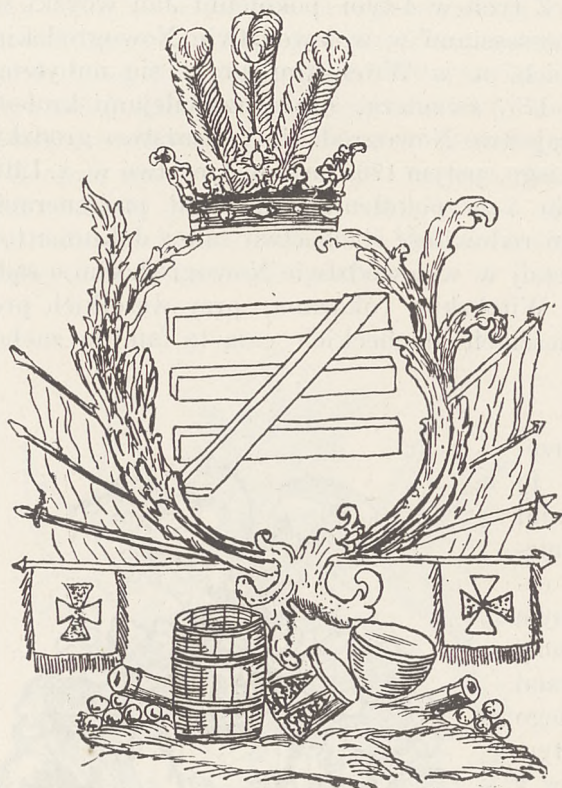
Plewakowie herbu Prze-

gonia, to jest dwa więzyce barkami do siebie obrócone, między ktoremi miecz ostrzem na dół, w błękitnym polu, na helmie z korony pół smoka z skrzydłami wychodzi, z paszczy iego ogień wybucha, a w tym płomieniu tenże miecz y więzyce, od Macieja Plewaki, którego syn Benedykt w woiewodztwo Witebskie przybywszy, ożenił się z Skłotowską. szlachcianką, Takowego zaiachania jakoteż y dalszych onego w 4-tym pokoleniu

wywodzących się nastempcow przyświadczaia testimonium od wielogodney ślachty, oraz kwity opłacanych podatkow z mąietności Dobreyki zastawney, na co y prawo zastawne 1756 produkowali. Ktorych wywod y probaeye sąd ziemski prowincij Witebskiej uważywszy, tychto IMpp. Plewakow w tymże stanie, w którym dotąd zostawali, zostawił.

Pławińscy herbu Plater: na tarczy w polu czerwonym 3 pasy niebieskie w poprzek, a czwarty na ukos ułożone,

na helmie w koronie 3 pióra strusie, od Jana Pławińskiego possessią w powiecie Lidzkim mającego, którego synowie będąc okazią śmierci Olszewskiego a salwując życie swoje, w województwo Połockie y Witebskie zajachali, gdzie służbą y arendowaniem różnych folwarkow bawiąc się, w następcach swoich mięli obiekcią ślachectwa, albowiem w inwentarz zapisani byli. Otrzymawszy tedy testimonium od IW-go Stanisława Ogińskiego kasztellana Witebskiego 1739

roku, iż Pławińskich jako szlachtę z inwentarza wyłącza, miewali różne ślacheckie possessie y tego prawami 1740, 1742 y procederem z IMc. panem Hrebnickim dowodzili; na dalszych dokumentach z przyczyny odjachania rodzeństwa y possessij w powiecie Lidzkim, gdy tymże Ipp. Pławińskim schodziło, natenczas w roku 1768 udawszy się do swey familij w powiecie Lidzkim, supplikowali na seymiku o testimonia. Jakoż powiat Lidzki jako ziomkom procedencią onych z tegoż powiatu przyświadczył. Przy którym do 7-go pokolenia wywod okazali. Na fundamencie zatym testimonij y possessij od lat więcey 40 w tym województwie, sąd ziemski prowincij Witebskiej w tymże stanie y trwałości szlachectwa, jako dotąd zostawali, zachował y zostawił.

Podhayscy herbu Pobog: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na helmie chart w obroży z smyczą z korony do połowy wyskakujący; od Andrzeja Urbanowicza Podhayskiego possessią pierwey w Słonimskim, majątność Wysmiantowice,

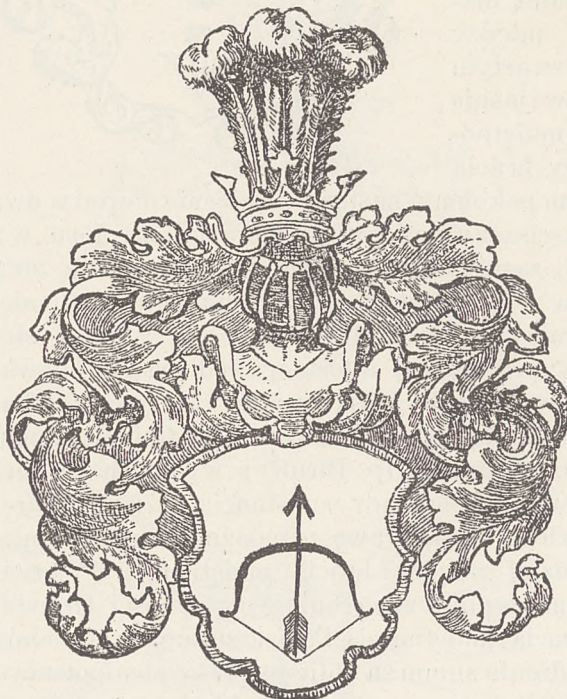
potym w Nowogrodzkim Małosiółki mającego, z którego dopiero w 4-tym pokoleniu wywodzący się, że małoletni przybył w prowincją Witebską, nie ma żadnych na probacją linii swojej dokumentów, iednak okazanym testimonium godnych osob 10 obywatelow prowincij Witebskiej, iż iest rodowitością od antecesorow swoich szlachecką, a possessij majątności Podawalicy w prowincij Witebskiej przez się nabytą zaszczycony, dowodził. Zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej na mocy takowych dowodow, jako przedtym pomieniony IMpan Podhayski prerogatywą szlactwa zaszczycał się, tak y dopiero w teyże trwałości zachował.

Podwińscy herbu Łuk

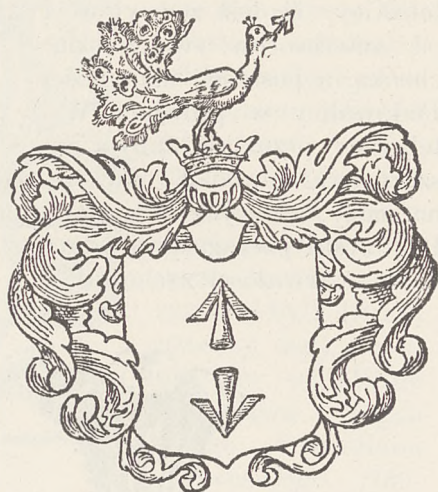
napięty z strzałą do góry, w czerwonym polu, w helmie trzy pióra strusie, od Mikołaja Narkiewicza Podwińskiego, którego synow Mikołajewiczow jako y następcow probowano prawem zastawnym y processem 1651, zapisami żenie 1657, prawem wieczystym od Ip. Biruli na majątność

Markowszczyznę 1659, zrzeczeniem 1671, zapisem wieczystym 1675, zapisami od żony mę-

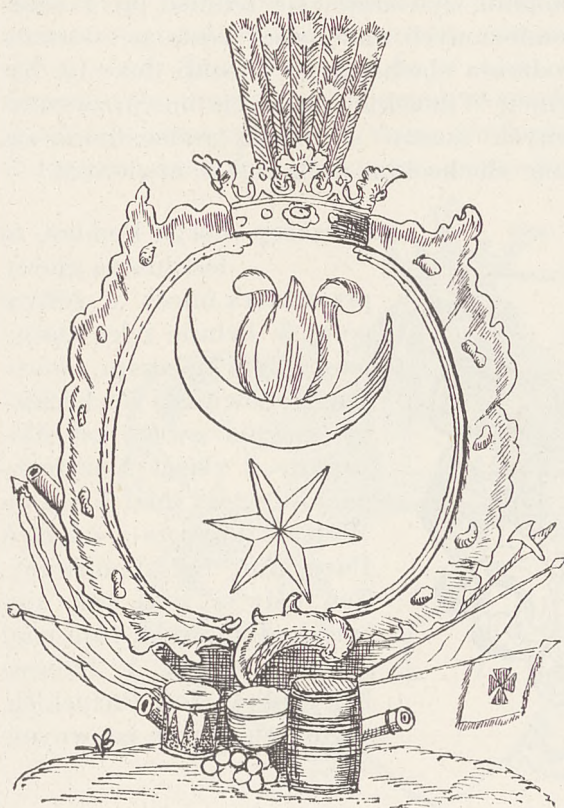
żowi 1703, widymusem prawa na część majątności Nowosiołek 1728, ktoremito y dalszemi tym podobnemi dokumentami do 6-go pokolenia wywiedli się. Na fundamencie których probacij jakoteż y dla dawności possessij tychto IchM. pp. Podwińskich sąd ziemski Witebski uznał za rodowitą szlachtę, wszelkich prerogatyw szlacheckich godną bydź uznał y decydował.

Pohoscy Olfierowiczowie herbu Bogoria: są dwie strzały złamane w czerwonym polu, na helmie paw z rozciągniętym ogonem, złamaną strzałę w pysku trzymająca, starożytna Olfierow w wojewodztwie Witebskim familia, od dziedzictwa dobr Pohościszcz Pohoskiemi przezwana, od protoplasty Olfiera possessionata dóbr Pohościszcz dedukcją swoją prowadzi, ktoregogo Olfiera synow y wnukow dokładnie probowano działami majątności Pohościszcz między bracią 1524, 1543, w czwartym pokoleniu następcow jaśnie dowodzą dwa działły majątności Pohościszcz między bracią

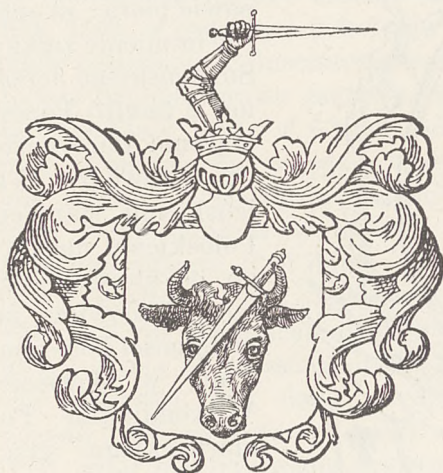
1524, 1543, w czwartym pokoleniu następcow jaśnie dowodzą dwa działły majątności Pohościszcz również między bracią 1594, 1596, w 5 stopniu probuje prawo zastawne na majątność Pohościszcz 1602, list ugodliwy 1612, w 6-tym dekretem trybunalskim o majątność Pohościszcz między bracią 1646, w 7-ym y 8-ym stopniu istotney dowodzą procedencij attestacya od współ obywatelow y niewolnikow w niewoli Moskiewskiej będących Jakubowi Pohoskiemu 1660 dana, prawo zastawne Ip. Osipowskiemu na też majątność 1675, kwitacya Ip. Biruli z wyplaconey sumy 1686, w 9-ym testament dysponujący substancją 1670, list zaręczny z grodu Witebskiego 1684, prawo przedażne na plac w mieście Witebsku 1689, dział między bracią majątnością Pohościszczami 1694, w 10-tym stopniu zrzeczenie z majątności Horodni 1727, dział między bracią majątnością Pohosiszczami y Horodnią 1744, wlewek do dochodzenia summ za obligami 1745, plenipotencya do interessow IW-go Sollohuba generała artyleryi w. x. Littew-

skiego Alexandrowi Pohoskiemu 1745 dana, prawo zrzeczne na plac w Witebsku 1746, prawa przedaźne maiętności Horodni 1752, maiętności Pohościszcz 1753 dowodzą; w dalszy zaś dowod tey iako y wyż produkowaney progeneracij y possessij nieprzerwaney maiętności Pohościszcz poświadcza dekret podkomorski 1767 między Ipp. Birulami y Pohoskiami stały, w którym od przodka Olfiera aż do 10 pokolenia dokładnie objaśnia; w 11-ym pokoleniu wywodzący się nastempcy produkowali w dowód prokreacyi swojej metryki urodzenia w datach 1748, 17... (s), 1763, testament 1753. Ktoreto dokumenta ponieważ tak o possessij maiętności Pohościszcz aż do dzisiejszych nastempcow, jakoteż o dawności y dostoięństwie szlacheckim tey familij dowiodły y wypróbowały, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej naleźycie schedę od 1-o aż do 11-o pokolenia wyprobowaną, przyrzawszy, y oną dekretem swym stwierdziwszy, tychże IchMpanow Pohoskich w prerogatywie slacheckiej y wszelkich dostoięństwach z antenatów kwitnących, w tymże charakterze na zawsze zostawać godnych bydź uznał y przyświadczył.

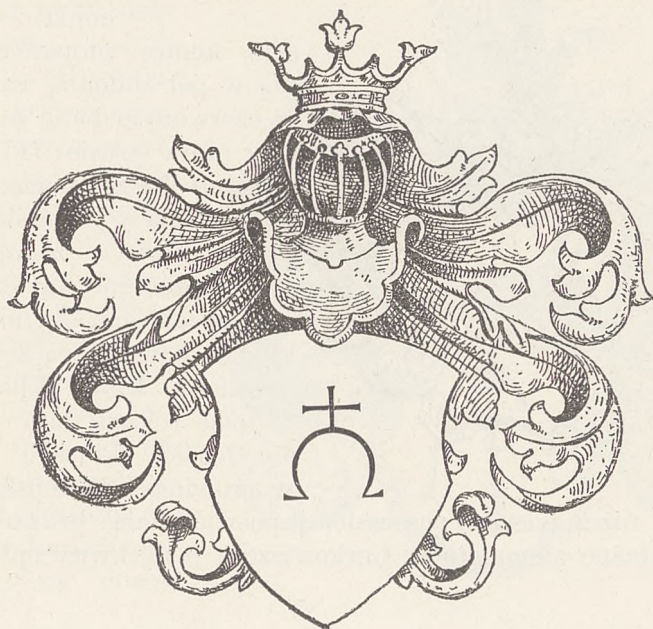
Pomarnaccy Pacewiczowie herbu Gozdawa, iednak tylo pół lilij białej z miesiącem y gwiazdą w polu czerwonym, na helmie pawie pióra; za męźne bronienie zamku Smoleńskiego Jerzemu z familij Pacow idącemu Pacowiczowi, woiewodzie Wileńskiemu, staroście Połockiemu nadanego, od ktoregogo Jerzego Pacowicza na maiętności Pomornokach w powiecie Wilkomirskim Pomarnackiego przezwanego, iż Pacowiczowie Pomarnaccy pośli, świadczyli się

possessją majątności Pomornok w powiecie Wilkomirskim y różnych dobr w tymże powiecie zadawnioną. A że w dowod genealogij przodkow swoich dla odległości od familij, dokumentow, ktore się w archiwach fundi dochowuią, nie mieli, więc tylko od Adama Maciejowicza Pacowicza Pomarnackiego, possessionata dobr Pomornok okazuiąc, dowodzili dwoma zrzeczeniami, iednym z odebraney rowney części dobr po rodzicach swoich 1658, drugim z procederow między familią o majątność Pomornoki 1671, prawem wieczystym na majątność Derebiny w powiecie Wilkomirskim 1679; w dowód zaś w 3-im pokoleniu Jana Pacowicza Pomarnackiego, sędziego grodzkiego Witebskiego, pokładali prawo zastawne na hrabstwo Ostrowieńskie od IW-go Pocieja woiewody Trockiego 1705, także różne kwity, karty, dekreta w różnych datach, obligi na summy 1704, 1705, 1706 temuż służące; w 4-tym pokoleniu dowodzono prawami wieczystemi na majątność Arciuchowo y Pohościszcz w prowincij Witebskiej 1751, 1756, excerptem z xiąg Magdeburyi Witebskiej prawa przedaźnego na majątność Derebiny 1... (s) Ip. Hgowskiemu danego; w 5-tym zaś y 6-tym stopniu wywodzący się IchMśc pp. Pomarnaccy przy possessyi pomienionych majątności zostaiąc, dostateczne progeneracyi y urodzenia ślacheckiego okazali dowody. Zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej naleźycie one przeyrzawszy, też familią z dawnych czasow ślachecką rodowitością zaszczyconą, w tymże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Porzeczy herbu Pomian, to iest żubrza głowa, przez którą miecz, w żółtym polu, w helmie ręka zbrojna z gołym mieczem, dowodząc rodowitości ślacheckiego imienia swego od Alexandra z xiążąt Korybutowiczow, ktory miał dobra na Wołyniu Purycze y od nich Puryckim był przewzany. Ten tedy z żoną swą xiężniczką Uchawską 1545 miał synow Dmitra i Janusza Korybutowiczow Puryckich, z ktorych Dmitr na wojnie

z Tatarami zginął, a Janusz herbem pierwey Dombrowa, potym herbem Pomian za dzieła rycerskie od krola był zaszczycony, jako herbarz y kroniki piszą; z Janusza synow ieden przeniosłszy się na mieszkanie w wojewodztwo Krakowskie, terminem Polskim przezwany został Purzecki, y tam w 4-ym y 5-ym pokoleniu nastempcy possydując dobra po antecessorze swoim, a w służbie woyska koronnego zostaiąc, nabyli inne dobra w xięstwie Litewskim, w powiatach Osmiańskim y Lidzkim, gdzie przezwani zostawszy Porzeckimi, o 6-tym pokoleniu uwiadomili z deklaracij komissarzow krolewskich 1671 względem zabranych dobr przez inkursią, w nadgrodeę ktorych od nayiaśnieyszego krola Polskiego Jana III dobra Bajów i Szećków w wojewodztwie Połockim, w trakcie Newelskim lennością otrzymali, co też przywileiem confirmationis Augusta II w dacie 1723 oraz intromissią probowali, także dekretem sądów grodzkich Lidzkich 17... (s) przez nastempców w 7-ym pokoleniu zaprzysiężonym, iż z przyczyny pożaru wszystkie dokumenta imieniowi służące, zatracone zostały, tudzież prawa, nabycia wiecznością dóbr, abjuraty dymow, kwity opłaconych podatkow dostateczną progeneracją objaśniły. A że nienaganną rodowitość ślachecką niemiała liczba stanu ślacheckiego osob imieniowi tychże u sądu przyznała, zaczym sąd ziemski na mocy pomienionych dowodow y świadectw przy wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego całe imie IchMpp. Porzeckich zostawać na zawsze godne bydź sądził.

Poziomkowski herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na helmie miasto charta korona tylko, od nayiaśniejszego króla IMści Polskiego Stanisława Augusta na koronacij w roku 1764 nadanego, oświadczeni, iż Antoni Poziomkowski nadehnięty będąc duchem Boskim do prawdziwey katolickiey Rzymskiey wiary, przyjął chrzest święty, a dostawszy się na usługi IW-go Marciana Ogińskiego, woiewody Witebskiego, sprawował funkcyą faktorstwa na splawie Ryskim, o czem różne rachunki, registra podpisem tegoż Jaśnie Wielmożnego woiewody stwierdzone, świadczą, gdzie do niemałego przyszedłszy majątku, ożenił się z godną familiantką Połocką JejM panną Hrebničką, y różne kontraktami arendownymi y zastawnymi w prowincij Witebskiey trzymał dobra. Nakoniec za szczęśliwą elekcyą krola Polskiego Stanisława Augusta, chcąc zabezpieczyć od wątpliwości imie swoje, na instancją stanow na seym Warszawski zgromadzonych, sam y z synami został nobilitowany y konstytucyą koronacyiną approbowany, którą się poświadczeni titt. Nobilitacya o neofitach. Na tym fundamencie sąd ziemski do wywodu przypuszczaiąc, na mocy approbowanych novellae legis Polonae przez nayiaśniejszą monarchinię Rossyiską konstytucij, tychto IchM. pp. Poziomkowskich za nobilitowanych rekognowskował.

Przesmyccy herbu Przerowa:

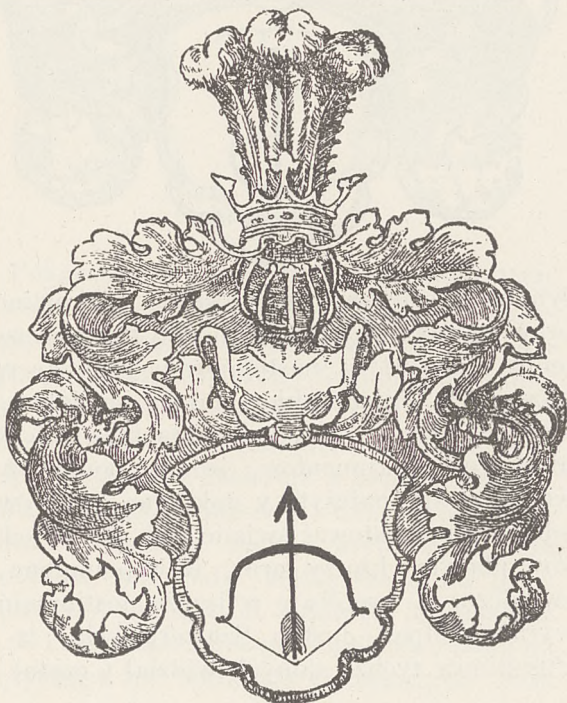
kopia z proporcem, koniec proporca na kopią w pół złamaną zawinięty, w czerwonym polu, na helmie trzy pióra strusie. Od Adama Przesmyckiego mającego familię swoią y possessiã w kraiu Polskim, w ziemi Drohickiey, prerogatywą ślacheckã zaszczycaiącego się, na co pokładali konstytucyã seymu coronationis króla Władysława IV pod rokiem 1627 y nadanie herbu; ktorego synowie w prowincyã Witebską przy-

bywszy, różne miewali possessie, co poświadczaia: prawo wieczysto przedazne na mająćność Cerkowiszcze 1645, kwity oplacanych

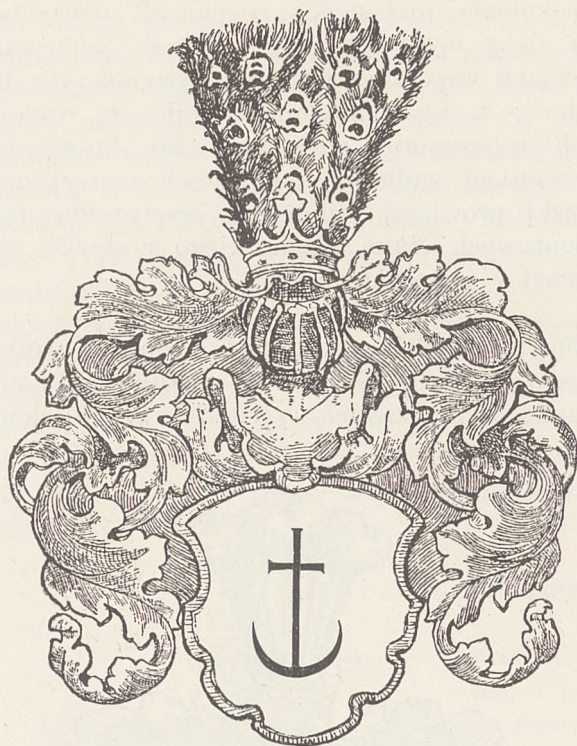

podatkow z majątności Chocimla y Hańkowa od 1668 do 1690, oraz prawo wieczyste na tęż majątność 1668, proces nomine IPa Hurki 1680, testament 1689; na dowod 3-go pokolenia okazywali konstitucyą za krola Jana III na seymie 1677, w której Jan Prześmycki, komornik Witebski, więzien w Moskwie wspomniony iest, process 1689; 4-go pokolenia zapis ugodliwy 1717, process 1723; 5-go y 6-go pokolenia procedencij nieokazali dowodow z okazij wyprzedania się w teyże prowincij. Jednak ponieważ wiadomośc całej prowincij współobywatelow przyświadczyła, iż Ippwie Prześmyccy teraz w 9-tym stopniu istotnie się wywodzący, z pomienionych antecessorow pochodzący, tak dawnością possessij, iakoteż używaniem wolności ślacheckich zaszczytzeni byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey przerzeczoną familią w tychże prerogatywach stanu ślacheckiego zostawać na zawsze godną bydź uznał y przyświadczył.

Przewalscy od Onisima Przewalskiego, ktorego synowi Karnile Onisimowiczowi Przewalskiemu nawiąsniwszy krol Stefan Batory za uslugi iego w dziełach rycerskich przywilejem swoim 1581 roku tytuł ślachtetwa y herb Łuk napięty ze strzałą do gory, w czerwonym polu, na helmie trzy pióra strusie, nadał, a król Zygmunt III osobliwym przywilejem 1589 dzierzawę wsi w starostwie Wielizkim konferował; o 3-cim pokoleniu poświadcza prawo zastawne gruntow Staieckich mieszczanom Witebskim 1623; 4-go pokolenia dowodzi wzięta w posagu połowa majątności Skuratowa, którą y dopiero posiadują; na dowod

5-go okazali testament 1701. Takowemi tedy dokumentami aż do 7-go pokolenia słusznie y sprawiedliwie progeneracij y possessij wywod prezentowali. Jakoż sąd ziemski przestając na dowodnych probacyach samych Ipp. Przewalskich za rodowitą wyznał szlachtę.

Puszkiniowie herbu

Szeliga:

to iest xiężyc z krzyżem kawalerskim we szrodku, w czerwonym polu, na hełmie pawie ogon; familia według opisanja kronik w xięstwie Litewskim, w wojewodztwach Nowogrodzkim, Mińskim y Mscisławskim osiadłość mająca, różnemi szczytami się urzędami, z ktorey Maciey Puszkini miał wieczystą possessją majątność Horki w wojewodztwie Połockim, którą to majątność

syn wyprzedawszy, przeniósł się w prowincyę Witebską, y wziął prawem zastawnym majątność Chrzanowszczyznę; w 3-im pokoleniu y czwartym nastempcy possydując różne w prowincij Witebskiej y Mscisławskiej majątności, jakoto: Nowesiolo, Monachi, Pniowe, chociaż żadnych autentycznych w dowod progeneracij nieokazali dokumentow, jednak ponieważ w 5-tym stopniu wywodzący się należyte y dokładne od obywatelow prowincij Witebskiej prezentował świadectwo, iż iest od wspomnionych przodkow idącym, ktorzy oraz, iż wspomnione mieli possessie, wyświadcza, a osobliwie w tymże testimonium 1774 roku danym, wyraża IMpan Justyn Szawernowski, iż sam dokumenta Ipp. Puszkiniow tychże samych widział y czytał w archiwum WWIpp.

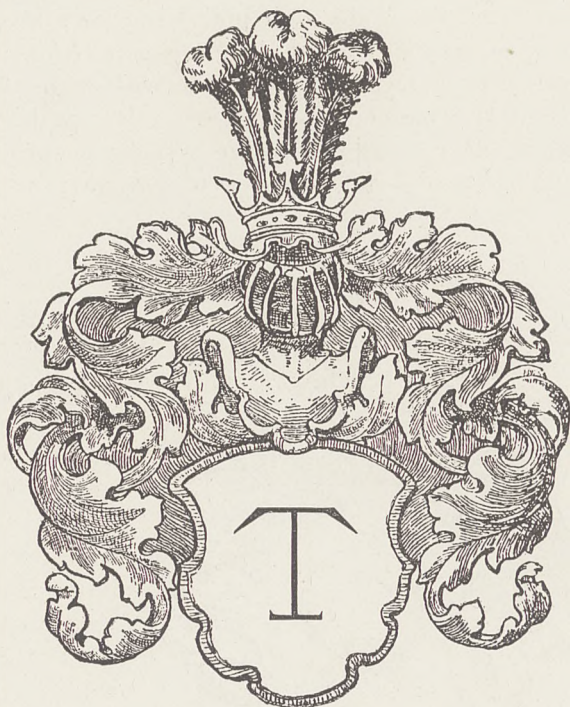
Reuttow, zaczynając sąd ziemski prowincji Witebskiej na fundamencie takowego świadectwa pomienioną familią w tymże stanie y prerogatywie zachował.

Pyszniccy herbu
Hoł-

wnia, to iest wyrażenie na kształt litery **T** w niebieskim polu, w helmie trzy pióra strusie, dowodząc rodowitości ślacheckiego swojego od Achrema Hołowni, okazali, iż syn Achrema Piotr Hołownia miał posiadłość Pokryszek Hor albo

Horodka, czego probowali prawem przedawnionym 1551; w 3-cim pokoleniu Bohdana y Zdana Piotrowiczow probowano dekretem 1556, pozwem 1558, zezna-

naniem prawa na grunta Pokryskie od mieszczan Witebskich 1560, listem IW-go Pacy wojewody Witebskiego na podanie słów Krękowski y Puryz za przywilejem najjaśniejszego króla Zygmunta Augusta 1566, potem okazowali cztery testimonialne listy w ziemstwie Witebskiem y w grodzie czynione roku 1568, przez ludzi wiarygodnych względem odkazania majątności Pyszniak Bohdanowi Hołowni przsz Ip. Andrzeja Pileckiego z zamku Uświatkiego przez Moskwę ustrzelonego, y dalsze do umocnienia teyże majątności possessij służące dowody; listem króla Zygmunta Augusta 1569 do IW-go Pacy wojewody Witebskiego na przywrócenie ziemi Puryzowskiej, mandat od kapituły Wileńskiej o postawienie karczmy w Pokryszkach; 4-go pokolenia listem na przyznanie prawa wieczystego na Sańkowo y Ciałoszyno 1608,

kredensow dwa od województwa Witebskiego na sędzstwo trybunału głównego w. x. Littewskiego 1615, 1634, rejestrem spisanych spraw y dokumentow 1615; 5-tego y 6-tego pokolenia dowodzili rejestrem powyższym w roku 1678 aktykowanym oraz kwitami poborowemi y podymnowemi 1667, 1691; 7-go y 8-mego stopnia także kwitami poborowymi y possessią dóbr wyż pomienionych, przy których aż do 9-go pokolenia wywod prezentowali. Podług których dowodow o urodzeuiu ślacheckim, possessij y nadaniach krolewskich wyświadczaiających, sąd ziemski Witebski pomienionych IMci panow Hołowniow od Pyszniok przezwaných Pyszniokich, za rodowitą szlachtę wszelkich prerogatyw y dostojności szlacheckich godną uznał y wyświadczył.

Raczyńscy herbu Nałęcz, alias Binda w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu; na helmie panna między jelenimi rogami z głową zawiązaną; od Matyasza Raczyńskiego mającego possessią w województwie Połockim majątność Obol, czego dowodem opłacanych podatków kwity od roku 1683 do 1691, którego ieden z synów nabył majątność Ostupiszcze prawem wieczystym 1706 y na oney nastempcy

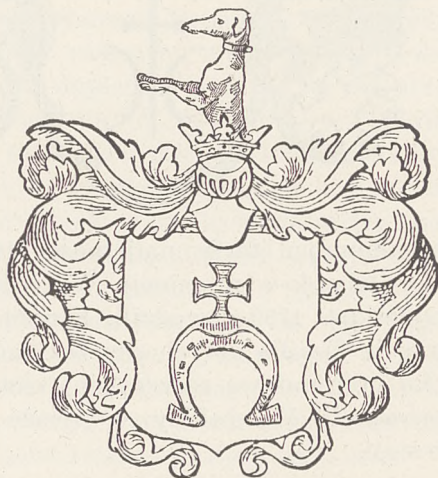
mieszkaiać do 4-go pokolenia wywod okazali; który sąd ziemski prowincij Witebskiej przyrzawszy y spenetrowawszy za szlachtę dobrze urodzoną uznał y wyświadczył.

Ramszowie herbu Szaszor czyli Orla: orzeł czerwony z rozciągnionemi skrzydłami, miasto głowy gwiazda w białym polu, na helmie 5 piór strusich, od Jana z Ramelu Ramszy, komornika województwa Witebskiego, mającego in voto Kossowownę, po której wziął w posagu połowę majątności Bikowa, którego synow probowano działem 1616, prawem wieczysto przedaźnym na majątność Pohościszce 1624; dalszey progeneracij dowodzono testa-

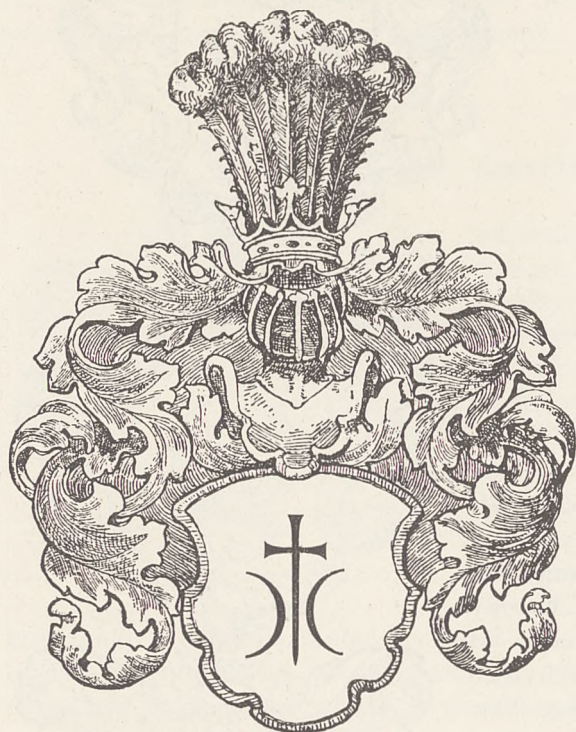
mentem y działem 1650, prawem wieczystym na część majątności Pohościszcz 1675, działem 1717 y kwiatami opłaconych podatkow tak dawnego zamieszkania w prowincyi Witebskiej y szlacheckiego urodzenia, jako też należytey dowiedli do 6-go pokolenia progeneracji. Którą sąd ziemski podług słuszności dowodów aprobowawszy, przy oczewistym świadectwie współobywatelów prowincij Witebskiej nienaganną rodowitość ślachecką familij pomienionych Ich M pp. Ramszow przyznał.

Ratomscy herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na hełmie hart w obroży z smyczą, z korony do połowy wyskakuiący, od Jana Ratomskiego przybyłego w prowincyą Witebską, którego syn y wnukowie dopiero w 3-cim pokoleniu wywodzący się, nie mogąc dla ubostwa y odległości od familij w Wielkopolskiej mieć osobliwych dokumentow y probacij, na objaśnienie tedy prawdziwey swey rodowitości ślacheckiej pokładali skrypt testimo-

nialny od wielu ślachtey urzędników ziemskich prowincij Witebskiej 1774, które poświadcza, iż przybyły w tę prowincyą Jan Ratomski, tak sam jako y nastempey skolligaciwszy się z godną szlachtą w prowincij Witebskiej, bez żadney objeckiij używali praw y wolności ślacheckich. Ktorych sąd ziemski na fundamencie przyświadczaiącego skryptu, w tymże stanie ślachtetwa na zawsze godnych zostawać przyświadczył.

Rekściowie herbu

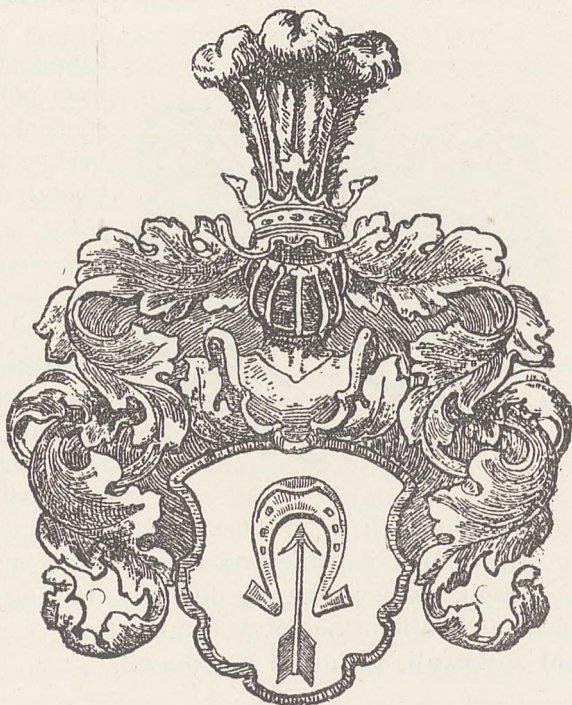
Ostoja:

dwie wiechy z mieczem pośrodku w niebieskim polu, na helmie 5 piór strusich, od Krzysztofa Rekścia possessionata Lidzkiego, którego syn, iż służył w wojsku, probowano abszytem 1660 z chorągwi danym, testimonium 1662, prawem zastawnym y intronissią na majątność Horki y Lubicze w wojewodztwie Połockim 1692, arendownym na połowę teyże majątności 1698; dalszey progeneracij prawem

arendownym teyże majątności 1699, oraz nabyciem majątności Pól-Ozierek w prowincij Witebskiej 1757, kwitami opłacanych podatkow 1769 dowodzili. Ktoremi dokumentami do 5-go pokolenia, iż familią dotychczas bez żadney niobiekcyj ślachecką prerogatywą zaszczyconą okazali, przeto od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej w tymże stanie ślachtetwa zachowani zostali.

Rodziewiczowie her-

bu Rudnica albo Następ: podkowa, we szrodku ktorej strzala w polu błękitnym, na helmie trzy pióra strusie, osiadłość swoię w powiecie Oszmiańskim mający, od Ferdynanda Pulwina Rodziewicza, który czasu rewolucij zaszedłszy w woiewodztwo Witebskie, służył pod chorągwią tegoż woiewodztwa, gdzie odważnemi czyniami przeciwko Dmitra Dolhonosa komendanta Kozackiego wslawiwszy się, otrzymał patent

1525 od Nicefora Biruli na sotnikowstwo chorągwi Witebskiej, którego następców do 5-go pokolenia żadnemi nie probowano dokumentami. W tym zaś stopniu okazywali prawo wieczyste na część majątności Kazanowa 1716, testament Rodziewiczowej 1762, w 6-tym metryka 1723, 1760, prawo zastawne na majątność Gólgowszczyznę 1765; w 7-ym y 8-ym dopiero wywodząc się stopniu, w niedostatku dla ubostwa autentycznych dowodów pokładali dwa testimonia 1774, iedne od sądu ziemskiego Oszmiańskiego z podpisami rąk samychże sędziow, drugie od bliskich krewnych imiennikow swoich, także Rodziewiczow w powiecie Oszmiańskim wieczyste possessie mających, pod pieczęcią ziemską Oszmiańską wydane, które świadczą, iż tuteysi od pomienionego przodka pochodząc, iednego są z Oszmiańskimi imienia. Zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej ułożoną schedę y dokumenta wyżey produkowane należycie rozważywszy, na fundamencie takowych probacij familią IchMpp. Rodziewiczow dotychczas zaszczyconych prerogatywą, w tymże stanie slachectwa na zawsze zachował.

1736. Z których w 5-tym pokoleniu wywodzące się, possessią w prowincij Witebskiej od dawna szczycąc się, nienaganne progeneracij swoiey okazali dowody. Podług których sąd ziemski prowincij Witebskiej przy tymże stanie y prerogatywie, iak dotąd zostawali, zachował y zostawił.

Romanowscy herbu

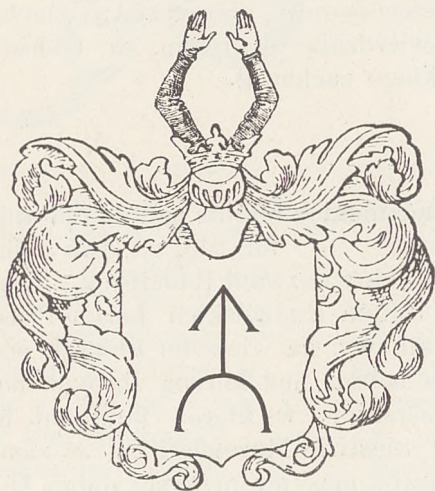
Bończa:

jednorożec biały z rogiem kończatym w polu niebieskim, nad hełmem y koroną pół takiegoż jednorożca; familia dawnością urodzenia słacheckiego w Polsce, a possessij w wojewodztwie Ruskim, w ziemi Chełmskiej zaszczycona, stawiając do wyvodu słacheckiey rodowości okazała, iż Warzyniec Romanow-

ski miał possessją maiętności Prusicz w teyże ziemi Chełmskiej, która y teraz od teyże familii iest possydowaną. Jeden tedy z synów Wawrzyńca odiechawszy oyczystey substancij, nabył pierwey possessją w xięstwie Zmuydzkim, a potym w roku 1668 dał na zastaw maiętności Ciemnolesia, a teraz przezwaney Romanowszczyzna, w powiecie Orszańskim, z której maiętności iż dymy abjuratował y podatki opłacał, okazywał na to kwity w roku 1690 y prawo zastawne; w 3-cim pokoleniu Stanisław Romanowski rotmistrz pancerny pułku IW. Sapielhy podskarbiego w. x. Lit. ożeniony z Zarankowną w roku 1692, nabyli wieczyscie oną maiętność Ciemnolesie Romanowszczyznę; w 4-tym stopniu nastempcow probowano testamentem 1721, w którym powyższą wspomina progeneracyą w ten tenor „ażeby synowie zaczęty proceder w trybunale Lubelskim o maiętność Prusicze w ziemi Chełmskiej po Wawrzyńcu Romanowskim należąca, dokaczyli“. Ktorey doszedłszy, iedni przy oney maiętności Prusiczach, a drudzy przy maiętności Ciemnolesiu pozostali. Nakoniec nabywszy prawami wieczystemi maiętność Działhilewo 1719, Dobryń 1726, Browczyno 1743 w prowincji Witebskiej, urządami stolnikowstwa Smoleńskiego, za przywileiem Agusta II 1730 y innemi zaszczycali się. W 5-tym stopniu wywodzącego się świadczą prawo wieczyste na wszystkie dobra od oycy 1761 dane, kredensa na sędzstwa trybunału y grodzkie 1765, 1766, 1771 od woiewodztwa. Takowe tedy dowody o starożytney rodowitości zabezpieczające, sąd ziemski uważywszy, godną bydź wszelkich prerogatyw y dostoiności ślacheckich całą familiją Ipp. Romanowskich uznał.

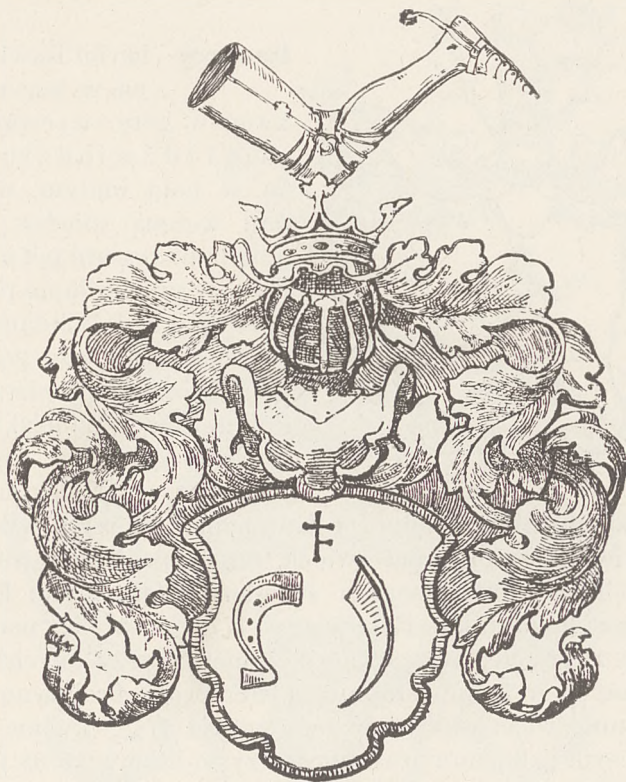
Roszkowscy dowodząc rodowitości ślacheckiej od przodków possessjami dóbr ziemskich w woiewodztwie Podlaskim w ziemi Bielskiej, z dawna zaszczyconych, z których pochodzący niegdys Leonard Łoś Rożkowski herbu Ogończyk, to iest pół strzały na pół pierścieniu w czerwonym polu, w helmie dwie ręce panieńskie do góry wyciągnięne, dziedziczył dobra Łosie,

Rożki, Biénkowo, y ynne w wojewodztwie pomienionym sytuowane, o którym iako y synie wyświadcza progeneracij oblig 1594; w 3-cim stopniu zapis kwitacyjny 1619, w 4-tym kwit popisowy czasu elekcij krola Augusta II 169... (s), zapisy zrzeszne mạiętności Skwarkow y Gęsowki 1674, 1686; w 5-tym stopniu nastempcow a dziedzicow dóbr Łosiow, Rożkow, Bienkow, Skwarkow y innych w kraiu Polskim dowodzą zapisy zrzeszne 1741, 1742 z dóbr oyczystych, dekret kondescencyiny między pięcią braci Rożkowskimi 1743 w grodzie Brańskim, z których iedni w kraiu Polskim przy dobrach w wojewodztwie Podlaskim pozostali, iako testimonium 1773 roku poświadcza; a Stanisław Biénkowski przybywszy w wojewodztwo Witebskie y komornikiem tegoż wojewodztwa zostawszy, nabył mạiętność Haponowszczyznę 1733, z ktorego dopiero w 6-tym pokoleniu wywodzące się, iż właściwie z pomienionych przodkow linij pochodzą, produkowali genealogią domu w grodzie Brańskim 1773 aktykowaną, oraz iż są rownemi konaktorami dóbr w Polsce pozostających, probowali zaniesionemi manifestami o successią 1767, a nadto iż w possessij części dóbr wspomnionych w wojewodztwie Podlaskim zostają, prezentowali konwencyą między bracią 1773 zawartą; w dowod zaś dalszy rodowości ślacheckiej przywilej nayiaśn. krola IMści Polskiego Stanisława Augusta 1768 na urząd oboźnieństwa Witebskiego, kredens na funkcyą deputacką 1769, oraz prawa wieczyste nabytych w prowincij Witebskiej mạiętności Miszutek y innych 1772 pokładali. Na fundamencie takowych dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiej pomienionę IchM. pp. Rożkowskich familią, od antecessorow prerogatywą ślachecką zaszczyconą, niniejszym stwierdzając dekretem, w tychże prerogatywach stanu ślacheckiego zachował.

Rudzińskich familia podług opisanja herbarza Niesieckiego tom III fol. 910, na dwa dzieli się domy, ieden Krassowscy z Rudny nazwani Rudzińscy, z ziemi Łukawskiej, drugi Orzyków z Rudna Rudzińskich herbu Prus 3-tio czyli Nagody: kosa y pół podkowy, na wierzchu których półtora krzyża w czerwonym polu, na helmie nad koroną zbroyna noga z ostrogą kłęcząca, w ziemi Czerskiej, w ktorej familiant Karol Orzyk Rudziński mając w xięstwie Mazowieckim, w ziemi Ciechanowskiej, w parafij Krzywonoskiej oyczyste dobra Uroczyszcze, Rudna, Kmiecie na-

zwane, w nieprzerwaney onych aż do 4-go pokolenia zostawał possessij, z którego Maciey Rudziński tentuiąc krescytywy dal-szego życia, zbył possessią po antecessorach w ziemi Ciechanowskiej, a przyiąwszy służbę w woysku Rzpltey gwardyi koronney, nie-nagannie czas długi w oney zostawał. Od którego regimentu gdy się abszytował, otrzymał od IOxcia Czartoryskiego, wojewody Ru-

skiego, en chef komendanta abszyt z wyrażeniem obywatelstwa onego z ziemi Ciechanowskiej. Nakoniec od tegoż en chef komendanta upodobany, wokowanym był do starostwa Wielizkiego w prowincij Witebskiej, gdzie nad garnizonem tamecznym objąwszy komendę, pierwey na chorążstwo 1746, potym na poruczeństwo 1759 był awansowany. O czym nietylko instrumenta ale y testimonium IW-go Piaseckiego woyskiego w. x. Litt. 1775 przyświadcza, a iako wiadomy y znaiomy tenże IW. Piasecki o onego obywatelstwie w ziemi Ciechanowskiej, rodowitość mu ślachecką przyznaie. 5-tego pokolenia metryka 1761 za ślache-

ekich rodziców urodzonego syna dowodzi. Takowemi sąd ziemski przekonany świadectwami, wywodzących się Ipp. Orczykow Rudzińskich familią, iako żadnym obiekcyam niepodpadaiącą, nie-notowaną, w tymże stanie ślachectwa zostawił.

Rusieccy herbu Rawicz: panna w koronie z rękami w górę wyciągnionemi, na niedźwiedziu siedząca, w polu białym, w helmie nad koroną między dwiema jeleniami rogami pół niedźwiedzia, w prawej lapie różę trzymającego, od Bohdana Rusieckiego, mającego possessią pierwey w wojewodztwach Sędomirskim y Lubelskim, potym w Połockim majątności Porzecha, y Mińskim, w po-

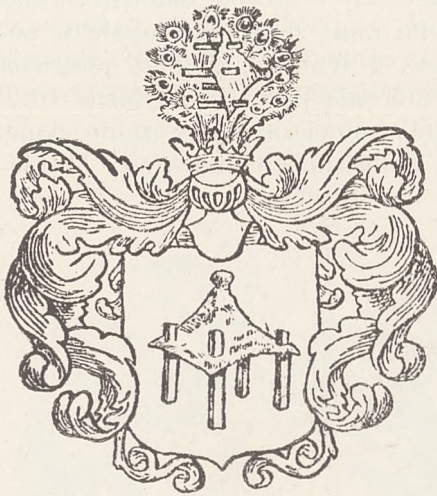
wiecie Oszmiańskim majątności Kamienia, ktorego ieden z synow splaciwszy części braci swoich, posydywał one wieczyście. O takowych tedy antecessorach świadczy testimonium Bernarda Rusieckiego komornika Połockiego 1774 dane, iż pomienione majątności zbywaiące, wszystkie dokumenta przy onychże zostawili; dalszych w 3-cim stopniu nastempcow probowano listem na przyznanie wieczysto darownego zapisu 1712, kwitacyą 1734; w 4-ym y 5-ym pokoleniu prawem wieczysto-kupnym 1738 folwarku Szymniewa alias Szulcowa y Haciszcz, czego też y testamentem 1752, którym y 6-te probowano pokolenie, a w dalszy dowod tej progeneracij prawem wieczysto przedaznym 1759. Takowemi dokumentami do 7-go pokolenia wywód okazany, sąd ziemski prowincij Witebskiej przeyrzawszy, na fundameneie probacij y dowodow familią z dawnych czasow rodowitością ślachecką zaszczyconą, w tymże stanie zachował y utwierdził.

Ryłowie herbu Wieniawa: głowa żubrza z rogami, przez nozdrze cyrkuł czyli wić zawiedziona w żółtym polu, nad

helmem pół lwa z mieczem, okazywali w dowód rodowitości ślacheckiej, iż Gabryel Iundził Ryłło miał dobra wieczyste w powiecie Lidzkim Maksiszki nazwane, a synowie, iż mieli possessią w wojewodztwie Połockim, poświadczają prawa przedaźne 1649, zastawne 1652 od Jerzego Gebryelowicza Ryłły żenie dane, na połowę swych majątności w Połockim Duchorowicz, Mitkie-

wicz, Cieszylowicz y innych w Lidzkim, oraz excerpta taryffy zaprzysiężenia dymow 1651, testament 1687, w dalszey procedencyi do 6-go pokolenia, ponieważ Ipp. Ryłłowie dając wywód rodowitości ślacheckiej w r. 1773 przed sądem ziemskim Połockim należycie o niey, iako tenże dekret świadczy, objaśnili, zwłaszcza, iż tuteysi z Połockimi z iednego pochodzą przodka, zaczym sąd ziemski Witebski familią dość przy iasných dowodach, jako y przy wywodowym dekrete stawiającą, za rodowitą wyznawającą ślachtę, w charakterze y prerogatywie ślacheckiej onę utwierdził.

Rysińscy herhu Leszczyc albo

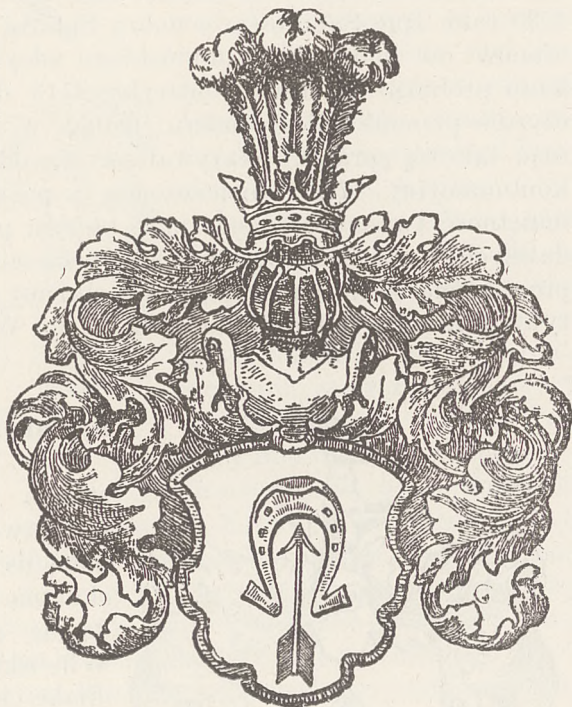
Brog w czerwonym polu, na helmie pawi ogon z takimże brogiem na bok wywróconym, okazali, iż familia Leszczycow według opisanja Bielskiego tom I fol. 75, Niesieckiego tom III fol. 924, ieszcze za panowania Bolesława Śmiałego wysokiemi w Polsce dostoięnstwy kwitnęła. Jakoż w roku 1058 Piotr Leszczyc arcybiskup Gnieźnięński, w dalszych wiekach taż familia iż w niepoślednim w oyczyźnie była zaszczycie, poświadczaia

kroniki, albowiem Piotr Leszczyc Rysiński z wojewodztwa Łęczyckiego wielce człek uczony, w czasie szerzącej się w Europie Hussitow herezij, roku 1524 wydał xięgę pod tytułem: „Censura zdania Jana Husseau. Janusz Leszczyc Rysiński kasztelan Kowalski 1589 podpisał transakcyą Będzińską, o ktorego Janusza synie podkomorzym Kujawskim, staroście Nakielskim, wojewodzie Inowrocławskim y pośle na seymy 1607, 1613 y wnukach kasztelanie Kruszwickim, sędziu na trybunał koronny 1643, też Polskie kroniki iaśnie wyświadczaia; w 4-tym stopniu następcow, poslow na różne seymy, świadcza konstitucye 1648, 1670; i o innych heroiczych dziełach teyże familij pomienione kroniki wiele piszą; w 5-ym pokoleniu sukcesor z woyskiem, w którym służył, w powiecie Słonimskim przebywaiąc, za ożenieniem wziął znaczne summy y dobra, co poświadcza dokument wlewkowy 1697 od Ip. Skopa miecznika Witebskiego do pozyskania summ IMpanom Rysińskim małżonkom dany; w 6-tym stopniu Kazimierz Rysiński cześnik Słonimski, strażnik Witebski, porucznik Petyorski woysk w. x. Litt. iż nabył possessyą w wojewodztwie Witebskim, dowodzą: prawo wieczyste na maiętność Nieporoty y Budowiesto 1718, od Ip. Wasilewskiego dane, przywiley Aug. II krola Polskiego 1721 na starostwo Ryndzińskie, w 7-ym pokoleniu konsens na starostwo Ryndzińskie Aug. III 1740, cessia na toż starostwo 1743, testament dysponuiący całą synowi substancyą 1745, konsens Augusta III na starostwo Trubackie 1748, za cessią od IW Pociēja 1748 prawo wieczyste Ipp. Hereykow na maiętność Łowoż 1751; w 8-mym teraz wywodzący

się Ip. Franciszek Rysiński, starosta Ryndziński, pierwey za przywilejem Stanisława Augusta króla Polskiego 1768 starostwo Ryndzińskie, a dopiero za kontraktem Kamery Połockiey trzymaiący, y innych dobr po oycu dziedzic, stawiając do wyvodu nienaganney rodowitości ślacheckiey, ponieważ okazał, iż familia od dawnych czasow w Polsce osiadłość maiąca, rozniemi wsławiła się oyczyźnie zasługami, zaczym sąd ziemski Witebski na tych dowodach dość maiąc, w wszelkich stanu szlacheckiego prerogatywach y dostojnościach zostawać godną bydź sądził.

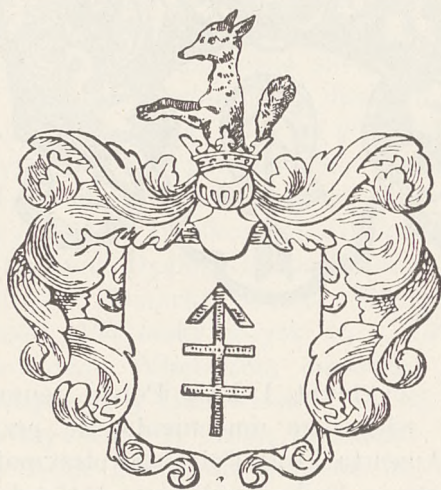
Sabiłowie herbu

Rudnica
albo Następ: podkowa, we szrodku ktorey strzala w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Iwana Sabilly, komendanta pulków Kozackich, którego imieniowi w roku 1340 (s) wielkie xiążę Litewskie Wittold za dzieła rycerskie przeciw nieprzyjacielowi oyczyzny okazane, nadał przywilejem nietyło herbowny kleynot ślachectwa, ale też y dobra Iwanowszczy-

znę w powiecie Oszmiańskim. Zygmunt I król Polski temuż Iwanowi one potwierdził, a dla większego umocnienia się przy owych dobrach od Zygmunta Augusta krola Polskiego otrzymali confirmacją 1560, toż y wnukowie u króla Kazimierza 1645 roku wyiednali. Jakoż probowali tego ekstraktem przywileju z metryk w. x. Litt. 1764 wydanym, drugim ekstraktem okazywano, iż z tegoż 3-go pokolenia Sabiłowu Zygmunt III lennością 3

morgi gruntu w powiecie Oszmiańskim 1627-go roku nadał; w 4-tym stopniu chociaż pomieniona majątność Iwanowszczyzna, przezwana Sabilki, podczas zamieszania w Polsce wtenczas właśnie, gdy y sami aktorowie po różnych tułali się miejscach, zdezolowaną zostawszy, w cudze dostała się ręce, iednak w 5-tym stopniu nastempcy znaiąc się bydź naturalnemi tey majątności od krolow sobie nadaney aktorami, rozpoczęli proceder z Ipp. Koryckimi y Koczanami w ziemstwie Oszmiańskim, prezentuiąc naprzód aktykacye przywilejow y linią od Iwana aż do 5-go pokolenia wyprowadzoną, potym processa o gwałtowne majątnosci zagarnienie 1677, 1678; a że successij dóbr takowych dla odumarcia doysć nie mogli, zaczym w 6-tym stopniu znowu 1730 roku Ipp. Sabilłowie o dobra Sabilki Ipp. Koryckich y Koczanow do ziemstwa Oszmiańskiego adcytowali; w 7-ym pokoleniu probuiąc urodzenia metryką 1715 dla zamieszkow w oyczynie przemilczeli procederu; jednak w 8-ym stopniu kontynuuiąc takową sprawę, okazywali w dowod progeneracij dekret kontumacyiny 1773, obwieszczenia y pozwy 1774 o pomienioną majątność Iwanowszczyznę, przy którym procederze jako y przy dalszych w powiecie Oszmiańskim possessiach do 9-go pokolenia procedencią swoią okazuiąc, iż wszelkiemi ślacheckimi prerogatywami familia iest ozdobiona, sąd ziemi Witebski przyświadczył.

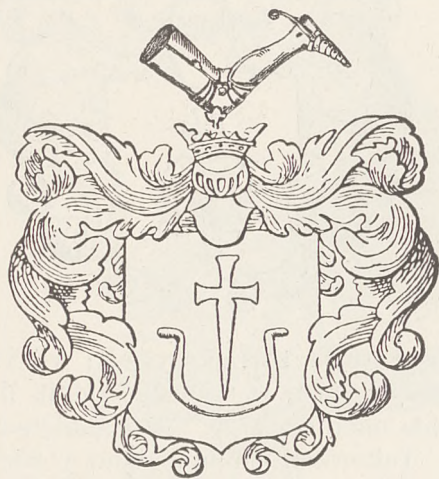

Saulukowiczowie herbu Lis czyli Mzura: strzala z dwiema krzyżami w czerwonym polu, nad hełmem lis do pół z korony wyskakuiący. Chociaż ta familia dawną possessią w prowincij Witebskiej dóbr ziemskich miała, jednak żadnych dokumentow dla wyprzedania się z takowych substancij w dowód urodzenia swego nie okazała; ztąd tylko przywodzi przodka swego Jana Saulukowicza, iż będąc użytym

w przyjacielstwie od IMpana Wysockiego do przyświadczenia intromissij kupionego placu od kupca Witebskiego był przytomnym, iako świadczy intromissia do dworu y placu 1596; syn

zaś onego Filip Saulukowicz rotmistrz IKMści, poświadcza się wyiazdem podwojewódzińskim na granicę gruntów majątności Markowszyny y Szewelówszczyzny 1610, na którym był przytomny; dalszych nastempcow osiadłość swoją w okolicy Szlachtach mających, niczym nieprobowano, ale tylko wypisaną schedę do 5-go pokolenia okazano. Podług których sąd ziemski dowodów, familią, od dawna w Witebskim zasiedziałą, w tymże stanie jak dotąd zostawała, zachował.

Sawiniczowie herbu Nowina: ucho od kotła, nad którym miecz w czerwonym polu, w helmie nad koroną noga zbrojna z ostrogą. Familia podług opisanja różnych kronik w księstwie Litewskim kwitnąca, w różnych bywała funkcyjach, iakoto 1648 Tomasz Sawinicz deputat do pisania pactow conwentow między Rzpltą a krolem Janem Kazimierzem; Jan Sawinicz woiennik za oyczyznę, którego syn Wawrzyniec sędzia Trocki y inni w różnych wojewodztwach zaszczycałi się funkcyjami.

Z ktorey familij iako świadczą Kroniki Okolskiego y Bielskiego Bartłomieja Sawinicza w powiecie Słonimskim possessią mającego, ieden z synów Andrzej przy szczupłości substancij tentuiąc krescytywy, przyiał służbę u Wlpana Franciszka Bulhaka podstolego y pisarza grodzkiego Witebskiego, starosty Sawińskiego, z którym przybywszy w tuteysze Witebskie wojewodztwo y latniemało na namiestnikostwie w Sawinie y Uświatach przetrwawszy, miał prawem zastawnym attinencyą Zieleniewo od majątności Hrybunow, ktorego synowie w 3-im pokoleniu poświadczaia się prawem wieczystym nabycia majątności Podsadzia y Charkowszczyzny 1752, oraz proceder o granicę takowey majątności, idque dekret inquizyeyiny 1757 y list zaręczny 1760 z IMpp. Mackiewiczami y Osipowskiemi, przywilejem króla IMci Augusta III 1762 na funkcyą woźnego, w którym wymienia obywatelstwo wojewodztwa Witebskiego; w 4-ym wywodzący się stopniu w dowod uro-

dzenia ślacheckiego y possessij prezentował testimonium 1774 od urzędnikow y obywatelow prowincij Witebskiej, w którym od dziada Andrzeja produkując rodowitość ślachecką przyznaie. Na tym fundamencie sąd ziemski w tymże charakterze zachował.

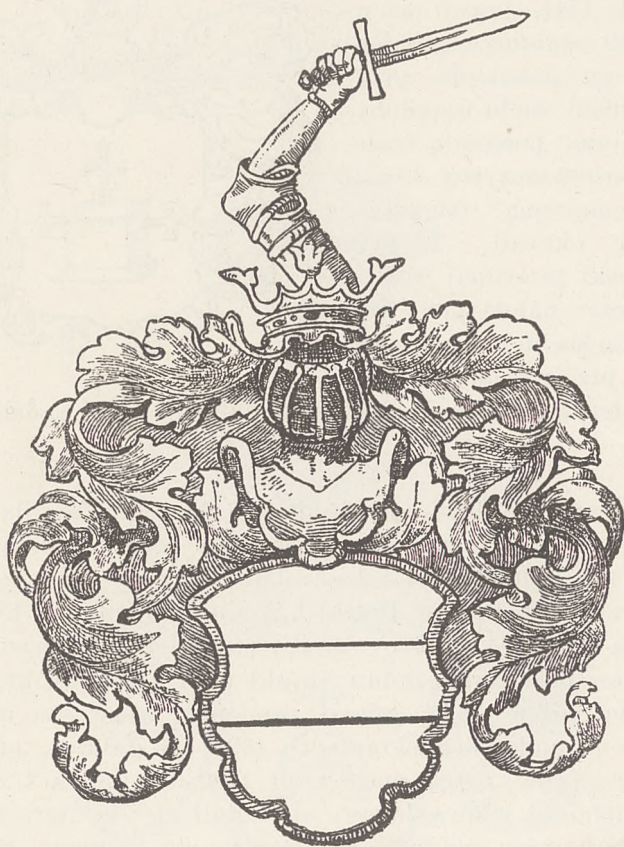
Skłotowscy herbu Dołęga: pod-

kowa z krzyżem, we szrodku strzała w niebieskim polu, w hełmie skrzydło sempie przeszyte strzałą; od Woyciecha Skłotowskiego iako świadczy darowny zapis 1578, ktorego syna dowodzi list testimonialny z grodu Łęczyskiego 1637, y prawo na dwór w zamku wyżnim Witebskim 1651; na dowód 3-go pokolenia kwitacyą 1653; 4-go prawo wieczyste na maiętność Dobreykę 1641, pozew autentyczny 1646, a drugiego prawa ekstrakt 1751 okazywali; w 5-ym pokoleniu testament 1667, kwitacya 1670; w 6-ym pokoleniu list zaręczny 1698, w 7-ym dokumenta ugodliwe 1720, 1736 o maiętność Dobreykę czynione świadczą. Takowemi dokumentami y wielo innemi do 8-go pokolenia progeneracyą swoją prezentowali, a o rodowitości ślacheckiej possessią dóbr ziemskich dotąd trwającą upewnili. Ktore dowody sąd ziemski prowincij Witebskiej spenetrowawszy, za ślachtę dobrze urodzoną y wszelkich prerogatyw ślacheckich godną uznał y przyświadczył.

Smoliczowie herbu Kotwic: na tarczy białey pole naksztat rzeki czerwone, na hełmie ręka z mieczem uniesiona, według kronik Bielskiego y Okolskiego w Mińskim wojewodztwie, w Oszmiańskim y Lidzkim powiatach osiadłość swą mieli; z ktorej familij Mikołay Smolicz possessionat powiatu Słonimskiego, zajachawszy w kray Białoruski z IWp. Bulhakiem podstolim Witebskim, był u niego lat kilka na usługach pisarstwa Uświatskiego, z kąd oddaliwszy się, trzymał prawem zastawnym maiętność Ochocienicze od Ip. Żuka, w dowód tego dokumenta przy fundum teyże maiętności zostały. Którego synowie nabywszy

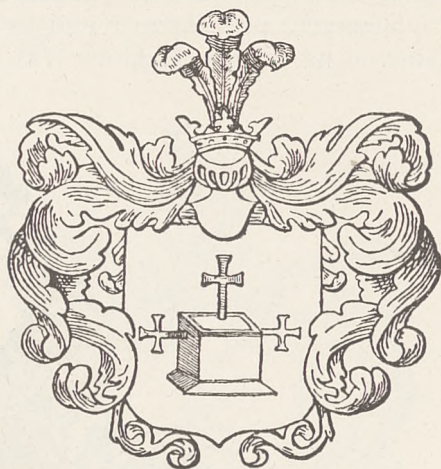
maiętność Raniony y Jaromino wieczyście, iż opłacali z nich skarbowe podatki, świadczą kwity 1729, 1730, kwitacya z wyplaconey legacij IXX. Bernardynom Witebskim 1732, kwity opłacanych podatkw z maiętności Koromidów 1736, prawo zastawne na grunta Makowo 1738, kwitacya z tenuty Koromid 1739,

process Ipp. Jesipowiczow na Ipp. Smoliczow 1743, kwitacya 1745 tychże Ipp. Jesipowiczow z pretensij o successią do Ipp. Smoliczow regulowaną; w 3-m stopniu trzema metrykami 1736, 1740, 1743 probują się; w 4-ym stopniu przy possessij maiętności Jaromina w prowincij Witebskiej, w parafij Falkowickiej zostając, nienaganne rodowitości ślacheckiej y procedencij od antecessora swego okazali dowody. Do ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiej stosując się, wywodzących się, Ipp. Smoliczow w tymże charakterze ślactwa zabezpieczył.

Stankiewiczowie herbu Mogiła czworograniasta z trzema krzyżami w czerwonym polu, na helmie 5 piór strusich

od Kazimierza Kiślaka Stankiewicza, o ktorego iako y następcow possessij majątności Markowszczyzny świadczy testament 1717, prawo wlewkowe 1749, dalszey procedencyi do 5-go pokolenia przyświadczeniem wielu współobywatelów oraz possessią majątności Markowszczyzny dowiedli y nienaganną rodowitość szlachecką okazali. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej przy należytych stanowiu szlacheckiemu prerogatywach, przerzeczonych Ipp.

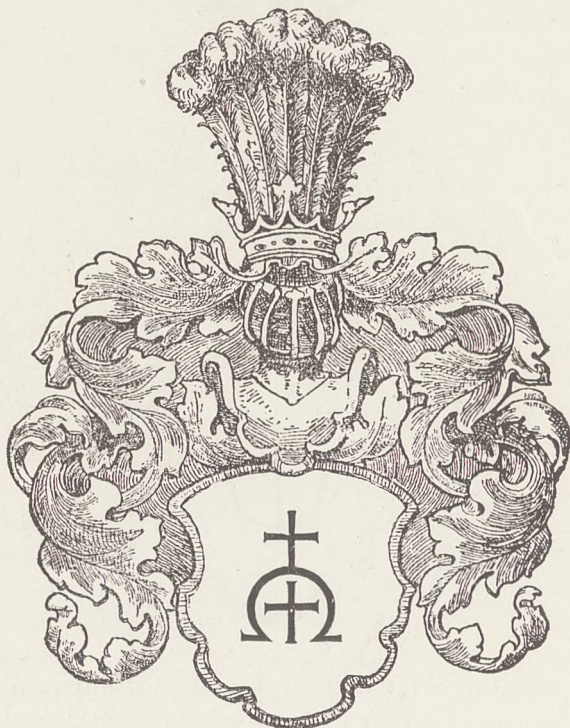
Stankiewiczow na zawsze zostawać godnemi bydz sądžil.

Stańkiewiczow Billewiczów familia herbu tegoż Mogiła z trzema krzyżami w czerwonym polu, w helmie 5 piór strusich ¹⁾ iz rodowitością szlachecką z dawna szczyciła się, dowodzą przywileje krolow Polskich Augusta Zygmunta 1581, drugi Zygmunta III 1599, z ktorey familij pochodzący Floryan Bilewicz Stankiewicz possuđuiąc dobra Stańki miał synow 3, ktorych poświadczaia pozew 1685, prawo zamienne wieczyste majątności Stańkow na majątność Skorobowo 1691; w dalszey procedencij prawo przedaźne teyże majątności 1720, kwitacyą 1726, z ktoreyto majątności wyprzedawszy się, udali się do starostwa Wielizkiego y tamże osiadłość przyiąwszy na gruncie Szczotkino y podatek hibernowy do skarbu oplacaiać, wiecznością grunta od mieszczan Wielizkich 1734-go roku ponabywali, z ktorych dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzące się, chociaź osiadłość swoię w starostwie Wielizkim maia, iednak niesa w żadney poddańskiej powinności, lecz iako szlachta rownie z innemi tam mieszkaiącemi są wolni; na co teź y dwa testimonia 1774 roku od kommissarzow Wielizkich wydane prezentowali; na fundamen-

¹⁾ Rysunek herbu Mogiła podany takiżsam, jak u poprzedniej rodziny Stankiewiczów.

cie takowych probacij y dowodow sąd ziemski prowincij Witebskiej familią iako z dawnych czasow przywilejami monarchow Polskich y rodowitością szlachecką zaszczyconą, w tymże stanie zachował y zabezpieczył.

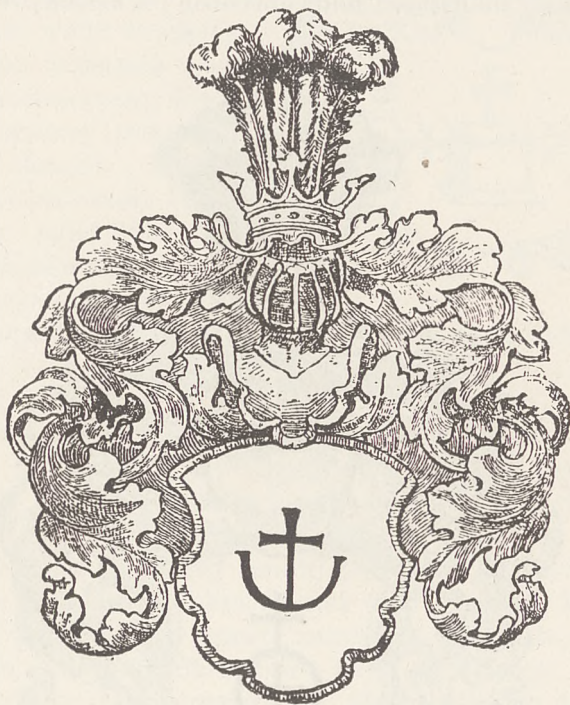
Strzemescy herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Jana Pobożanina Strzemeskiego possessionata w prowincij Witebskiej maiętności Kuryłowcowa y Puszkarczow, na dowód

ktorey possessij iako też y dalszey progeneracij dla okradzenia różney ruchomości y papierow imieniowi y na maiętności służących, żadnych nieokazali dokumentow, oprócz manifestu w roku 1735 o takową kradzież zanesionego; iednak iż dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzący się od dziadow y pradziadow, prawa niektórych dobr nabycia okazali, a ztąd, iż dawney po antecessorach possessij w teyże prowincij ciż nastempcy są uczestnikami y wszelką prerogatywą ślachecką są zaszczytzeni, sąd ziemski pro-

wincij Witebskiej należycie uważył, i z tego powodu godnych w teyże prerogatywie zostawać bydź przyświadczył.

Styrykowiczowie herbu Ratuld: to iest pół pierścienia z krzyżem w czerwonym polu, na helmie trzy pióra strusie, od przodka Michała Styrykowicza, ktorego nastempcow w 4-tym pokoleniu dowodzone przywilejami krola Jana Kazi-

mierza 1650 y Jana III 1689 roku, konfirmującemi przywileje krolow Polskich Alexandra, Zygmunta I y Zygmunta Augusta, Władysława y Zygmunta III, z nadaniem przodkom onych wolności praw y swobod ślacheckich, oraz utwierdzaiącemi prerogatywy ślacheckie y umacniającemi, przy wieczności nadanych od przodkow krolewskich gruntow y majątności, produkowali oraz manifest 1667, iż czasu rewolucij y inkursij wojenney pierwsze od krolow przywileje, tudzież dalsze papiery y dokumenta imieniowi IchM. służące pozatracane zostały. Jednak ponieważ tak z przywilejów poslednich konfirmujących pierwsze, jakoteż kwitow y dalszych dokumentow dostatecznie probowano, iż nastempcy do-

piero w 8-ym pokoleniu do wyvodu stawaiące, właściwie z powyższych przodków idą familij y possessiami różnych ziemskich maiętności między współobywatelstwem prowincij Witebskiej zaszczycaią się, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na mocy pomienionych przywilejow y nadań królewskich przy takowychże wolnościach y prawach ślacheckich całą familią Ipp. Styrykowiczow z iedney linij pochodząca, na zawsze zostawać godnemi bydź sądził.

Suchorscy herbu Jastrzembiec:

podkowa z krzyżem we szrodku, na hełmie nad koroną iastrzab, od Leona Suchorskiego maiącego possessią w prowincij Witebskiej, którego następcow probowano widimusem testamentu 1733, oraz kwitami opłacanych podatkow w różnych datach, a w dalszey progeneracij do 5-go pokolenia dla niedostatku dowodow y dokumentow, okazwali solenny manifest 1767 w grodzie

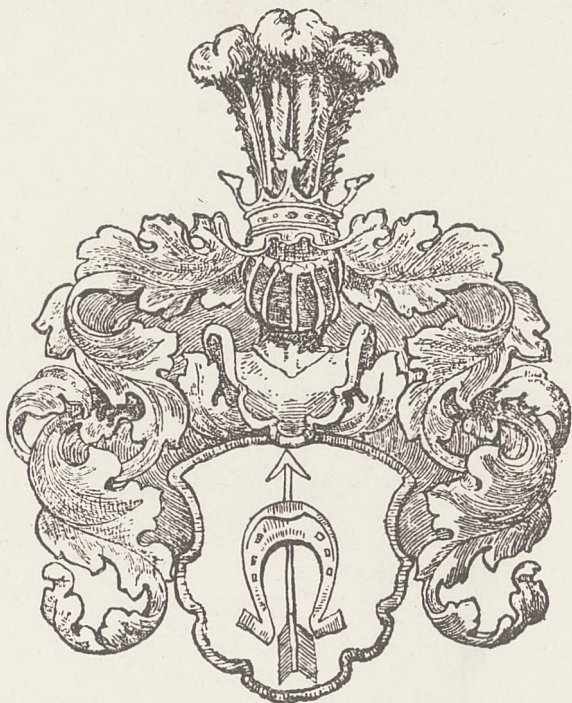
Witebskim zaniesiony, iż z dopuszczenia Boskiego w tymże roku wzniciwszy się srogi pożar, nietylko całe domostwo, ruchomość, papiery imieniowi służące, ale też y 7 głów ludzkich w tymże pożarze zgorzało. Z tych przyczyn chociaż na objaśnienie rodowitości ślacheckiej progeneracij y possessij dowodniejszych nieokazali probacij, iednak ta familia, iż podług Kroniki Niesieckiego tom IV fol. 234 w różnych woiewodztwach wiele kwitnęła honorami, a w tuteyszey prowincij dotąd nienaganną y niedysputowaną ślachecką szczyca się prerogatywą, tak sąd ziemski Witebski według dowodów rodowitości ślactwa dając przy-

świadczenie, w tymże charakterze y opinij, iak dotąd zostawali, zachował.

Surmowie seu **Szymowie** herbu

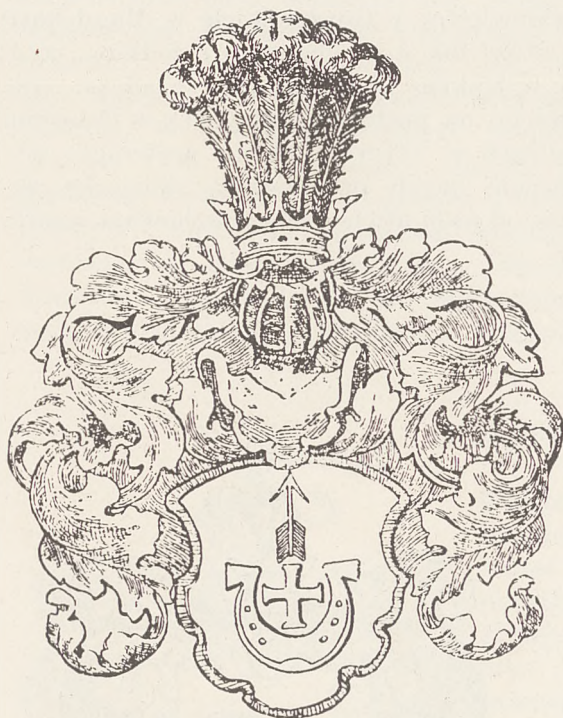
Lubiez: podkowa przewiedziona strzałą w błękitnym polu, na helmie 3 pióra strusie, od przodka Eustachego Szymy skarbnika Rożańskiego, ktoremu nayiaśnieysza krolowa Jeymość Polska Bona nadała przywilejem wieś Zadoroż w powiecie Pińskim, a gdy takowy przywilej był zatracony, drugim od nayiaśnieyszego krola Polskiego Zygmunta II na tęż wieś 1632 r. uprzywilejowany został;

w dowod synow onego y 3 pokolenia prawo zastawne od JW-go Aleksandra Sapielhy starosty Orszańskiego 1698 na majątność Gudmiaydzie w powiecie Wilkomirskim; w 4-tym y 5-ym stopniu nastempey metrykami chrztu z parafij Wallowskiej 1773 roku wydanemi poświadczeni się. Na fundamencie ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiej probacij wyż pomienionych Ipp. Surmow seu Szymow familią w tymże stanie slacheckim, w którym niedysponowanie zostawali, zabezpieczył y umocnił.

Suszkowie herbu Białynia, to iest podkowa z krzyżem y strzałą w błękitnym polu, nad helmem y koroną 5 piór strusich, dowodząc rodowitości szlacheckiej okazali, iż Andrzej Jakowicz Suszko dla mężnych w oyczyźnie zasług otrzymał od nayiaśnieyszego krola Polskiego Stefana Batorego 1576 przywilej na 10 służb gruntu Nahuny we włości Isztolskiej y list na dwo-

rzaństwo od króla Zygmunta III 1594; w 3-cim pokoleniu probie następców testament 1635, w 4-ym widimus prawa wieczysto przedajnego 1639; w 5-tym y 6-tym kwitacya z procederu 1719, testimonium od powiatu Wolkowskiego 1730, prawo wieczysto kupne majątności Malkowszczyzny 1745; 7-go y 8-go pokolenia oczewisto stawaia c dowiedli progeneracij. Na fundamecie tak iasných dowodów sąd ziemski familią IchMei pp. Suszkow dawnością

possessij y urodzenia slacheckiego zaszczyconą iako dotąd wszelkich prerogatyw, wolności y praw slacheckich bez kontradycij używała, tak w tychże stanu slacheckiego prerogatywach zachował.

Sutowiczowie herbu Dolega, to iest podkowa z krzyżem na wierzchu, we szrodku z strzałą, w błękitnym polu, w helmie skrzydło sempie przeszyte strzałą ¹⁾. Od Daniela Sutowicza substancją mającego na Zmuydzi, który za panowania nayiaśniejszego Zygmunta III króla Polskiego, traktując woienną służbę, przybył z woyskiem na Ruś w woiewodztwo Połockie, gdzie po rewolucyach w nadgrode rycerskich zasług otrzymał przywilej od tegoż króla na włok 12 gruntu Pruchnowo w Połockim, w trakcie Newelskim, które w późniejszym czasie gwałtownie hrabstwo Newelskie odebrało, albowiem tak przywileje iako y dokumenta na dobra Zmuydzkie ukradzione zostały; o zaginienie których manifestem 1738 w Magdeburiy Newelskiej zaniesionym probowano, którymto manifestem tak Daniela iako y dalszych do 3-go

¹⁾ Rysunek herbu takizsam, jak powyż pod Skłotowskimi.

pokolenia probuie; nadto metryki 1664; 4-go stopnia dowodzi testimonium 1763 od Hryniewiczow y Goyżewskich w Magdeburiy Newełskiej przyznane, ktore tak o progeneracij przodkow, jako też o nadaniu gruntow w trakcie Newelskim wyświadcza, oraz ekstrakt prawa dożywotniego na pustosz Leszczyńską w Połockim 1767. Po ktorych probacyach w 5 tym pokoleniu nastempcy wywodzący się na fundamencie onych prerogatywą slachecką zaszczytzeni, w tymże stanie od sądu utwierdzeni y zachowani zostali.

Suykowscy herbu

Korwin

alias kruk stoiący na pniu ociętym, leżącym, pierścień w pysku trzymający, w polu czerwonym; na helmie trzy pióra strusie, probując urodzenia slacheckiego okazali, iż familia znacznie w różnych wojewodztwach y powiatach Korony Polskiej kwitnęła. Albowiem świadczy Niesiecki tom IV fol. 239, iż Kasper Suykowski stolnik Inowrocławski, poseł na seym 1628, Stanisław sędzia na trybu-

nał, inni w ziemiach Łomżyńskiej, Dobrzyńskiej y Wizkiej 1697 mieszkania swe y possessie mieli. Z ktorey familij Woyciecha Korwina Suykowskiego possessionata wojewodztwa Krakowskiego w 4-tym pokoleniu ieden z nastempcow Antoni Piotrowicz Suykowski zastawiwszy inney braci swoiey substancyą, sam podczas bezkrólewia w oyczyźnie przed elekcyą Augusta II. króla Polskiego zaciągnąwszy się za towarzysza pod znak JW. Ogińskiego miecznika w. x. Litt. regimentarza Litewskiego, z tymże kray Białoruski zaiechał. Po długich tedy przy dworze tegoż JW. Ogińskiego funkeyach dostał się na ekonomią w hrabstwie

Lubawickim, gdzie ożeniwszy się, wziął zastawą folwark Chlewińszczyznę. W 5-tym tedy wywodzący się stopniu w dowod progeneracyi swoiey metryki 1743, 1748, 1749 y kwitacją ze wszelkiey successij po oycu Antonim 1773 między bracią uczynioną okazując, w dowod ślacheckiego-urodzenia prezentowali testimonium 1775 od urzędników ślachty prowincij Witebskiej, iż tak teraz wywodzący się, jakoteż y ociec w tuteyszą prowincyą przybyły, równością ślachecką szczyjąc się, w nienaganney reputacyi był miany. wyświadcza. Według których sąd ziemski dowodow familią IchM. pp. Suykowskich possessią zaszczyconą, w ślacheckiej prerogatywie zostawać godną bydź uznał.

Szapkowie herbu Szalawa, to jest w cyrkułe 3 krzyże w niebieskim polu, na helmie nad koroną ręka po łokieć zhroyna z palaszem, od przodka Sebastiana Pucilowskiego Szapki, którego synow iako y dalszych nastempcow prawami wieczystemi 1635, 1640 na maiętność Markowszczyznę, Połosy y dalsze atinencye listem granicznym 1644, abjuratą dymow ziemskich 1690 probowano, nadto opłacanych podatkow kwitami od roku 1635-go aż do dziś.

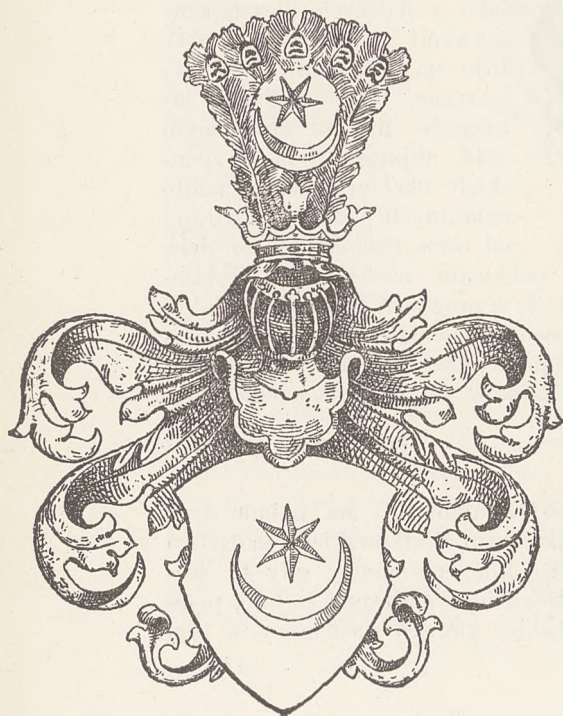
W 6-tym wywodzących się pokoleniu nastempcow dostatecznie tak possessij dobr ziemskich w prowincij Witebskiej, jakoteż progeneracij od przodkow swoich dowiedli. Zaczym sąd ziemski z takowych dowodow y fundamentow niepodeyrzaną widząc rodowitość ślactwa Ichpp. Szapkow godnemi ślacheckich prerogatyw bydź sądził.

Szatkowscy herbu Oseka albo Bronikowski: na helmie trzy pióra strusie, od Bazylego Szatkowskiego maiącego possessią w woiewodztwie Smoleńskim, pośledniey gdy to woiewodztwo do państwa Rossyiskiego inkorporowane zostało, przeniósł się w woiewodztwo Witebskie, ktorego nastempcy w tym

województwie za arendownymi kontraktami na gruncie od Pucilowa w ubostwie zamieszkawszy, żadnych dla wsparcia progeneracji swojej nie okazali dokumentów. Jednak ponieważ dopiero w 5-tym wywodzący się pokoleniu tak testimoniami 1767 od possessorow dobr Pucilowa jakoteż y prawami arendownymi tak o urodzeniu rodowitym słacheckim, jakoteż y procedencij swojej od pomienionego przodka dali wiadomość, zaczęym sąd ziemski prowincij Witebskiej wywodzących się w tymże używaniu stanu słacheckiego zostawił.

Szawernowscy herbu Leliwa, to jest xiężyc iak na nowiu z gwiazdą w błękitnym

polu, na helmie pawi ogon, na nim takiż xiężyc z gwiazdą, stawiając do wyvodu rodowitość słacheckiej okazali, iż przodek IchM. Stanisław Szawernowski, szlacheć powiatu Lepelskiego, ieszcze ante unionem xięstwa Litewskiego z Koroną Polską od antecessorów swoich nabyte miał dobra nad rzeką Uszaczą: Uszacza Rżawiec zwane, w województwie Połockim leżące, które syn Walenty Stanisławowicz Szawernowski obiawszy, otrzymał ieszcze successją po Stefanie Miedzwiedziu Prokopowiczu majątność Soloncy Prokopowyszynę w tymże województwie, jako świadczy dekret grodzki Lepelski 1572 imieniem tegoż

na Zdana Cielicę o najachanie na dwor Soloniecki, o zbiecie sług czeladzi etc. Do tych dóbr za usługi wojenne y dzieła rycerskie przodkom królewskim y Rzeczypospolitey okazane, przywilejem 1576 roku nayiaśnieszzy krol Stefan Batory nadał dobra Lenartowszczyznę y inne od starostwa Sudziłowskiego temuż Walentemu Szawernowskiemu; 3-go y 4-go pokolenia dowodzi zapis wianowny żenie dany 1639 y possessia dobr pomienionych, manifest Działhilewicza pisarza Połockiego 1651 roku o pogorzenie spraw y dokumentow imieniowi Szawernowskich służących, a jemu w opiekę powierzonych, intromissia do Uszacza 1664 za zapisami przez Oskirkow czyniona; o 5-tym pokoleniu świadczą regestr zaprzysiężenia possessij Uszacza Rżawca 1667, abjurata dymow teyże majątności 1690, manifesta o zaginione dokumenta, sprawy, obligi etc. 1700; o 6-tym pokoleniu testament 1710, prawo wieczyste na majątność Uszacz Rżawiec 1717; o 7-ym pokoleniu prawo wieczyste na tęż majątność Rżawiec 1745, oraz prawa na majątności Dobryn, Dobreykę, Olhy y Chrzanowszczyznę wieczyste, Pyszniki zastawne w różnych datach wyświadczią; 8-ego pokolenia dowodzą przywilej nayiaśnieszzygo krola Polskiego Stanisława Augusta na starostwo Bobry 1770, y metryki w różnych datach. Ktoreyto familij słuszne y niewątpliwe dokumenta, prawa wieczyste y inne przywileje wywod y enologią słacheckiego urodzenia, zasług przodkow w oyczyźnie y possessij dóbr ziemskich w wojewodztwach Połockim y Witebskim, zaszczytu nadań królewskich od przodkow aż dotąd nieprzerwanie trwającej possessij majątności Uszacza Rżawca, dostatecznie okazujące, sąd ziemski prowincij Witebskiej roztrząsnąwszy, we wszystkich stanu słacheckiego prerogatywach, wolnościach y prawach szlacheckich imie IchM. panow Szawernowskich na zawsze zostawać godne y dostoyne bydź uznał y przyświadczył.

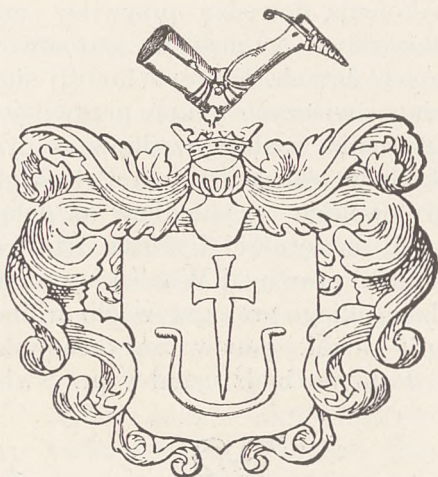
Szczerbińscy herbu Scypion alias cztery laski błękitne w kwadrat przeplecione, w czerwonym polu, na helmie pelikan; od Jana Szczerbińskiego probując progeneracij swoiey y urodzenia słacheckiego okazali, iż mieli possessią swoią w powiecie Orszańskim, majątność Kaszyno, z której Jerzy Janowicz Szczerbiński

w roku 1697 podług konstitucyj stawil się na popisach, jako świadezy kwit JW. Paca pułkownika; potym tenże Jerzy Szczerbiński mając possessią w prowincyi Witebskiej był poborcą woiewodztwa Witebskiego 1707-go roku; w dowód 3-go i 4-go pokolenia czytano kwitacyą 1730-go roku od IM. Hurki pisarza ziemskiego Witebskiego oycu i synowi daną; assekuracyą 1736, prawo wieczysto kupne majątności Boltut w prowincyi Witebskiej 1750, prawo wieczyste na część majątności Uzlejowa 1751; w 5-tym stopniu poświadeza metryka chrztu 1737, process imieniem braci 1774; w 6-tym stopniu przy rodzicach y stry-
 iach wywodzący się małoletni nastempcy possessią dóbr ziemskich w prowincyi Witebskiej y woiewodztwie Mińskim zaszczyчени, niedysputowanego ślacheckiego imienia okazali świadectwo. Zaczym sąd ziemski takową familią dobrze urodzoną w tymże stanie y preroragitywach szlacheckich zachował y umocnił.

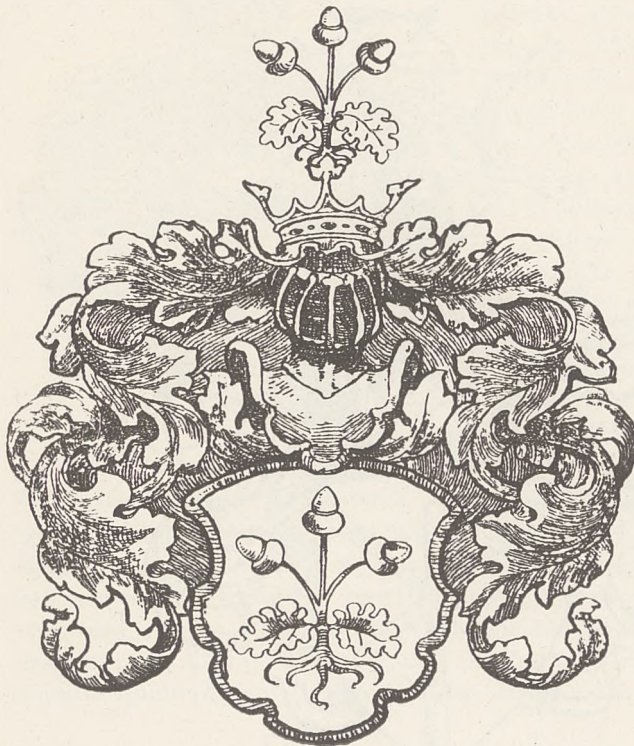
Szlachtowie herbu Nowina
 to iest ucho od

kotła, nad którym miecz w czerwonym polu, w helmie nad koroną noga zbrojna z ostrogą, od Lucyana Szlachty, którego synow p r o b o w a n o przywilejem nayiaśnieńsiego króla Zygmunta Augusta 1551, nadaiącym dwie pustoszy w woiewodztwie Witebskim Mrkowszczyznę y Szewielowszczyznę za woienne uslugi; w 3-im y 4-m pokoleniu dodowodzi dekret s ą d ó w za-
 dwornych assessorskich 1620 z Ipp. Kotami y w 5-tym, 6-ym

pokoleniu probuie dekret wywodowy przed całym woiewodztwem y w trybunale za obiekeyą od Ipp. Birulow 1653, o 7-ym pokoleniu testamentowe dyspozycye y działy w różnych datach wyświadezaia. Takowemi dokumentami do 8-mego pokolenia ponieważ nienaganny rodowitości ślacheckiey wywod okazali, zaczym sąd ziemski prowincyi Witebskiej zupełnie probacye uważywszy, to Ipp. Szlachtow imie za rodowitą szlachtę we wszystkich prerogatywach bydź wyznał y wyświadezył.

Szlachtow dom drugi herbu tegoż Nowina, to jest ucho od kotła z mieczem w czerwonym polu, w helmie nad koroną noga z zbroyną z ostrogą ¹⁾, od Łukasza Szlachty, którego następców właściwie z jego idących linii probowano aktykacją przywileju króla Zygmunta III 1619, przywilej Zygmunta Augusta przodka swego, nadający majątność Markowszczyznę y Szewielowszczyznę konfirmującego; w dalszej procedencji okazali dekret 1627, w trybunale głównym w. x. Litt. proces 1712 y dalszy proceder, prawo wieczyste na część majątności Kazanowa 1713, naostatek pokładano genealogią domu tychże Ipp. Szlachtow 1758 w ziemstwie Witebskim aktykowaną, z których dokumentów dostateczny wywód do 7-go pokolenia okazali. A zatym possessia nadań królewskich od przodków dotąd trwająca niemniej ponieważ zgromadzona liczba u sądu współobywatelów prowincij Witebskiej nienaganną rodowitość szlachecką imieniowi temu przyznała y przyświadczyła, zaczym Sąd ziemski prowincij Witebskiej przy tychże wszelkich wolnościach, prerogatywach, prawach szlacheckich przerzeczony IchMpp. Szlachtow imie zostawać na zawsze godne być sądził.

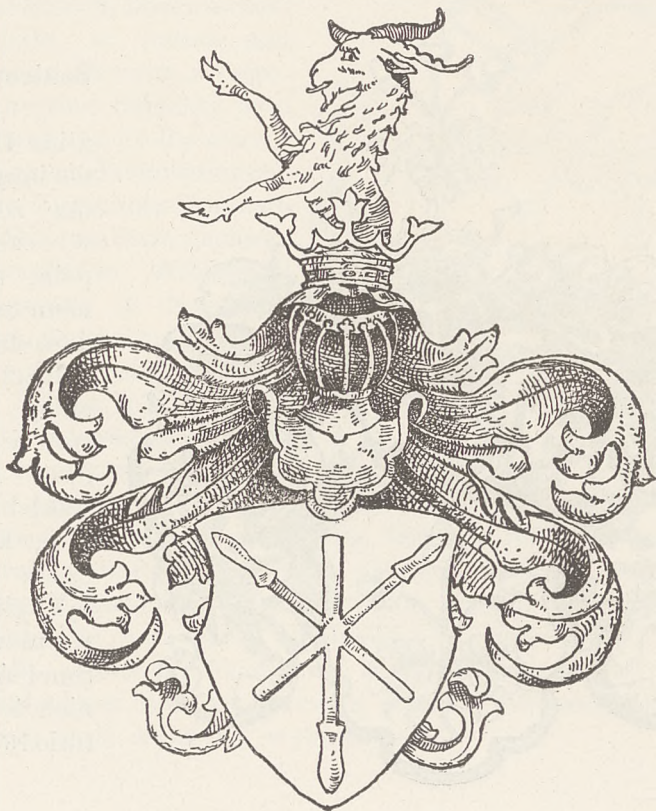

Szulcowie herbu Dub alias Dąb młodociany, z trzema żołędziami w czerwonym polu, nad helmem takież dąb, dowodząc rodowitości szlacheckiej od Kaspra y Alexandra Hulpowskich Szulcow, którzy w czasie rewolucyi byli zabrani w niewolę do Smoleńska, o nich też constitutio 1676 świad-

¹⁾ Tu jest wyrysowany herb Nowina takieżsam, jak pod poprzednim rodem Szlachtów.

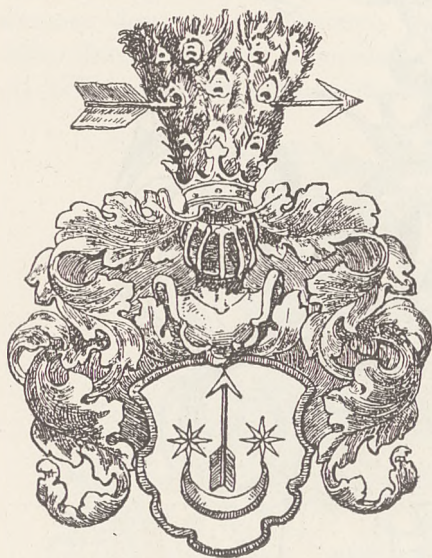
czy, mających possessią wieczystą Szyrniewo, Jankowo, a teraz Szulcowo zwane, w wojewodztwie Witebskim których następców właściwie z ich linii idących, do 6 pokolenia dopiero wywod okazyjących, probowano dekretem trybunału głównego w x. Litt. 1687 na Ip. Hurkę, listem testimonialnym od wojewodztwa Witebskiego na seymiku wydanym, objaśniającym procedencją od powyższych przodków w r. 1721, prawami wieczystymi nabytych majątności Zaolsza 1741, Rzowa 1745, procederem o majątność Szulcowo, przywilejem Augusta III na urząd miecznikowstwa Witebskiego 1748, które to dowody tak o urodzeniu słacheckim jako y possessij dóbr ziemskich w prowincyi Witebskiej oraz o należytey progeneracij uwiadamiające, całą familią za dobrze urodzoną, possessią y dostojnością urzędow zaszczyconą, wszelkich prerogatyw godną bydź wyznały y wyświadczyły.

Szydłowscy herbu Jelita, alias trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad hełmem pół kozła wyskakującego, od Marcina Szydłowskiego possessionata dobr ziemskich w prowincij

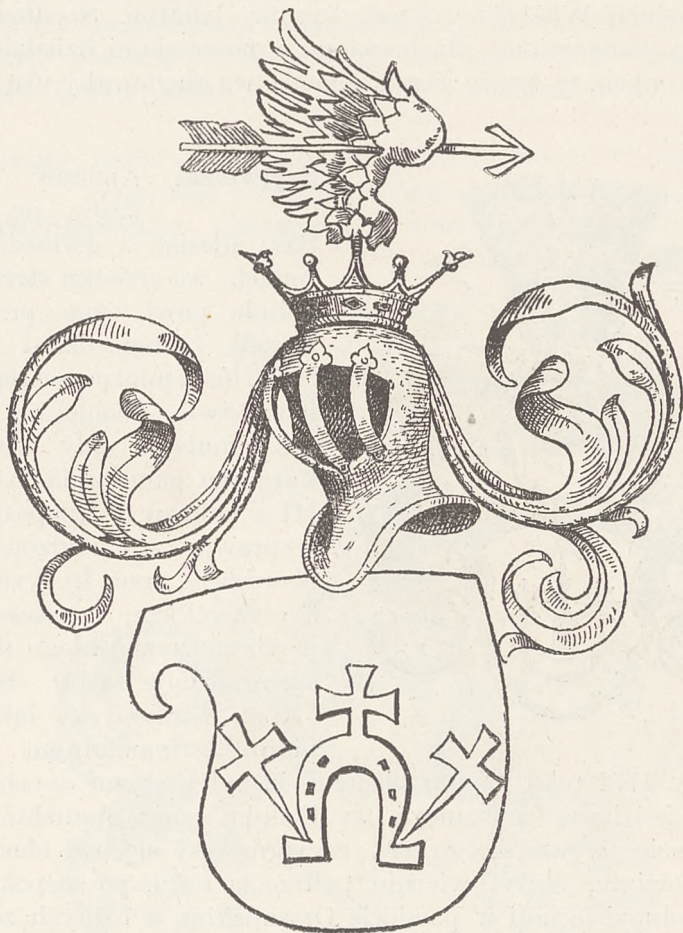
Witebskiej: Markowa, Ranion y placow w mieście Witebsku, co też dowodzi prawo darowne 1640 na plac w Witebsku od JejM. pani Chlusewiczowey temuż dane, którego synow zrzeczeniem z służby Sobolewskiej w majątności Ranionach 1651, y kwitami opłacanych podatkow z tychże majątności 1664 probowano. W 3-im stopniu nastempcow obligiem na Ipp. Krupskich 1744, processem na tychże IchM. o nieoddanie summy 1759, dekretem kontumacyjnym 1761; w 4-tym stopniu wyświadczano pozwem po tychże Ipp. Krupskich 1766; w 5-tym wywodzący się metrykami chrztu 1762, 1770 z plebanij Witebskiej wydanemi probowali. Na fundamencie takowych doskonałej progneracij dowodow sąd ziemski prowincij Witebskiej z całą familią IchMpp. Szydłowskich, z dawna wolnościami słacheckimi y possessiami dziedzicznymi zaszczyconych, w tymże stanie ślachectwa zachował y utwierdził.

Szyłwiński Andrzej wywodzący się herbu Sas: mieśiąc z gwiazdami po rogach, we szrodku strzala, na helmie pawi ogon przeszyty strzałą, którego dziad Antoni Szelwiński miał possessją w wojewodztwie Podolskim, ociec zaś Stanisław gdy czasu inkursij za panowania Augusta III z nakazu Rzeczypospolitey wyprawne zgromadzone były chorągwie, przez Ip. Antoniego Szolomyckiego possessionata powiatu Orszańskiego na Ruś sprowadzony został. Ktoryto I Mpan Szolomycki iako dopiero testimonialnym swym

świadczy 1774 roku danym pismem, iż był w domu onych y widział dziedziczną substancją na Podolu, tenże Stanisław Szelwiński ociec wywodzącego się, zaciągnawszy się pod chorągiew tegoż powiatu, służył wiernie półtrzecia roku, po zaspokojeniu zaś rewolucyi osiadł w powiecie Orszańskim, a różnych za kontraktami mając possessie folwarków, zostawił syna teraz wywodzącego się, który tak w dowod progneracij swoiey, iako y urodzenia słacheckiego pokładał trzy testimonia, jedne od wyż po-

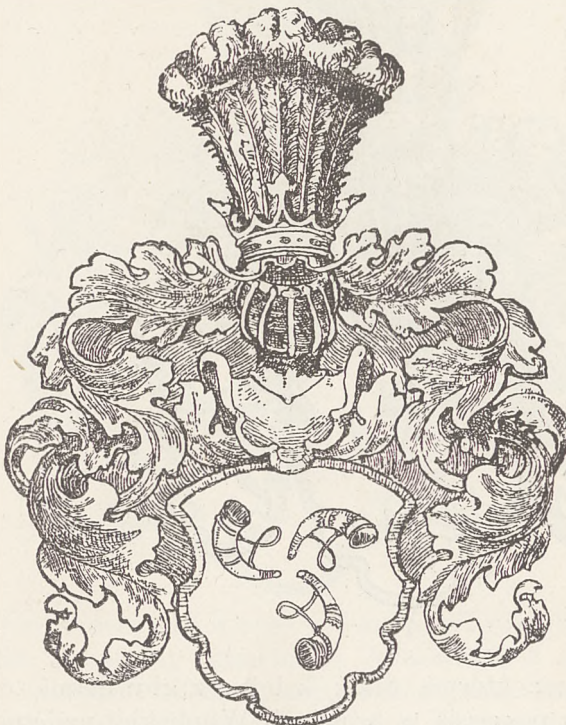
mienionego Ip. Szolomyckiego, drugie 1774 od WWIpp. urzędników ziemskich y różnych obywatelów szlachty prowincji Orszańskiej, trzecie od WIp. Hrebnickiego starosty Miciuńskiego 1773, które świadczą, iż ociec wywodzącego się zbywszy substancją na Podolu, przybył w Orszańskie, gdzie mu ogniem w pożarze cały majątek y papiery zgorzały; syn zaś w opiece WIp. Hrebnickiego zostawszy, nabył folwark Łotyszkowo w prowincji Witebskiej 1764. Na których dowodach sąd ziemski Ip. Andrzeja Szelwińskiego równością ślachecką zaszczyconego, w tymże stanie zachował.

Talkowie herbu Dombrowa: podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na helmie skrzydło sempie przeszyte

strzałą, dowodząc rodowitości słacheckiego imienia y possessij dóbr ziemskich, probowali, iż przodek IchM. Bartłomiej Talko, a od dobr Porzecza w powiecie Słonimskim Porzecki przewany, który possydując też dobra Porzecze w Słonimskim miał synow 4, z których o Jerzym Talku Porzeckim, sławnym za króla Stefana Batorego żołnierzu, Niesieckiego kronika tom IV fol. 302, a o dalszych dekret oczewisty ziemski Słonimski 1607 świadczy; w dowód 3-ciego stopnia produkowali, zapisami i intromissią 1626, testamentem tegoż roku; w 4-tym stopniu testament Jarosza Talki 1645, zapis wieczysty mạiętności Mazalowa Ip. Hieronimowi Talkowi, testament tegoż w Kazanij czyniony, y list testimonialny od współniewolników; w 5-tym pokoleniu donacyiny zapis 1673, zaprzysiężenie tej mạiętności Mazalowa 1690, prawo wieczyste 1694, testament 1706; w 6-tym punkta dzieleze 1709; w 7-ym pokoleniu zapis zrzeczny z mạiętności Mazalowa 1759 wyświadczaią; w 8-ym dopiero przez wywodzących się nastempcow, ponieważ słuszne dowody y probacye urodzenia słacheckiego y possessij dóbr ziemskich były prezentowane, zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej zupełnie y dostatecznie one przyezrawszy y spenetrowawszy, fa-

milią, possessią dóbr ziemskich zaszczyconą, za rodowitą szlachtę y wszelkich prerogatyw słacheckich godną bydz sądził i uznał.

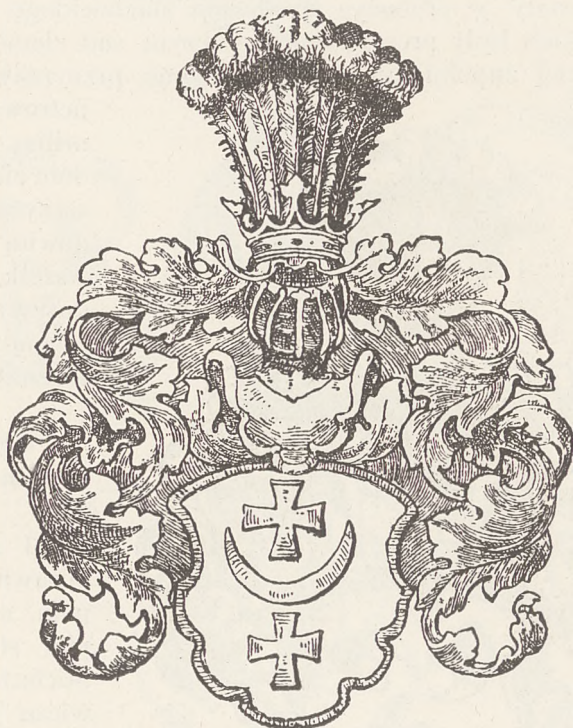

Trubinowie herbu

Tromby 3 myśliwskie oprawne w białym polu, na helmie 5 piór strusich, od Michała z Mitrowicza Trubiny, mạiącego z dawna possessią w prowincij Witebskiej, o czym pilność wo-

źnego w sprawie z Zawiszą wojewodą Witebskim 1621 roku świadczy; którego synow. proces na urząd ziemski Witebski 1637, dekret assessorski 1646, pilność w grodzie Orszańskim 1651; w 3-cim pokoleniu dekret trybunalski 1672; w 4-tym stopniu prawo przedażne od Łukomskiego na majątność Pilipkowo 1696; w 5-tym pokoleniu prawo wieczyste 1707 na majątność Wyzłacinno; 6-go y 7 go pokolenia teraz wywodzącego się dowodzi possessia w stopniu antecessorow, dotąd trwająca, przy ktorej jako należycie y nienagannie procedencij y rodowitości slacheckiej dowód okazali, tak sąd ziemski Witebski przy tychże wszelkich prerogatywach, wolnościach y prawach slacheckich pomienione Ipp. Turbinow imie zostawać godne bydź sądził.

Trzaskowscy herbu Trzaska: xiężyc y dwa miecze końcami z sobą spoione w błękitnym polu, na helmie nad

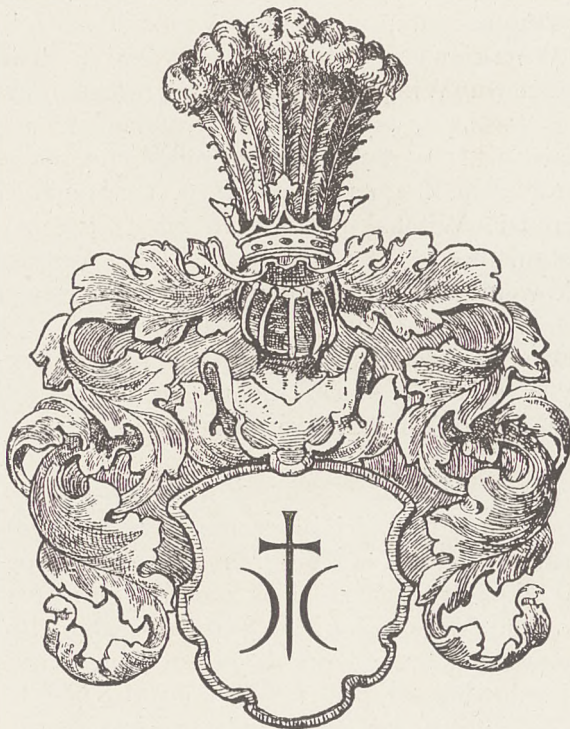
koroną pawi ogon, na którym takież księżyc z głowniami, od Jana Trzaskowskiego possessią w prowincij Witebskiej majątno-

ści Dobryniec y Komossy mającego, którego synow poświadcza prawo zastawne 1664 na majątność Komossy, objurata dymow z majątności Dobryńca 1690, kwitacya 1699, kwitacye trzy między bracią 1703, prawo zastawne tegoż roku; w 3-cim pokoleniu poświadcza prawo 1691 zastawne, kwitacye 1741, 1746; w 4-ym stopniu iedni w powiecie Pińskim, drudzy w powiecie Orszańskim possessie mieli wieczyste, z których Antoni possydując dobra w prowincij Witebskiej, iako świadczą dokumenta na majątności Bodziakin, Wydreje y inne, zostawił w 5-tym pokoleniu synow czterech, którzy z małoletniami w 6-tym stopniu synami do wyvodu stawiać się, należytą i nienaganną dokumentami okazali progeneracyą. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej takową procedencyą y dobr ziemskich possessią, dowodami wspartą, roztrząsnąwszy, przerzeczonę Ipp. Trzaskowskich familią w stanie slacheckim zachował.

Wasilewscy herbu

Ostoja:

dwa xiężyce niepełne y miecz posrzodku w niebieskim polu, z 5 piórami strusiemii na helmie, okazali, iż Wasil Bohdanowicz Wasilewski, pisarz ziemski Witebski, miał dobra Audziewicze w wojewodztwie Połockim, przez się w r. 1579 od kniazia Klińskiego nabyte; w drugim y 3-cim pokoleniu świadczy prawo wieczyste na grunt zwauy Spaski 1605 od IXX. Jezu-

itów Połockich; 4-tę y 5-go pokolenia probują dwa dokumenta, list graniczny majątności Mitkiewicz z Andrzejewiczami 1634, y testament 1656, zapisujący dobra braciom swoim; w 6-tym stopniu prawo wieczysto-przedażne na majątność Polkowieze w wo-

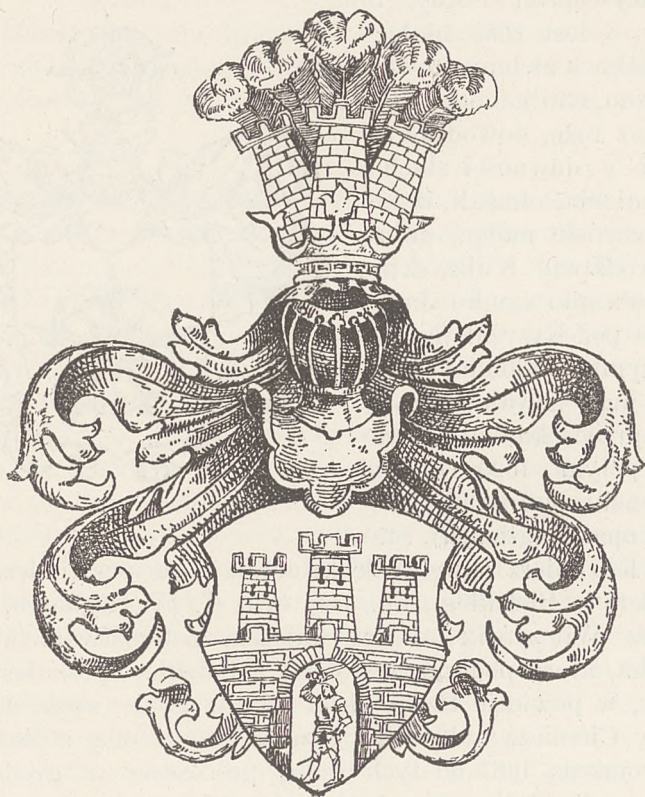
iewodztwie Połockim od Ipp. Koziczow 1680, przywilej Augusta II króla Polskiego na podstolstwo Witebskie, przywilej tegoż króla na horodnictwo 1703, inwentarz majątności Audziejewicz 1713, process 1717 o poginione papiery podczas spalania przez Moskwę miasta Witebska, interczyzny dokument między bracią 1732 dowodzą; w 7-ym stopniu dekret exdywizorski 1761 między bracią, przy którym 8-me wywodzące się pokolenie okazało dóbr ziemskich Klimowa, Sannik, Polkowicz y innych possessią, honorow y urzędow od antecessorow zaszczyt a przytym nienaganney procedencij y urodzenia slacheckiego dowody. Według których sąd ziemski Witebski familią z dawna w wojewodztwach Połockim y Witebskim kwitnącą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach y wolnościach zabezpieczył.

Wierciechowscy herbu Ostoja: dwa xięzyce y miecz poszrodku w błękitnym polu, na helmie 5 piór strusich ¹⁾, od przodka Romana Woytkiewicza Wierciechowskiego z ziemi Ciechanowskiej w prowincyą Witebską przybyłego, ktorego synow iako y wnukow, possessią w teyże prowincij mających, poświadcza ugodliwy zapis 1642; w 4-ym y 5-ym pokoleniu dowodzili attestacyą popisową pospolitego ruszenia 1690, testamentem 1707 y processem w grodzie Witebskim, ktoremi też y 6-tego pokolenia, a do tego testamentem 1739 probowali; 7-ego y 8-ego testamentem 1766. Takowemi dokumentami a przytym wypisaną schedą do 9-go pokolenia okazali należytą procedencyą, a possessią różnych folwarkow o urodzeniu slacheckim poświadczywszy się, w należytych stanowi slacheckiemu prerogatywach umocnieni od sądu ziemskiego Witebskiego zostali.

Wieszczyccy herbu Grzymala: trzy wieże czerwone w polu złotym, z bramą otwartą, w której mąż zbrojny z mieczem stoi, na helmie takoz trzy wieże, a za niemi 5 piór strusich, z ktorey familij Jana Wieszczyckiego podstarościego Radomskiego znaczną possessią dóbr w Koronie zaszczyconego, publicznemi czynnościami wslawionego, poświadcza konstytucja 1616, ktorego synow jako y dalszey do 4-go pokolenia kronika Niesieckiego tom IV, fol. 526 dowodzi należyćie opisaney proceden-

¹⁾ Tu wyrysowany jest herb Ostoja takizsam, jak przy poprzedzającym rodzie Wasilewskich.

cyj, różnemi przytym honorami skarbowemi, woyskowemi, ziemskimi y grodzkimi ozdobioney, na co też y autentyczne dokumenta, patent na poruczeństwo artyleryi w. x. Litt. 1747, na kapitaństwo teyże artyleryi 1754 od JW. Sollohuba generala artyleryi w. x. Litt. konferowane, przywilej Augusta III na podcza-

stwo Witebskie 1752, kredens na sędztwo Grodzkie Witebskie 1753, kredens na chorążstwo Pettyorskie woysk w. x. Litt. 1753 pokładali. Dowodem zaś 5-tego teraz wywodzącego się pokolenia jest prawo zrzeczne 1771 z dóbr w kraju Polskim w ziemi Gostyńskiej, w wojewodztwie Rawskim y Sieradzkim sobie dostawych. A że w tutejszey prowincyi Witebskiej possessią są zaszczyceni, przy istotney probacij od przodkow linii swoiey prezentowali testimonia od wojewodztwa z podpisem y pieczęciami urzędnikow Witebskich 1772. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej stosując się tak do okazywanych dowodow y dokumen-

tow, jako też świadectwa y publiczney o nienaganney rodowitości slachectwa wiadomości, tychto Ipp. Wieszczyckich wszystkich stanu slacheckiego prerogatyw na zawsze zostawać godnemi bydź uznał y przyświadczył.

Wilczyńscy herbu Poray, to

jest róża biała o

pięciu listkach zielonych w różowym polu, nad hełmem y koroną takąż róża, dowodząc rodowitości y dawności slacheckiego imienia, okazali, iż Lewin Wilczyński mający dobra w wojewodztwie Kujawskim, przy dobywaniu zamku Jasiennieckiego pod Krzyżakami poległ, potym Bartłomiej Wilczyński mąż chwalebny, Jędrzey wprzód kanonik Krakowski potym 1620 biskup Teodozyenski, suffragan Gnieźnieński, opat Mogileński, Stanisław i Kazimierz pułkownik

krolewski, co poświadcza xięga 20 Kromera y Bielskiego fol. 344, oraz T. IV Herbarza. Z tych Kazimierz Wilczyński między dalszem potomstwem miał syna Woyciecha, który podczas rewolucij z Polskiej przeniósłszy się do Litwy, w powiecie Rzeczyckim osiadł, gdzie część dóbr Sianożetek y Ciercieża nabywszy, synom swym oną zostawił, których intromissią 1687 do tych dóbr, processem w grodzie Rzeczyckim na Ip. Żyłkę, iż wiecznością dobra przez oycę swego Woyciecha nabyte, w czasie ruiny wojenney był zagarnął, w czasie ktorey y prawa na wieczność onych dóbr zaginęły. W 4-tym pokoleniu dowodzone kwitami opłacanych podatkow pod datami 1676, 1687, 1690, 1696, intromissią 1693, testamentem 1694 dobra w powiecie Rzeczyckim y wojewodztwie Witebskim następcem dysponującym; kwit 1698, iż na pospolite ruszenie razem z innymi obywatelami stawano; processem o zaginione dokumenta, prawa, papiery imieniowi służące 1695; prawem wieczystym na maiętność Brunki w wojewodztwie Witebskim 1700; w 5-tym pokoleniu probowano kwitem JW. Ogińskiego, marszałka w. x. Litt. y pułkownika IKMści 1700, iż na seymiku relationis sta-

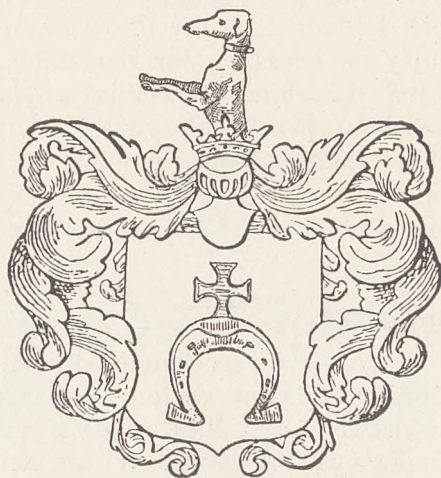
wano, testamentem 1705; w 6-tym pokoleniu doskonalej progeneracij różnemi prawami possessij dobr ziemskich dowodzone; w 7-mym y 8-mym wywodząca się stopniu familia przez należyćie dokładną, od przodków swoich wyprobowaną linią procedencij y possessią z dóbr ziemskich, przy zaszczyćie honorow okazaną, o godnie slacheckim urodzeniu sąd ziemski prowincij Witebskiej przeświadczywszy y upewniwszy, w przyzwoitych stanowi slacheckiemu prerogatywach, wolnościach y dostojnościach od tegoż sądu zmocniona, utwierdzona y na zawsze tychże prerogatyw slacheckich y praw używać godną osądzoną została.

Witkowscy herbu Poraj albo Róża biała o 5 listkach zielonych w czerwonym polu, nad hełmem y koroną takż róża ¹⁾; familia z dawna według Niesieckiego tom IV fol. 556 w woiewodztwie Łęczyckim osiadłość mająca, znaczną szczyćila się progeneracją. Alexander Witkowski zostawił po sobie synow 3-ch: Łukasza dziekana katedry Lwowskiej 1665, Macieja y Stefana mężow rycerskich. Maciey przeciwko Prusakom y Szwedom za Jana Kazimierza, Stefan przeciwko Kozakom dokazywali. Ten tedy chociaż osiadł na Rusi, żadnego iednak na to dowodu następcow do 3-go pokolenia nieokazali, procz wypisaney schedy progeneracij; w 4-tym stopniu świadczy list na przyznanie prawa przedażnego, na część mająćności Makszyna 1720, o którą część mająćności, iż proceder z różnemi mieli, dekret oczewisty ziemski Witebski 1766 świadczy. W 5-tym okazują metryki chrztu 1767, 1770, 1772 z plebanij Witebskiej wydane. A że ciż Ich Mpp. Witkowsey przy szczyćłości dowodow okazali testimonium od wielogodney slachty prowincij Witebskiej, iż są z dawnych czasow prawdziwą slachtą y równością się dotąd nienagannie zaszczyćali, zaczym sąd ziemski Witebski w teyże prerogatywie stanu slacheckiego umocnił.

Wodoradźcy herbu Pobog: podkowa z krzyżem w niebieskim polu, nad hełmem hart do połowy w obroży z smyczą wyskakujący z korony. Familia według Kroniki Niesieckiego tom IV, fol. 564 z dawna osiadłość w Polsce y Litwie mając, w różnych urządach kwitnęła, mianowicie Przećław Wodoradzki

¹⁾ Tu wyrysowany jest herb Poraj takizsam, jak wyżej pod rodem poprzednim Wilczyńskich.

za króla Jagiellę (s) w roku 1400 odważny przeciw Krzyżakom rycerz, Alexander dworzanin IKMści, Mikołaj starosta Mohylowski poległ od Szwedów pod Freydenem w batalii, Jędrzey rotmistrz powiatu Wilkomirskiego wojował Wołochow z Zamoyskim hetmanem, Mateusz cześnik Kowieński 1638, mąż ryserski w Inflanciech, z Karolem Chodkiewiczem o wiarę katolicką gorliwy, miał za sobą Eudoxyą Krystynę Drucką Horskę więźniczkę, z której familij Woyciecha Wodoradzkiego pradziada wywodzących się, possessionata Wołyńskiego

w powiecie Krzemienieckim, w parafij Białokrynieckiey synowie y wnukowie, na dobrach małym y wielkim Wodoraczu w tymże woiewodztwie, w sąsiedztwie dóbr JO. xięcia Janusza Wiśniowieckiego mieszkając, gdy za wszczętą między granicami sprzeczka, procederem prawnym przez tegoż JO. xięcia Wiśniowieckiego z pomienioney substancyi swoiey Wodoracza wyzuci zostawszy, nabyli inną majątność Andruhy w tymże woiewodztwie, na której majątności długami y piennością prawną uwikłaney, nastempcy w 4-tym stopniu mieszkając, przez proceder w trybunalle koronnym znaczną część oney utracili, a tak szczupłość fortuny do dalszych szukania szrodkow przymusiła. Jakoż Jan Mikołajewicz Wodoradzki, pisarz miasta Wieliza, teraz wywodzący się, przyiąwszy służbę u IW. Piaseckiego komissarza starostwa Wielizkiego, zaiechał w tuteyszą prowincyą, na której lat 20 zostając, nabył wieczyście grunta w starostwie Wielizkim 1769. Że zaś od wjachania w tę naszą prowincyą w przystoynych slacheckich postempkach, a tym samym w równości każdemu zostawał, iako niemający na wsparcie rodowitości slacheckiey dla odległości od familij swoiey dowodow, prezentował 3 testimonia: iedne od obywatelow prowincij Witebskiey za aktualnego y nieotowanego wyznaiące slachcica, drugie IW. Piaseckiego woyskiego w. x. Litt. y Wysznieńskiego łowczego Brzeskiego przyświadczaiące, iż iest aktualnie pochodzącym z familij na Woły-

niu, przy oczystey substancij Andrukach będącey, iż od oycy Mikołaja, znajomego rodowitego slacheica iest wzięty, zwłaszcza, iż ci IchMśc bywaiąc na Wołyniu, dostatecznie tey familij są znajomi, w datach 1774 roku; w 5-tym stopniu syn wywodzącego się świadczy się metryką z plebanij Wielizkiey 1774. Na fundamencie tak dowodnych probacij sąd ziemski przestając, familią chociaż w tey prowincij niezadawnioną, iednak świadcetwami nienaganną, w stanu slacheckiego trwałości y charakterze zachował.

Woronowiczowie według opisanja Kroniki Niesieckiego fol. 597 tom IV, dzielą się na dwa domy: ieden na Polesiu, drugi zaś w księstwie Litewskim dopiero do wyvodu idący, herbu Szreniawa: rzeka iakby na wspak litera S, nad którą krzyż, na helmie lew bez korony między dwiema trąbami myśliwskimi, u kaźdey po 4 dzwonki wiszą; z ktorey familij Kazimierz Woronowicz, mąż dzielny przeciw Tatarom y Rossij, w opisanju swym Koiałowicz wynosi odważne dzieła y zwy-

cięztwa jego, a Hilary Woronowicz mający dziedziczne possessie w Braclawskim, ktorego successorowie do 5 go pokolenia nierozdzielnie mieszkaiąc w powiecie swoim, obywatelstwem y rodowitością ślachectwa w tymże powiecie zaszczycałi się, co y testimonium z grodzkiey powiatu Braclawskiego kancellarij 1774 wydane, wyświadcza; inni zaś z tegoż pokolenia nastempcy zaia-chawszy dla krescytywy w prowincyą Witebską, iż przyzwoitą stanowi slacheckiemu szczycałi się prerogatywą, świadczą testament 1753, zapisuiący substancyą, prawo wieczyste na maiętność Lisie Jamy 1754 w prowincij Witebskiey, ktorey iż aktualnemi byli possessorami, kwity opłacanych podatkow od r. 1763 do 1772 pokładano; z ktorychto w tę prowincyę przybyłych w 6-tym pokoleniu nastempcy probuią się testamentem 1773, którym maiętność Lisie Jamy synowi zapisuię; a iż wszelkich między współ-

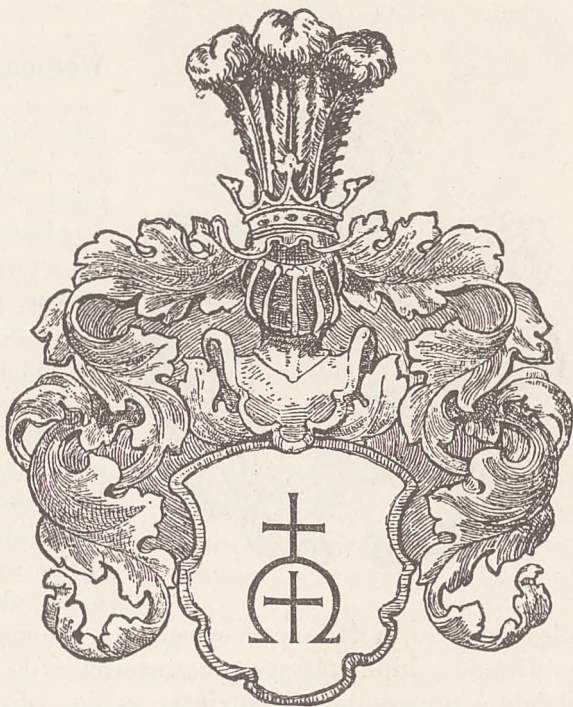
obywatelami wolności, praw y prerogatyw slacheckich dotąd używali, okazowali testimonium od wielu slachty obywatelow teyże prowincij Witebskiej 1774 wydane, że są w niepodeyrzanej imienia slacheckiego slawie. Zaczyn sąd ziemski na fundamencie takowych dowodow y świadectw familiją wywodzących się iako żadney objeckiij prerogatywie swey niemaiącą, w tymże stanie slachectwą zachował.

Woyciechowscy her-

bu Lu-

bicz: p o d k o w a z dwiema krzyżami, na helmie 3 pióra strusie, dowodząc rodowitości s l a c h e c k i e j imienia swego okazali, iż Stanisław Woyciechowski przybywszy z krajów Wielkopolskich, nabył dobra wiecznością w prowincij Witebskiej Kazanowo, Makszyno, Kalczyno, Markowszczyznę y Połohy nazwane, ktorego synowie iako y dalsi nastempcy, iż pomienione possydowali

dobra, wyświadczaia zapis graniczny 1605, prawo zastawne 1626, zrzeczenie 1630, list graniczący 1636, dział 1646, zaprzysiężenie dymow 1690, nakoniec, iż w 4-ym pokoleniu successor nabył w prowincij Witebskiej maiętność Serebrynkę, prawo wieczyste 1703 posesij tey maiętności iako y innych wprzod wspomnianych do 7-go pokolenia trwaiącey okazaie, o rodowitym oraz slacheckim urodzeniu y dawnym w prowincij Witebskiej obywatelstwie przeświadcza. Na ktorych sąd ziemski dowodach, dokumentach oraz świadectwach współobywatelow polegaiąc, teź familiją we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zostawać godną bydź uznał.

Wróblewscy herbu Ślepowron:
 podkowa z krzyżem, na którym kruk stoi, pierścień w pysku trzymająca, w błękitnym polu; na helmie nad koroną także kruk, stawiając ku wywodowi rodowitości słacheckiej, okazali, iż Jan Piotrowicz Wróblewski, będąc w possessij dóbr po oycu swoim w powiecie Oszmiańskim, w parafij Olszańskiej sytuowanych, nabył do tego folwark Roztrzewszczyznę od Ipp. Lipińskich a Zagaiewszczyznę od

Ipp. Poczobutów, świadczą prawa wieczyste 1669, którego synow poświadczano prawami wieczysto-zrzecznymi z majątności Zagaiewszczyzny 1700, 1704; w 4-tym stopniu ieden z nastempcow przestawiwszy część swoją w powiecie Oszmiańskim, przeniósł się w prowincją Witebską, w której przez czas niemały prawami arendownymi różne trzymając folwarki, nakoniec grunta za miastem, a plac w mieście Witebsku wieczystie w roku 1763 nabył. Których possessij synowie w 5-tym wywodzący się stopniu, probują się metrykami z plebanij Witebskiej 1756, 1760 wydanemi; inni też nastempcy przy possessiach wieczystych w powiecie Oszmiańskim zostają. A tak sąd ziemski prowincij Witebskiej approbowawszy wywodzący się familij progenerationis

schedę, iako zdawna prerogatywą słachecką szczytającą się, w tymże stanie słactwa oną zabezpieczył.

Wyszeńscy herbu Grabie o 7-iu zembach na pagorku w żółtym polu utkwione, nad helmem y koroną pięć piór strusich, stawiając do wyvodu słacheckiego urodzenia od antecessorow Stefana Jałbrzyka Wyszeńskiego, który przywilejem krola Zygmunta

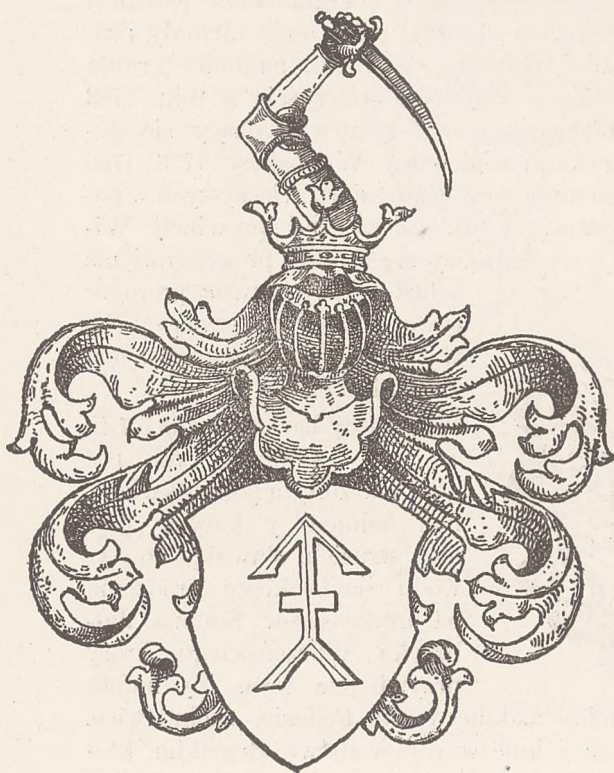
Augusta r. 1562 miał sobie nadane dobra Podosie, Siehniewice, Chwoszczowate, Petelewo y inne w wojewodztwie Brzeskim, kto-

rego fundusz kościoła w Siehniecicach dotąd obchodzi pamiątkę; synow ktorego poświęca dział 1669, a dalszych sukcesorów possessia nieprzerwana dotąd majątności Podosia y Siehniec. O takowey possessij iako y dawnym obywatelstwie wojewodztwa Brzeskiego świadczy testimonium iedne od wojewodztwa Brzeskiego obywatelow slachty, drugie od samych urzędnikow ziemskich y grodzkich 1773 roku wydane, z ktorych w 5-tym pokoleniu nastempca przybywszy w wojewodztwo Witebskie nabył prawami wieczystemi majątności Rudzki y Koromidy w prowincij Witebskiej 176... (s), majątność Psowo w prowincij Witebskiej 1768 roku. A zatym sąd ziemski prowincij Witebskiej stosuiąc się tak do wyż wyrażonych pism testimonialnych z podpisem rąk y pieczęciami herbow WWIpp. urzędnikow slachty obywatelow wojewodztwa Brzeskiego, iż wywodzący się ociec z synami w 6-tym stopniu istotnie y należycie z pomienionych antecessorow starożytney familij Jałbrzykow Wyszeńskich pochodzi, jakoteż do familij possessią dobr ziemskich w wojewodztwie Brzeskim y Witebskim wszelkimi prerogatywami slacheckimi zaszczyconey,

takową familią z iey nastempcami we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zostawać godną byź uznał y przyświadczył.

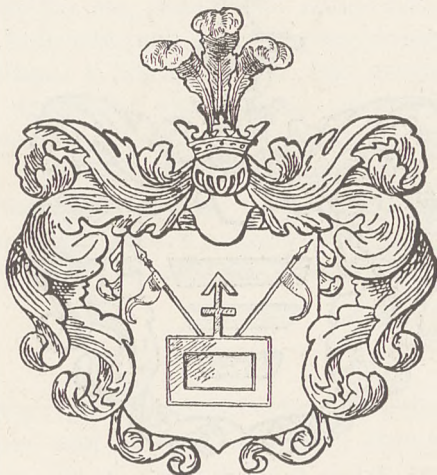
Żabowie herbu Kościeszca: strzala rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie¹⁾; dowodząc rodowitości slacheckiego imienia od Borysa Żaby rotmistrza chorągwi krolewskiej, mężnemi w wojsku

¹⁾ W rysunku jednak zamiast piór strusich jest ramię zbrojne z dobytym mieczem, jak w naszym cynkotypie.

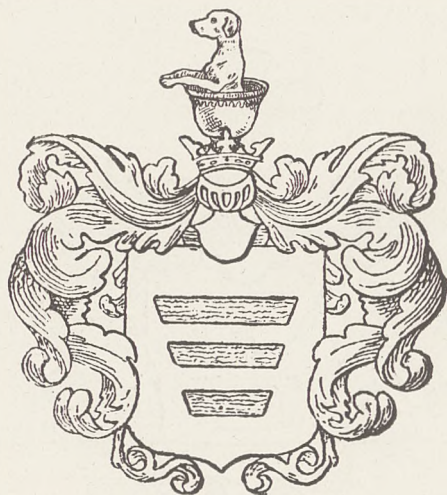

wslawionego dziełami, w których nadgrodeę otrzymał przywilej od krola Stefana na dobra w powiecie Upitskim 1578, pośledniey przez konstytucyą 1600 fol. 762 approbowane, ktorego ieden z synow podstoli Witebski miał synow 6, ktorych probowano listem cyrkularnym od krola Zygmunta III 1601, listem krola Władysława do komornika wydanym, ażeby w nadgrodeę zasług woieniennych Krzysztofowi Zabie wydzielił w wojewodztwie Smoleńskim gruntu włok 70—1634, prawem wieczystym 1635, działem dóbr wszystkich 1638; w 4-tym y 5-tym pokoleniu świadczą się działem 1670 roku, listem króla Jana III na dworzaństwo 1681, delatą do wybrania podatkw od wojewodztwa Konstantemu Żabie rotmistrzowi Witebskiemu, dekretem sądów kapturowych 1708; w 6-tym pokoleniu honorami, urządami y znacznemi possessionami zaszczyconych okazawszy nastempcow; w 7-ym y 8-ym pokoleniu osobiście stawiając, nienaganney progeneracij dowod, urodzenia slacheckiego wywod, possessij dóbr ziemskich y urzędow w wojewodztwie niepoślednich zaszczyt, dostatecznie y doskonale okazali, liczney zaś dokumentow probacij dla wielości onych do terazniejszego niewciągnięcie wyvodu, nadgradza wiadomoś y znajomoś starożytney rodowitości imienia slacheckiego y zadawnioney w niniejszey prowincij znacznych dóbr od antecessorow possessij. Ktoremi dowodami y sąd ziemski prowincij Witebskiey przeświadczony, takowy iako nienaganny wywod potwierdziwszy, we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach cale imie lpp. Żabów zachował.

Zańkiewiczowie Śleporodowie urodzeniem slacheckim zaszczytzeni, pieczętujące się herbem Śleporód zwanym: na mogile strzała z krzyżem między dwiema żół-

tym i niebieskim proporcami w czerwonym polu, od książąt Litewskich za iakieś heroiczne dzieło w okazij od przodka Śleporodów familij podjęte, nadanym, podług Kroniki Niesieckiego fol. 125 prezentowali wywod od Jana Śleporoda Zankiewicza, ktorego synow iako y dalszych w 3-im pokoleniu nastempcow dowodzi prawo 1672 na część mạiętności Wydrej; w 4-tym testamentem 1682, prawem zrzecznym z części swoich między bracią, prawem przedaznym 1701, zapisami Ipp. Baranowskim 1706; w 5-tym probowano testimonialnym listem od całego woiewodztwa Witebskiego 1702, za obiecją w woiewodztwie Trockim przez IMpana Turczynowicza, w ktorym liście wyraża, iż za Zygmunta II a za Paca woiewody Witebskiego Jan Zankiewicz był chorążym a Izydor obożnym Witebskim; w 6-tym pokoleniu WIpana Sielickiego w podobneyże obiekcij 1747 wspieraiącym wydanym. Z ktorych antecessorow w 7-ym stopniu wywodzący się, wyż wyrażonemi dowodami o possessij y slacheckim urodzeniu uwiadomiwszy, z całą familią od sądu ziemskiego prowincij Witebskiej za rodowitą slachtę y wszelkich prerogatyw slacheckich dostoyną uznani y wyświadczeni zostali.

Zarankowie herbu

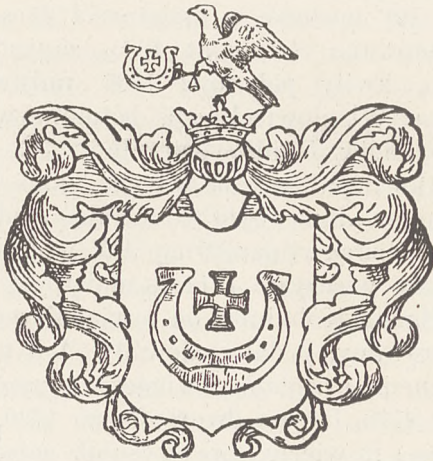
Korczak:

trzy wremby nierówne białe w czerwonym polu, na hełmie nad koroną polowę psa w czaszy, dowodząc rodowitości slacheckiej, probowali, iż familia Horbowskiich Zarankow wedle opisanja Kroniki Niesieckiego w tomie IV fol. 678 w różnych woiewodztwach y powiatach xięstwa Litewskiego wysokie z zaszczytem swoim posiadała urzędy, iakoto w woiewodzt-

twach Brzeskim, Smoleńskim, Czerniechowskim y xięstwie Zmuydzkim. Z ktorey familij przodek IchM. Jerzy Horbowski Zarank różny w Witebskim dziedzicząc dobra, miał syna Stefana, ktorego progeneracją poświadcza prawo wieczyste na maiętność Kosse 1652, kwitacya matce 1654 z oddania wszelkich ruchomości dana, przywilej Jana III na mostowe w maiętności Kossym 1690; w 3-cim stopniu prezentowano testament 1665, zapisujący maiętność Białynicze synom, kwity poborowe 1703, uniwersał IOxiążęcia Michała Korybutta Wiśniowieckiego, hetmana w. x. Littewskiego 1704 na ochronę dóbr Dunilowicz y innych w wojewodztwie Mińskim, przeciwko depaktacyom woyska, nad którym woyskiem od tegoż hetmana dana była komenda Andrzejowi Zarankowi, towarzyszowi chorągwi pancerney JW. wojewody Trockiego. Okazano oraz prawo wieczyste 1714 na maiętność Kobylniki, przywilej na dobra lenne Kobylniki od nayiaśnieyszego krola Augusta II 1714 konferowany, y dalsze dowody. A iż tenże Andrzej był zaszczycony różnymi urządami, świadczy przywilej na cześnikowstwo Witebskie 1718, list na dworzaństwo 1720, od krola Augusta II konferowane; iż więcey przysposobił substancij, świadczy prawo wieczyste na maiętność Kubek 1722; ktore maiętności przy zaszczycie honorow posiadając, w 4-tym stopniu miał syna Benedykta, o którym iako y braciach onego stryiecznych, świadczy prawo wieczyste na maiętność Kosse 1728, Ipp. Piorom, list na dworzaństwo Augusta III krola Polskiego 1746, przywilej na łowiectwo y podsędkowstwo Witebskie 1752; w 5-tym pokoleniu nastempcy wywodzący się, maiętności Kobylniki, Kubek, Dymanow y inne, po antecessorach swoich possuylając, ponieważ dostatecznymi dowodami y dokumentami tak progeneracij iako też possessij y urodzenia slacheckiego wyprobowali, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie takowych dowodow y probacij familią wywodzących się Ipp. Horbowskiich Zarankow z dawna znakomitemi urządami, przywilejami, possessiami dóbr ziemskich, lennych zaszczyconą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zachował y zabezpieczył.

Zawadzcy herbu Jastrzembiec: podkowa z krzyżem kawalerskim w błękitnym polu, na helmie nad koroną iastrząg z skrzydłami do lotu wzniesionymi, z dzwonkami, pokładając u sądu progeneracij swoiey od Biliaja Zawadzkiego do 7-go pokolenia wypisaną schedę, przeto w dowod takowey descendencij nie okazali doku-

mentow, iż oddaleni od familij w powiecie Oszmiańskim, dla ubostwa onych dostarczyć niemogą; iednak ponieważ trzema testimoniami, j ednym 1770 od imiennikow Zawadzkich w powiecie Oszmiańskim y inney szlachty powiatu Oszmiańskiego, iż są pochodzące z iedney familij w Oszmiańskim nayduiącey się, prerogatywą slachecką zaszczyconey, drugim od magistratu Witebskiego przyświadczającym, iż ci Zawadzcy wy-

wodzące się, w mieście Witebsku mieszkaiąc, sine praejuditio stanowi ich slacheckiemu ad libertatem Gieldy honoratae communitatis kupiectwa Witebskiego są przyięci, trzecim świadectwem od Imp. Jana Tadeusza Zawadzkiego starosty Narwidzkiego, oczewiście u sądu ziemskiego prowincij Witebskiej przyznany wspierali, iż wywodzący się, iako są iednego z wyświadczającym imienia y familij, tak possessią w powiecie Oszmiańskim y successią folwarku Budowiesz alias Zawiella po babce spadłą są zaszczyчени. Zaczyn sąd ziemski na fundamencie tych dowodów jako onemi przerzeczeni Ipp. Zawadzcy procedencij swoiey probowali, tak w teyże trwałości stanu zachował.

Zawerski herbu Bończa: jednorożec z rogiem kończatym, biały, w błękitnym polu, nad hełmem y koroną pół takiegoż jednorożca, dowodził rodowitości slacheckiey y procedencij od Prokopa Wścieklicz Zawerskiego, który miał sobie nadane dobra od krola Zygmunta I Krysni w powiecie Upitskim, syn zaś takowe dobra powtórny od Władysława krola przywilejem miał sobie potwierdzone. Takowey tedy progeneracij iako też y dalszey do

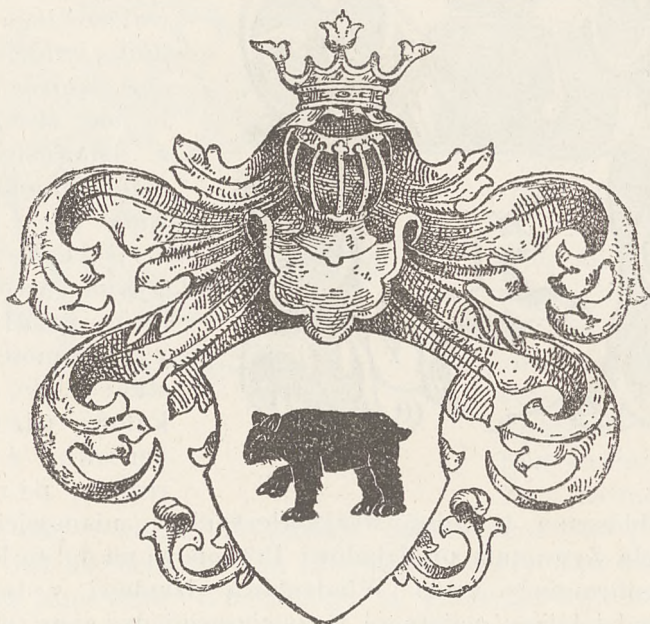

5-go pokolenia probowano autentycznym manifestem 1676 w grodzie Braclawskim imieniem oycy y syna Zawerskich na Piotra Kowalewskiego czeladnika y innych zboyców zaniesiony o to, iż ten Kowalewski z dobranemi sobie pomocnikami, chowaiąc się w puszczy w powiecie Braclawskim, naszedł na dwór gwałtownie y ruchomośc wszystkę: złoto, srebro, kulony, pierścień herbowny z Jedno-
roźcem, przy tym

szkatulę blaszaną, w ktorey wszystkie sprawy, mianowicie przywilej krola Zygmunta pradziadowi Prokopowi na dobra Kryśnie, drugi konfirmuiący krola Władysława dziadowi y testament dziada rozdzielaący majątność Krzywicze między syny, oraz dal-sze obligi y inne, iako świadczy manifest, pozabierał; z ktoregogo manifestu do 5-go pokolenia należytą okazuiąc dedukcyą, w 6-tym pokoleniu y 7-ym wywodzących się dowodzono metrykami chrztu 1726, 1739 y osobistym stawaniem. Ktoreto Ipp. Zawerskich probacye y dowody tak slacheckiego imienia iako y dostateczney procedencij, sąd ziemski prowincij Witebskiej należycie przeyzawszy, na fundamencie onych z całą wywodzącego się familią w stanie slacheckim zachował y utwierdził.

Zbitniewscy herbu Niedźwiedz czarny w zielonym polu, od Jó-zeffa Zbitniewskiego, który przybywszy w prowincyą Witebską y ożeniwszy się z szlachcianką, miał synow 6-iu dopiero wywodzących się z swoiemi w 3-cim pokoleniu synami, ktorzy tak przez oycy iako y przez się nabyte okazywali dowodnie zastawne y wieczyste w prowincij Witebskiej possessie;

w dowód zaś szlachectwa pokładali constitutio seymu coronationis 1764 roku, którą do kleynotu szlachectwa są przypuszczeni y wolnością dostępowania wszelkich prerogatyw są zaszczytzeni; potem przywilej nobilitacji od najjaśniejszego krola Stanisława Augusta tymże lpp. Zbitniewskim 1765 konferowany, którym dla zaszczytu imienia herb wyż wyrażony, oraz ażeby tych wszyst-

kich prerogatyw, wolności y swobod uczestnikami byli, ktorymi się dawna rodowita zaszczycała szlachta, mocą y powagą seymowej konstytucij y takowego przywileju za prawdziwą y aktualną szlachtę z potomstwem oboiey płci na wieczne czasy postanowioną. Na mocy ktorey konstytucij teraz przez najjaśniejszą imperatorowę JeyMśc całej Rossyi potwierdzoną, oraz wyż wyrażonego przywileju najjaśniejszego krola IMści Polskiego Stanisława Augusta sąd ziemski Witebski za aktualną szlachtę przerzeczonych IchM. pp. Zbitniewskich z całą familią y rodzeństwem byż uznał y przyświadczył.

Zbrożkowie herbu Kroje trzy plugowe w czerwonym polu, na helmie pawi ogon, przy wywodzie rodowitości szlacheckiey okazali, iż Kazimierz Zbrożek podczaszy woiewodztwa

Podolskiego, będąc generalnym plenipotentem JOO. książąt Czartoryskich, miał sobie kontraktem postompione starostwo Wielizkie w prowincji Witebskiej, iako świadczy kontrakt 1691, ktore starostwo possydując, nabył różne dobra w teyże prowincji, iakoto Bayborody, Kobylniki, Kukowiaczyn, Szelehowkę, Latochy i Dobryń, w wojewodztwie zaś Mińskim Suszkow, w powiecie Osz-

miańskim Zukowszczyznę, probowali possessij pilnością 1696, konsensem Augusta II na cessioną dóbr Kobylnik 1696; w dowod synow onego pokładano prawo przedazne maiętności Kobylnik 1714, dział między bracią tegoż roku; w 3-im pokoleniu poświadcza prawo wieczyste na maiętność Kukowiaczyn 1756, wlewkowe na maiętność Zukowszczyznę, tegoż roku konsens Augusta III 1759 na cessioną maiętnosci Michalcowa w wojewodztwie Połockim, w trakcie Newelskim, list JW. Fleminga do dworzannina skarbowego na podanie teyże maiętności IchM. panom Zbrożkom y wlewk na tęż maiętność od IMpana Krupienicza,

kredens na sędztwo trybunału w. x. Litt. od wojewodztwa 1762, w tymże roku instrument do rewizij woysk w. x. Litt. prawa wieczyste na majątność Suszkowo 1764, na majątność Chocieni-cze 1767, na majątność Boutki y Lessowye 1768, na majątność Bayborody 1769. Takowemi dokumentami do 4-go pokolenia wy-wód uczyniwszy, o nienaganney rodowitości slacheckiey znaczney dobr ziemskich possessij, sąd ziemski prowincij Witebskiej prze-świadczyli. Na fundamencie ktorym całą tę familią urzędami y possessiami zaszczyconą, przy wszelkich prerogatywach stanu slacheckiego zachował y utwierdził.

Zegzdrowie herbu

Ślepo-

wron, alias podkowa, na niey krzyż na któ-rym kruk pierścień w pysku trzymający, w błękitnym polu, na helmie nad koro-ną takiż kruk; fa-milia od przodkow possessią dóbr ziem-skich Zegzdry w po-wiecie Kowieńskim zaszczycona, z kto-rey familij iż syno-wie Siemiona y Sta-nisława Iwaszkiewi-czow Zegzdrow braci

(W tem miejscu wyrysowany jest herb Ślepowron takiżsam jak poprzód pod rodziną Wróblewskich).

rodzonych pomienione dziedziczyli dobra, okazywali process 1592 o akcyę w majątności Zegzdrach w grodzie Kowieńskim zanie-siony; w 3-im stopniu prawo wieczyste 1609, testament 1614, de-kret ziemski Kowieński 1616, dział między bracią majątnością Zegzdrami 1634; w 4-ym pokoleniu plenipotencya do okupna ma-iętności Zegzdrow 1629, process 1635, pilność 1651, processa o wio-lencye 1664, 1665 poświadczaia. Z ktorego pokolenia nastempea przeniosłszy się w prowincyą Witebską a ożeniwszy się z oby-watelką teyże prowincij, wziął w posagu majątność Charkow-szczyzną; iakoż zostawionego w 5-tym pokoleniu potomstwa do-wodzi testament 1650, abjurata dymow 1690, prawo darowne 1653 synowcowi dane na część majątności Zegzdrow, testament 1686,

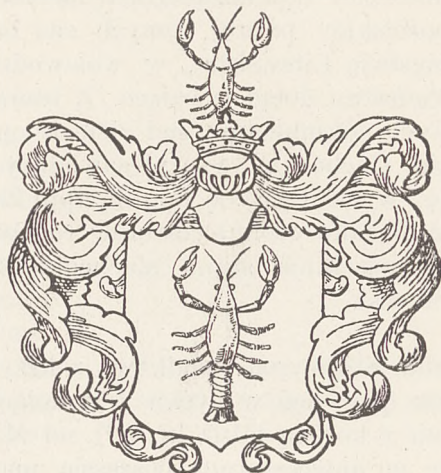
process 1698 o zgorzenie dokumentów spraw różnych w grodzie Kowieńskim czyniony; 6-go pokolenia probowano testamentem 1681 roku, kwitami opłacanych podatkow z majątności Sidorek od 1698 do 1715, processem 1696 w grodzie Witebskim; 7-go pokolenia kwity opłacanych podatkow do skarbu Rzpltey od 1735 do 1755 z majątności Sidorek y Charkowszczyzny, ktore oyciec wywodzącego się possydując, iż nabył wiecznością majątność Ambrosowicze w tymże wojewodztwie, dowodzi prawo wieczyste 1746, kwity podatkowe od 1755 do 1758; w 8-ym pokoleniu nastempcę w prowincij Witebskiej wywodzącego się świadczy metryka 1748 z kościoła Nieporotskiej parafij, innych zaś braci stryiecznych poświadcza w xięstwie Litewskim, w wojewodztwie Wileńskim, w powiecie Kowieńskim dotąd trwająca. Z ktorey possessij iako y z produkowanych dokumentow sąd ziemski prowincij Witebskiej o urodzeniu slacheckim y o niezawodney procedencij informowawszy się, wywodzącą się familią Ipp. Zegzdrow y z dalszemi nastempcami, iako od antecessorow rodowitością slachecką zaszczyconą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach utwierdził y zachował.

Złotogurscy herbu Ślepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk, pierścień w pysku trzymający, w błękitnym polu, nad hełmem y koroną takież kruk ¹⁾, od Mikołaja Złotogurskiego, mającego po antecessorach possessją majątności Hornow, Pulimianek y Łomazy, w wojewodztwie Brzeskim, ktorego synow metryką chrztu 1701 probowano. Z tych ieden wywieziony na Ruś, ekonomiczną w dobrach JW. Pocięja wojewody Trockiego: Bikowie y Bestwinie lat 20 sprawował funkęją, co poświadcza kwitacya z teyże 1749 roku funkęyi. O 3-cim pokoleniu wyznaie testament 1755, prawa zastawne 1765 y dalsze dowody y dokumenta nienaganną do 4-go pokolenia okazali progeneracyą. Na fundamencie ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiej probacij familią wywodzących się Ipp. Złotogurskich w xięstwie Litewskim, w wojewodztwie Brzeskim osiadłość mającą, iako dobrze urodzoną w tymże stanie y prerogatywie slacheckiej utwierdził y zachował.

Żołnierzowscy herbu Warnia: rak czerwony na tarczy białej, szyją na dół, nad hełmem y koroną pół takiegoż raka; od Kaleja Żolnierowskiego, slacheica y obywatela prowincji

¹⁾ Rysunek tego herbu takieżsam, jak powyż pod Wróblewskimi.

cij Witebskiej, ktorego synow iako y dalszych nastempcow probowano intromissią do majątności Żolnierzowa za prawem wieczysto sprzedażnym od Ich M. panow Kisielów 1594, kwitacyą z procederu między IchMei panami Szapkami 1630, testamentem 1649, testimonium IW. Marciana Ogińskiego wojewody Witeb

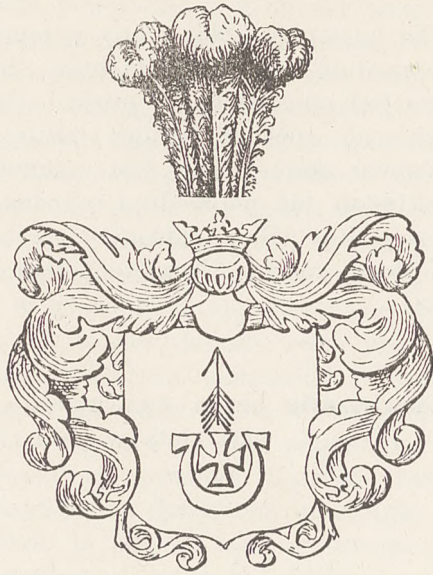

skiego 1741; nadto ponieważ przytomna u sądu ziemskiego szlachta y obywatele prowincij Witebskiej świadectwem swoim rodowość slachecką imienia Ipp. Żolnierowskich, ad antecessorow pochodzącą, potwierdziła, przeto sąd ziemski prowincij Witebskiej na mocy takowych dowodow y przyświadczenia, godnemi bydyż prerogatyw, wolności y praw slacheckich tychże Ipp. Żolnierowskich terazniejszym swoim przyświadczył wyrokiem.

Zyzniewscy herbu Białynia: podkowa, krzyż y strzała w błękitnym polu, nad helmem y koroną pięć piór strusich, od Krzysztofa Białyny Zyzniewskiego, ciwuna Trockiego, który iż miał wieczystą possessią w Oszmiańskim, okazywali prawo

wieczyste na majątność Zyźniewo 1581, którego syna poświęca przywilej króla Władysława IV 1635, na starostwo Starodubowskie; o 3-im, 4-ym y 5-tym pokoleniu dostatecznie świadczy process 1664 na IW. Karola Drukckiego, kasztelana Smoleńskiego w grodzie Mińskim zanesiony, w którym wyraża, iż Zacharyasz Zyźniewski iest aktorem Zyźniewa 'po pradziadu Krzysztofie y dziadu Zyźniewskich, a iż takowe

dokumentu, same autentyki, przy fundum majątności Zyźniewa znajdują się, a kopie produkowane są zgodne z oryginałami, prezentowali testimonium z pieczętarami od possessora majątności Zyźniewa 1773, Stefana Wazgirda sędzica ziemskiego y rotmistrza województwa Trockiego dane, a dalsze dokumenta iż są przez IW. Brzostowskiego podskarbiego w. x. Litt. zabrane, okazywali assekuracją na powrócenie onych Ip. Wazgirdowi daną; w 6-tym pokoleniu z następcow ieden, iż miał possessią w prowincij tuteyszej, potym z nieszczęśliwego przypadku gdy pogorzał, od województwa przez uchwaloną z dymow był providowany płacą, y nadto registr takowego niezupełnie wyboru 1746, z cancellaryj grodzkiej Witebskiej wydany, prezentowali, a potym kwity opłacanych podatkow z majątności Kuryłowa od 1748 do 1758 pokładali. Na dalsze do 7-go y 8-go pokolenia dowody okazali prawo na majątność Podoziorki 1771, która dotąd trwająca possessia, iako y poprzedzone probacye o niezawodney od przodka procedencij y rodowitości slacheckiego imienia przeświadczając, iako dotąd używaniem praw, wolności y prerogatyw slacheckich bez żadney ni odkogo honorowi objekcij zaszczytce

byli, tak sąd ziemski prowincji Witebskiej za rodowitą szlachtę uważywszy, swoim przyświadczył dekretem.

(Tu następuje kolorowany rysunek herbu Nowina, taki sam jak poprzednio u rodzin Szlachtów, Sawiniczków i Frąćewiczów, a potem jest opuszczonych prawie dwie stronicie, przeznaczone widocznie na wpisanie jakiejś rodziny, co jednak nie nastąpiło; dalej znowu zamieszczony jest rysunek kolorowany herbu Korwin takiżsam, jak poprzednio u rodziny Suykowskich, i również opuszczone jest półtóry stronicie na zamieszczenie jakiejś bliżej nieokreślonej rodziny. Dopiero potem następują niżej przytoczone dodatki).

Mordasewiczowie herbu nazwającego się Mordelio, to iest miesiąc złoty w polu czerwonym, krzyż na wierz-

chu biały, gwiazda na spodzie mieniąca o sześciu węglach; na koronie połowę gryffa, o czym tak pisze w Kronice swey Bielski,

a jak dowodzi z teyże Kroniki, oraz y opisania różnych kronikarzów, że ta familia po różnych ziemiach, powiatach y wojewodztwach w Polsce wielu y wysokiemi z dawna zaszczycała się urzędami, z ktorey pochodzącego przodka swojego Moyżesza seu Moskę Mordasa Żylińskiego, iż miał dziedziczną swą possessiã w wojewodztwie Trockim leżącą, nazwaną maiętność Żyliny, a po onym y dalsi sukcesorowie też maiętność possydowali, dowodzi to dekretem sądu podkomorskiego wojewodztwa Trockiego pod rokiem 1571 meca 7 mbr. 23 dnia, w różnych dyfferencyach teyże maiętności Żylin z różnymi sąsiadującymi ferowanymi; na wsparcie zaś trzeciego pokolenia pokładali list dzielezy wspomnioney maiętności Żylin, w którym iuż się pisać poczeli Mordasewiczami Żylińskimi; w dowod dalszey swey procedencyi idque 4-tego, 5-tego y 6-tego pokolenia okazowali in autentico wiadomośc od Jana Mordasewicza ad praesens w Polsce, w wojewodztwie Nowogrodzkim possessiã maiącego, przyslanã, w ktorey całą genealogiã poczowszy od przodka 1-go Moyżesza seu Moskę Mordasewicza Żylińskiego aż dotąd non interrupte idącą, obszernie wyraża; pro ultimo in probationem siódmego y ostatniego 8-go pokolenia, prezentowali metryki chrztu ś. poświadczające, iż z domu szlacheckiego są rodzące się. Na fundamencie ktorych wszystkich wyż wspomnianych dowodów y probacij, taż familia iako przy długoletnim w tuteyszym kraiu zamieszkaniu swym, żadney objekej nigdy niepodpadała, lecz owszem za godną szlachtę poczytana była, w tymże szlacheckim stanie iest zachowana.

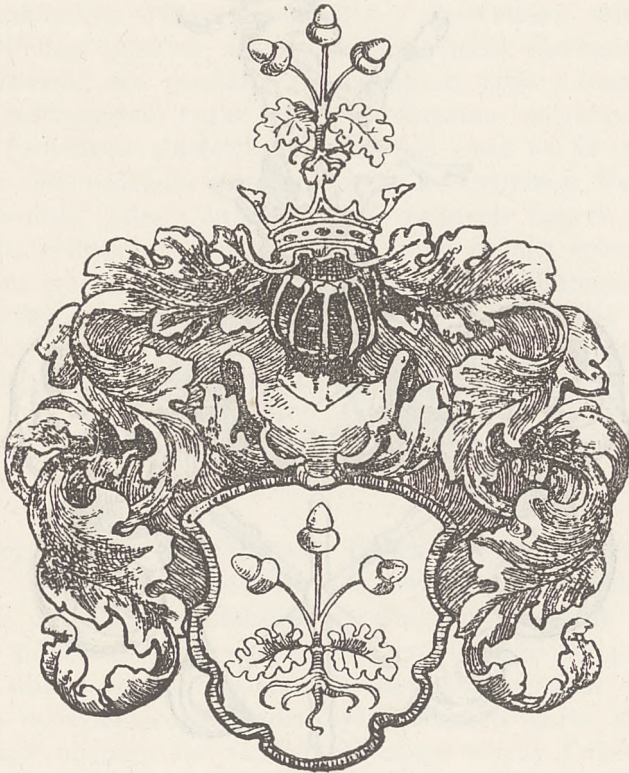
Lipińscy herbu Poray, to iest róża biała o pięć listkach w polu czerwonym, nad hełmem y koronã takãż róża, według opisanja Paprockiego, Bielskiego y różnych kronikarzow, in deductio- nem dawney swey rodowitości szlache-

ckiey od roku 1510 probowali z dyaryuszu Jana na Lipnie Lipińskiego, predecessora swego, że tenże Jan Lipiński mając possessią swą w Mało-Polszcze w województwie Sędmirskim, w powiecie Chęcińskim, inito voto z Ipanną Zofią Rzeszowską, prolificavit synow Adama y Krzysztofa, z tych Krzysztof sterilis, a z Adama brata starszego, służącego wojskowo u rzpltey Polskiej, z Ipanną Anną de domo Woynilowiczowną procreati dway synowie Jan y Mikołay, którzy, idque Mikołay takoz sterilis, a Jan Adamowicz Lipiński z młodych lat swych zostaiąc u dworu JW. Ipana Krzysztofa Moytwida marszałka w. x. Litt. tamże wziowszy in votum Ipannę Effamią Wolanownę, z nią progeneravit syna Stanisława, dziada deducentium, a z Stanisława zrodzeni Rafał, będący miecznikiem powiatu Orszańskiego, syn Bogusław strażnik Upitski, pro comprobatione których dwóch rodzonych inter se braci, pokładano nayprzed testament przez wspomnionego Bogusława Lipińskiego circa obitum czyniony roku 1753 meca Apryla 3 dnia datowany, yże tenże Bogusław Lipiński per tractum życia swego, inito connubij voto z Ipanną Krystyną Cedrowską starościanką Owrucką, tak w wojewodztwie Witebskim, iakoteż w powiecie Orszańskim za różnemi kontraktami różne possydownał dobra, w czym produkowali prawa zastawne y arędowne et perconsequens w dowód ostatniego 6-tego wywodzących się gradusu, probowali metrykami, iedną roku 1747 Apryla 30 dnia, drugą r. 1748 meca Imbris 15 dnia, trzecią roku 1750 Julij 19 dnia datowanemi, ad haec pokładano kredencialny instrument na funkcją komornikowstwa pro persona p. Kazimierza Bogusławowicza Lipińskiego w dacie roku 1771 meca Marca 7 dany; demum pro majori deductione et probatione sui, iż takowa familia Ipp. Lipińskich w starożytney swey rodowości szlacheckiey bez żadney objeckij persistebat hucusque, iako skoligaceniem się z godną familią szlachecką zaszczycona, wszystkim znaioma y wiadoma, w tym od wszystkich WWIpp. urzędnikow y całego obywatelstwa prowincij Orszańskiej dane poświadczenie r. 1776 Febr. 12 dane prezentowali. In fundamento ktorzych dowodow, probacij oraz testimonialnego skryptu taż familia Ipp. Lipińskich circa omnem praerogativam status nobilitatis iest zachowana.

Achremowiczowie herbu Dub alias Dąb młodociany z trzema żółdziami, w czerwonym polu, na helmie takież dąb mały, okazując dawność familij swoiey y rodowości sla-

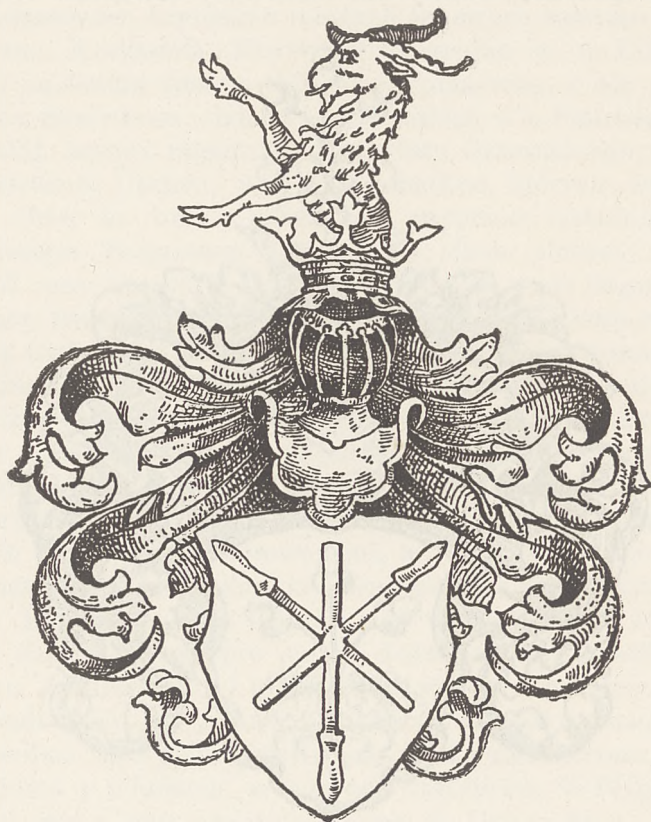
chectwa dowodzili opisaniem autorów Bielskiego, Paprockiego y Okolskiego, kronikarżów Polskich, iż familia onych dawnością urodzenia swego w Wielkopolszcze y osiadłością w różnych oney powiatach zaszczycona. Z ktorey familij pochodzący Piotr Achremowicz czasu rewolucij w Polsce, zostaiąc w woysku rzpltey Polskiej, za dzieła rycerskie otrzymał nadanie gruntow w starostwie Uswiatskim, na których successorowie mieszkaiąc, żadnemi progeneracij swoiey dla ubostwa y odległości mieszkania

od familij w Wielkopolszcze nayduiącey się, nie wspierali dokumentami, procz schedy takowey descendencij od 1-szego do 3-go pokolenia wypisaney y trzech testimonij od komissarzow starostwa Uświatskiego wydanych, iż ci Ipp. Achremowiczowie wedle nadania gruntow sobie zostaiąc przy wolności, do żadney różney z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz tylko iako szlachta z gruntow possydowanych hibernę do skarbu rzeczypospolitey oplacaiąc, zachowani byli przy wolności slacheckiej. Zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie ta-

kowych świadectw wywodzących się Ipp. Achremowiczow w tymże zachował stanie.

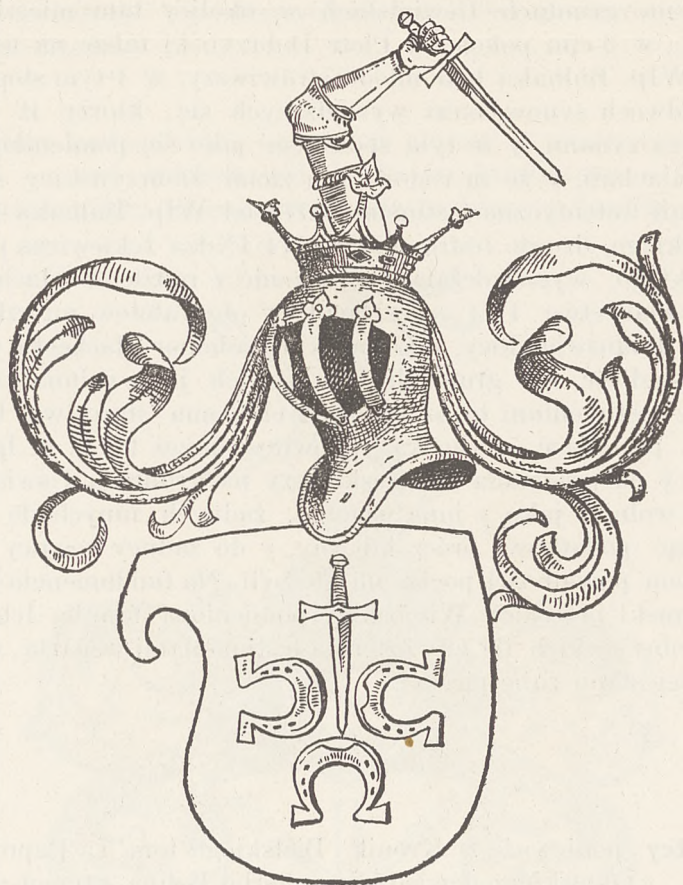
Dobrzyńscy herbu Jelita: trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad hełmem pół kozła wyskakującego z korony, okazali rodowitość imienia swego slacheckiego y familią z ziemi

Dobrzyńskiej w Wielkopolszcze, według opisanja Bielskiego w tomie II, w różnych urzędach y dostojnościach w teyże ziemi z dawna zaszczyconą, jakoto Tomasz Dobrzyński łowczy, Woyciech sędzia grodzki, Maximilian podczaszy teyże Dobrzyńskiej ziemi, z ktorey familij Jan Dobrzyński miał syna Kazimierza, którego wyiechawszy z kraju swego, dostał się na usługi WIp. Bulhaka podstolego Witebskiego podczas funkcij poselskiej na seymie Warszawskim, w których czas niemały przetrwawszy,

osiadł na gruntach Uświatskich w okolicy tam mieszkającej slachty; w 3-cim pokoleniu Piotr Dobrzyński także na usługach tegoż WIp. Bulhaka lata młode strawiwszy, w 4-tym stopniu zostawił dwóch synów, teraz wywodzących się, którzy iż istotnie są Piotra synami, y że tym sposobem jako się pomieniło, w ten kraj zaiachali, y że są rodowita z ziemi Dobrzyńskiej slachta, pokładali autentyczne testimonia 1774 od WIp. Bulhaka starosty Sawińskiego, drugie testimonium 1774 IXdza Iekiewicza plebana Wielizkiego, wyświadczaiące urodzenie z rodziców slacheckich, 3-cie świadectwo 1774 od szlachty y obywatelów mieszkańców okolicy Poduświatskiej, rekognoskuiające honor slachecki y z dawna osiadłość na gruntach Uświatskich jako y inna szlachta, czwarte testimonium tegoż roku od ekonomy starostwa Uświatskiego, probuiające slachecką rodowitość przez to, iż ci Ipp. Dobrzyńscy od pradziada zamieszkawszy na gruntach Uświatskich, siedzą wolnie, jako y inna slachta, żadnych innych do zamku nieznaiąc podatkw, prócz hiberny, y do żadney rowney z poddaństwem powinności pociągani nie byli. Na fundamencie którym sąd ziemski prowincij Witebskiej pomienioną familią IchM. panów Dobrzyńskich ile gdy czterma testimoniami wspartą, w teyże trwałości stanu zabezpieczył.

Gruszety ponieważ z Kronik Bielskiego tom I, Paprockiego y Okolskiego dowiedli, iż są herbu Belina, z trzech podków y miecza złożonego w błękitnym polu, nad hełmem y koroną ręka po łokieć zbroyna z mieczem gołym, i że mając osiadłość swoię z dawna w woiewodztwie Podolskim, w ziemi Brańskiej, różnemi oyczystemi urzędami byli sławni, a nadto, iż z tey familij idący niegdyś Jan Gruszetski czasu woyny Polski z Rossią za dzieła rycerskie y wielkie wojenne usługi wziął nadaniem grunta od starostwa Uświatskiego odłączone, ktore y przez dzisiejszych nastempców w 6-tym pokoleniu będąc possydowane, że do żadnych równych z poddaństwem Uświatskim nie są obowiązane usług, ale według nadaney onym wolności jako slachta hibernę tylko z onych gruntów oplaca, i to trzema testimoniami 1773 y 1774 od komissarzów y ekonomy tegoż starostwa dowodzili, zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamen-

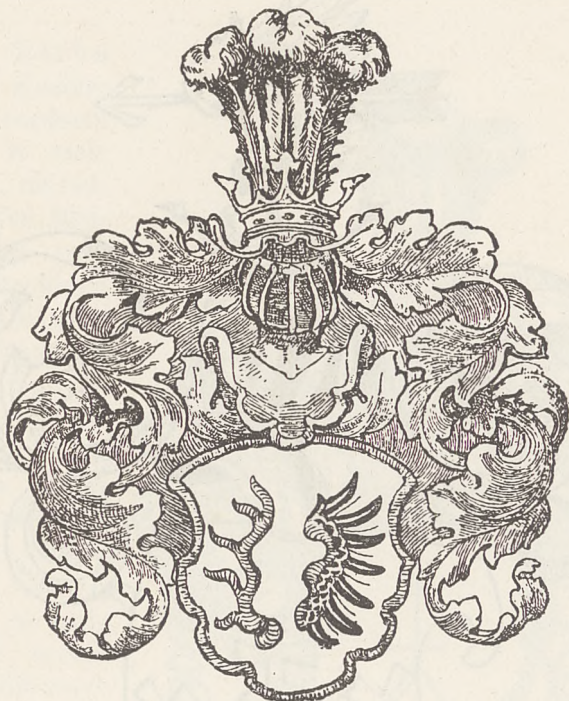

cie tych świadectw y dowodow, w tymże stanie, jak dotąd zostawali, tychto Ipp. Gruszetskich zachował.

Hinkowie herbu Działosza, to iest róg ieleni szary y skrzydło sempie także w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie; familia według opisanja kronikarzów possessją w wojewodztwie Podlaskim, w ziemi Nurskiej mająca, obszerną zostawiła progeneracją, Tomasz albowiem Hinek, podsędek ziemi Nurskiej, syn iego Jan sędzia na trybunał Piotrkowski 1616, Gasper Hinek poseł na seym 1638, Woyciech Hinek poborca ziemi Bielskiej 1680, z któreyto familij Jan Hinek possessionat teyże Nurskiej ziemi, ktorego ieden z synów udawszy się w kray Białoruski, a będąc na usłudze WIM. Xdza Gieczewicza kanonika Wileń-

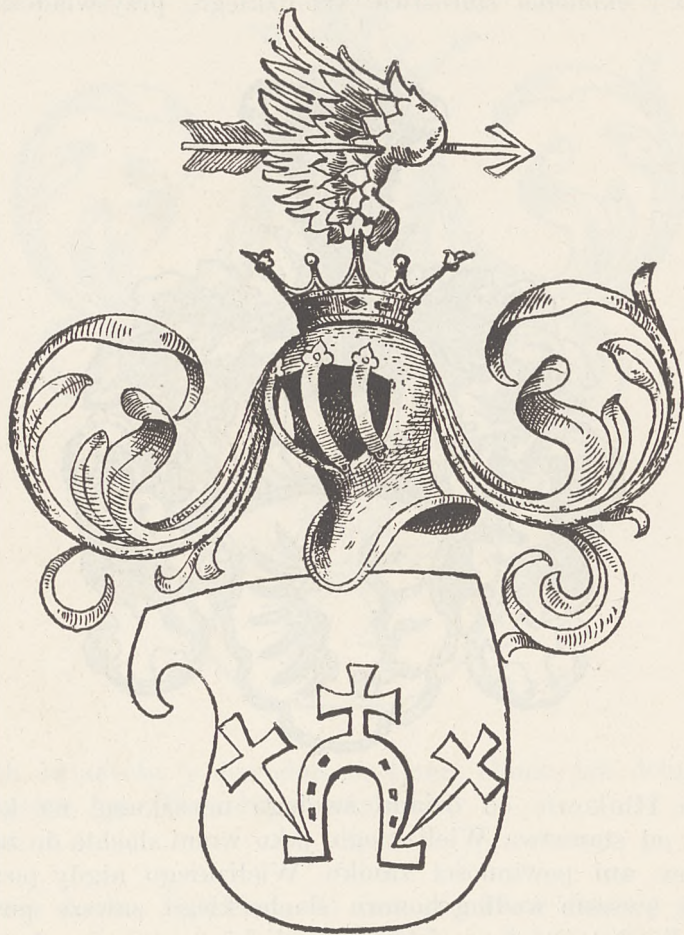
skiego, plebana Wielizkiego, po długoletniej służbie osiadł na gruncie kupionym od miasta Wieliza, ktorego to w 4-tym pokoleniu nastempcy wywodzący się, probując urodzenia swojego metrykami chrztu z plebanij Wielizkiej 1743, 1750 dowodzili slacheckiej rodowitości trzema testimoniami 1774, jednym od komisarza y ekonoma starostwa Wielizkiego, przyświadczaiącym,

iż ci pp. Hinkowie od dziada swojego mieszkaiąc na kupnym gruncie od starostwa Wielizkiego, jako wolni slachta do żadnych podatkow ani powinności zamku Wielizkiego nigdy pociągani nie byli, owszem według honoru slacheckiego zawsze poważani zostawali; drugie od magistratu Wielizkiego, trzecie od szlachty y obywatelow prowincij Witebskiej, rekognoskuiące stan y urodzenie slacheckie. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie takowych świadectw w tymże charakterze y honorze, jak dotąd zostawali, zachował.

Januszewscy herbu Dabowa alias Dombrowa: podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie skrzy-

dło sępie przesyte strzałą; familia osiadłość swoię w ziemi Zakroczymskiej według Okolskiego y Paprockiego w tomie I opisania maiąca, w różnyh zostawała urządach, jakoto: Adam stolnik Zakroczymski, Woyciech koniuszy, Wawrzyniec sędzia na trybunał, z ktorey familij Piotr Januszewski czasu zamie-

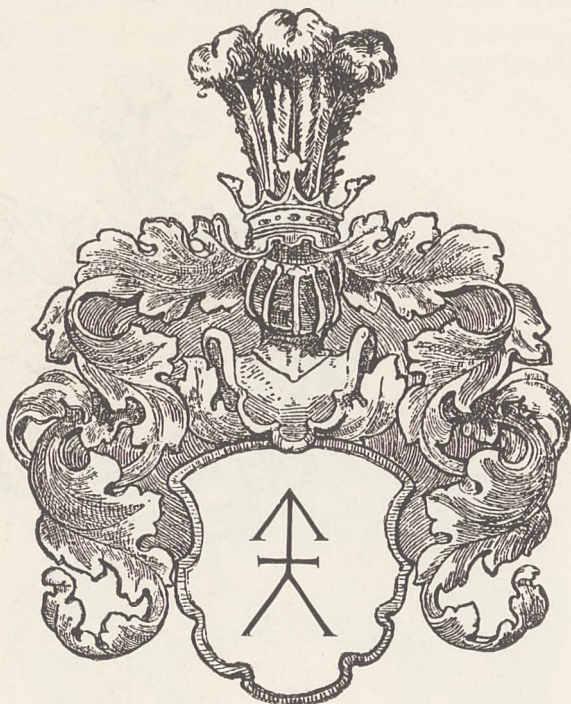
szania w oyczyźnie zaszły z woyskiem w kray Białoruski, za woienne posługi z inną szlachtą praemiowany został nadaniem wolnych gruntów w starostwie Uswiatskim, na których następcy do 5-go pokolenia zamieszkawszy, do żadnyh podatkw y powinności zamku tamecznego nienależeli, ale tylko hibernę do skarbu opłacaiać, przy wszelkiej wolności zachowani byli w dowod czego dwa testimonia, iedno od ekonoma starostwa Uswiatskiego 1774, drugie tegoż roku od obywatelow slachty

y sąsiedztwa w okolicy Poduświatskiej mieszkających, poświadczające, prezentowali, iż ci Ipp. Januszewscy podług nadania sobie gruntów w starostwie Uświatskim jako rodowita mieszkająca szlachta, żadney równey poddaństwu nie pełniła powinności, ale przy wszelkiej wolności zachowana była. Na którym fundamencie sąd ziemski wywodzących się w tymże stanie utwierdził.

Kołąkowscy herbu

Koście-

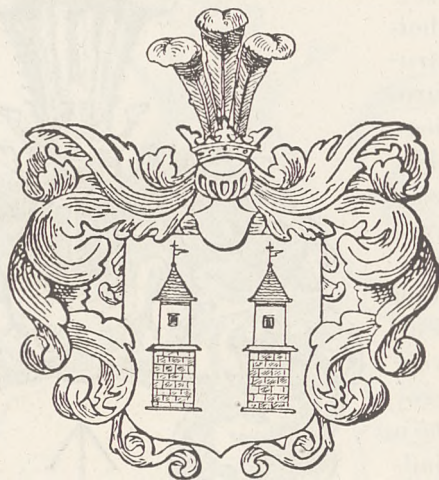
sza: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie trzy pióra strusie, dowodząc urodzenia słacheckiego kronikami Bielskiego, Paprockiego y Sarnickiego, iż onych familia z dawna possessiami w kraju Polskim, w ziemi Wizkiewy zaszczyconą była, z której pochodzący Anton Kołąkowski w nadgrodeń dzieł rycerskich w służbie wojskowej miał sobie nadaną siedzibę gruntu w starostwie Uświatskim, na kto-

rey successorowie zamieszkawszy, do 7-go pokolenia żadnych nieokazali dla ubóstwa autentycznych dowodów y dokumentów, tylko względem progeneracij schedę wypisaną, a względem pewności słacheckiego urodzenia dwa testimonialne pisma od ekonomów starostwa Uświatskiego 1774 okazali, którzy iako wiadomi o powinnościach włości Uświatskiej, przyświadczaia, iż pomienieni Kołąkowscy do żadnych podatków y posług równie z poddaństwem używani y pociągani nie byli, lecz iako słachta przy wszelkich wolnościach płacąc tylko z possydowanych gruntów hibernę, zachowani byli. Zaczym sąd ziemski na fundamen-

cie takowych testimonialnych skryptow w tymże stanie familią wywodzących się zachował.

Kozłowski herbu Wieże dwie kwadratowe z dachem spiczastym, każda o trzech oknach w błękitnym polu, nad koroną y hełmem 3 pióra strusie; familia według opisania Niesieckiego,

Bielskiego y innych w Koronie Polskiej y xięstwie Litewskim osiadłością y urzędami zaszczycona, Wincenty bowiem Kozłowski, poseł z województwa Podlaskiego na komisią Radomską, Albrycht poseł y mowca na seymie Warszawskim, Tomasz komornik królewski, Andrzej y Jakub w Pińskim, Andrzej y Paweł w Rzeczyckim mieli possessie. Z którey progeneracij czasu wojny w Polsce Seweli Kozłowski służąc w woysku rzeczypospolitey, za dokazane dzieła rycerskie przeciwko nieprzyjacielowi otrzymał nadaniem sobie grunta w starostwie Uświatskim między

inną szlachtą, na których mieszkając następcy do 5-go pokolenia schedę progeneracji swej okazali, w dowód zaś rodowitości slacheckiej pokładali testimonia 1774 roku od komissarzów y ekonoma przyświadczaiące, iż za ich dyspozycij pomienieni Ipp. Kozłowscy mieszkając na gruntach sobie nadanych, do żadnych zamkowych powinności krom płacenia hiberny pociągani nie byli, ale jako rodowita szlachta przy wszelkiej wolności zachowani byli; od szlachty też w okolicy mieszkającej przyświadcza testimonium 1774, iż od antecessorow na Siedliskach nadanego mieszkając gruntu, nienagannym niokogo honorze slacheckim zostawali. Na tym fundamencie sąd ziemski prowincij Witebskiej familią wywodzącą się w tymże, jak dotąd zostawała, stanie umocnił.

Lescy herbu Ostoja:

dwa xiężyce niepełne y miecz pośrodku w błękitnym polu, z 5 piorami strusiami na hełmie, podług Kroniki Niesieckiego tom III fol. 72 rodowitością slachecką, urzędami y possessiami w Koronie Polskiej, w wojewodztwie Sędmirskim zdawna zaszczytzeni, z ktorey familij pochodzący niegdys *A n d r z e y* Leski czasu rewolucij w Polskim wojsku służąc, za dzieła rycerskie otrzymał grunta nadaniem w starostwie Uświat-

skim, ktore przy nienaruszonej wolności possydując, tak sam jako y successorowie aż do 6-go pokolenia, chociaż na dowód progeneracij swoiey żadnych nieokazali dokumentów prócz schedy wypisaney, iednak co do rodowitości slacheckiej 3 testimonialne pisma od komissarzów y ekonoma starostwa Uświatskiego, ktorymi wyświadczaią, iż wywodzący się Ipp. Lescy podług nada-

ney z dawna im wolności do żadney równey z poddaństwem powinności y podatków niebyli od dworu pociągani, lecz jako szlachta z possydowanych gruntow hibernę do Skarbu oplacali; oraz przyświadczenie od miasta Wieliza rekognoskuiące stan slachecki wywodzących się, prezentowali. Na fundamencie ktorym sąd ziemski prowincij Witebskiej wywodzącą się familią w tymże stanie zachował.

Łukaszewiczowie herbu Wieniawa: głowa żubrza z rogami, przez nozdrze wić zawiedziona czyli cyrkuł w żółtym

polu, nad helmem pół lwa z mieczem; według Kroniki Niesieckiego fol. 185 familia rodowitością slachecką, urzędami y possessiami dóbr ziemskich w xięstwie Littewskim, w woiewodztwie Nowogrodzkim zaszczycona, z ktorey Kondrat Łukaszewicz za dzieła rycerskie w służbie woyskowej otrzymał nadaniem grunta od starostwa Uświadskiego odłączone, ktore przy wolności slacheckiej do 5-go pokolenia nastempcy possydując, żadnych dokumentów dla ubóstwa y odległości zamieszkania od familij w. x.

Litt. przez schedy takowey descendencij nieokazali. Jednak ponieważ na dowód rodowości swej słacheckiej 3-ma testimoniami od komissarzow y ekonoma starostwa Uswiatskiego 1773, 1774 roku wyświadczającemi probowali, iż ci Ipp. Łukaszewiczowie wedle nadanej zdawna im wolności y gruntow do żadney powinności równey z poddaństwem pociągani niebyli, lecz jako słachta z gruntow possydowanych hibernę do Skarbu opłacaiać, przy wszelkiej wolności zachowani byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie takowych świadectw w tymże stanie wywodzących się zostawił.

Marcinkiewiczowie herbu Łabęć w czerwonym polu, y na helmie takież łabęć, donosząc o rodowości swej słacheckiej z Kroniki Niesieckiego tom III fol. 224 y oznaczo-

nych possessiach dóbr w xięstwie Zmuydzkim y powiecie Upitskim, oraz znakomitych urzędach y usługach Rzpltey okazywali, iż z tey familij Krzysztof Marcinkiewicz pochodzący, za wojenne dzieła w woysku Rzpltey miał sobie nadane grunta od starostwa Uświatskiego, ktore nastempcy do 7-go pokolenia przy wszelkich slacheckich possydując wolnościach, chociaż żadnych progeneracij swoiey dla odległości zamieszkania w xięstwie Littewskim prócz schedy takowey descendencij wypisaney, nie okazali dokumentow, jednak ponieważ 3 testimonia od komissarzow y ekonomy starostwa Uświatskiego 1773 y 1774 o rodowitości slacheckiey pomienionych Ipp. Marcinkiewiczow dobrze wiadomych wyświadczyły, iż ci IchMość na gruntach w starostwie Uświatskim z dawna sobie nadanych, nie pełniąc żadnych poddaństwu przyzwoitych powinności, ale jako slachta na wolności siedzące, hibernę do Skarbu tylko opłacając, przy wszelkich szlacheckich wolnościach zachowani byli. Zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie przerzeczonych świadectw wywodzących się w tymże stanie zachował.

Markiewiczowie herbu Ostoja:

dwa xiężyce niepełne y miecz poszrodku w błękitnym polu, na helmie 5 piór strusich; familia według opisanja Niesieckiego tom III fol. 450 osiadłość swoię w x. Litt. maiąca, obszerną rozkrzewiła progeneracją, jako to Jan y Stanisław w x. Zmudzkiem 1648, Aleksander, Jerzy, Władysław w powiecie Upitskim, Stefan y Stanisław w Słonimskim 1674, Jan Heronim woyski Mścislawski etc.

Z teyto dawney familij z woiewodztwa Brzeskiego przodek wywodzących się Piotr Łukaszowicz Markiewicz dostawszy się na usługi w B-u zeszlego Ip. Bulhaka podstolego Witebskiego, starosty Sawińskiego y lat kilkanaście posłużywszy, ożenił się z ślachecianką, a wzięwszy po niey w posagu grunta w okolicy ślacheie starostwa Uświatskiego nadane, osiadł na nich; o czym iako y o dalszey do 4-go pokolenia progeneracij poświadczią 4 testimonia 1774 wydane, iedno od Ip. Bulhaka starosty Sawińskiego przyświadcziące, iż Piotr Markiewicz będąc ślacheicem rodowitym z woiewodztwa Brzeskiego, był na usługach oycy y ożenił się z Ip. Radziszewską; drugie testimonium Ixdza plebana Wielizkiego, iż będąc ślacheicem był oraz katolikiem, ale potym nastempcy dla odległości od kościoła parochialnego po cerkwiach chrzcic się poczęli; 3-cie świadectwo szlachty w okolicy starostwa Uświatskiego mieszkaiącey, iż zdawna zasiedzieli Ipp. Markiewiczowie połączywszy się z domami ślacheckimi, równością szczyć się; 4-te Ip. ekonoma Wielizkiego świadczące, iż jako rodowita szlachta na wolności mieszkaiąc, do żadnych powinności obowiazywani nie byli, ale tylko hibernę oplacaiąc iako szlachta przy swobodnym życiu zachowani byli. Na tych świadectwach sąd ziemski przestaiąc, w teyże trwałości wywodzącą się familią, iak dotąd zostawała, zachował.

Mickiewiczowie her-

bu Na-

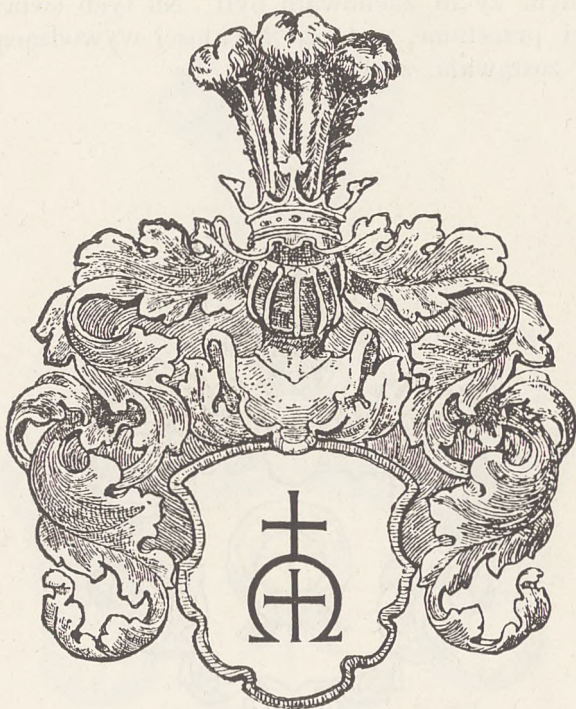
lęcz: binda w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu; na hełmie panna między jeleniami rogami, z rękoma wyciągnionemi; podług opisanja Kroniki Niesieckiego w tomie III Adam de Wołgo Mickiewicz około roku 1632 miał swą possessiā w woiewodztwie Witebskim, którego syn Ludwik będąc pisa-

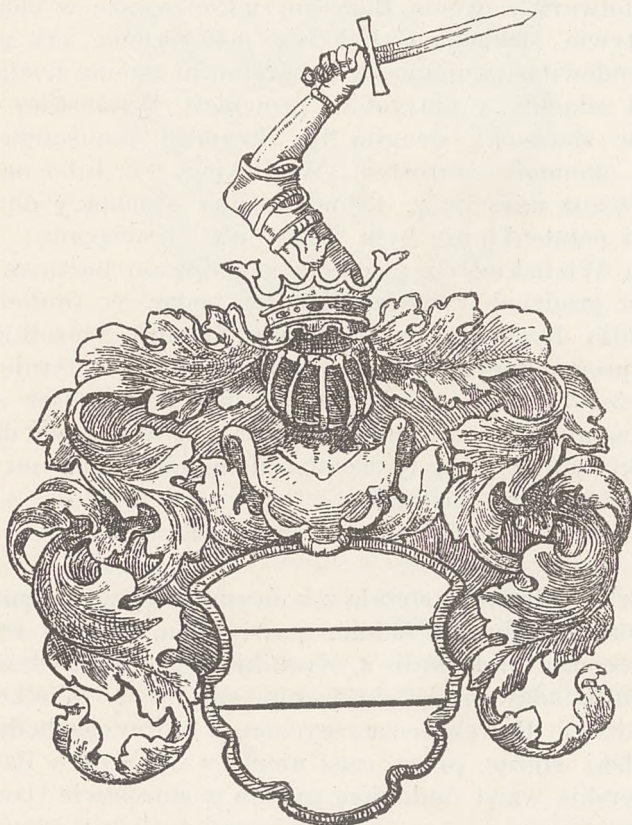
rzem prowentowym starostwa Uświatskiego, odebrał w zasługach folwark Pisarzewszczyznę y służby Klimiańszczyznę y Achremowszczyznę, których gruntów w nieprzerwaney nastempcy zostając possessij, żadnych równych z poddaństwem nieopłacali podatków y powinności nie pełnili, oprócz hiberny do Skarbu Rzpltey, aż dopiero komissarze starostwa Uświatskiego takowe grunta na Skarb zabrali; jednak od Ludwika rozkrzewiona ta będąc familia, a do 6-go pokolenia swą okazując progeneracyę, żadnemi oney nie wsparła dokumentami; o rodowitości zaś slacheckiey 4-ma testimoniami 1773 y 1774 od ekonomo Wielizkiego, od wielu slachty obywatelow prowincij Witebskiej, oraz od magistratu Wielizkiego poświadczająciami urodzenie slacheckie, dała wiadomość. Zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej przychylaąc się do tych dowodow, a o sluszności onych niewątpiąc, wywodzących się Ipp. Mickiewiczow w tymże stanie, jak dotąd zostawali, zachował y zabezpieczył.

Radziszewskich familia

herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na helmie 3 pióra strusie, podług opisania *Kroniki Niesieckiego* w tomie III, fol. 805, rodowitością slachecką urzędami i possessjami dóbr ziemskich w województwach Podlaskim y Mazowieckim, w ziemi Bielskiej zaszczycona, z ktorey pochodzący niegdys Jan Radziszewski czasu rewolucij w woysku Polskim przeciw Rossij za dzieła rycerskie otrzymał na-

danie sobie gruntów od starostwa Uświatskiego y one przy nie-naruszoney wolności do 6-go pokolenia nastempcy possydując, chociaż żadnemi progeneracij swoiey nie wspierali dokumentami, dla ubostwa y odległego zamieszkania od familij w Wielkiej Polsce, iednak ponieważ na dowód rodowitości swey slacheckiej prezentowali u sądu 3 testimonialne pisma 1773, 1774 roku od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego, któremi wy-świadczaią, iż za ich zawiadowania starostwem Uświatskiem wy-wodzący się Ipp. Radziszewscy podług nadaney z dawna im wolności do żadney równey z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz jako ślachta z gruntów possydowanych hibernę do Skarbu opłacaiać, przy wszelkich wolnościach slacheckich zachowani byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej na funda-mencie takowych świadectw w tymże stanie wywodzących się zachował.

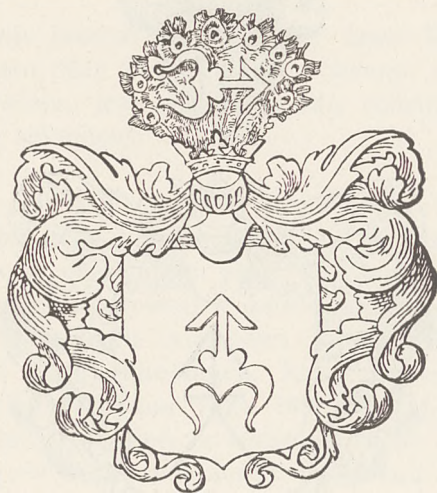

Tułkowsky herbu Kotwic: na tarczy biały pole czerwone na kształt rzeki, nad hełmem ręka z mieczem uniesiona;

familia według opisanja Niesieckiego tom IV fol. 402 w różnych województwach y powiatach miała osiadłości swoje. Tomasz albowiem Tułkowski stolnik Sędmirski, Mikołaj łowczy Rożański, z ktorego Hrehory Tułkowski possessionat wojewodztwa Sędmirskiego, dla dalszey krescytywy wyiachawszy z kraju swego przyjął służbę u JOOxiążąt Czartoryskich, od których będąc zesłanym w starostwo Wielizkie, miał dyspozycją handlow Ryskich, na którey lat kilka przebywszy, ożenił się z ślachecką Stańkiewiczówną y w posagu wziął po niey folwark Szczotkino, od starostwa Wielizkiego attinenecją, ktorego ieden z synów zabrawszy dokumenta dawney osiadłości przodków swoich, wyiechał w kray Polski, drugi zaś Michał przy possessij attinenecij Szczotkina pozostał, o których metryki z plebanij Wielizkiej 1774 r. wydane, świadczą; dalszy zaś nastempca Józef Tułkowski w 4-tym pokoleniu teraz wywodzący się, possydując pomieniony folwark z oycem Bazylim, jako zawsze w charakterze y prerogatywie ślacheckim był bez podeyrzenia, tak y dopiero okazując rodowitość imienia swego probował trzema testimoniami, iednym od szlachty y patryotów prowincij Witebskiej ocalającym honor slachecki, drugim Ip. Strumilly komisarza y Bereśniewicza ekonomy starostwa Wielizkiego, iż lubo na gruncie starostwa tegoż mieszkają, iednak wolną ślachtą y do żadnych powinności pelnienia nie była y nie iest obowiazaną; 3-cie od magistratu Wielizkiego z pieczęcią y podpisem burmistrzow wyrażające, iż pradziad wywodzącego się będąc w funkcij szafarskiej handlu Ryskiego, wziął potym folwark Szczotkino y potym całą progeneracją opisuie, która familia w tytule slacheckim zawsze była poważana y do żadney powinności ani mieskiej ani zamkowej pociągana nie iest. Na takowych dowodach sąd ziemski familią, ile gdy dostatecznymi świadectwami wspartą, w tymże charakterze zostawill.

Wolscy herbu Odrowąż: strzala z końcami zakrzywionymi w czerwonym polu, w helmie pawie ogon z takąż strzałą na bok wywróconą; probowali z Kroniki Niesieckiego tom IV fol. 588, iż familia dawnością urodzenia swego w Wielkopolszcze w wojewodztwie Rawskim zaszczycona, z której pochodzący Andrzej Wolski służąc przez czas niemaly w woysku Rzpltey, za dzieła rycerskie wziął nadaniem grunta w starostwie Uświatskim, którego nastempcy do 6-go pokolenia na tych mieszkając gruntach, lubo żadnymi progeneracij swojej nie wspierali dokumen-

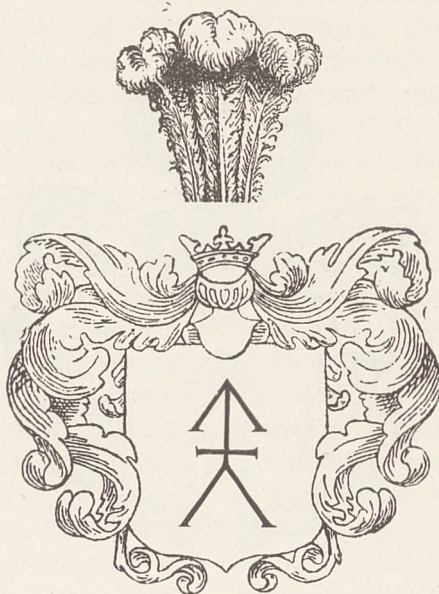
tami, ekscuzując się ubóstwem y odległym zamieszkaniem od familij w Wielkopolszcze, lecz tylko schedę takowey descendencij wypisaną prezentowali; jednak ponieważ 3 testimonia 1773 y 1774 roku wydane, od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego prezentowali, w których ci komissarze y ekonom świadczą, iż wywodzący się dopiero Ipp. Wolscy wedle dawnego nadania zo-

stając przy wolności y mieszkając na gruntach Uświatskich do żadney równey z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz jako szlachta z posiadowanych gruntow hibernę tylko do Skarbu opłacając zachowani byli przy wolnościach szlacheckich; a 4-te świadectwo od magistratu Wielizkiego, rekognoskujące stan szlachecki, zaczyn sąd ziemski prowincij Witebskiej na fundamencie takowych świadectw tychże Ipp. Wolskich w tymże zachował stanie.

Zakrzewscy herbu Kościeszka: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na helmie 3 pióra strusie; podług opisanja Kroniki

Niesieckiego tom IV fol. 648, familia znakomitemi possessyami y urzędami w kraju Polskim, w ziemi Czerskiej zaszczycona była, z której familij pochodzące Mikołay y Alexander Zakrzewscy za usługi woyskowe mając sobie nadane grunta w wojewodztwie Połockim, w tracie Newelskim Bakanowo y Kruty-szowo, w czasie rewolucij opuścili takową siedzibę a wynieśli się byli do Polski, czego probowano nadaniem cara Alexieja

Michajłowicza monarchy Rossyiskiego tychże gruntow Abramowi Hryniewskiemu, po wyrzeczeniu się przez Zakrzewskich, konferyowanym; w poślednim czasie successor wspomnionych Andrey Zakrzewski po ustałym zamieszaniu krajowym, powróciwszy do siedziby przodków swoich w tracie Newelskim będącey, a zastawszy oną już innym oddaną, osiadł na gruncie w starostwie Uświatskim między inną slachtą tam mieszkającą, gdzie następcy nieprzerwanie do 8-go pokolenia zamieszkawszy, lubo tak progeneracij swojej iako y rodowitości slacheckiej nie probowali dokumentami, jednak ponieważ produkowali y czytali u sądu 3 testimonialne skrypta 1773, 1774 od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego wydane, ktoremi pomienieni IchM. przyświadczaią, iż za ich przeszłego zawiadywania pomienionym

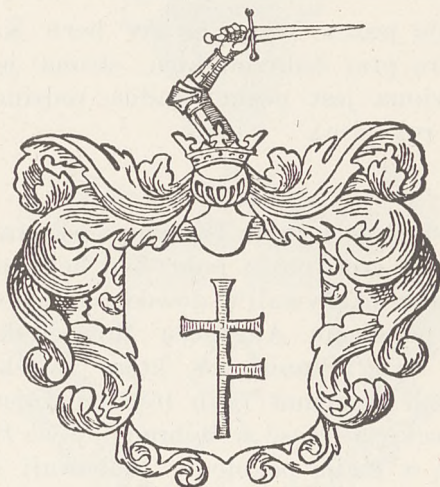
starostwem, teraz wywodzący się Ipp. Zakrzewscy podług nadanej zdawna im wolności, do żadnej równej z poddaństwem powinności używani nie byli, lecz jako szlachta hibernę tylko do Skarbu opłacając, przy wszelkich wolnościach szlacheckich zachowani byli, zaczyn sąd ziemski prowincji Witebskiej na fundamencie przereczonych świadectw familią wywodzących się Ipp. Zakrzewskich w tymże stanie y charakterze, jak dotąd zostawali, zachowali.

Ad M. D. G.

(Tu następuje jeszcze wymalowany herb Kościesz, takizsam, jak codopiero przy Zakrzewskich, strona jednak pod tym herbem pozostawiona jest pusta i żadna rodzina nie wypisana. I na tem koniec rękopisu).

Morelowscy herbu Prus 1 czyli Turzyna: półtora krzyża srebrnego w czerwonym polu, nad hełmem ramię zbrojne z dobytym mieczem, okazywali w dowód rodowitości szlacheckiej, iż w pierwszym pokoleniu Augustyn Morelowski miał z Maryanną z Dąbskich syna Stanisława, który za ekstraktem z akt ziemskich Belzkich otrzymał roku 1688 od wojewodzica Podolskiego Wo. Belżeckiego część w dobrach Nowe Siolo „Jan Bazylikowski“ zwaną; w 2-gim pokoleniu probowali dyplomem Augusta II króla polskiego z r. 1699 w Warszawie w wigilię św. Jana Chrzciciela wydanym, dalej wyrokiem Trybunału Lubelskiego z r. 1692 w sobotę przed Narodzeniem św. Jana Chrzciciela wydanym, Stanisława Antoniego 2 im. Morelowskiego na-przód sekretarza IKMści, potym podczaszego Winnickiego; testamentem tegoż Stanisława Antoniego 2-im. Morelowskiego, bezpotomnie zmarłego, w Wolicy d. 20 lutego 1708 zdziałanym, probowali w 2-gim pokoleniu brata jego rodzzonego Jana Stanisława 2-im. Morelowskiego oraz syna onegoż Józefa, niemniej siostrę Juścińską; w 3-im pokoleniu probowali ekstraktem z akt ziemskich lwowskich Józefa Morelowskiego, syna Jana Stanisława 2-im i Eufrozyny z Mereszczaków, w r. 1719 dziedzica części majątku Nowe Siolo, ożenionego z Zofią Jasińską, zaś pod rokiem 1723 siostrę onegoż Justynę zamężną za Jerzym Faściszowskim; w 4-ym pokoleniu probowali wypisem z ksiąg ziemskich prowincji Witebskiej z d. 15 lutego 1777 Adama Jakuba 2-im. Morelowskiego, syna Józefa i Zofii z Jasińskich, który synowi

swemu Łukaszowi dał pod datą 1770 dnia 14 Februarii w Jezior-
kach plenipotencją co do swej własnej części wsi Nowego Siola
i Łan Bazylikowski, w wojewodztwie i powiecie Bełzkim leżą-
cych; zaś wypisem z akt Bełzkich grodzkich z d. 5 lutego 1780
probowali Katarzynę z Morelowskich 1-o Antoniego Rosnow-
skiego cześnika Nurskiego, 2-o Józefa Rogowskiego ekonoma
Smoleńskiego małżonkę; w 5-ym pokoleniu probowali aktem kwi-
tacyjnym, wydanym we Lwowie d. 13 Februarii 1801, w którym

Tadeusz i Franciszek z Międzygorza Zaklikowie pokwitowali Łu-
kasza Stanisława 2-gim, i Maryannę z Zaklików małżonków Mo-
relowskich z odbioru sumy złp. 6000 z dóbr Wileczyce, niegdę
w grodzie Nowokorezyńskim zapisaney, oraz wyciągiem z ksiąg
metrycznych szlachty Galicyjskiej tegoż Łukasza Stanisława 2-im.
Morelowskiego jako syna Adama Jakuba 2-im i Zofii z Hłu-
szniewiczów Morelowskich; w 6-ym pokoleniu probowali atesta-
tem Józefa Żaby, marszałka szlachty prowincij Witebskiej z d.
17 Julia 1808, iż Hipolit Janowicz Morelowski (wnuk Adama Ja-
kuba 2-im i Zofii z Hłuszniewiczów Morelowskich) wpisany zo-
stał w księgi szlachty Witebskiej jako wylegitymowany ze sta-
rego polskiego szlachectwa; w temże pokoleniu probowali dypl-

mem Rektora i Senatu Akademii Połockiej soc. Jesu z d. 20 Januarii 1819 Józefa Morelowskiego doktorem św. Teologii; w tymże 6-ym pokoleniu probowali cessioną w Krzywem 4 listopada 1824 dziaalaną, Jana Kantego Morelowskiego, któremu rodzice Łukasz Stanisław 2-im i Maryanna Morelowscy zcedowali sumę złp. 6000 od Ipp. Zaklików nabytą; w 7-ym wreszcie pokoleniu pokładali wypis z metryk szlachty Galicyjskiej, stwierdzający, iż pomieniony Jan Kanty 2-im. Morelowski spłodził z żoną swą Pelagią z Duninów Brzezińskich, synów: Stanisława Kostkę Adama 2-im. Ludwika Jacka 2-im i Juliana Feliksa 2-im. Morelowskich.

(Powyższy wywód rodziny Morelowskich nie znajduje się wprawdzie w rękopisie Wywodu szlachty prowincyi Witebskiej, który niniejszem drukiem ogłaszamy, poświadczenie wszelako oryginalne i niepodejrzane Józefa Żaby, marszałka szlachty prowincyi Witebskiej z d. 17 lipca 1808, powyż powołane, iż Hipolit Janowicz Morelowski wpisany został w księgi szlachty Witebskiej, dowodzi ponad wszelką wątpliwość, że rodzina Morelowskich w księgach szlachty Witebskiej zapisaną była, że zatem nasz rękopis nie jest zupełny. Uzupełniliśmy zatem wywód rodziny Morelowskich wedle przedłożonych nam oryginalnych autentycznych dokumentów).

WYKAZ

osób, godności, herbów i miejscowości.

A.

- Abdank herb 20.
— patrz Habdank.
Achremowiczowie herbu Dąb, 162, 163, 164.
Achremowicz Piotr 163.
Achremowszczyzna, służby 176.
Aleksander król polski 37, 124.
— w. ks. litewski 34.
Aleksiej Michajłowicz monarcha Rosyjski 180.
Ambrosowicze dobra 157.
Ancuta herb 38.
Andruchy dobra w wojew. wołyńskim 144.
Andrzejewicze dobra 139.
Antogonie dobra w pow. kowieńskim 85.
Antonowiczowie herbu Hełm 3.
Antonowicz Andrzej Wojsym porucznik wojew. trockiego 4.
— Maciej Wojsym 1612, 3.
— Marcyan Wojsym 4.
— Samuel 4.
Arciuchowo dobra w prowincyi Witebskiej 100.
Audziewicze dobra w wojew. połockiem 139, 140.
August II król polski 4, 12, 19, 20, 52, 60, 67, 79, 101, 111, 112, 116,
128, 140, 151, 155.
— III król polski 41, 62, 74, 116, 134, 135, 141, 151.

B.

- Babinicze, majątność w witebskiem 54.
Babnin dobra 59.

- Bajbrody, majątność w witebskiem 155, 156.
 Bajów, majątność w wojew. połockiem 101.
 Bakanowo, dobra w wojew. połockiem 180.
 Baranowscy herbu Ostoja 4, 150.
 Bartoszewiczowie herbu Łada, 5.
 Bartoszewicz Adam Mikołajewicz 5.
     — Mikołaj 5.
 Belina herb 165.
 Bełchów, bitwa tamże 53.
 Bełzkie województwo 66.
 Bereśniewiczowie herbu Kościeszka 6.
 Bereśniewicz, ekonom starostwa wielizkiego 178.
     — namiestnik uświacki 1774, 65.
     — Gabryel 1721, 6.
     — Wawrzyniec 6.
 Bestuszew rosyjski minister rezydent w Warszawie 66.
 Bestwina dobra 157.
 Będzińska transakcyja 116.
 Biała Ruś 8, 20, 28, 41, 44, 81, 85, 120, 128, 166, 168.
     — regimentarz: Ogiński 18.
 Białokrynicka parafia 144.
 Białynia herb 85, 126, 158.
 Białynicze, majątność w witebskiem 58, 60, 92, 151.
 Białynowiczowie herbu Lubicz 7.
 Białynowicz Piotr 7.
 Bielawscy herbu Jelita 14.
 Bielica, majątność w orszańskim 88.
 Bielska ziemia 25, 64, 176.
     — poborca: Wojciech Hinek 166.
 Bieniewszczyzna dobra w witebskiem 42.
 Bieńkowo dobra w podlaskiem 112.
 Bieńkowski Stanisław 112.
 Bików majątność 106, 157.
 Birulowie 97, 98, 99, 132.
 Birula Nicefor 1525, 109.
 Bobaszyńscy herbu Sas 7, 8.
 Bobaszyński Jan Janowicz 7, 8.
 Bobry starostwo.
 Bodziakin, majątność w witebskiem 67, 139,
 Bogoria herb 9, 98.
 Bogusławicze hrabstwo 54.
 Bogusze dobra w podlaskiem 8.
 Boguszowie herbu Półkozic 8.
 Bogusz Tomasz na Borzech 8.
 Bohdanowiczowie Szwoگیرowie 63.
 Bohomolcowie herbu Bogorya 9, 10.
 Bohomolec Aleksander 9.
     — Dmitr 9.
     — Jan 9.
     — Jan Semenowicz 1570, 9.

- Bohomolec Juchno czyli Juszeko 9.
 Bokiejówna 37.
 Boleck, majątność w witebskiem 66.
 Bolesław Śmiały 116.
 — książę mazowiecki i ruski 60.
 Bołtuty dobra w witebskiem 132.
 Bona królowa 126.
 Bończa herb 110, 152.
 Borek majątność 70.
 Borkówka rzeka 52.
 Borowscy herbu Habdank 10.
 Bory majątność w podlaskiem 8.
 Borzdziły majątność w pow. orszańskim 83.
 Boutki majątność 156.
 Braclawski gród 153.
 Brakowiec, majątność w ekonomii mohylowskiej 83.
 Brański gród 112.
 — powiat i ziemia 25, 165.
 Bróg albo Leszczyc herb 116.
 Bronikowski albo Osęka herb 129.
 Browczyno, majątność w prow. witebskiej 40, 111.
 Browczyńscy Sasinowie herbu Sas 10, 11, 91.
 Browczyński Ihnat Iwanowicz 11.
 — Iwan Sasin 10.
 Brühl minister polski 1748, 67.
 Brukow majątność 83.
 Brunki, majątność w woj. witebskiem 142.
 Bryewo, majątność w witebskiem 20.
 Brzeskie województwo 148, 151, 157, 175.
 — łowczy: Wyszeński 144.
 — stolnik: Hrehory Dombrowski 20.
 Brzesko-litewskie województwo 40, 50.
 Brześć litewski miasto 20, 40.
 Brzesko-kujawski chorąży: Wacław Stanisławowicz Rożyński Koszczyc 54.
 — kasztelan 54.
 Brzostowski podskarbi w. ks. litewskiego 159.
 Bublewo, majątność w witebskiem 63.
 Bucieński szlachcie 32.
 Budowieście, majątność w woj. witebskiem 51, 63, 116.
 Budowiesz alias Zawiella folwark w pow. oszmiańskim 152.
 Bujewo-Wyżłacin albo Użłacin majątność w prow. witebskiej 19, 38, 40,
 57, 71.
 Bujewiczowie herbu Niezgoda 11, 12, 57, 71.
 Bujewicz Jan Amboj Wyżłaciński 11.
 Bujewiczówna za Leonem Łukaszewiczem 71.
 Bujnowscy herbu Korwin 14.
 Bujnowski Daniel Korwin 14.
 — Władysław Daniłowicz 14.
 Bułhakowie herbu Syrokomla 12.

- Bułhak Franciszek, podstoli i pisarz grodzki witebski, starosta sawiński
51, 119, 120, 164, 165, 175.
— Maciej Piotrowicz 12.
— Piotr 1585, 12.
Burscy 63.
Buski chorąży: Lipski 67.
Butkiewiczowie herbu Trzaska 13.
Butkiewicz Łukasz 13.

C.

- Cedrowska Krystyna za Bogusławem Lipińskim 162.
Cegłowski kościół 60.
Cerkowiszce, majątność w prow. witebskiej 102.
Charkowscy herbu Pilawa 15.
Charkowski Sasin 15.
Charkowszczyzna dobra 119, 156, 157.
Chaszkowscy herbu Puchała 16.
Chaszkowski Mikołaj 16.
Chełmiński gród 37.
Chełmska ziemia 110.
Chęciński powiat 162.
Chlewińszczyzna folwark 129.
Chłusewiczowa 135.
Chocienicze majątność 156.
Chocimel, dobra w witebskiem 41, 103.
Chodkiewicz Karaczewski Niemira Jan 86.
— Karol 144.
Chocimscy 46.
Chomąto herb 16.
Chomiczowie herbu Chomąto 16, 17.
Chomicz Marcin 16.
Cholewa herb 18.
Chrapowicze dobra w witebskiem 17.
Chrapowiccy herbu Gozdawa 17, 18.
Chrapowicki Antoni, chorąży smoleński, następnie podkomorzy, marszałek izby poselskiej, wojewoda witebski 17, 18.
— Józef, chorąży i podwojewodzy witebski 18.
Chrzanowszczyzna majątność w prow. witebskiej 104, 131.
Chudzińscy herbu Cholewa 18.
Chudziński Aleksander podstoli połocki 18.
Chwiedzyno, grunt do mająt. Kosse należący 27.
Chwostowa majątność w witebskiem 34.
Chwoszczowate, majątność w woj. brzeskiem 148.
Ciałoszyno dobra 105.
Ciechanowska ziemia 112, 113, 140.
— stolnik: Mateusz Kakowski 42.
Cielętniki uroczyszcze 91.
Cielica Zdan 131.

- Ciemnolesie czyli Romanowszczyzna, dobra w pow. orszańskim 111.
 Ciercież, majątność w pow. rzczyckim 142.
 Cieszylowicze, dobra w wojew. połockim 39, 115.
 Ciołek herb 48.
 Ciwunowicze dobra w pow. orszańskim 24.
 Czaplic podczaszy witebski 61.
 Czartoryscy ks. 155, 178.
 Czartoryski wojewoda ruski 65, 113.
 Czasbowski stan 72.
 Czepelska dziekania 34, --- pleban 34.
 Czerewkowa, majątność w witebskiem 34.
 Czerna, majątność w wojew. połockim 27.
 Czernica, majątność w prow. witebskiej 90.
 Czerniekie starostwo 52.
 Czernichowskie województwo 79, 151, — skarbnikowstwo 50.
 Czerska ziemia 62, 112, 180.
 — komornik: Andrzej Lachowski 62.

D.

- Dawidkowicze, majątność w woj. witebskiem 18.
 Dąb czyli Dub herb 133, 162.
 Dąbrowa herb 20, 44, 101, 136.
 Dederkało herb 19.
 Dederkowie herbu Dederkało 19.
 Dederko Jan, koniuszy orszański 1700, 19.
 — Iwan 19.
 Derebiny, majątność w pow. wiłkomirskim 100.
 Dmitrowiczówna za Stanisławem Krażyńskim 58.
 Dobrejki majątność 61, 94, 95, 120, 131.
 z Dobrohostów Paweł Rola 110.
 Dobromyślski pleban 34.
 Dobrzyńska ziemia 128.
 — łowczy: Tomasz Dobrzyński 164.
 — podczaszy: Maksymilian Dobrzyński 164.
 — sędzia grodzki: Wojciech Dobrzyński 164.
 Dobrzyńscy herbu Jelita 164, 165.
 Dobrzyński Jan 164.
 — Kazimirz 164.
 — Maksymilian, podczaszy dobrzyński 164.
 — Piotr 165.
 — Tomasz, łowczy dobrzyński 164.
 — Wojciech, sędzia grodzki dobrzyński 164.
 Dobryń, majątność w prow. witebskiej 12, 40, 63, 91, 111, 131, 155.
 Dobryń — Browczyno majątność 10, 11.
 Dobryniec, majątność w prow. witebskiej 139.
 Dojhałów, majątność w prow. witebskiej 92.
 Doliwa herb 21, 27.
 Dołęga herb 20, 28, 46, 55, 120, 127.

- Dołhonos Dmitr, komendant kozacki 109.
 Dombrowa czyli Dąbowa herb 167.
 Dombrowscy herbu Dołęga 20.
 — herbu Dąbrowa 20, 21.
 Dombrowski Antoni, skarbnik liwski, dworzanin JKM. 20.
 — Hrehory stolnik brzeski 20.
 Dominiki dobra 94.
 Dreczyłuki, majątność w witebskiem 69.
 Drohicka ziemia 59, 102.
 Drohicki krajezy: Malinowski Stefanowicz 74.
 Drucki — Lubecki ks. pułkownik 63.
 — Karol kasztelan smoleński 159.
 Drukow, majątność w witebskiem 78.
 Drymowszczyzna, majątność w wojew. połockiem 27.
 Drzewica herb 61.
 Dubrowy, majątność w prow. witebskiej 66, 67, 68.
 Duchorowicze, majątność w połockiem 115.
 Duniłowicze, majątność w wojmińskim 151.
 Dunin, starosta zachorański 1715, 81.
 Dymanów dobra 151.
 Dymetriusz w. ks. moskiewski 53.
 Działilewo, majątność w prow. witebskiej 111.
 Działilewicz, pisarz połocki 131.
 Działosza herb 166.
 Działowiczowie herbu Kościeszka 21.
 Działowicz Maciej Hurec, pułkownik wojsk IKM. 21.
 Dziedziny, majątność 32.
 Dziorożyńscy 63.
 Dźwina rzeka 54.
 Dzwoniec, majątność w pow. rzeczyckim 88.

F.

- Falkowicka parafia 121.
 Falkowscy herbu Doliwa 21, 22.
 Felnerowiczowie herbu Nałęcz 22, 23.
 Felnerowicz Antoni 23.
 — Paweł Wojciechowicz 22.
 — Wojciech 22.
 Fiedorowicz Andrzej 55.
 — Bohdan 63.
 — Tymoteusz 55.
 Fiedorowo, majątność w smoleńskim 81.
 Filipków, majątność w woj. witebskiem 34.
 Fleming 155.
 Fontana herb 23, 24.
 Fontanowie herbu Fontana 23.
 Fontana Jakub, budowniczy JKM. 24.
 — Ludolf 24.

- Frącwiczowie herbu Nowina 24, 25.
 Frącwicz — Spokojski Krzysztof 24.
 Freyden, bitwa ze Szwedami tamże 144.

G.

- Ganow, majątność w woj. bełzkim 66.
 Gazuba szlachcic 1652, 83.
 Gąsiewski, wojew. smoleński 72.
 Gęsówki majątność 112.
 Gieczewicz ksiądz, kanonik wileński, pleban wielizki 166.
 Giedymín, książę litewski 53.
 Giejsztor herb 25, 26.
 Giejsztorowie herbu Giejsztor 25, 26.
 Giejsztor Samuel Stanisławowicz 25.
 — Stanisław Dobkowicz 25.
 Gierałty dobra 25.
 Gierałtowsy herbu Szaszor 25.
 Gierałtowski Franciszek Stanisławowicz 1706, 25.
 — Stanisław Skąпка na Szymborach, Włotkach i Gierałłach 25.
 Gierniki, majątność 74.
 Gniazdowski 32.
 Gnieźnieński arcybiskup : Piotr Leszczyc 1058, 116.
 — sufragan : Jędrzej Wilczyński 142.
 — probostwo 66.
 Gogolińscy herbu Rola 26.
 — herbu Korab 26.
 Gogoliński Adam 26.
 Gojżewscy 128.
 Gołgowsy herbu Doliwa, 27, 28.
 Gołgowski Jan 27.
 Gołgowszczyzna majątność 109.
 Goreccy z Gorek, herbu Dołęga 28.
 Gorecki Bartłomiej, łowczy sieradzki 28.
 Górscy herbu Radwan 28.
 Górski z Gór Jakub 28.
 Goślińscy herbu Przerowa 29.
 Gośliński Sebastian 29.
 Gostyńska ziemia 141.
 Gozdawa herb 17, 67, 75, 99.
 Gozdziwski 1644, 85.
 Grabie herb 65, 147.
 Grądcy herbu Lada 30.
 Grądzki Adam 30.
 Grodzieński gród 37, 45, — powiat 49, 54, 61, 70, 80, — sejm 78.
 — starosta : Kotowicz 1728, 23.
 — ztołnik 54.
 Gruszetcy herbu Belina 165.
 Gruszetski Jan 165.

- Grużewscy herbu Lubicz 31, 37.
 Grużewski Maciej 31.
 Grzymała herb 140.
 Gudmiajdzie, majątność w pow. wiłkomirskim 126.
 Guldensztern herb 31.
 Gumki dobra 32.
 Gumkowscy herbu Guldensztern 31, 33.
 Gumkowski Adam, burgrabia łomżyński 31.
 — Paweł 32.
 — Piotr 1725, 32.
 — Stanisław 32.
 Gutowscy herbu Slepowron 33.
 Gutowski Floryan 33.
 — Michał 33.

H.

- Habdank, Abdank herb 18, 20.
 Ćaciszcz majątność 114.
 Hańkowa majątność 103.
 Haponowszczyzna, majątność w witebskim 75, 76, 112.
 Harasimowiczowie herbu Szreniawa 34.
 Harasimowicz ksiądz, dziekan wielizki 65.
 — Iwaszko 34.
 Hełm herb 3.
 Hercykowie 116.
 Hinkowie herbu Działosza 166, 167.
 Hinek Gasper poseł na sejm 166.
 — Jan 166.
 — Jan, sędzia na trybunał piotrkowski 166.
 — Tomasz, podsędek ziemski nurski 166.
 — Wojciech poborca ziemi bielskiej 166.
 Holedź majątność 51.
 Hołowczyński książę Szcześny Jarosławicz kasztelan miński 1622, 83.
 Hołownia herb 105.
 Hołownia Achrem 105.
 — Bohdan 105.
 — Piotr Achremowicz 105.
 — Zdan Piotrowicz 105.
 Hołubel majątność 22.
 Hor albo Horodek dobra 105.
 Horbaczew majątność 46.
 Horbowscy Zarankowie 150.
 — patrz Zarankowie.
 Horki, majątność w wojew. połockim 39, 70, 91, 104, 108.
 Hornów, majątność w wojew. brzeskim 157.
 Hornowscy 27.
 Horodeccy herbu Przyjaciół 34, 35.
 Horodecki Stanisław 34.

- Horodnia, majątność w witebskiem 46, 98, 99.
 Horodziec, majątność w orszańskim 20.
 Horowatka, majątność w wojew. witebskiem 25.
 Horska-Drucka Eudoksia Krystyna za Mateuszem Wodoradzkim 144.
 Hory, majątność w witebskiem 60.
 Hralewo, majątność 68.
 Hranicze, majątność w mińskim 58.
 Hrebnicki 1742, 96.
     — starosta micianiński 1773, 136.
 Hrebnicka za Antonim Poziomkowskim 102.
 Hruzdów, majątność w wojew. mińskim 75.
 Hrybunów, majątność 119.
 Hryhorowicze, majątność 26.
 Hryniewiczowie 128.
 Hryniewski Abram 180.
 Hulpowscy, patrz Szulcowie.
 Hurko 134, — 1680, 103.
     — pisarz ziemski witebski 132.
 Huss Jan 116.
 Hussyci 116.
 Hutorowszczyzna folwark 72.

J.

- Jabłońska parafia 25.
 Jacewiczowie herbu Kościeszka 35.
 Jacewicz Piotr Skirgajło 35.
 Jacyna herb 89.
 Jagiełło 144.
 Jakowicz, patrz Suszko.
 Jałbrzykowie, patrz Wyszceńscy.
 Jan III król polski 52, 83, 101, 103, 124, 149, 151.
 Jan Kazimirz król polski 54, 72, 88, 117, 119, 124, 143.
 Jankowo czyli Szulcowo, dobra w prow. witebskiej 134.
 Jankowszczyzna grunta 68.
 Januszewscy herbu Dombrowa 167, 169.
 Januszewski Adam stolnik zakroczyński 168.
     — Piotr 168.
     — Wawrzyniec sędzia na trybunał 168.
     — Wojciech koniuszy zakroczyński 168.
 Januszkowscy herbu Pobóg 36.
 Januszkowski Bohdan Zdanowicz 36.
 Jaromin, majątność w wojew. witebskiem 10, 63, 121.
 Jaroszew, majątność w pow. słonimskim 26.
 Jaroszewiczowie herbu Przyjaciół 31, 36.
 Jaroszewicz Jerzy 36.
     — Kwaczyński Felicyan 36.
 Jasieńczyk herb 77.
 Jasieniec zamek 142.

- Jasięscy herbu Dołęga 37, 38.
 Jasięski Michno 37.
 Jastrzembiec herb 20, 86, 125, 151.
 Jazdowski Tomasz, chorąży pow. połongowskiego 94.
 Jaźwin majątność 51, 52.
 Iekiewicz ksiądz, pleban wielizki 165.
 Jelita herb 14, 81, 134, 164.
 Jesipowiczowie herbu Ancuta 38, 121.
 Jesipowicz Ohorodnicki Hrehory 38.
     —   —   Tymofiej 38.
 Jesmanowie 26.
 Iłgowski 100.
 Inflanty 72, 144.
 Inowrocławski kasztelan 54.
     —   stolnik: Kasper Sujkowski 128.
     —   wojewoda: Rysiński 116.
 Intrupie, majątność 77.
 Jodkowie herbu Lis 38.
 Jodko Narkiewicz Fiedor 39.
 Isztolska włość 126.
 Judzino, majątność 80.
 Jundził, patrz Ryłło.
 Jurborska komora 82.
 Jurkowlany, majątność w wojew. mińskim 68, 69.
 Juszkowscy herbu Ślepowron 39.
     —   drudzy tegoż herbu 40.
 Juszkowski Eliasza 39.
     —   Jan 40.
 Iwańkowa alias Lubszczyzna, majątność 67.
 Iwańkowo Domosławskie, majątność 68.
 Iwanowszczyzna, majątność w pow. oszmiańskim 117
     —   zwana Sabiłki 118.
 Iwański stan 72.
 Izbowicze, majątność w witebskiem 20.

K.

- Kaczanowscy herbu Ostoja 40, 41.
 Kaczanowski Jan Stanisław 40.
 Kaczyńscy z Susza herbu Pomian 41.
 Kaczyński Maciej 41.
     —   Wojciech 41.
 Kakowscy herbu Kościeszka 42.
 Kakowski Mateusz, stolnik ciechanowski 42.
 Kalczyzno, dobra w prow. witebskiej 146.
 Kaliski kasztelan 54, — pisarstwo 66.
     —   stolnik: Waclaw Grabie de Lippe-Gano Lipski 66.
 Kalnica dobra w wojew. podlaskiem 74.
 Kamień, majątność w wojew, mińskim, pow. oszmiańskim 114.

- Karaczewscy Niemirowie 87.
 Karaczewski Niemira Jan Chodkiewicz 86.
 Kaszyn, majątność w woj. witebskim 29.
 Kaszyno, majątność w pow. orszańskim 63, 131.
 Kazań 137.
 Kazanow, majątność w prow. witebskiej 109, 133, 146.
 Kazanówka majątność 30.
 Kazimirz król polski 53.
 Kęstajcie, dobra w księstwie Żmudzkiem 43.
 Kęstajscy XX. Rochici 43.
 Kęstowiczowie herbu Pokora, 43.
 Kęstowicz Zacharyasz 43.
 Kiemin, majątność w wojew. witebskim 18, 70.
 Kiezyerling poseł rosyjski 66.
 Kijów 43, 79.
 Kijowski kraj 44, — wojewodztwo 79.
 Kisielowie herbu Namiot 43, 44, 67, 158.
 Kisiel podwojewodzy witebski 18.
 — Adam 48.
 Kiślak, patrz Stankiewicz.
 Kleszkowle, majątność w wojew. trockiem 80.
 Klimaszewscy herbu Dąbrowa 44.
 Klimaszewski Łoś Bartłomiej 44.
 Klimiańszczyzna, służby 176.
 Klimów majątność 140.
 Kliński książ 139.
 Kłosewiczowie herbu Ostróg 45, 46.
 Kłosewicz Jan Franciszek, stanowniczy pułkowy wojew. witebskiego 45.
 Kmiecie majątność w ziemi ciechanowskiej 112.
 Książninowie herbu Dołęga 46.
 Książnin Franciszek 46, 47.
 — Nicefor 46.
 Książycowie, herbu Lewart 47.
 Książyszczu Siemion 47.
 Kobiszczu, majątność w wojew. witebskim 89.
 Kobylacka dzierżawa 83.
 Kobylniki majątność w wojew. witebskim 151, 155.
 Koczanowie 118.
 Kokoszki, majątność w pow. słonimskim 83.
 Koledziejczu, majątność w prow. witebskiej 90.
 Kolumna herb 53, 84.
 Kołakowscy herbu Kościeszu 169.
 Kołakowski Antoni 169.
 Kołomyscy herbu Niezgoda 47.
 Kołomyński Piotr 47.
 Komarowscy herbu Ciołek 48, 49.
 Komarowski Paweł 48.
 Komossy, majątność w prow. witebskiej 139.
 Konarski kasztelan 54.
 Kononowiczowie herbu Radwan 49, 50.

- Kononowicz Eustafi 49.
 Kopaczewszczyzna grunta 68.
 Kopyskie hrabstwo w orszańskim 69.
 Kopytowo, majątność w wojew. smoleńskim 81.
 Korab herb 26.
 Korczak herb 54, 75, 91.
 Koromidy majątność w witebskiem 121, 148.
 Korwin herb 14, 128.
 Korybutowicze, patrz Puryccy.
 Korybutowicz Aleksander książę 100.
 Koryccy 118.
 Korzeniewscy herbu Kościeszka 50, 51.
 Korzeniewski Wojciech 50.
 Kościeniowszczyzna, majątność w woj. witebskiem 15.
 Kościeszka herb 6, 21, 35, 42, 50, 56, 71, 72, 148, 169, 179, 181.
 de Kościn Nicetor 53.
 Kościukowa, majątność w wojew. smoleńskim 46.
 Kosse, majątność w prow. witebskiej 27, 151.
 Kossowowie herbu Swierczek 51. 52.
 Kossow Koźma 51.
 — Kuźminicz Konstanty 51.
 Kossowowna Estera za Tomaszem Niemirą 87.
 — za Janem z Ramelu Ramszą 106.
 Koszycowicze herbu Poraj 53, 54, 71.
 Koszyc Michał 54.
 — Roman 53.
 — Stanisław wojew. łączycki 53.
 — Wacław Stanisławowicz Rożyński, chorąży brzeski kujawski 53, 54.
 Kotowiczowie herbu Korczak 54.
 Kotowicz Jan 55.
 — starosta grodzieński 23.
 Kotowie 132.
 Kotowo, majątność w wojew. witebskiem 65.
 Kotwic herb 78, 120, 177.
 Kowalewski Piotr 153.
 Kowalski kasztelan: Janusz Leszczyce Rysiński 1589, 116.
 Kowieński gród 156, 157, — powiat 25, 85, 156, 157.
 — cześnik: Mateusz Wodoradzki 144.
 — starosta: Prozor 85.
 Kozacy 143.
 Kozacki komendant: Dmitr Dołhonos 109.
 Kozarek 56.
 Kozarewiczowie herbu Dołęga, 55.
 Kozarewicz Fiedor 55.
 Kozarynowie herbu Kościeszka 56.
 Kozaryn Tymofiej, namiestnik grodzki witebski 56.
 Koziczowie 140.
 Kozłowicze, majątność 72.
 Kozłowscy herbu Wieże 170, 171.

- Kozłowski Albrycht, poseł na sejm warszawski 170.
 — Andrzej 170.
 — Andrzej (2-gi) 170.
 — Jakub 170.
 — Paweł 170.
 — Seweli 170.
 — Tomasz komornik królewski 170.
 — Wincenty poseł z wojew. podlaskiego na komisję Radomską 170.
- Kozubiec, majątność w pow. orszańskim 85.
- Krajewscy herbu Oliwa 57.
- Krajewski Jan, chorąży ziemi wiskiej 1579, 57.
 — Marcin Stanisławowicz 57.
 — Stanisław starosta wiski 1616, 57.
- Krakowskie biskupstwo 66, — województwo 101.
- Krakowski biskup: Lipski 67.
 — kanonik: Jędrzej Wilczyński 142.
 — wojewoda: Potocki 1690, 83.
- Krasny bór, majątność 72.
- Krasnystaw, majątność w wojew. witebskiem 65.
- Krassowscy Rudzińscy z Rudny 112.
- Krasyn, majątność w prow. witebskiej 36.
- Krasyny, dobra w woj. witebskiem 12.
- Krażyńscy herbu Ślepowron 58.
- Krażyński Jerzy 58.
 — Stanisław 58.
- de Kreczetnikoff Michał gubernator pskowski 65.
- Krękowszczyzna, majątność 105.
- Kroje herb 154, 155.
- Krupienicz szlachcic 155.
- Krupscy herbu Lewart 58, 59, 135.
- Krupski Jan, hetman wojsk rosyjskich 58.
- Kruszwicki kasztelan: Rysiński 116.
- Krutyszowo, majątność w woj. połockiem 180.
- Krymska niewola 78.
- Krysnia, dobra w pow. upickim 152, 153.
- Kryszipin, wojewoda witebski 36.
- Krzczków, majątność w ziemi drohickiej 59, 60.
- Krzczetowscy 27.
- Krzczkowski herbu Prawdzie 59, 60.
- Krzczkowski Sepiłekowie Trąbscy na Krzczkowie 60.
- Krzemieniecki powiat 144.
- Krzywicze, majątność 153.
- Krzywonoska parafia 112.
- Krzyżacy 53, 79, 142, 144.
- Kubek, majątność 151.
- Kubiawicze herbu Pilawa 60, 61.
- Kubiawicz Andrzej 60.
- Kujawskie województwo 142.
 — podkomorzy: Rysiński 116.

Kukowiaczyn, majątność w witebskiem 155.
 Kulizin, majątność 70.
 Kuryłów, majątność w witebskiem 159.
 Kuryłowców dobra w witebskiem 123.
 Kuszelewscy herbu Drzewica 61, 62.
 Kuszelewski Andrzej 61.
 — Michał 62.
 Kuźminicz, patrz Kossow.
 Kuźnietów, majątność w wojew. smoleńskim 78.
 Kwaczyński, patrz Jaroszewicz.

L.

Łabędź herb 173.
 Lachowscy herbu Pilawa 62.
 Lachowski Andrzej, komornik czerski 62.
 — Jerzy 62.
 Łada herb 5, 30.
 Łaposzniewo, majątność w witebskiem 20.
 Łappowie herbu Lubicz 68.
 Łappa Ławryn 1635, 69.
 — Matyasz 68, 69.
 Łatochy, majątność w witebskiem 156.
 Ledczany, majątność 63.
 z Ledczan Leteccy 63.
 Ledec, majątność w witebskiem 60.
 Leliwa herb 91, 130.
 Lemnickie wójtostwo 79.
 Lenartowszczyzna, majątność 131.
 Lepelski gród 130, — powiat 130, — plebania 56.
 Leskowicz, majątność w prow. witebskiej 42.
 Lescy herbu Ostoja 171.
 Leski Andrzej 171.
 Lessowycie, majątność 156.
 Leszczyński Stanisław, król 79.
 Leszczyńska pustosz 128.
 Leszczyc albo Bróg, herb 116.
 Leteccy herbu Lis 63, 66.
 Lewart herb 47, 58.
 Lewiccy herbu Rogala 64.
 Lewicki Anzelm Stanisławowicz 65.
 — Jan chorąży regimentu w. ks. litewskiego 65.
 — Józef 64.
 — Krzysztof 64.
 — Mikołaj 64.
 — Stanisław podczaszy podlaski 64, 65.
 Łęczycki gród 120, — województwo 20, 116, 143.
 Łęczycki wojewoda 53, 54.
 — — Stanisław Koszczyc 53.

- Lidzki powiat 35, 39, 47, 48, 55, 96, 101, 108, 115, 120, — sąd grodzki 101.
 Lipniewska parafia 22.
 Lipińscy herbu Poraj 147, 161.
 Lipiński Adam 162.
 — Bogusław, strażnik upicki 162.
 — Jan Adamowicz 162.
 — Kazimirz Bogusławowicz 162.
 — Krzysztof 162.
 — Mikołaj Adamowicz 162.
 — Rafał, miecznik orszański 162.
 — Stanisław 162.
 Lipsy albo Lipsy-Gano herbu Grabie 65, 67.
 Lipski kardynał 66.
 — Michał 67.
 — Piotr Gano 1664, 66.
 — Wacław Grabie de Lippe-Gano, stolnik kaliski 65.
 de Lippe-Gano, patrz Lipsy.
 Lis czyli Mzura herb 38, 63, 118.
 Lisowicze dobra w wojew. brzesko-litewskim 40.
 Litewskie księstwo 68, 72, 130, 142.
 — hetman: ks. Michał Korybut Wiśniowiecki 151.
 — koniuszy: Jakub Piasecki 94.
 — marszałek: Krzysztof Moytwid 162.
 — miecznik: Ogiński 128.
 — podskarbi: Brzostowski 159.
 — regimentarz: Ogiński 128.
 — wojski: Piasecki Jan, 95, 113, 144.
 Liwski skarbnik: Antoni Dombrowski, dworzanin królewski 20.
 Łodzia herb 90.
 Łohojska parafia 5.
 Łomazy, majątność w wojew. brzeskiem 157.
 Łomżyńska ziemia 31, 32, 33, 128.
 — burgrabia: Adam Gumkowski 31.
 Łoś, patrz Klimaszewski 44.
 — patrz Rożkowski.
 Łosie, majątność w wojew. podlaskiem 111.
 Łosiów, majątność 112.
 Łoświda, majątność w wojew. witebskiem 17.
 Łotyszkowo, folwark w prow. witebskiej 136.
 Łotyszyn, dobra w wojew. smoleńskim 46.
 Łowoż, majątność 116.
 Lubaczew, majątność 72.
 Lubawickie hrabstwo 129.
 Lubecki 73.
 Lubelskie województwo 22, 74, 114, — trybunał 54, 111.
 Luboszczyński herbu Gozdawa 67, 68.
 — Daniło i Iwan bracia, 67.
 Lubyszczyna inaczej Iwańkowa, majątność 67, 68.
 Lubicz, majątność w wojew. połockiem 91, 108.

- Lubiec herb 7, 31, 68, 79, 92, 123, 146, 176.
 — odmienny, herb 87.
 — Szyrmów herb 126.
- Ludczyce, majątność w wojew. połockim 27.
- Ługiele, majątność w grodzieńskim 80.
- Łuk napięty herb 97, 103.
- Łukaszewiczowie herbu Wieniawa 70, 172, 173.
- Łukaszewicz Kondrat 172.
 — Leon 70.
- Łukawiec, majątność 68.
- Łukawska ziemia 112.
- Łukomski 138.
- Łukomska, sędzianka ziemska witebska, za Ignacym Nowackim 88.
- Łuskinowie herbu Kościeszka 11, 62, 71, 73.
- Łuski 1705, 91.
 — chorąży witebski 60.
 — horodniczy witebski 76.
 — Jerzy 72.
- Łuskinianka za Baltazarem Mężyńskim 76.
- Łużyn, majątność 9.
- Lwowski dziekan katedralny: Łukasz Witkowski 143.

M.

- Machwicz herb 73.
- Maćkiewiczowie herbu Machwicz 73, 119.
- Maćkiewicz Michał 73.
- Makciszki, majątność w pow. lidzkim 115.
- Makowo, grunta 121.
- Makszyno, majątność w prow. witebskiej 143, 146.
- Małachowski stan 46, 78.
- Malinów, majątność w podlaskim 74.
- Malinowscy herbu Pobóg 74.
 — z Kalnicy i Malinowa 74.
- Malinowski Adam 1632, 74.
 — Antoni, premier-major wojsk koronnych regimentu elbląskiego 74.
 — Jan 1632, 74.
 — Jan, porucznik wojsk litewskich 74.
 — Michał 1632, 74.
 — Seweryn 1632, 74.
 — Stefan sędzia radomski 74.
 — Stefanowicz, stolnik podlaski 74.
 — Stefanowicz, krajeży drohicki 74.
- Malkowszczyzna, majątność 127.
- Małopolska 162.
- Małosiółki, majątność w nowogrodzkim 97.
- Małyżyn ad Tutow, majątność w woj. witebskim 85.

- Manuwirowie herbu Korczak 75.
 Manuwir Jakub 75.
 — Ignacy 75.
 Marcinkiewiczowie herbu Łabędź 173.
 Marcinkiewicz Krzysztof 174.
 Markiewiczowie herbu Ostoja, 174, 175.
 Markiewicz Aleksander 174.
 — Jan 174.
 — Jan Hieronim, wjosi mścislowski 174.
 — Jerzy 174.
 — Piotr 175.
 — Piotr Łukaszowicz 175.
 — Stanisław 174.
 — Stefan 174.
 — Władysław 174.
 Marków, majątność w prow. witebskiej 135.
 Markowszczyzna, majątność w woj. mińskim 28, 81, 119, 122, 129, 133.
 — majątność w prow. witebskiej 146.
 — pustosz w woj. witebskiem 132.
 Maronowie herbu Gozdawa, 75.
 Maron Jan Bohdan 75.
 Marowo dobra w woj. smoleńskim 81.
 Massalski biskup wileński 50.
 Maszkin, majątność w wojew. smoleńskim 81.
 Mazałów, majątność 137.
 Mazowieckie księstwo i województwo 20, 31, 85, 112, 176.
 — książę: Bolesław 60.
 Medyolańskie księstwo we Włoszech 24.
 Menżyńscy herbu Kościeszka 76, 77.
 Menżyński Baltazar 76.
 Miadzielin, majątność 70.
 Miadzioł stary, majątność w oszmiańskim 54.
 Michajłowa, dobra w woj. witebskiem 34.
 Michał Korybut król polski 40, 83.
 Michalcow, dobra w połockiem 155.
 Michałowscy herbu Jasieńczyk 77.
 Michałowski Wojciech 77.
 Mickiewiczowie herbu Nałęcz 175, 176.
 Mickiewicz Adam de Wołgo 175.
 — Ludwik 176.
 — Ludwik, pisarz prowontowy starostwa uświackiego 176.
 Miciuński starosta: Hrebnicki 1773, 136.
 Miedźwiedź, patrz Prokopowicz.
 Mierzędzicze, majątność w nowogrodzkim 6.
 Mikicin, majątność w wojew. podlaskiem 54.
 Mikoszowie herbu Kotwic 78, 79.
 Mikosza, sędzia ziemski witebski 33.
 — Karol Piotrowicz 78.
 — Piotr Władysławowicz 78.
 Milkiewiczowie herbu Lubicz 79, 80.

- Milkiewicz Mikołaj, podstarości poszyrwiński 80.
 — Zacharyasz 79.
- Minkowscy, herbu Niezgoda 81.
- Minkowski Stanisław 81.
- Miński gród 46, 74, 85, 159, — województwo 12, 28, 58, 68, 69, 75, 104, 114, 120, 132, 151, 155.
 — kasztelan: książę Szczęsny Jarosławicz Hołowczyński 1622, 83.
- Mirocki szlachcic 60.
- Misiewiczowie herbu Jelita 81.
- Misiewicz Krzysztof, sędzia na trybunał 1621, 81.
- Miszutki, majątność w prow. witebskiej 112.
- Mitkiewiczze majątność w Połockiem 115, 139.
- z Mitrowicza Michał Trubina 137.
- Mogiła herb 122.
- Mogileński opat: Jędrzej Wilczyński 142.
- Mohylowska ekonomia 83.
- Mohilewski starosta: Mikołaj Wodoradzki 144.
- Mohuczowie herbu Szliga 82.
- Mohucz Klementy Siemionowicz 83.
 — Siemion 83.
- Mołdczacka parafia w pow. słonimskim 26.
- Montywiłowie herbu Kolumna 84.
- Montywiłło prawnik Palemona, książę litewski 84.
 — Bazyli 85.
 — Jan Bazylewicz 85.
- Monachy, majątność 104.
- Mordasiewiczowie herbu Mordelio 160.
 — patrz Żylińscy.
- Mordasiewicz Jan 161.
- Mordelio herb 160.
- Morelowscy herbu Prus 181.
- Morozow dobra w wojew. witebskiem 78.
- Moskwa 66, 67, 103, 105, 140, — moskiewska niewola 66.
- Moskiewski w. książę: Dymetriusz 53.
- Moszna, rzeka 72.
- Moytwid Krzysztof, marszałek w. ks. litew. 162.
- Możyrski powiat 12.
- Mścisławskie województwo 80, 104.
 — wojski: Jan Hieronim Markiewicz 174.
- Muroml na Syberii 9.
- Mzura, patrz Lis herb.

N.

- Nadbory majątność 32.
- Nagody czyli Prus 3-ci herb 112.
- Nagóra, przodek rodu Niemirów 86.
- Nahuny, grunta 126.
- Nakielski starosta: Rysiński 116.
- Naliszki majątność 41.

- Nałęcz herb 22, 106, 175.
 Namiot herb 43, 44.
 Narkiewicz, patrz Jodko 39.
 — patrz Podwiński.
 Narwidzkie starostwo w trockiem 60.
 Narwidzki starosta: Jan Tadeusz Zawadzki 152.
 Następ albo Rudnica herb 109, 117.
 Newelski trakt 72, 101, 127, 155, 180, — hrabstwo 127, — magdeburgia 128.
 Niebrzydowscy herbu Białynia 85.
 Niebrzydowski z Niebrzyd Jakub 85.
 Niedźwiedź herb 153.
 Niemirowie herbu Jastrzembiec 86.
 Niemira Jan Chodkiewicz Karaczewski 86.
 — Tomasz 1627, 86.
 Nieporoty, majątność w witebskiem 46, 80, 87, 116, — parafia 157.
 Niezgoda herb 11, 47, 81.
 Nowaccy herbu Lubicz odm. 87.
 Nowacki Jakub Kazimirz 87.
 — Ignacy sędzia ziemski witebski 88.
 Nowina herb 24, 119, 132, 133, 160.
 Nowogrodzkie województwo 12, 14, 28, 74, 86, 87, 94, 95, 97, 104, 161, 172.
 Nowesioło dobra 104.
 Nowosiółki dobra 98.
 — folwark w prowincyi witebskiej 9, 23, 92.
 — majątność w słonimskim 74.
 Nurska ziemia i powiat 36, 59, 166.
 Nurski ziemski podsędek: Tomasz Hinek 166.

O.

- Obol, majątność w woj. połockiem 106.
 Obuchowicz Teodor 6.
 Obuchowo, majątność w prow. witebskiej 24.
 Ochocienicze, majątność 120.
 Odrowąż herb 178.
 Ogiński, marszałek w. ks. lit. pułkownik JKM. 142.
 — miecznik w. ks. lit. regimentarz litewski 128.
 — pułkownik 1699, 46.
 — regimentarz białoruski 1710, 18.
 — Marcyan wojewoda witebski 50, 69, 102, 158.
 — Stanisław kasztelan witebski 69, 96.
 Ogończyk herb 111.
 Ohorodnicki, patrz Jesipowicz.
 Ohorodniki, majątność w wojew. witebskiem 22.
 Okuń herb 88.
 Oleszkowscy herbu Okuń 88.

- Oleszkowski Oleszko Floryan wojski włodzimirski, sekretarz królewski 1609, 89.
- Olfier przodek rodziny Olfierowiczów Pohoskich 98, 99.
- Olfierowiczowie, patrz Pohoscy.
- Olhy, majątność 131.
- Oliwa herb 57.
- Olsza rzeka w wojew. witebskiem 9.
- Olszańska parafia 147.
- Olszewski 96.
- Ołycki starosta: Stanisław Rajski 1565, 43.
- Omelko, mieszczanin witebski 69.
- Onackiewiczowie herbu Jacyna 89.
- Onackiewicz Mikołaj 89.
- Onaszkiewicze, majątność w prow. witebskiej 89.
- Orczykowie, patrz Rudzińscy.
- Orczykowie Rudzińscy z Rudna 112.
- Orla czyli Szaszor herb 25, 106.
- Orszański powiat 8, 19, 24, 55, 62, 69, 73, 80, 83, 85, 88, 111, 131, 135, 136, 139, 162, — gród 92, 138, — sąd ziemski 83, — koniustwo 19.
- koniuszy: Jan Dederko 1700, 19.
- miecznik: Rafał Lipiński 162.
- starosta: Aleksander Sapiecha 126.
- Osięka albo Bronikowski herb 129.
- Osinówka, majątność w woj. witebskiem 24.
- Osipowscy herbu Łódzia 90, 119.
- Osipowski 1675, 98.
- Jarosz, komornik witebski 90.
- Wasyli 90.
- Oskirkowie 131.
- Ostoja herb 4, 40, 108, 139, 140, 171, 174.
- Ostróg herb 45.
- Ostrowczyce dobra 94.
- Ostrowiec, dobra w pow. oszmiańskim 77.
- Ostrowieńskie hrabstwo 100.
- Ostrowiszcze, majątność w prow. witebskiej 73.
- Ostrowscy herbu Korczak 91.
- Ostrowski Mikołaj Piotrowicz 91.
- Piotr 91.
- Ostrożyce, majątność 85.
- Ostupiszcze, majątność w wojew. witebskiem 31, 37, 106.
- Oszmiański powiat 14, 19, 42, 44, 54, 77, 101, 109, 114, 117, 118, 120, 147, 152, 155, 158, — ziemstwo 118, — sąd ziemski 158.
- Owrucka starościanka: Krystyna z Cedrowskich Bogusławowa Lipińska 162.

P.

- Pac 66.
- wojewoda witebski 105.
- pułkownik 132.

- Pacewiczowie, patrz Pomarnaccy.
 Paców familia 99.
 Pacowicz Jerzy, wojewoda wileński, starosta połocki 99.
 Palemon 53, 84.
 Papłońscy herbu Lubicz 92.
 Papłoński Jan Wilbatowicz, podwojewodzy witebski 92.
 Parnawskie wojskowsko 50.
 Pasieczyno folwark 71.
 Pawłowscy herbu Leliwa 91.
 Pawłowski Michał Antoni 91.
 Petelewo, majątność w wojew. brzeskiem 148.
 Petersburg 67, 74.
 Petruszewiczowie herbu Trąby 93.
 Petruszewicz Jerzy 93.
     — Melchior, pisarz grodzki upicki 93.
     — Piotr 1769, 94.
 Petyorski porucznik: Kazimirz Rysiński 116.
 Petyorskie chorągwo 141.
 Piaseccy herbu Szachownica 94.
 Piasecki, komisarz starostwa wielizkiego 65, 144.
     — Jakub, koniuszy w ks. lit. 94.
     — Jan porucznik księcia Wiśniowieckiego 1562, 94.
     — Jan, wojski w. ks. litew. 95, 113, 144.
 Pieczyngowie 43.
 Pilawa herb 15, 60, 62.
 Pilecki Andrzej 105.
 Pilipków, majątność w prow. witebskiej 47, 55, 138.
 Pilonki, majątność w witebskiem 58.
 Piński powiat 33, 74, 126, 139, 170.
 Piórowie szlachta 151.
 Piotr Leszczyce arcyb. gnieźnieński 1058, 116.
 Piotrkowski sejm 54, — trybunał koronny 60, 166.
 Pisarzewszczyzna folwark 176.
 Piskowska parafia 32.
 Plater herb 95.
 Pławińscy herbu Plater 95.
 Pławiński Jan 96.
 Plewakowie herbu Przegonia 95.
 Plewak Benedykt Maciejowicz 95.
     — Maciej 95.
 Pniowe, majątność 104.
 Pobóg herb 36, 74, 96, 102, 107, 143.
 Pobożanin, patrz Strzemeski 123.
 Pocięj wojewoda trocki 1705, 100, 157.
 Pocięjowie 55, 60, 116.
 Poczobutowie 147.
 Podhajeie majątność 41.
 Podhajscy herbu Pobóg 96.
 Podhajski Andrzej Urbanowicz 96.
 Podlaskie województwo 25, 54, 56, 57, 62, 64, 111, 112, 166, 170, 176.

- Podlaski podczaszy: Stanisław Lewicki 64.
 — stolnik: Stefanowicz Malinowski 74.
- Podole, podolskie województwo, 53, 94, 135, 136, 165.
- Podolski podczaszy: Kazimirz Zbrożek 154.
- Podosie, dobra w wojew. brzeskiem 148.
- Podoziorki majątność 159.
- Podsadowszczyzna, majątność w woj. witebskiem 15.
- Podsadzie, majątność 119.
- Poduświacka okolica 165, 169.
- Podwińscy herbu Łuk 57, 97.
- Podwiński Narkiewicz Mikołaj 97.
- Pohościszczę, majątność w prow. witebskiej 9, 58, 73, 98, 99, 100, 106, 107.
- Pohoscy Olfierowiczowie herbu Bogoria 9, 98.
- Pohoski Aleksander 1745, 99.
 — Jakub 1660, 98.
- Pokora herb 43.
- Pokryszki majątność 105.
- Poławie, majątność w prow. witebskiej 42.
- Polkowicze majątność 139, 140.
- Półkocie herb 8.
- Połockie województwo 9, 18, 19, 27, 38, 39, 54, 56, 70, 84, 91, 96, 101, 104, 106, 108, 114, 115, 127, 128, 130, 131, 139, 140, 155, 180, — gród 19, — sąd ziemski 115, — kamera 117, — Jezucici 139.
- Połocki komornik: Bernard Rusiecki 114.
 -- pisarz: Dziahilewicz 131.
 — podsędek: Przysiecki 91.
 — podstoli: Aleksander Chudziński 18.
- Połohy, majątność w prow. witebskiej 146.
- Poługowski powiat 93, 94.
 — chorąży: Tomasz Jazdowski 94.
- Położerki, majątność w prow. witebskiej 108.
- Połosy majątność 129.
- Połużyn, majątność w pow. nowogrodzkim 87.
- Pomarnaccy Pacowiczowie herbu Gozdawa 99.
- Pomarnacki Adam Maciejowicz Pacowicz 100.
 — Jan Pacowicz, sędzia grodzki witebski 100.
- Pomian herb 41, 100, 101.
- Pomornoki dobra w pow. wiłkomirskim 99, 100.
- Poraj albo Róża herb 53, 142, 143, 161.
- Porzeccy herbu Pomian 100.
- Porzecki — Talko Bartłomiej 137.
 — Talko Jerzy 137.
- Porzeccze, majątność w wojew. połockiem 114.
 — majątność w pow. słonimskim 137.
- Poszyrwiński podstarości: Mikołaj Milkiewicz 80.
- Potocki wojewoda krakowski 1690, 83.
- Potuczosię, majątność w witebskiem 58.
- Poziomkowscy herbu Pobóg 102.

- Poziomkowski Antoni 102.
 Prawdzie herb 59.
 Prokopowicz Miedźwiedź Stefan 130.
 Prokopowszczyzna majątność 31.
 Prozor starosta kowieński, kasztelan wileński 85.
 Pruchnowo, grunta 127.
 Prus 3-ci czyli Nagody, herb 112.
 Prusacy 143.
 Pruszcze, majątność w ziemi chełmskiej 111.
 Pruszyńszczyzna, majątność w wojew. mińskim 5.
 Przegonia herb 95.
 Przerowa herb 29, 102.
 Prześmyccy herbu Przerowa 102.
 Prześmycki 68.
     — Adam 102.
     — Jan, komornik witebski 103.
 Przewalscy herbu Łuk napięty 103.
 Przyjaciół herb 34, 36.
 Przysiecki, podsędek połocki 91.
 Psków 63.
 Pskowski gubernator: Michał de Kreczetnikoff 65.
 Psów, majątność w trakcie Newelskim 72.
 Psowo, majątność w prow. witebskiej 148.
 Puchała herb 16.
 Puciłów, majątność w witebskim 130.
 Puciłowski, patrz Szapka.
 Puklewo, majątność w pow. oszmiańskim 77.
 Pulimianek, majątność w wojew. brzeskim 157.
 Pulwin, patrz Rodziewicz.
 Purycze, majątność na Wołyniu 100.
 Purycki lub Purzecki Aleksander Korybutowicz ksiązę 100.
     — Korybutowicz Dymitr 100.
     — Korybutowicz Janusz 100, 101.
 Puryz majątność 105.
 Puryzowska ziemia 105.
 Purzecki, patrz Purycki.
 Puszewski stan 72.
 Puszkarzów, majątność w witebskim 123.
 Puszkinowie, herbu Szeliga 104.
 Puszkin Maciej 104.
 Putno, majątność w pow. oszmiańskim 77.
 Pyszniccy herbu Hołownia 105, 106.
 Pyszniki majątność 105, 131.
 Pysznikowska parafia 27.

R.

- Raczyńscy herbu Nałęcz 106.
 Raczyński Matyasz 106.

- Radkowszczyzna, majątność 11.
 Radomski powiat 74, — komisya 170.
 — podstarości: Jan Wieszczycki 140.
 — sędzia Stefan Malinowski 74.
 Radwan herb 28, — czyli Siemionowicz herb 49.
 Radziszewscy herbu Lubicz 176, 177.
 Radziszewski Jan 176.
 Radziszewska za Piotrem Markiewiczem 175.
 Radziwiłłowie książęta 74.
 Rahożowie 50.
 Rahoza Samuel 1681, 91.
 Rajski Stanisław, starosta ołycki 1565, 43.
 z Ramelu Ramsza Jan 106.
 Ramow, majątność w woj. witebskiem 10.
 Ramszowie herbu Szaszor 106.
 Ramsza Jan z Ramelu komornik witebski 106.
 Raniony, majątność w witebskiem 29, 121, 135.
 Ratomscy, herbu Pobóg 107.
 Ratomski Jan 107, 108.
 Ratuld herb 124.
 Rawicz herb 114.
 Rawskie województwo 141, 178.
 Rekściowie herbu Ostoja 108.
 Reksć Krzysztof 108.
 Repty starostwo 20.
 Reuttowie 104.
 Rodziewiczowie herbu Rudnica 109.
 Rodziewicz Pulwin Ferdynand 109.
 Rogala herb 64.
 Rogozińska kasztelania 66.
 Rola herb 26, 110.
 Rolowie herbu Rola 110.
 Rola Paweł z Dobrohostów 110.
 Romanowscy herbu Bończa 110.
 Romanowski Stanisław, rotmistrz pancerny 111.
 — Wawrzyniec 110, 111.
 Romanowszczyzna czyli Ciemnolesie, majątność w pow. orszańskim 111.
 Rossyjskie państwo 72, 129, 165, 176.
 Rossyjski monarcha: Aleksiej Michajłowicz 180.
 — imperatorowa 154.
 Roszkowscy herbu Ogończyk 76, 111.
 Roszkowski Łoś Leonard 111.
 Rożański łowczy: Mikołaj Tułkowski 178.
 — skarbnik: Eustachy Szyrma 126.
 Rożki, majątność w wojew. podlaskiem 112.
 Roztrzewszczyzna folwark 147.
 Rożyce wielkie i małe, dobra 53.
 Rożyński, patrz Koszczyc.
 Rożyńscy 53.
 Rudna, majątność w ziemi łukowskiej 112.

- Rudna majątność w ziemi Ciechanowskiej 112.
 Rudnica albo Następ herb 109, 117.
 Rudzińscy herbu Prus 3-ci, 112.
 Rudzińscy Orczykowie 114.
 Rudziński Maciej 113.
 Rudzki, majątność w prow. witebskiej 148.
 Ruś 43, 65, 110, 127, 135, 143, 157.
 Ruś biała 66, 67.
 Ruski wojewoda: Czartoryski ks. 65, 113.
 Rusieccy herbu Rawicz 114.
 Rusiecki Bernard komornik połocki 114.
 — Bohdan 114.
 Rutkowszczyzna folwark 71.
 Ryga 69, — spław 102, — handel 178.
 Ryłowie herbu Wieniawa 114.
 Ryłło Gabryel Jundził 115.
 — Jerzy Gabryelowicz 115.
 Ryndzińskie starostwo 116.
 — starosta: Franciszek Rysiński. 117.
 Rysiński herbu Leszczyc 23, 116.
 — kasztelan kruszwicki 116.
 — podkomorzy kujawski, starosta nakielski, wojewoda inowrocławski 1607, 116.
 — sędzia na trybunał koronny 1643.
 — Franciszek, starosta ryndziński 117.
 — Janusz Leszczyc kasztelan kowalski 1589, 116.
 — Kazimirz, cześnik słonimski, strażnik witebski, porucznik peptyorski 116.
 — Piotr Leszczyc 116.
 Rzeczycki powiat 20, 74, 88, 142, 170, — ogród 142.
 — podczaszy: Jakub Kazimirz Nowacki 87.
 Rzeszowska Zofia za Janem z Lipna Lipińskim 162.
 Rzew, majątność 134.

S.

- Sabaudzcy książęta 53.
 Sabiłki, także Iwanowszczyzna, majątność 118.
 Sabiłowie herbu Rudnica 117.
 Sabiłła Iwan, komendant pułków kozackich 117.
 Sabiłło 1627, 117.
 Saczew, folwark w starostwie wielizkiem 65.
 Sakowicz podkomorzy witebski 31, 71.
 Sandomirskie województwo 20, 64, 74, 114, 162, 178.
 Sandomirski stolnik: Tomasz Tułkowski 178.
 — kasztelan 54.
 Sanguszko książę 89.
 Sańkowo, majątność 105.
 Sanniki, majątność 140.

- Sapieha, podskarbi w. ks. litew. 111.
 — Aleksander, starosta orszański 126.
 — Iwan, wojewoda witebski, marszałek IKM. 34, 51, 56.
 Sas herb 135.
 Saułukowiczowie herbu Lis 118.
 Saułukowicz Filip, rotmistrz IKM. 119.
 — Jan 118.
 Sawin, majątność w witebskiem 119, — starostwo 12.
 Sawiński starosta: Franciszek Bułhak 51, 119, 165, 175.
 Sawiniczowie herbu Nowina 119.
 Sawinicz Andrzej 119.
 — Bartłomiej 119.
 — Jan 119.
 — Tomasz 119.
 — Wawrzyniec, sędzia trocki 119.
 Sądecka ziemia 45.
 Scipion herb 131.
 Sepiłakowie, patrz Krzczakowscy.
 Sepiłaka Stefan a Trąbki Trąbski 59.
 Serebrynka, majątność w prow. witebskiej 146.
 Sianożętki, majątność w pow. rzeczyckim 142.
 Sidorki, majątność 5, 157.
 Siedliska, majątność 171.
 Siehniecze, majątność w wojew. brzeskiem 148.
 Sielicki 150.
 Siemionowicz herb czyli Radwan 49.
 Siemionowiczowie czyli Kononowiczowie 49.
 Siemionowicz Adam Wojciechowicz 49.
 — Andrzej 49.
 — Kazimirz 49.
 — Konon 49.
 — Wojciech 49.
 Sieradzkie województwo 20, 141.
 — łowczy: Bartłomiej Gorecki 28.
 Sierokrotnia, majątność 62.
 Skapka, patrz Gierałowski 25.
 Skężgajto Jan, starosta wileński 43.
 Skibiejki majątność 37.
 Skłotowscy herbu Dołęga 120.
 Skłotowski Wojciech 120.
 Skłotowska za Benedyktem Plewaką 95.
 Skop, miecznik witebski 116.
 Skorobów, majątność 122.
 Skuratowo, majątność w prow. witebskiej 4, 13, 35, 103.
 Skwarków majątność 112.
 Ślepietowicze, majątność w pow. słonimskim 83.
 Śleporód herb 149.
 Ślepowron herb 33, 39, 40, 58, 74, 147, 156, 157.
 Słobódka, w mieście Witebsku 20.
 Słobódki, majątność 66.

- Słonimski powiat 12, 26, 28, 74, 83, 96, 116, 119, 120, 137, 174.
 — cześnik: Kazimirz Rysiński 116.
- Słuska wojewódzie wendeński 1651, 85.
- Smoleńskie województwo, gubernia, kraj, 9, 22, 46, 63, 65, 72, 78, 81, 129, 133, 149, 151, — zamek 72, 99, — horodnictwo 41, — mostownictwo 72.
 — wojewoda: Gąsiewski 72.
 — kasztelan: Karol Drucki 159.
 — podkomorzy: Antoni Chrapowicki 17.
 — chorąży: Antoni Chrapowicki 17.
- Smoliczowie herbu Kotwicz 120, 121.
- Smolicz Mikołaj 120.
- Sobaczew, majątność 72.
- Sobolewszczyzna, majątność 7.
- Sobolewska służba w majątności Ranionach 135.
- Sokołojcie, majątność w wileńskim 54.
- Sołohubowie grafowie 32.
- Sołohub generał artylerji w. ks. lit. 98, 141.
- Sołońcy Prokopowszczyzna 130.
- Sołoniecki dwór 131.
- Sołonienczyno, majątność w woj. witebskiem 19.
- Spaski grunt 139.
- Spera 53.
- Spiczańskie grunta pod miastem witebskiem 20.
- Spokojsy, patrz Frąćewicze.
- Stabrowszczyzna, majątność w woj. brzesko-litewskim 40.
- Stachorszczyzna Stajki dobra 91.
- Stajki dolne, dobra w prow. witebskiej 57.
 — Stachorszczyzna dobra 91.
- Stajeckie grunta 103.
- Stanisław August król polski 24, 41, 62, 79, 80, 102, 112, 117, 131, 154.
- Stanisławowicze majątność 91, 92.
- Stańki majątność 122.
- Stańkiewiczowie herbu Mogiła 66, 122.
 — Billewiczowie herby Mogiła 122.
- Stankiewicz Bilewicz Floryan 122.
 — Kazimirz Kiślak 122.
- Stankiewiczówna za Hrehorym Tułkowskim 178.
- Starodubowskie starostwo 159.
- Starzynki, majątność w wojew. mińskim 68, 69, 70.
- Staszki, majątność w wojew. podlaskiem 8.
- Stefan Batory król polski 63, 83, 126, 131, 137, 149.
- Stepańkowa, majątność w wojew. witebskiem 34.
- Strumiło, komisarz starostwa wielizkiego 178.
- Strzemesy herbu Lubicz 123.
- Strzemeski Jan Pobożanin 123.
- Stypułkowski 65.
- Styryki majątność 48, 71.
- Styrykowiczowie herbu Ratułd 124.
- Styrykowicz Michał 124.

- Suchodorowie, majątność w prow. witebskiej 58.
Suchorscy herbu Jastrzębiec 125.
Suchorski Leon 125.
Sudziłowskie starostwo 131.
Sujkowski herbu Korwin 128.
Sujkowski Antoni 129.
— Antoni Piotrowicz 128.
— Kasper stolnik inowrocławski 128.
— Stanisław, sędzia na trybunał 128.
— Wojciech Korwin 128.
Surmowie czyli Szymowie herbu Lubicz 126.
z Susza Kaczyńscy 41.
Suszczewo, majątność w wojew. witebskiem 4, 44, 45.
Suszkowie herbu Białynia 126.
Suszko Andrzej Jakowicz 126.
Suszkow, majątność w mińskim 155, 156.
Sutowiczowie herbu Dołęga 127.
Sutowicz Daniel 127.
Swierczek herb 51, 52.
Świętołdycz hetman i wódz wojsk ruskich 43
Swiszc hetman moskiewski 53.
Swojatyctwo majątność 94.
Syberia 9.
Symonki, majątność w wojew. mińskim 5.
Syromla herb 12.
Szachownica herb 94.
Szacinowo, majątność w prow. witebskiej 90.
Szaława herb 129.
Szapkwie herbu Szaława 129, 158.
Szapka 1688, 92.
— Puciłowski Sebastyan 129.
Szaszki majątność 94.
Szaszor czyli Orla herb 25, 106.
Szatkowscy herbu Oseka 129.
Szatkowski Bazyli 129.
Szawelowszczyzna dobra 119.
Szawernowscy herbu Leliwa 130, 131.
Szawernowski Justyn 104.
— Stanisław 130.
— Walenty Stanisławowicz 130, 131.
Szczerbińscy herbu Scipion 131.
Szczerbiński Jan 131.
— Jerzy Janowicz 131, 132.
Szczołki, folwark w starostwie wielizkiem 65.
Szczołkino, folwark w starostwie wielizkiem 178.
— grunt 122.
Szecków, majątność w woj. połockiem 101.
Szelehowka, dobra w witebskiem 155.
Szeliga herb 82, 104.
Szelwiński Andrzej 136.

- Szemanowo, majątność w prow. witebskiej 4.
 Szemiłowszczyzna, majątność w woj. mińskim 28.
 Szewielowszczyzna pustosz w woj. witebskiem 132, 133.
 Szklaje Tatarskie majątność 79.
 Szlachtowie herbu Nowina 132, — (II) herbu Nowina 133.
 Szlachta Franciszek 82.
   — Lucyan 132.
   — Łukasz 133.
 Szlachty, majątność w prow. witebskiej 85, 119.
 Szołomycki Antoni 135, 136.
 Szreniawa herb 34.
 Szteynowa 1727, 74.
 Szulców inaczej Szyrniew folwark 114.
 Szulcowo czyli Jankowo, majątność w woj. witebskiem 134.
 Szulcowie herbu Dąb 133.
   — Hulpowscy Aleksander i Kasper 133.
 Szwedzi 43, 143, 144, — szwedzka wojna 85.
 Szwogierowie Bohdanowiczowie 63.
 Szwogier Teodor Iwanowicz 63.
 Szydłowscy herbu Jelita 134, 135.
 Szydłowski Marcin 134.
 Szylingowie 1728, 74.
 Szylwy, dobra w pow. oszmiańskim 42.
 Szylwińscy herbu Sas 135.
 Szylwiński Antoni 135.
   — Stanisław 135.
 Szymbory, majątność 25.
 Szyrna Eustachy, skarbnik rożański 126.
 Szyrniew alias Szulców folwark 114.
 Szyrniewo, majątność w woj. witebskiem 134.

T.

- Talkowie herbu Dąbrowa 136.
   — patrz Porzeccy.
 Talko Bartłomiej Porzecki 137.
   — Hieronim 137.
   — Jarosz 137.
 Tarnowska za Wacławem Stanisławowiczem Rożyńskim Koszczycem 54.
 Tatarzy 53, 100.
 Taxa Olszańska, majątność w pow. oszmiańskim 14.
 Telszewska ekonomia 43.
 Teodozyeński biskup: Jędrzej Wilczyński 142.
 Terhoszczyce, majątność w pow. pińskim 33.
 Tołoczyńsk majątność 7, 71.
 Trąby herb 93, 137.
 Trąbski a Trąbki Stefan Sepiłaka 59.
 Trockie województwo 25, 60, 61, 70, 75, 76, 79, 150, 159, 161, — wo-
   jewoda 151.

- Trocki wojewoda: Pocij 1705, 100, 157.
 — sędzia: Wawrzyniec Sawinicz 119.
 — rotmistrz: Stefan Wazgird 159.
 — ciwun: Krzysztof Zyzniewski 158.
- Tropów, majątność w prow. witebskiej 8.
- Trubackie starostwo 116.
- Trubinowie herbu Trąby 137.
- Trubina Michał z Mitrowicza 137.
- Trubinowa majątność w prow. witebskiej 34.
- Truchnowicze, majątność w pow. oszmiańskim 19.
- Trusewicze, majątność w wojew. mińskim 69.
- Tryznowie 55.
- Trzaska herb 13, 138.
- Trzaskowscy herbu Trzaska 138, 139.
- Trzaskowski Antoni 139.
 — Jan 138.
- Tułkowscy herbu Kotwic 177.
- Tułkowski Bazyli 178.
 — Hrehory 178.
 — Józef 178.
 — Michał 178.
 — Mikołaj, łowczy rożański 178.
 — Tomasz stolnik sandomirski 178.
- Tułow, majątność w prow. witebskiej 54.
- Turbinowie 138.
- Turczynowicz 150.
- Turjewo, majątność w prow. witebskiej 63.
- Turki 72.
- Tutów, majątność w prow. witebskiej 85.
- Tyszki, majątność 32.

U.

- Uchawska księżniczka za księciem Aleksandrem Korybutowiczem 100.
- Uciańskie starostwo 72.
- Ullanowicze, majątność w pow. orszańskim 88.
- Upicki powiat 19, 41, 149, 152, 174.
 — pisarz grodzki: Melchior Petruszewicz 93.
 — strażnik: Bogusław Lipiński 162.
- Uroczyszcze, majątność w ziemi ciechanowskiej 112.
- Ursyn 53.
- Usnieńska plebania 34.
- Uświackie starostwo w prow. witebskiej 12, 51, 63, 65, 75, 119, 163, 165, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 180, — zamek 105, — pisarstwo 120.
- Uświacki namiestnik: Bereśniewicz 1774, 65.
 — pisarz prowentowy: Ludwik Mickiewicz 176.
- Uszacz-Rzawiec, majątność w wojew. połockiem 130, 131.
- Uszacza rzeka 130.

Uszcze Dmitrowo, majątność w wojew. smoleńskim 9.
 Uzlacin, patrz Bujewo.
 Uźlejew, majątność w prow. witebskiej 14, 132.
 Uzumendzie, majątność na Żmudzi 49.

W.

Valisalda, prowincya w księstwie medyolańskim 24.
 Wallowska parafia 126.
 Wandagoleńska parafia 85.
 Warliszki, dobra na Litwie 49, 50.
 Warnia herb 157, 158.
 Warszawa 24, 74, — sejm 50, 102, 164, 170.
 Wasilewscy herbu Ostoja 139.
 Wasilewski 116.
 — Wasyl Bohdanowicz, pisarz ziemski witebski 139.
 Wazgird Stefan sędzic ziemski i rotmistrz wojew. trockiego 159.
 Wąsowski powiat 85.
 Wendeński wojewodzie: Słuszka 1651, 85.
 Wiazemskie grunta 89.
 Widuklicki powiat 49.
 Wieliz miasto, wielizkie starostwo w prowincyi witebskiej 20, 51, 65,
 103, 113, 122, 144, 155, 167, 172, 178, — plebania i pleban 23,
 175, 178, — dziekania 34, — ekonom 176, — magistrat 176, 179.
 Wielizki dziekan: ks. Harasimowicz 65.
 — komisarz: Piasecki 65.
 — — Strumiłło 178.
 — ekonom: Bereśniewicz 178.
 — pisarz miejski: Jan Mikołajewicz Wodoradzki 144.
 — pleban: ks. Ickiewicz 165.
 — — ks. Gieczewicz 166.
 Wielkopolska 28, 107, 146, 163, 164, 177, 178, 179.
 Wieniawa herb 70, 114, 172.
 Wierejki, majątność w starostwie uciańskim 72.
 Wierzbołowska magdeburgia 80.
 Wieszczyccy herbu Grzymała 140, 142.
 Wieszczycki Jan, podstarości radomski 140.
 Wieże herb 170.
 Wilczyńscy herbu Poraj 142.
 Wilczyński Bartłomiej 142.
 — Jędrzej, kanonik krakowski, biskup teodozyeński, sufragan
 gnieźnieński, opat mogileński 142.
 — Kazimirz, pułkownik królewski 142.
 — Lewin 142.
 — Stanisław 142.
 — Wojciech 142.
 Wilno, wileńskie województwo 41, 49, 50, 54, 157, — akademia 22,
 53, — kapituła 49, 60, 105, — XX. Rochici 76.

- Wileński biskup: Massalski 50.
 — — Zienkowicz 50.
 — kanonik: ks. Gieczewicz 166.
 — wojewoda: Jerzy Pacowicz 99.
 — kasztelan: Prozor 85.
 — starosta: Jan Skężgajło 43.
- Wiłkomirski powiat 16, 41, 61, 69, 74, 99, 100, 126, 144.
 Wiśniowiecki książe 94.
 — Janusz ks. 144.
 — Michał Korybut hetman w. ks. lit. 1704, 151.
- Witebsk miasto 20, 66, 68, 69, 71, 75, 99, 135, 140, — magdeburgia
 100, — surrogatorya 29, — stolnikostwo 67, — Bazylianie 44, —
 Bernardyni 121.
- Witebskie województwo, prowincya, w całym herbarzu.
- Witebski chorąży: Iwan Daniłowicz Chrapowicki 17.
 — — Józef Chrapowicki 18.
 — — Łuskina 60.
 — — Jan Zankiewicz 150.
 — cześnik: Andrzej Zaranek 151.
 — horodniczy: Łuskina 76, 77.
 — kasztelan: Stanisław Ogiński 69, 96.
 — komornik: Jarosz Osipowski 90.
 — — Jan Prześmycki 103.
 — — Jan z Ramelu Ramsza 106.
 — — Stanisław Bieńkowski 112.
 — miecznik: Skop 116.
 — namiestnik grodzki: Tymofiej Kozaryn 56.
 — oboźny: Izydor Zankiewicz 150.
 — pisarz grodzki: Franciszek Bułhak 119.
 — pisarz ziemski: Wasyl Bohdanowicz Wasilewski 139.
 — podczaszcy: Czaplic 61.
 — podstoli: Franciszek Bułhak 119, 120, 164, 165, 175.
 — — Żaba 149.
 — podwojewodzy: Józef Chrapowicki 18.
 — — Kisiel 1701, 18.
 — — Jan Wilbatowicz. Papłoński 92.
 — rotmistrz: Konstanty Żaba 149.
 — sędzia grodzki: Jan Pacowicz Pomarnacki 100.
 — sędzia ziemski: Mikosza 33.
 — — — Łukomski 88.
 — — — Ignacy Nowacki 88.
 — strażnik: Kazimirz Rysiński 116.
 — surrogator: Gośliński 29.
 — wojewodowie:
 Antoni Chrapowicki 18.
 Sapieha Iwan 1525, 34, 51, 56.
 Wojeiechowicz 34.
 Kryszpin 36.
 Ogiński Marcyan 50, 69, 102, 158.

- Pac 105, 150.
 Zawisza 138.
 Witkowsy herbu Poraj 143.
 Witkowski Aleksander 143.
 — Łukasz, dziekan katedry lwowskiej 143.
 — Maciej 143.
 — Stefan 143.
 Witold w. ks. litewski 53, 117.
 Wizka ziemia 85, 128, 169.
 Wizki chorąży: Jan Krajewski 1579, 57.
 — starosta: Stanisław Krajewski 1616, 57.
 Wizuny, majątność w wilkomirskim 69.
 Władysław Jagiełło król polski 79.
 — IV król polski 16, 17, 54, 72, 81, 102, 124, 149, 152, 153, 159.
 Włodzimierz w. ks. ruski 43.
 Włodzimirski wojski: Floryan Oleszko Oleszkowski 1609, 89.
 Włotki majątność 25.
 Wodoracz mały i wielki majątności w woj. wołyńskim 144.
 Wodoradzy herbu Pobóg 143.
 Wodoradzki Aleksander dworzanin IKM. 144.
 — Jan Mikołajewicz pisarz miasta Wieliza 144.
 — Jędrzej rotmistrz powiatu wilkomirskiego 144.
 — Mateusz cześnik kowieński 144.
 — Mikołaj starosta mohilewski 144.
 — Przeclaw 143.
 — Wojciech 144.
 Wojciechowicz, wojewoda witebski 1538, 34.
 Wojciechowscy herbu Ostoja 140.
 Wojciechowski Roman Wojtkiewicz 140.
 Wojciechowscy herbu Lubicz 146.
 Wojciechowski Stanisław 146.
 Wojcieszki, majątność w ziemi bielskiej 64.
 Wojtów, majątność w woj. mińskim 28.
 Wojtowo, dobra na Litwie 60.
 Wojniłowiczówna Anna za Adamem Lipińskim 162.
 Wolanowna Effamia za Janem Adamowiczem Lipińskim 162.
 de Wołgo Mickiewicz Adam 175.
 Wołkowyski powiat 15, 28, 41, 94, 127.
 Wołnina, majątność w woj. smoleńskim 46.
 Wołosza 72, 144, — wołoska wojna 94.
 Wolscy herbu Odrowąż 178, 179.
 Wolski Andrzej 178.
 Worotyńcówna za Jerzym Lachowskim 62.
 Wróblewscy herbu Ślepowron 147.
 Wróblewski Jan Piotrowicz 147.
 Wścieklicz, patrz Zawerski.
 Wydreja, majątność w prow. witebskiej 66, 139, 150.
 Wyhowski hetman w. ks. lit. 52.
 Wymno, majątność w prow. witebskiej 20, 88.

- Wysmiantowicze, majątność w pow. słonimskim 96.
 Wysocki 118.
 Wysockie, majątność w orszańskim 20.
 Wyszeńscy, herbu Grabie 147.
 Wyszeńscy Jałbrzykowie 148.
 Wyszeński Stefan Jałbrzyk 147.
 — łowczy brzeski 144.
 Wyszodskie wójtostwo 65.
 Wyszogrodzka ziemia 64.
 Wyżłacin — Bujewo, majątność w prow. witebskiej 19, 138, — patrz Bujewo.

Z.

- Zabołocie, majątność 89.
 Żabowie herbu Kościesz 148, 149.
 Żaba podstoli witebski 149.
 — Borys rotmistrz chorągwi królewskiej 148.
 — Hieronim 1734, 89.
 — Józef 1674, 89.
 — Konstanty, rotmistrz witebski 149.
 — Krzysztof 149.
 Zadoroż, majątność w pow. pińskim 126.
 Zagajewszczyzna folwark 147.
 Zahorański starosta: Dunin 1715, 81.
 Zaymiszcze, majątność w prow. witebskiej 90.
 Zakroczymska ziemia 8, 168.
 — koniuszy: Wojciech Januszewski 168.
 — stolnik: Adam Januszewski 168.
 Zakrzewscy herbu Kościesz 179, 181.
 Zakrzewski Aleksander 180.
 — Andrzej 180.
 — Mikołaj 180.
 Zamierzyn dobra 47.
 Zamoyski hetman 144.
 Zamostocze, majątność w prow. witebskiej 90.
 Zańkiewiczowie herbu Śleporód 7, 149.
 Zańkiewicz Jan Śleporód 150.
 — Jan chorąży witebski 150.
 — Izidor oboźny witebski 150.
 Zaolsze majątność 134.
 Zapożenki, majątność w prowincyi witebskiej 50.
 Zapuszczański kraj 70, — trakt 79.
 Zarankowie herbu Korczak 150.
 Zarankowie Horbowski 150, 151.
 Zaranek Andrzej, towarzysz chorągwi pancernej 151.
 — Andrzej, cześnik witebski 151.
 — Benedykt 151.
 — Jerzy Horbowski 151.
 — Stefan Horbowski 151.

- Zarankówna za Stanisławem Romanowskim 111.
 Zaranów, majątność 71, 72, 91.
 Zaranowski Łuski Stefan Tymofiejewicz, wójt miasta Witebska 71, 72.
 — Tymofiej Łuski 71.
 Zawadzcy herbu Jastrzębiec 151, 152.
 Zawadzki Biliaj 151.
 — Jan Tadeusz starosta narwidziski 152.
 Zawerscy herbu Bończa 152, 153.
 Zawerski Prokop Wścieklicz 152, 153.
 Zawiella czyli Budowiesz, folwark w pow. oszmiańskim 152.
 Zawisza wojew. witebski 138.
 Zbitniewscy herbu Niedźwiedź 153, 154.
 Zbitniewski Józef 153.
 Zbrożkowie herbu Kroje 154, 155.
 Zbrożek Kazimirz, podcasy podolski 154.
 Zchałów dobra 72.
 Zdan Cielica 131.
 Zegzdry, majątność w pow. kowieńskim 156.
 Zegzdrowie herbu Ślepowron 156, 157.
 — Siemion i Stanisław Iwaszkiewiczowie 156.
 Zerobycze, majątność 51, 52.
 Zielenicze, majątność w wojew. witebskiem 24.
 Zieniewo, majątność 119.
 Zienkowiec, biskup wileński 50.
 Żłotniki, majątność w ziemi bielskiej 64, 65.
 Żłotogórcy herbu Ślepowron 157.
 Żłotogórski Mikołaj 157.
 Zmujdzkie księstwo 28, 41, 43, 49, 75, 81, 82, 93, 111, 127, 151, 174.
 Żółkiewska parafia 82.
 Żołnierów, majątność 158.
 Żołnierzowscy herbu Warnia 157, 158.
 Żolnierowski Kalej 157.
 Żuk 120.
 Żukowszczyzna, majątność w pow. oszmiańskim 155.
 Żymunt cesarz 53.
 Żymunt I król polski 17, 34, 43, 51, 63, 72, 117, 124, 152, 153.
 Żymunt August król polski 51, 54, 72, 94, 105, 117, 122, 124, 132, 133, 147, 150.
 Żymunt III król polski 39, 63, 67, 72, 103, 117, 122, 124, 126, 127, 133, 149.
 Żyliń, majątność w wojew. trockiem 3, 4, 161.
 Żylińscy Mordasiewiczowie 161.
 Żyliński Mojżesz seu Moska Mordas 161.
 Żyłka 142.
 Żytomirski powiat 88.
 Żyżmor Filimon 1585, 12.
 Żyżniewo, majątność w pow. oszmiańskim 159.
 Żyżniewscy herbu Białynia 158.
 Żyżniewski Krzysztof Białynia ciwun trocki 158, 159.
 — Zacharyasz 159.

W obronie autentyczności najstarszej monety Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

W Rozprawach wydziału historyczno-filozoficznego Akademii Umiejętności (Tom XXXVII, Kraków, 1898) ogłosił zasłużony na polu badań historycznych średniowiecznych polskich Autor, Dr Wojciech Kętrzyński między innymi pracę pod tytułem: Przyczynki do historyi Piastowiczów i Polski Piastowskiej: I. Czy Piastowicze nosili zarost? w której usiłuje wykazać, że Piastowicze nie nosili wcale zarostu.

Kwestya, czy Piastowicze nosili zarost czy nie, ma nawet w historyi kultury zaledwo podrzędne znaczenie, w historyi zaś samej jest zgoła bez wartości; w historyi kultury możnaby temu przedmiotowi poświęcić zaledwo jeden osobny paragraf, poświęcanie mu atoli osobnej monografii historycznej, to zbyt wiele zaszczytu dla zbyt blachej rzeczy.

I możnaby śmiało rozprawę tę uczonego badacza jako proste Otia wakacyjne zbyć milczeniem, gdyby w niej ten zresztą bardzo zasłużony badacz nie usiłował mimochodem przemycić innej, stokroć donioślejszej kwestyi, uznania za falsyfikat opublikowanej przez niżej podpisanego po raz pierwszy w Heroldzie polskim z roku zeszłego, nieznaney dotąd skądinąd najstarszej monety Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

Moneta ta, jeśli jej autentyczność utrzymaną zostanie w swej mocy, zajmie jedno z najpoważniejszych miejsc w rządzie najznakomitszych zabytków prastarej doby piastowskiej, o jej autentyczność więc warto kruszyć kopię, warto pisać polemiczne rozprawy, choćby nawet objętości tomów.

Z tej epoki, z której ta moneta pochodzi, nie mamy prawie żadnych innych pomników, chyba może jakie wykopaliska jaskiniowe lub cmentarzyskowe, ona jedna jak świetny meteor oświeca horyzont zarania dziejów naszych z drugiej połowy X wieku, w obronie jej warto iść nawet na noże, bo zwycięstwo będzie niepoślednią zdobyczą dla polskiej wiedzy, dla polskiej kultury.

Niestety uczony Autor zbyt lekceważył sobie wartość tego pomnika, skoro nie uznał za właściwe rozpatrzeć się bliżej w charakterze tej monety, i wykazać jej słabe strony, jeśli jakie są, które byłyby zdolne zniewolić uczonych do puszczenia monety tej w podejrzenie.

Gołosłownie prawie i bez żadnych argumentów uznał on ową monetę za falsyfikat przyłwicki, gołosłownie powtarzam, bo fakt, że na monecie tej przedstawionym jest Bolesław Chrobry z bujnym wąsem, co się częściowo sprzeciwia teorii Autora o gołostwianstwie Piastowiczów, przecież za poważny argument żadną miarą uchodzić nie może. Czyż bowiem fakt, że jeden lub drugi Piastowicz nosił wyjątkowo zarost, może obalić regułę, do której i ja chętnie przystępuję, że Piastowicze zazwyczaj nie nosili zarostu?! Chyba nie! A jeśli Henryk Brodaty mógł nosić wyjątkowo zarost, dlaczegożby i Chrobry nie miał go wyjątkowo nosić, tem bardziej, gdy i Skandynawowie nosili nie rzadko zarost, a zwłaszcza wąsy, a rycerstwo Skandynawskie stało w epoce Chrobrego niemal u szczytu swej chwały. Że o tem nie mamy skądinąd wiadomości, przyczyna leży w tem, iż gdy z epoki Henryka Brodatego mamy już mnóstwo pomników historycznych pisanych, to z epoki Chrobrego nie posiadamy takich pomników zgoła żadnych. Wszakże i to u Chrobrego jest szczególnie, że nosił duży brzuch, bo był trąbą i pijał dużo piwa, o czem się przypadkowo z Galla dowiadujemy, chociaż wszyscy Piastowicze, o ile to z pieczęci i innych pomników sądzić można, byli zazwyczaj szczupłymi, a jednak ów brzuch u Chrobrego nadający mu tak odmienny od innych Piastowiczów charakter, jeszcze nas nie upoważnia, by go uznać za falsyfikat przyłwicki?!

Zresztą gdyby wąsy u Piastowicza były dostatecznym powodem do uznania go za falsyfikat przyłwicki, to taki los musiałby w pierwszej linii spotkać pomnik Władysława Łokietka w katedrze krakowskiej, na którym Łokietek zrobiony jest z wąsami; a już grobowiec Kazimirza Wielkiego musiałby być arcyfalsyfikatem przyłwickim, skoro król na nim zrobiony jest nie tylko z wąsami ale i z brodą, a przecież Kazimirz Wielki przymianku „Brodaty“ nie nosił.

Ogromna szkoda, że Autor ani słówkiem nie wspomniał, w czem upatruje podobieństwo pomiędzy naszą monetą a bałwankami przyłwickimi, byłoby mi to niezmiernie ułatwiło obronę autentyczności monety, której się podjąć muszę, skorom monetę tę jako autentyczną ogłosił. Niewiedząc, co się w niej Autorowi więcej, krom owych nieszczęsnych wąsów Chrobrego nie podoba, nie wiem, czego mam właściwie bronić i gdzie ma leżeć punkt słaby; muszę więc podjąć obronę z ogólnego stanowiska.

Zaznaczam więc przedewszystkiem, że ja najmniejszego podobieństwa ani powinowactwa pomiędzy ową monetą rzekomo fałszywą Chrobrego a bałwankami przyłwickimi nie dostrzegam.

Następnie nie wiem, które bałwanki przyłwickie Autor ma na myśli, są bowiem dwie stanowczo różne grupy, jedną ogłosił w dziele swoim Masch, drugą Potocki. Otóż już z powierzchownego porównania tych dwóch grup okazuje się, że o ile bałwanki ogłoszone w dziele Potockiego są bezmyślnymi, idiotycznie niezgrabnymi fałszyfikatami, o tyle bałwanki, ogłoszone w dziele Mascha są w stanie wytrzymać najostrzejszą krytykę, krom śniedzi, która ma być zdaniem Levezowa, świeżo nałożoną.

Autor widocznie nie zdaje się robić różnicy między temi dwoma grupami bałwanków przyłwickich, lecz stojąc na stanowisku, jakie Levezow jeszcze w r. 1825 zajął, jak gdyby od tego czasu krytyka historyczna żadnych zgola nie zrobiła postępów, wszystkie snąc bałwanki przyłwickie w czambuł za fałszyfikaty uważa; a jednak nawet ów surowy krytyk Levezow przyznał, że między bałwankami przyłwickimi są i zabytki niewątpliwej autentyczności.

Otóż wobec tego, że jedne bałwanki przyłwickie są autentyczne, inne fałszyfikaty, byłoby koniecznem wiedzieć, z którymi zdaniem Autora, ma mieć nasza moneta Chrobrego wspólne znamiona. Gdyby je miała z autentycznymi, tedy nie rzucaloby to żadnego cienia podejrzenia na jej autentyczność; chyba gdyby posiadała cechy właściwe tylko tym bałwankom przyłwickim, które są notorycznymi fałszyfikatami. Otóż przyglądając się bałwankom przyłwickim już na pierwszy rzut oka widać, że jedna grupa nosi na sobie wybitne reminiscencye świata klasycznego, mianowicie głowy wszystkich prawie bogów noszą charakterystykę Iłow lwich, co byłoby u fałszerza mieszkającego w meklemburskiem na schyłku XVII lub choćby w XVIII wieku, który zayewne nigdy w życiu nie widział lwa żywego, gdyż nad Odrą i Łabą lwy nie żyją a menażerye przewożne w owych czasach były rzeczą nieznaną, byłoby powtarzam u fałszerza zjawi-

skiem niedającym się wprost wytłumaczyć. Jest nawet między temi bałwankami Venus Anadiomene. Te więc bałwanki są niewątpliwie wyrobem rzemieślników rzymskich *minorum gentium* i tylko drogą handlu zamiennego za bursztyn, przez Junnetę dostać się mogły w posiadanie Wendów meklemburskich. Z temi bałwankami, które wszystkie ogłoszone zostały w dziele Mascha, nasza moneta Chrobrego nie ma zgola żadnego powinowactwa.

U drugiej grupy bałwanków przyłwickich, którą ogłosił Potocki, trudno dostrzedz jakichkolwiek cech charakterystycznych, dominującą bowiem cechą u nich jest idiotyczne niedołęstwo. Otóż z tą grupą bałwanków przyłwickich nasza moneta tem mniej posiada jakiegokolwiek wspólne cechy, gdy głowy obie na naszej monecie przedstawione, są tak wybitnie charakterystyczne, jakie tylko z pod ręki wcale zdolnego artysty wyjść mogły.

Aby dać Szanownym Czytelnikom możność przekonania się naocznie, czy zachodzi jakie powinowactwo między naszą monetą Chrobrego a bałwankami przyłwickimi, pozwalamy sobie na osobnej tablicy zestawić odbicie naszej monety w znacznie powiększonym formacie z jednym typowym bałwankiem przyłwickim pierwszej grupy (autentyk) i jednym również typowym bałwankiem przyłwickim drugiej grupy (falsyfikat).

Najważniejszem wszelako znamieniem, które stanowczo i ponad wszelką wątpliwość broni autentyczności naszej monety przeciw zarzutowi fałszerstwa, jest sposób wyrzeźbienia stempla do niej. Dzisiaj stempel do bicia monet rzeźbi się dłutkiem; ale jestto metoda właściwa dopiero nowszym wiekom, nieznaną starożytności, ani wiekom średnim. W starożytności i w wiekach średnich rzeźbiono stemple do monet kółkiem tokarskim, które zupełnie odmienną charakterystykę rzeźbie nadaje. Dość w tej mierze zestawić nowożytnie monety obok starożytnych greckich i rzymskich, aby odrazu dostrzedz, jak zupełnie odmienną jest rzeźba tu i tam.

Otóż nasza moneta Chrobrego wykazuje niewątpliwie takie znamiona, jakie ma stempel rznięty kółkiem tokarskim a nie dłutkiem. Tej tajemnicy nie mógł znać fałszerz żyjący w epoce bałwanków przyłwickich, nie mógł jej też naśladować, gdyż nie mógł znać tego kunsztu, byłaby to zresztą praca mozolna, której podjęcie żadną miarąby się nie opłacało.

Wreszcie jeden jeszcze moment zasługuje na rozpatrzenie. Falsyfikaty przyłwickie podrabiał Gideon Sponholz, syn złotnika Sponholza, w celach osiągnięcia zysku. Sprzedał je też częścią superintendentowi Maschowi, częścią wielkiemu księciu meklemb-

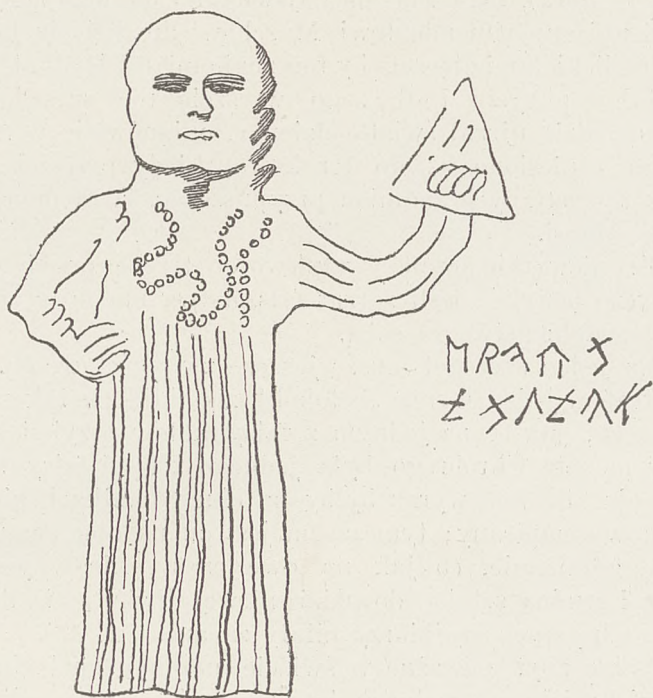

Moneta Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

Autentyk przylwicki.

Falsyfikat przylwicki.

bursko-strzelickiemu Karolowi, który i te bałwanki dodatkowo nabył, które z posiadania Mascha przeszły na własność biblioteki katedralnej ratzeburskiej, tak że obecnie wszystkie zgoła bałwanki przyłwickie znajdują się w posiadaniu muzeum wielkksiążęcego meklembursko-strzelickiego.

Otóż jeśli tak, to zgoła niezrozumiałemby było, dla czego by Gideon Sponholz sfałszowawszy ową monetę Chrobrego (wedle zdania Autora), tego właśnie najświetniej i dalego fałszyfikatu nie pozbył ani superintendentowi Maschowi ani księciu meklembursko-strzelickiemu i dla czego by ten znakomity fałszyfikat blisko 200 lat leżał w ukryciu i dla czego wreszcie nie sprzedano go na miejscu, gdzie ujrzał światło dzienne, mianowicie w Strzelicach, lecz go zaniesiono aż do Krakowa, kiedy przecież nie można było z zewnętrznych znamion przypuszczać, iż ta moneta do Polski się odnosi.

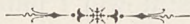
Te niewytłómaczone wątpliwości trzeba przedewszystkiem stanowczo uchylić, jeśli zarzut fałszerstwa ma mieć choćby cień prawdopodobieństwa za sobą.

Na jeden szczegół muszę jeszcze zwrócić uwagę. Szczęśliwym trafem jeden wyraz „belobok“ znajduje się tak na monecie Chrobrego, jak i na jednym z fałszyfikatów przyłwickich. Otóż gdyby moneta Chrobrego była jednego z temi fałszyfikatami pochodzenia, to ten wyraz byłby na obu pomnikach niewątpliwie jednakowo napisany; tymczasem jest on na obu pomnikach napisany odmiennie, co jak na owe czasy, kiedy pisanie było wielką i trudną sztuką dowodzi niewątpliwie, że te dwa napisy dwóch odrębnych rzeźbiarzy miały za autorów.

Autor zbyt poważne w świecie uczonym polskim zajmuje stanowisko iżby go wolno było posądzać o lekkomyślne podniesienie nieuzasadnionych zarzutów, zwłaszcza gdy chodzi o pomnik historyczny tej doniosłości, jakim będzie niewątpliwie nasza moneta, skoro swoją niewinność zdoła ochronić. Musimy więc przyjąć za pewne, że jeśli Autor widział się spowodowanym rzucić cień podejrzenia na ową monetę, tedy musiał mieć bardzo poważne do tego powody.

W imię prawdy dziejowej musimy więc prosić uprzejmie Autora, iżby corychlej wystąpił publicznie z temi zarzutami, które go skłoniły do nazwania ogłoszonej przez nas monety Chrobrego przyłwickim fałszyfikatem, abyśmy w obronie tej monety podnieść mogli wszystkie zgoła argumenta, a także i te, jakich w niniejszej pracy nie podnosimy, nieznając zgoła zarzutów Autora.

Z przeszłości dawno ubiegłej.

3. Pieczęć majestatowa króla Michała Korybuta Wyszniowieckiego.

Nietylko w dziedzinie sfragistyki ale i w dziedzinie drobnej rzeźby wogóle pieczęcie majestatowe są wspaniałością i okazałością a nadto starannością wykonania pierwszorzędne zajmują miejsce.

Pierwszym monarchą, który u nas wprowadził używanie pieczęci majestatowej, był król Przemysł. Jego pieczęć majestatowa, stosunkowo dość jeszcze skromna, jest dwustronna, odwrocie przedstawia wielką pieczęć państwową. Pieczęć majestatowa przedstawia zawsze, jak to już sama nazwa wskazuje, monarchę na majestacie, to jest na tronie, w koronie na głowie, berłem w prawej, jabłkiem królewskim w lewej ręce.

Po królu Przemysle używa król Wacław II czeski jako książę krakowski i sandomirski pieczęci majestatowej bardzo okazałej, znacznie większej od pieczęci króla Przemysła, w tem nadto różnej, że odwrocie nie przedstawia herbu państwa, orla piastowskiego, jak u króla Przemysła, ale jeźdźca zbrojnego na koniu. Ta pieczęć majestatowa króla Wacława II należy do wielkich rzadkości sfragistyki polskiej, gdyż jest tylko w jednym znana egzemplarzu.

Po królu Wacławie II, który się chwilowo także królem polskim tytułował, Władysław Łokietek ukoronowawszy się królem polskim, dał sobie wyróżnić pieczęć majestatową okazałą i pieczęć państwową z orłem piastowskim równej wielkości. Pieczęć majestatowa króla Władysława Łokietka znaną jest z kilku

egzemplarzy, nienaganny jednak jej egzemplarz znajduje się tylko w archiwum Panien Klarysek przy kościele św. Andrzeja w Krakowie. Również z panowania króla Kazimirza Wielkiego mamy wspaniałą pieczęć majestatową i państwową. Pieczęć wielka państwowa po raz ostatni za tego panowania się pojawia; nie używa jej żaden z następujących królów, aż ją dopiero król Zygmunt I jako pieczęć wielką koronną, ale już w znacznie skromniejszych rozmiarach wznawia. Majestatowa pieczęć króla Kazimirza Wielkiego należy do najpospolitszych zjawisk, używaną jest ona niezwykle często przy licznych dokumentach tego króla; pieczęć jego państwowa, bardzo wspaniała, pojawia się znacznie rzadziej.

Król Ludwik używał nawet do polskich dokumentów pospolicie swojej pieczęci majestatowej i państwowej ale węgierskiej; jego pieczęć majestatowa polska należy do wielkich rzadkości i znajduje się tylko w jednym dobrze dochowanym egzemplarzu w archiwum kapituły katedralnej krakowskiej. Pieczęć państwowa króla Władysława Jagielly należy do najwspanialszych a zarazem do najpospolitszych, każdy prawie drugi dokument tego króla jest pieczęcią majestatową opatrzony.

Pieczęcie majestatowe króla Władysława III Jagiellończyka należą znowu do wielkich rzadkości. Jeden bardzo uszkodzony egzemplarz zgorzał wraz z całym archiwum miasta Nowego Sącza, drugi egzemplarz bardzo pięknie dochowany, własność prywatną stanowiący, znajdował się niegdyś na wystawie starożytności w Krakowie, i z tego egzemplarza galwanoplastyczne kopie, staraniem mojem wykonane, znajdują się w Gabinecie archeologicznym uniwersytetu krakowskiego, oraz w zbiorze sfragistycznym moim.

Również i pieczęć majestatowa króla Kazimirza Jagiellończyka należy do wielkich rzadkości. Jeden jej egzemplarz bardzo uszkodzony znajduje się w archiwum kapituły katedralnej krakowskiej, drugi dobrze dochowany, oderwany od dokumentu, w archiwum archikatedry gnieźnieńskiej.

Z czasów panowania królów Jana Olbrachta i Aleksandra nie posiadamy pieczęci majestatowych. Być może, iż krótkie panowanie tych dwóch monarchów było przyczyną, że nie zdołano wygotować pieczęci majestatowych za ich życia; a być także i to może, że pieczęć majestatowa wyszła już w tym czasie zupełnie z użycia, skoro z długoletniego ponowania króla Kazimirza Jagiellończyka nie posiadamy jak tylko dwa egzemplarze.

Również królowie Zygmunt I i Zygmunt August nie używają pieczęci majestatowych wcale, co jest tem dziwniejsze, że

właśnie za panowania tych dwóch królów zjawiają się w numizmatyce polskiej piękne okazy dużych monet, talarów i medali.

Dopiero Stefan Batory wznawia znowu pieczęć majestatową polską w dwóch formach: większą i mniejszą. Przedstawia się ona jako pieczęć obozowa, gdyż król siedzi na majestacie pod namiotem. Z czasów panowania króla Zygmunta III posiadamy również dwie pieczęcie majestatowe, większą i mniejszą, z czasów Władysława IV tylko mniejszą, z czasów Jana Kazimierza tylko większą, ale już zwyczajną, nie obozową.

Z czasów panowania Jana III mamy też pieczęć majestatową zwyczajną, z czasów Augusta II i Augusta III nie znamy oryginalnej pieczęci majestatowej żadnej i zdarzyło mi się tylko raz nabyć u antykwarza w Krakowie stary sztych pieczęci majestatowej króla Augusta III, który ofiarowałem ś. p. Teofilowi Żebrowskiemu. Dopiero z czasów panowania króla Stanisława Augusta mamy znanych kilka różnych, bardzo pięknych pieczęci majestatowych.

Iżby z czasów panowania króla Michała Korybuta Wiszniewieckiego istniała pieczęć majestatowa, nie było dotąd żadnemu ze sfragistyków naszych wiadomem, w żadnym też archiwum nawet fragment takowej pieczęci nigdzie się nie pojawił. Dopiero w roku zeszłym przyniósł Wny Bajer, obywatel z Królestwa Polskiego, do archiwum krajowego akt ziemskich i grodzkich w Krakowie przywilej nobilitacyjny króla Michała, dla swej rodziny wystawiony, a przywilej ten opatrzony był nieznaną zresztą zupełnie pieczęcią majestatową tegoż króla, acz mocno zniszczoną, przecież bardzo piękną i wspaniałą. Rysunek tej pieczęci w formacie znacznie powiększonym, dokonany przez p. Stefana Matejkę, tutejszego artystę malarza, dołączamy przy niniejszem jako pierwszorzędną rzadkość.

Pieczęć przedstawia bogato udekorowany tron królewski w stylu barokowym. Na tronie siedzi król na majestacie w płaszczu królewskim z koroną na głowie i bujną peruką. W prawej ręce trzyma berło, w lewej jabłko królewskie. U wierzchołka tronu umieszczona ozdobna tarcza herbowa z orłem polskim, nakryta koroną królewską, po bokach tronu dwie takie tarcze herbowe ozdobne, również nakryte królewskimi koronami. W tarczy po prawej ręce umieszczony herb Wiszniewieckich Korybut, w tarczy po lewej ręce Pogoń litewska. Środek pieczęci otaczają dwa otoki, jeden wewnętrzny, drugi zewnętrzny. W otoku wewnętrznym umieszczonych jest jednaście małych tarcz herbowych z herbami ziem, które od prawej ku lewej w następującym idą porządku:

1) Pogoń litewska, 2) Żubrza głowa z księżycem, słońcem i gwiazdą, herb ziemi wołoskiej, 3) połulew-połuorzeł, herb ziemi kujawskiej, 4) orzeł ze zbrojnym ramieniem i mieczem dobytym, herb ziemi pruskiej, 5) jęleń, herb ziemi lubelskiej, 6) głowa ukoronowana na głowie i szyji, herb ziemi dobrzyńskiej, 7) słońce, herb Podola, 8) krzyż podwójny, herb domowy dynastii jagiełłońskiej, 9) bierzwiona i gwiazdy, herb siemi sandomirskiej, 10) gryf, herb ziemi pomorskiej, wreszcie 11) lew, herb ziemi ruskiej.

W otoku zewnętrznym jest umieszczony następujący napis:

· MICHAEL · D GREX · POLONIAE · MAG · DVX · LITHU-
 ANIAE · RUS · PRUS · MASO · SAMO · KIIIO · VOL · SMOL · SE-
 UEOL 1) PODO PODL · CZERNIECHOUIAEQ ·

(znaczy: Michael Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Smolensciae, Seueriae, Liunia, Podoliae, Podlachiae, Czerniechouiacque).

Wreszcie na wieńcu otaczającym otok zewnętrzny jest u samego dołu poniżej tarczy z herbem ziemi dobrzyńskiej wyryta maleńka tarcza z herbem Wieniawa, który się może odnosić tylko chyba do Jana Leszczyńskiego ówczesnego kanclerza wielkiego koronnego.

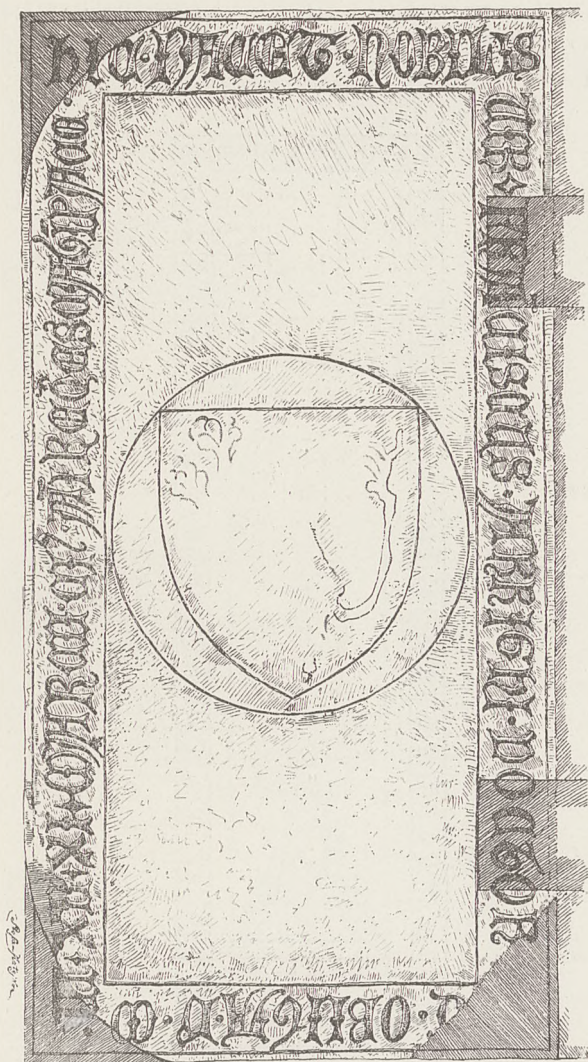
Wynikałoby stąd, że nietylko pieczęć wielka koronna ale i pieczęć majestatowa zostawała pod strażą kanclerza wielkiego koronnego. Dziwnem się tylko wydaje umieszczanie herbu kanclerza na pieczęci, gdy przecież wiadomo, że kanclerze się zmieniali; cóżby więc się stało z pieczęcią, gdyby Leszczyński jeszcze za życia hróła Michała ustąpił z kanclerstwa, a jego miejsce zajął kanclerz, który innego herbu, a nie Wieniawy używał, czy w takim razie musiałoby nowy stempel dla tej pieczęci rzeźbić?

4. Grobowiec Franciszka Arrighi z r 1312.

Jednym z najstarszych naszych grobowców autentycznych, jakie się do dni naszych dochowały, jest niewątpliwie grobowiec Franciszka Arrighi, umieszczony w kaplicy niegdy brackiej przy kościele XX. Dominikanów w Krakowie, a noszący datę r. 1312.

1) Tu rzeźbiarz stępla popełnił widocznie mylkę, powinno być zapewne SEUE · LIVO ·

Jestto płyta kamienna, która niegdyś widocznie była umieszczona w posadzce kościoła i wskutek tego wizerunek herbu, umieszczony na środku tej płyty, prawie do niepoznania wyde-

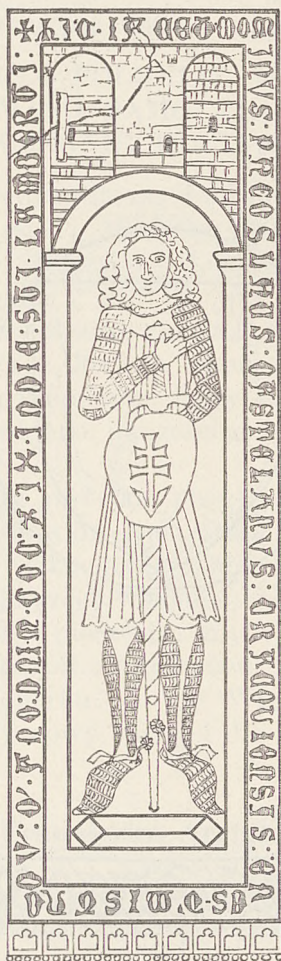

ptany został. Później przeniesiono tę płytę do kaplicy brackiej i użyto jako progu pod mensę oltarzową. O ile z pozostałych śladów sądzić można, wykuty był w tarczy herbowej, otoczonej kolistym pierścieniem, lew wspięty, w prawo zwrócony jako herb,

a może tygrys, lub inne podobne dzikie zwierze, nie w formie rzeźby, lecz rysunkiem linearnym.

Napis w otoku majuskułą średniowieczną gotycką zamieszczony, nieco na rogach płyty uszkodzony, opiewa:

HIC · IACET · NOBILIS · UIR · FRANCISCUS · ARRIGHI · DO-
CTOR.... Q · OBIIT · A · D · M · CCC · XII · XI · MARCII · CI9 · AI
REQESCAT · I · PACE ·

Płyta ta grobowcowa jest dlatego pomnikiem niezwyklej dla nas wagi, iż dowodzi, że jeszcze w r. 1312 używane były u nas na tego rodzaju pomnikach litery gotyckie majuskułowe, a gdy u schyłku wieku XIV, przez cały wiek XV i na początku wieku

XVI używane są wyłącznie litery gotyckie minuskułowe, tedy dowód, że litery minuskułowe są zjawiskiem późniejszym, a w każdym razie nie wcześniejszym, nad drugą połowę XV wieku.

Zważywszy zaś, iż płyta grobowcowa księcia Leszka Czarnego w kościele XX. Dominikanów, mająca pochodzić z końca XIII wieku, nosi na sobie w napisie litery gotyckie minuskułowe, tedy oczywista, że owa płyta nie jest autentyczną, a raczej nie jest współczesną, to jest nie pochodzi bynajmniej z końca XIII wieku, lecz co najwcześniej dopiero z wieku XVI lub samego końca wieku XV. Prawdopodobnie bowiem dopiero za panowania królowej Jadwigi minuskuła gotycka zastąpiła dawniej używaną majuskułę; na pieczęciach bowiem średniowiecznych poraz pierwszy dopiero na pieczęciach niektórych królowej Jadwigi zjawia się minuskuła gotycka, w miejsce majuskuły, poprzód wyłącznie panującej.

Że użycie majuskuły gotyckiej na płycie grobowcowej Franciszka Arrighi nie było zjawiskiem odosobnionem, lecz objawem powszechnego zwyczaju, dowodzi płyta grobowcowa Pakosława kasztelana krakowskiego z r. 1319, znajdująca się w kościele pocysterskim w Jędrzejowie, której wizerunek tu domieszczamy. Wyobraża ona rycerza w zbroji z bujnym włosom, odkrytą głową, z ręką prawą złożoną na piersiach, a lewą trzymającą tarczę z herbem Lis. W otoku napis:

✱ HIC · IACET · DOMINVS · PACOSLAUS · CASTELANVS ·
CRACOUIENSIS · ERES · D' MISTREOW · Q' · ANO · DNI · M ·
CCC · X · IX · IN DIE · STI · LAMBERTI .

Litery użyte w tym napisie są takie same majuskuły gotyckie, jak w płycie grobowcowej Franciszka Arrighi.

